

Kallelse till Kommunfullmäktiges sammanträde

Datum och tid: 2023-12-18 kl. 18:00

Plats: Medborgarhuset, A-salen

Förhinder anmäls till Helena Heintz, helena.heintz@eslov.se, 0413-621 23

Ärenden

1	Val av justerare	
2	Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun	2 -
31
3	Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv och Kungshult	32 -
54
4	Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Stehag, Kungshult och Getinge	55 -
60
5	Igångsättningsbeslut för nybyggnad av föreningslokal på Husarängen samt behov av utökad budgetram	61 -
65
6	Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset	66 -
82
7	Ramjustering avseende tjänster som rekryteringssamordnare	83 -
86
8	Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel	87 -
95
9	Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden i dagstidning 2024	96
10	Fyllnadsval avseende uppdrag som nämndeman i Lunds tingsrätt efter Miroslav Han (S)	
11	Anmälningar för kännedom	97 -
365

Ordförande

Henrik Månsson (S)

Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun**Beslut**

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att inrätta en jävsnämnd från den 1 juli 2024, med tre ledamöter och två ersättare, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv.
- Kommunstyrelsen uppdrar åt Kommunledningskontoret att ta fram förslag till reglemente för jävsnämnden, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att en sådan ska inrättas.
- Kommunstyrelsen ska genomföra en dialog med servicenämnden avseende förtydligande av nämndens uppdrag. Dialogen ska vara klar senast maj 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har, i budget för 2023, gett kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av den politiska organisationen inom servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden under 2023. Utredningen ska belysa inrättande av en myndighetsnämnd och en facknämnd, med därtill hörande förvaltningsorganisation.

Konsult J Braw AB har anlåtats för att genomföra översynen av den politiska organisationen inom servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Uppdraget har bestått i att omvärldsbevaka och ta fram exempel från andra kommuner på möjliga lösningar för att undvika jävssituationer samt att utreda den juridiska möjligheten att organisera nämnder och förvaltningar på ett sätt som gör att beslut kan tas inom den egna kommunen utan att jäv uppstår. Vidare att på en övergripande nivå bedöma behov av och ta fram förslag på organisatoriska åtgärder.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun
- Kommunfullmäktiges beslut § 124, 2022

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

- Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun, J Braw AB.

Beredning

Beredningstext. Utredningen innehåller en redogörelse av de rättsliga förutsättningarna för kommuners politiska organisation och en sammanställning av hur kommuner valt att organisera sig för att undvika att jävssituationer uppstår. Omvärldsbevakningen beskriver också fyra exempelkommuner och deras överväganden inför förändrad politisk organisation.

Tre alternativa förslag på organisatoriska åtgärder för att undvika jävssituationer har tagits fram. Samtliga alternativ är bedömda utifrån effektiv resursanvändning, samordning med kommunens vision, mål och strategier samt kompetens. Med samordning avses en förståelse, ambitioner, och vilja till synkronisering i frågor där kommunen formulerat mål, vision och strategier.

Det första förslaget är att servicenämnden och -förvaltningen består. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och -förvaltningen består, men jävsnämnd inrättas för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv.

Kommunstyrelsen och servicenämnden för en strukturerad och fördjupad diskussion om servicenämndens bärande idé. Denna diskussion kan med fördel vara strukturerad och processledd, protokollföras och utvärderas efter viss tid. Eventuellt kan servicenämndens reglementes 1 § behöva justeras efter den fördjupade diskussionen.

Rekrytering av chef för serviceförvaltningen genomförs.

Det andra alternativet är att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen slås ihop med serviceförvaltningen. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men blir en renodlad myndighetsnämnd. Servicenämnden består, och tar från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden över allt som inte är myndighetsutövning.

Det tredje förslaget är att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men jävsnämnd inrättas, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv. Servicenämnden och -förvaltningen avvecklas och verksamheterna organiseras under annan nämnd. I utredningen föreslås att

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

fastighetsverksamheten flyttas till kommunstyrelsen, måltidsverksamheten går över till barn- och utbildningsnämnden och lokalvårdsverksamheten går över till annan nämnd.

I värderingen av de olika förslagen har konsekvenserna av en mer omfattande organisationsförändring vägt tungt. Verksamheternas fokus och kraft bör läggas på att utveckla och förbättra servicen till medborgare, företag och andra intressenter.

Därför föreslås att kommunstyrelsen beslutar enligt det första alternativet med oförändrad politisk- och förvaltningsorganisation, dock med tillägget att införa en jävsnämnd.

Kommunledningskontoret föreslår att jävsnämnden ska bestå av tre ordinarie ledamöter och två ersättare. Ett reglemente måste tas fram och förslaget är att nämnden sammanträder vid behov och inte har en fast sammanträdesplan.

Jävsnämnden ansvar blir att besluta i ärenden gällande myndighetsutövning och utöva tillsyn i fall där en annan nämnd normalt har ansvaret men inte kan på grund av jäv.

Vad som då är viktigt att beakta, är att den tjänstemannaavdelning som ansvarar för myndighetsutövning, bör vara varken underordnad eller överordnad den avdelning som ansvarar för driften. Förvaltningschefen bör då inte heller ha delegerad beslutanderätt i tillsynsfrågor över driftsfrågorna; istället bör hans beslutsrätt också tillhöra jävsnämnden. Enklare uttryckt: vid tillsyn över förvaltningens egna driftsfrågor bör förvaltningschefen ”rundas”, och beslutsnivåerna är då endast på den avdelning som utför tillsynen och på jävsnämnden.

I de samtal som förts har det inte funnits full samstämmighet om vad som är servicenämndens bärande idé. I enlighet med utredningen behöver förväntningar på nämnden definieras och därför föreslås att kommunstyrelsen och servicenämnden genomför dialoger med förtydligande av nämndens uppgift – effektivitet och kundfokus - under våren 2024.

Yrkanden

Ted Bondesson (SD) yrkar att ärendet återremitteras och beslutsförslaget skrivs om till fördel för förslag 3 i utredningen. Samuel Estenlund (KD) instämmer i yrkandet.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Catharina Malmborg (M), Tony Hansson (S) och Jasmina Muric (C) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande ställer proposition på Ted Bondessons (SD) m fl yrkande om återremiss och finner att ärendet ska avgöras på sammanträdet.

Ordförande ställer sedan proposition på Catharina Malmborgs (M) m fl yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med det.

Reservation

Ledamöterna i Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Servicenämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunfullmäktige

§ 124

KS.2022.0001

Fastställande av budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026 och beslut om låneförpliktelser och nyupplåningsram för 2023**Ärendebeskrivning**

Nu föreligger förslag till budget 2023 och plan för åren 2024-2026 inklusive investerings- och exploateringsbudget. Investeringsbudgeten omfattar 5 år.

Beslutsunderlag

- Kommunstyrelsens beslut § 238, 2022 Budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026
- Förslag till beslut; Budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026
- Styrande majoritetens förslag till budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026 inklusive investeringsbudget 2023-2027 och exploateringsbudget 2023-2026 efter KS
- Kommunfullmäktiges beslut § 112, 2022 Fastställande av skattesats 2023
- Protokoll 2022-11-17 samt 2022-11-24 från kommunövergripande samverkan av budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut § 93 2022 Yttrande över budgetberedningens förslag till budgetram 2023 och flerårsplan 2024-2026
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden; Yttrande över budgetram 2023 och flerårsram 2024-2026
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden; Sifferbilaga gällande yttrandet över budgetberedningens förslag till budgetram 2023 och flerårsplan 2024-2026
- Kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut § 118, 2022 Yttrande över föreslagen budgetram 2023 samt flerårsplan 2024-2026
- Yttrande över föreslagen budgetram 2023 samt flerårsplan 2024-2026 för kommunstyrelsen, Kommunledningskontoret Budget 2023
- Servicenämndens beslut § 91, 2022 Yttrande över budget 2023 och plan 2024-2026 samt investeringsplan 2023-2027
- Yttrande över förslag till Budget 2023 och Plan 2024-2026 samt Investeringsplan 2023-2027. Reviderad 2022-09-19
- Vård- och omsorgsnämndens beslut § 77, 2022 Budget 2023 med flerårsplan 2024-2026 för vård- och omsorgsnämnden
- Budgetyttrande över föreslagen budgetram 2023 med flerårsplan 2024-2026
- Sifferbilaga till vård- och omsorgsnämndens Budget 2023 med flerårsplan 2024-2026
- Kultur- och fritidsnämndens beslut § 86 2022, Yttrande på budgetberedningens förslag till Budgetram 2023 och planperiod 2024-2026
- Budgetyttring 2023 Kultur och Fritid
- Sifferbilaga budget 2023 Kultur- och fritidsnämnden
- Barn- och familjenämnden § 84, 2022 Barn- och familjenämndens yttrande över budgetberedningens förslag till budgetram 2023 och flerårsplan 2024-2026

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

- Yttrande över budgetberedningens förslag till budgetram 2023 och planperioden 2024-2026
- Sifferbilaga för barn- och familjenämndens verksamheter
- Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 134, 2022 Yttrande budget 2023 samt plan 2024-2026
- Budget 2023 samt plan 2024-2026
- Sverigedemokraterna Eslövs budget 2023 med flerårsplan 2024-2026 (kommunstyrelsen)
- Budgetyrkanden från Vänsterpartiet
- Budgetyrkanden från Kristdemokraterna
- Budgetyrkande från Miljöpartiet
- Talarordning vid budgetsammanträde 2022-12-19
- Sverigedemokraterna Eslövs budget 2023 med flerårsplan 2024-2026 (efter KS)

Beredning

Kommuninvest begär varje år ett förtydligt borgensåtagande från kommunen varför kommunfullmäktige föreslås fastställa föreliggande förslag till borgensåtagande. Kommunens borgensåtagande avser i huvudsak Eslövs Bostads AB lånebehov.

Den styrande majoritetens förslag till budget bygger på oförändrad skattesats. Kommunfullmäktige fattade beslut om oförändrad skattesats för 2023 om 20,54 kronor vid sitt sammanträde den 28 november 2022.

Nämnderna har uttalat sig om förslaget till budget.

Kommunstyrelsen föreslog vid sitt sammanträde den 30 november 2022 kommunfullmäktige besluta att godkänna majoritetens förslag till budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026 inklusive investerings- och exploateringsbudget, ingå borgen för Eslövs Bostads AB och Mellanskånes Renhållnings AB:s sammanlagda låneförpliktelser upp till ett totalt belopp om 2 miljarder kronor och fastställa nyupplåningsramen år 2023 för kommunen till 450 miljoner inklusive upplåning till VA SYD.

Budgetdebatten inleds med att varje parti presenterar sitt budgetförslag.

Talare:

Johan Andersson (S)
Catharina Malmborg (M)
Anna Lorentzson (L)
Fredrik Ottesen (SD)
Jasmina Muric (C)
Alexandra Nikoleris (V)

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Samuel Estenlund (KD)
Göran T Andersson (MP)

Yrkanden

Johan Andersson (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Catharina Malmborg (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anna Lorentzson (L) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Fredrik Ottesen (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till budget samt kommunstyrelsens andra och tredje beslutsförslag.

Jasmina Muric (C) yrkar bifall till majoritetens budgetförslag.

Alexandra Nikoleris (V) yrkar bifall till majoritetens budgetförslag med Vänsterpartiets ändringsyrkanden, bifall till Miljöpartiets ändringsyrkande samt avslag till Sverigedemokraternas budgetförslag och Kristdemokraternas ändringsyrkanden.

Samuel Estenlund (KD) yrkar bifall till majoritetens budgetförslag med Kristdemokraternas ändringsyrkanden samt meddelar att de kan behandlas samlat vid beslutsgången.

Göran T Andersson (MP) yrkar bifall till majoritetens budgetförslag med Miljöpartiets ändringsyrkande.

Umihana Rasovic Kasumovic (V) yrkar bifall till Vänsterpartiets ändringsyrkanden.

David Westlund (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Johan Andersson (S) yrkar avslag på Vänsterpartiets ändringsyrkanden, Miljöpartiets ändringsyrkande samt Sverigedemokraternas förslag till budget.

Ted Bondesson (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag.

Dennis Larsen (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas budgetförslag.

Ajournering

Mötet ajourneras 17.15-18.10

Beslutsgång

Innan ordförande ställer proposition på yrkandena justeras röstlängden. Kristian Zahtila (SD) har anlänt och Joaqim Johansson (SD) tjänstgör därmed för Ronny Färnlöf (SD) istället. Antal ledamöter är 50 stycken.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens och Sverigedemokraternas förslag till budget och finner att kommunfullmäktige antar kommunstyrelsens förslag.

Ordförande ställer proposition på Vänsterpartiets yrkande om att ta bort en av kommunalrådsposterna och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande ställer proposition på Vänsterpartiets yrkande om uttag från resultatutjämningsreserven och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande ställer proposition på Vänsterpartiets yrkande om att investera medel för restaurering av vårmarker och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande ställer proposition på Vänsterpartiets yrkande om investering i cykelvägar och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande ställer proposition på Kristdemokraternas ändringsyrkanden och finner att kommunfullmäktige avslår dem.

Ordförande ställer proposition på Miljöpartiets ändringsyrkande och finner att kommunfullmäktige avslår det.

Ordförande ställer proposition på kommunstyrelsens övriga förslag till beslut och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med dessa.

Beslut

- Förslag till budget 2023 samt flerårsplan 2024-2026 inklusive investerings- och exploateringsbudget godkänns.

- Borgen såsom för egen skuld ingås för Eslövs Bostads AB och Mellanskånes Renhållnings AB:s sammanlagda låneförpliktelser upp till ett totalt belopp om 2 miljarder kronor.

- Nyupplåningsramen år 2023 för kommunen fastställs till 450 miljoner inklusive upplåning till VA SYD.

Reservationer

Ledamöterna i Sverigedemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för egna yrkanden.

Beslutet skickas till

Samtliga nämnder

Eslövs bostads AB

Mellanskånes Renhållnings AB

Kommunledningskontoret, ekonomiavdelningen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-22

Eva Hallberg

+4641362515

Eva.hallberg@eslov.se

Kommunstyrelsen

Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att inrätta en jävsnämnd från den 1 juli 2024, med tre ledamöter och två ersättare, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv.
- Kommunstyrelsen uppdrar åt Kommunledningskontoret att ta fram förslag till reglemente för jävsnämnden, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar att en sådan ska inrättas.
- Kommunstyrelsen ska genomföra en dialog med servicenämnden avseende förtydligande av nämndens uppdrag. Dialogen ska vara klar senast maj 2024.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har, i budget för 2023, gett kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en översyn av den politiska organisationen inom servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden under 2023. Utredningen ska belysa inrättande av en myndighetsnämnd och en facknämnd, med därtill hörande förvaltningsorganisation.

Konsult J Braw AB har anlåtats för att genomföra översynen av den politiska organisationen inom servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden. Uppdraget har bestått i att omvärldsbevaka och ta fram exempel från andra kommuner på möjliga lösningar för att undvika jävssituationer samt att utreda den juridiska möjligheten att organisera nämnder och förvaltningar på ett sätt som gör att beslut kan tas inom den egna kommunen utan att jäv uppstår.

Vidare att på en övergripande nivå bedöma behov av och ta fram förslag på organisatoriska åtgärder.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut § 124, 2022

Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun, J Braw AB.

Kommunledningskontoret
Postadress: 241 80 Eslöv | Besöksadress: Stadshuset, Gröna torg 2
Telefon: 0413-620 00 | E-post: kommunen@eslov.se | www.eslov.se

1(3)

Förslag till beslut: Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun.

Beredning

Utredningen innehåller en redogörelse av de rättsliga förutsättningarna för kommuners politiska organisation och en sammanställning av hur kommuner valt att organisera sig för att undvika att jävssituationer uppstår. Omvärldsbevakningen beskriver också fyra exempelkommuner och deras överväganden inför förändrad politisk organisation.

Tre alternativa förslag på organisatoriska åtgärder för att undvika jävssituationer har tagits fram. Samtliga alternativ är bedömda utifrån effektiv resursanvändning, samordning med kommunens vision, mål och strategier samt kompetens. Med samordning avses en förståelse, ambitioner, och vilja till synkronisering i frågor där kommunen formulerat mål, vision och strategier.

Det första förslaget är att servicenämnden och -förvaltningen består. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och -förvaltningen består, men jävsnämnd inrättas för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv.

Kommunstyrelsen och servicenämnden för en strukturerad och fördjupad diskussion om servicenämndens bärande idé. Denna diskussion kan med fördel vara strukturerad och processledd, protokollföras och utvärderas efter viss tid. Eventuellt kan servicenämndens reglementes 1 § behöva justeras efter den fördjupade diskussionen.

Rekrytering av chef för serviceförvaltningen genomförs.

Det andra alternativet är att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen slås ihop med serviceförvaltningen. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men blir en renodlad myndighetsnämnd. Servicenämnden består, och tar från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden över allt som inte är myndighetsutövning.

Det tredje förslaget är att miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men jävsnämnd inrättas, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv. Servicenämnden och -förvaltningen avvecklas och verksamheterna organiseras under annan nämnd. I utredningen föreslås att fastighetsverksamheten flyttas till kommunstyrelsen, måltidsverksamheten går över till barn- och utbildningsnämnden och lokalvårdsverksamheten går över till annan nämnd.

I värderingen av de olika förslagen har konsekvenserna av en mer omfattande organisationsförändring vägt tungt. Verksamheternas fokus och kraft bör läggas på att utveckla och förbättra servicen till medborgare, företag och andra intressenter.

Därför föreslås att kommunstyrelsen beslutar enligt det första alternativet med oförändrad politisk- och förvaltningsorganisation, dock med tillägget att införa en jävsnämnd.

Kommunledningskontoret föreslår att jävsnämnden ska bestå av tre ordinarie ledamöter och två ersättare. Ett reglemente måste tas fram och förslaget är att nämnden sammanträder vid behov och inte har en fast sammanträdesplan.

Jävsnämnden ansvar blir att besluta i ärenden gällande myndighetsutövning och utöva tillsyn i fall där en annan nämnd normalt har ansvaret men inte kan på grund av jäv.

Vad som då är viktigt att beakta, är att den tjänstemannaavdelning som ansvarar för myndighetsutövning, bör vara varken underordnad eller överordnad den avdelning som ansvarar för driften. Förvaltningschefen bör då inte heller ha delegerad beslutanderätt i tillsynsfrågor över driftsfrågorna; istället bör hans beslutsrätt också tillhöra jävsnämnden. Enklare uttryckt: vid tillsyn över förvaltningens egna driftsfrågor bör förvaltningschefen ”rundas”, och beslutsnivåerna är då endast på den avdelning som utför tillsynen och på jävsnämnden.

I de samtal som förts har det inte funnits full samstämmighet om vad som är servicenämndens bärande idé. I enlighet med utredningen behöver förväntningar på nämnden definieras och därför föreslås att kommunstyrelsen och servicenämnden genomför dialoger med förtydligande av nämndens uppgift – effektivitet och kundfokus - under våren 2024.

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Servicenämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Utredning om organisering av myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor samt av servicefunktioner inom Eslövs kommun

1 Bakgrund

1.1 Uppdraget

Jag har fått följande uppdrag av Eslövs kommun.

1. Omvärldsbevaka och ta fram exempel från olika kommuner på olika möjliga lösningar för att undvika jävssituationer, gällande exempelvis bygglov som kommunen själva begär, och ärenden gällande exempelvis miljötillsyn.
2. Utredda den faktiska (juridiska) möjligheten att organisera nämnder och förvaltningar på ett sätt som gör att beslut kan tas inom den egna kommunen utan att jäv hindrar.
3. På en övergripande nivå bedöma behov av och förslag på organisatoriska åtgärder avseende miljö- och samhällsbyggnadsnämndens och servicenämndens verksamheter med utgångspunkt från kommunfullmäktiges beslut.

Bakgrunden till uppdraget är kommunfullmäktiges beslut under § 124/2022: ”En översyn av den politiska organisationen inom servicenämnden och miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ska genomföras under 2023. Utredningen ska belysa inrättande av en myndighetsnämnd och en facknämnd, med därtill hörande förvaltningsorganisation. Myndighetsutövning som är organiserad under annan nämnd kan även ingå i översynen.”

Alternativen gemensam nämnd, kommunalförbund och bolag har alltså inte ingått i uppdraget.

1.2 Metoden

Jag har gått igenom en rapport och en datasammanställning från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Jag har också gått igenom beslutsunderlag från när fyra kommuner fattat beslut om jävsnämnd respektive myndighetsnämnd. Urvalet kommenteras nedan.

Jag har också träffat förvaltningscheferna för de två berörda förvaltningarna, ekonomichefen, chefen för tillväxtavdelningen samt haft avstämningar med kommundirektören och kanslichefen. Därtill har jag också träffat kommunstyrelsens ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande, samt ordförandena för servicenämnden och för miljö- och samhällsbyggnadsnämnden.

I den här utredningen går jag igenom de rättsliga förutsättningarna, hur andra kommuner generellt organiserar sig i inom de aktuella frågorna, hur de fyra kommunerna organiserat sig, och redogör därefter för mina överväganden. Jag presenterar slutligen några förslag, samt ger perspektiv på dem.

2 Rättsliga förutsättningar

2.1 Regeringsformen

Regeringsformen behandlar i mycket begränsad omfattning kommunernas organiserande, låt vara att det som regleras är av högst väsentlig betydelse.

Den kommunala självstyrelsen framgår av 1 kap 1 § och kommunala förvaltningsmyndigheter nämns i 1 kap 8 §.

Av 12 kap 1 § framgår att beslutanderätten i kommunerna utövas av valda församlingar, och av 12 kap 4 § kommunernas beskattningsrätt.

I regeringsformen är det i fråga om kommunernas organiserande bara kommunfullmäktige som omnämns.

2.2 Kommunallagen

En kommun är enligt 3 kap 3 § kommunallagen skyldig att ha en styrelse (kommunstyrelsen).

Därutöver är kommunerna också skyldiga att ha valnämnd, överförmyndarnämnd (om förmyndare inte utsetts), krisledningsnämnd (i praktiken ofta i personalunion med kommunstyrelsens arbetsutskott) samt kommunala revisorer.

Det ska också finnas en nämnd som utför byggnadsnämndsuppgifter, men denna nämnd kan alltså vara kommunstyrelsen eller annan. Likaså kan en byggnadsnämnd ha ett större uppdrag än bara byggnadsnämndsfrågor.

Enligt 6 kap 7 § kommunallagen får en nämnd inte bestämma om rättigheter eller skyldigheter för kommunen där nämnden företräder kommunen som part. Nämnden får inte heller utöva tillsyn över sådan verksamhet som nämnden själv bedriver.¹

S k tillsynsjäv regleras i 6 kap 28 § 3 p kommunallagen. Av denna framgår det att en förtroendevald är jävig, om ärendet rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till.

För att vara jävig räcker att den enskilde på något sätt deltar i eller närvarar vid handläggningen av ärendet.² Den här jävsbestämmelsen förhindrar alltså att en nämnd utövar både drift och tillsyn över en kommunal verksamhet. Av 7 kap 4 § kommunallagen framgår att samma gäller för anställda i kommunen.

”Om en kommun har en sammanslagen teknisk förvaltning och miljöförvaltning så menar vi att den del av förvaltningen som arbetar med tillsyn måste vara åtskild från den del av förvaltningen som arbetar med tekniska verksamheter.”³

¹ ”Bestämmelsen har utformats på ett sätt som enligt vår mening kan leda till vissa tolkningsproblem som inte har behandlats i förarbetena. Någon bärande domstolspraxis på området finns inte heller.” Kommunallagen med kommentarer och praxis, 6 upplagan, Dalman m fl, s 307.

² Kommunallagen med kommentarer och praxis, 6 upplagan, Dalman m fl, s 334.

³ Kommunallagen med kommentarer och praxis, 6 upplagan, Dalman m fl, s 334.

Beslutsfattande får enligt 6 kap 37 § kommunallagen delegeras från en nämnd till ett presidium, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en automatiserad beslutsfunktion i ett visst ärende eller en grupp av ärenden. Även anställd kan få delegation enligt 7 kap 5-8 §§.

Dock gäller enligt 6 kap 38 § begränsningar av delegationsmöjligheterna, nämligen när det gäller:

- a. ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- b. framställningar eller yttranden till kommunfullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- c. ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
- d. ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
- e. ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

Därutöver har kommunerna ett betydande mått av frihet att organisera sitt interna arbete.

Det kan noteras att beställar-utförar-formen av kommunal verksamhet tidigare var oreglerad i kommunallagen. Med 2017 års lag togs dock formen med, på det sättet att kommunfullmäktige enligt 6 kap 2 § får besluta att en nämnd ska tillhandahålla tjänster åt en annan nämnd. Regleringen ansågs som en kodifiering av praxis.

2.3 Begreppet myndighetsutövning

Begreppet myndighetsutövning förekommer i bland annat regeringsformen, brottsbalken och kommunallagen, men begreppet i sig är inte definierat i lag.

Myndighetsutövning handlar om beslut och andra åtgärder som en myndighet vidtar gentemot en enskild med stöd av en befogenhet som myndigheten fått genom en offentlig författning (lag, förordning, föreskrift). Beslutet eller åtgärden är ett uttryck för samhällets makt över medborgarna. Kännetecknande är att den enskilde i förhållande till det allmänna befinner sig i en beroendeställning som inte har sin grund i ett frivilligt åtagande.⁴

3 Hur andra kommuner organiserar sig

3.1 Hur andra kommuner generellt organiserar sig inom myndighetsfrågor

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har per 2021-03-18 sammanställt hur svenska kommuner organiserar myndighetsfrågor. 209 kommuner av 290 har svarat.⁵

Av denna sammanställning framgår bland annat följande.

⁴ Kommunallagen med kommentarer och praxis, 6 upplagan, Dalman m fl, s 207.

⁵ Resultatet är publicerat på SKR:s sajt.

<https://skr.se/skr/samhallsplaneringinfrastruktur/miljohalsa/taxamiljo/taframdintaxa/statistikochtaxor/organisation.31207.html>

179 av de 209 kommunerna har svarat SKR att de har en myndighetsnämnd. 30 st har angett att man inte har det.

Av de 179 kommuner som svarat ja är den vanligaste formen – 96 st – en myndighetsnämnd där bygg-, miljö- och/eller planärenden ingår. 48 st har rena hälsoskyddsnämnder. Resterande 25 har angett ”annan nämnd”, med vilket kan avses ansvar för bygg, miljö, livsmedel, alkohol, tobak, receptfria läkemedel, lotterier och brandtillsyn. ”Enkäten visar att ju större kommun, desto mer specialiserad förvaltning och nämndorganisation.”

I fråga om förvaltningsorganisation är det enligt SKR ungefär en tredjedel av de svarande kommunerna som har myndighetsförvaltningar. Ungefär var fjärde kommun av de svarande har förvaltningar som hanterar både myndighetsärenden och drift av kommunal verksamhet. Även kommunalförbund mm förekommer.

”Systemet med nämnder med ett eget ansvar som dessutom leder förvaltningen för sitt ansvarsområde har flera konsekvenser. Det innebär att det finns ett relativt stort antal förtroendevalda och att dessa kan skaffa sig goda insikter om den verksamhet de ansvarar för. Det brukar framhållas att detta gör det politiska uppdraget som nämndledamot mer stimulerande och meningsfullt. Nämndorganisationen innebär även att det finns en maktindelning inom den politiska organisationen. Även om kommunstyrelsen har vissa övergripande uppgifter och ska ha uppsikt över övriga nämnder är den inte överordnad dessa och kan inte lägga sig i en facknämnds verksamhet. Det brukar å andra sidan framhållas att nämndorganisationen riskerar att leda till att ledamöterna prioriterar den egna verksamheten och att de förtroendevalda agerar utifrån nämndens intressen snarare än sin partitillhörighet. Det kan därmed bli svårare att ta ett samlat helhetsansvar för kommunen eller regionen. Detta har varit ett viktigt motiv för att ett antal kommuner utformat en politisk organisation där facknämnderna ersatts av utskott till styrelsen.”⁶

3.2 Hur andra kommuner generellt organiserar sig nämndsmässigt inom fackfrågor

”Det är tydligt att flertalet kommuner valt att ha en i huvudsak traditionell politisk organisation där facknämnder ansvarar för olika verksamhetsområden. Det gäller 235 eller 81 procent av Sveriges 290 kommuner. Däremot varierar antalet och därmed vilka nämnder man väljer att inrätta. Antalet speglar i hög grad kommunens invånarantal. Samtidigt finns ett grundläggande mönster för den politiska organisationen som återfinns i flertalet kommuner med facknämnder. Variationen är således mindre än man skulle kunna vänta sig även om det finns många olika nämndbeteckningar och även vissa skillnader på detaljnivå när det gäller ansvarsbredd och inriktning.”⁷

I de övriga 55 kommunerna är facknämnderna ersatta av styrelseutskott.⁸

⁶ Politisk organisation i kommuner och regioner, Sveriges Kommuner och Regioner, 2021, s 6.

⁷ Politisk organisation i kommuner och regioner, Sveriges Kommuner och Regioner, 2021, s 8.

⁸ Politisk organisation i kommuner och regioner, Sveriges Kommuner och Regioner, 2021, s 20.

I de 235 kommuner som har facknämnder är det minst en nämnd inom utbildning, en nämnd inom vård och omsorg, och en nämnd inom samhällsbyggnad. 60 procent av de 235 kommunerna också minst av nämnd inom kultur och/eller fritid. En dryg tredjedel av de 235 kommunerna har också en teknisk nämnd.

Inom samhällsbyggnadsområdet har det stora flertalet kommuner (av de 235, som jag förstår SKR) en samhällsbyggnadsnämnd och/eller en miljö- och byggnadsnämnd (gränsdragningarna varierar). Det förekommer även att kommunstyrelsen utgör byggnadsnämnd, liksom ett särskilt inrättat utskott byggnadsnämndsfrågor. Framför allt mindre kommuner har relativt ofta samverkan inom bygg- och miljöområdet.

”Det är för övrigt vanligt att kommunstyrelsen ansvarar för en rad frågor som kanske tidigare sköttes av en särskild facknämnd – det gäller dock framför allt samhällsbyggnads- och kommunaltekniska frågor och mer sällan välfärdsfrågor.”⁹

3.3 Hur vissa kommuner organiserar sig med utökade utskottsinslag

Att kommunstyrelsen har flera utskott får sägas vara mycket vanligt, inte minst inom personalfrågor.

Därtill har en del kommuner skapat utskott under styrelsen, för att ersätta nämnd som ansvarig för en verksamhet. Sådana s k verksamhetsutskott till styrelsen förekommer i 40 kommuner. ”I grunden handlar det om att kommunstyrelsen tar ett direkt ansvar för vissa verksamhetsområden som annars skulle hanteras av en nämnd ... Inrättandet av enskilda verksamhetsutskott under styrelsen – liksom att styrelsen även i övrigt tar över ansvaret för uppgifter som tidigare skötts av en nämnd – kan beskrivas som att mer makt koncentreras till styrelsen. Den kan också beskrivas som ett rationellt sätt att hantera den komplexitet som ryms i kommunens uppdrag eller att i en liten kommun undvika att inrätta nämnder för frågor av begränsad omfattning eller svag politisk ’laddning’. Under alla omständigheter ser vi att ett antal kommuner anpassar och modifierar den traditionella nämndsorganisationen så att den fungerar utifrån deras egna förutsättningar.”¹⁰

”Motivet till denna alternativa organisationsform varierar. Att vitalisera fullmäktige och skapa helhetssyn nämns ofta som skäl. Ekonomiska hänsyn tas säkerligen också många gånger. Genom att i princip koncentrera all politik till styrelsen, uppnår man lättare en samsyn runt de ekonomiska prioriteringarna i kommunen. Kostnaderna för arvoden till förtroendevalda minskar också.”¹¹

En stor andel av de kommuner som helt saknar nämnder (undantaget de obligatoriska) är relativt små. 87 procent (48 st) har mindre än 20 000 invånare. Bara två kommuner av dessa har mer än 40 000 invånare.

⁹ Politisk organisation i kommuner och regioner, Sveriges Kommuner och Regioner, 2021, s 10.

¹⁰ Politisk organisation i kommuner och regioner, Sveriges Kommuner och Regioner, 2021, s 10.

¹¹ Reglemente för styrelse och nämnder – ett underlag för lokala bedömningar, Sveriges Kommuner och Regioner, 2019, s 20.

3.4 Hur vissa kommuner nyligen organiserat sig i fråga om jävsnämnd eller myndighetsnämnd

Jag har inom ramen för det här uppdraget bitt följande kommuner om deras beslutsunderlag såvitt gäller jävsnämnd och myndighetsnämnd: Eksjö, Nyköping, Tidaholm och Laholm. Urvalet baseras på att de tre första nämnts av Eslövs kommun, och den sista kommunen kände jag till sedan tidigare.

3.4.1 Eksjö kommun

Eksjö kommun beslutade under KF § 142/2022 att inrätta en myndighetsnämnd.

Nämnden ansvarar enligt dess reglemente för följande verksamhetsområden.

- a. Miljöbalken gällande miljö- och hälsoskyddstillsyn och miljöprovning, förorenade områden mm.
- b. Plan- och bygglagen gällande bygglov, marklov, förhandsbesked, anmälan och tillsyn mm.
- c. Livsmedelslagen gällande anmälan, tillsyn och kontroll mm.
- d. Räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor i de delar som avser tillsyn och tillstånd.
- e. Alkohollagen och lag om tobak och liknande produkter.
- f. Lag om handel med vissa receptfria läkemedel.
- g. Lagen om nämnder för vissa trafikfrågor.
- h. Nämnden är tillika trafiknämnd och byggnadsnämnd.

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

I myndighetsnämnden ingår sju ordinarie ledamöter och sju ersättare. En av ledamöterna (ordf) är också ledamot (ersättare) i kommunstyrelsen.

Av kommundirektörens tjänsteskrivelse i ärendet framgår att ca 20 kommuner har jävsnämnd, medan över 200 kommuner har myndighetsnämnd (miljö- resp byggnadsnämnder inräknade). Jävsnämnd övervägdes, men valdes bort, eftersom det inte ansågs vara optimalt för Eksjös politiska organisation. Myndighetsnämnd bedömdes mest långsiktigt, och som skapade mest struktur för organisationen.

3.4.2 Nyköpings kommun

Nyköpings kommun beslutade under KF § 249/2018 om reglemente för jävsnämnden. I detta ingick alltså beslutet om att nämnden skulle inrättas.

Nämnden ansvarar enligt dess reglemente för tillsyn, beslut och myndighetsutövning i ärenden där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden på grund av jäv inte kan fatta beslut.

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

I jävsnämnden ingår tre ledamöter och två ersättare. En av ledamöterna i nämnden är även ledamot i kompetens- och arbetsmarknadsnämnden, och en i barn- och ungdomsnämnden.

3.4.3 Tidaholms kommun

Tidaholms kommun beslutade under KF § 24/2018 att inrätta en samhällsbyggnadsnämnd och en jävsnämnd. Samtidigt beslutades att miljö- och byggnadsnämnden och tekniska nämnden skulle upphöra.

Jävsnämnden ansvarar enligt dess reglemente för att besluta i ärenden gällande myndighetsutövning och utöva tillsyn i fall där en annan nämnd normalt har ansvaret men inte kan på grund av jäv.

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

I jävsnämnden ingår tre ledamöter och tre ersättare. Några av ledamöterna i nämnden är även ledamöter i valnämnden, social- och omvårdnadsnämnden och barn- och utbildningsnämnden.

Av beslutsunderlaget framgår bland annat följande, angående alternativen arbetsutskott under kommunstyrelsen och egen nämnd. ”Det finns förtjänster inom båda lösningarna medan de administrativa och eventuella organisatoriska konsekvenserna blir något större för förvaltningen vid inrättandet av en ny nämnd. Bildas ett nytt arbetsutskott krävs endast små organisatoriska förändringar och troligen ingen förändring i budget. Bildas en ny nämnd behöver åtminstone diarier, ekonomi, redovisning, intern kontroll, synpunktshantering, måluppföljning och kvalitetsarbete. SKL förordar inget alternativ särskilt och bekräftar att båda lösningarna är möjliga.”

3.4.4 Laholms kommun

Laholms kommun beslutade under KF § 100/2020 att införa en ny organisation med fem politiska facknämnder med tillhörande fackförvaltningar. Nämnderna är kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt kultur- och utvecklingsnämnden. I detta sammanhang fick miljö- och byggnadsnämnden ett förändrat uppdrag och bytte alltså namn till samhällsbyggnadsnämnden. I beslutet ingick också att inrätta en jävsnämnd.

Jävsnämnden ansvarar enligt dess reglemente för tillsyn och annan myndighetsutövning gentemot sådan verksamhet som samhällsbyggnadsnämnden inte kan bedriva på grund av jäv.¹²

Jävsnämnden har enligt reglementet ingen fast sammanträdesplan, utan sammanträder när behov uppstår.

I jävsnämnden ingår tre ledamöter och tre ersättare. En av ledamöterna är även ledamot i socialnämnden och en i barn- och ungdomsnämnden.

¹² Jag har av effektivitetsskäl inte närmare utrett varför det står samhällsbyggnadsförvaltningen och inte samhällsbyggnadsnämnden.

4 Eslövs organisering av frågorna idag

Eslövs kommuns organisering av frågorna idag är enligt följande.

4.1 Kommunstyrelsens ansvarsområde

Kommunstyrelsen ansvarar enligt Reglemente för kommunstyrelsen § 7 för översikts- och detaljplanering samt övrig fysisk planering.

Kommunstyrelsen har enligt samma § att besluta i myndighetsfrågor enligt PBL m m lagstiftning för byggnader och anläggningar där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet av verksamhet. Detsamma gäller inom miljö- och hälsoskyddsområdet avseende gatu- och trafikfrågor där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet av verksamhet.

Kommunstyrelsen har enligt reglementets 10 § delegering från kommunfullmäktige att anta, ändra eller upphäva detaljplan eller områdesbestämmelser om ärendet inte är av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Kommunstyrelsen har enligt reglementets 7 § att besluta i myndighetsfrågor i byggnads- och tillståndsärenden enligt PBL eller enligt annan till byggnadsnämnd hörande speciallagstiftning för byggnader och anläggningar där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet av verksamhet. Kommunstyrelsen har också att besluta i myndighetsfrågor i tillsyns- och tillståndsärenden inom miljö- och hälsoskyddsområdet avseende gatu- och trafikfrågor och övriga frågor där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet av verksamhet.

4.2 Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens ansvarsområde

Nämnden har enligt dess reglemente § 1 att med avseende på planering och byggande i kommunen ombesörja de angelägenheter som enligt lag ankommer på byggnadsnämnd, dock inte i frågor gällande översiktsplaner och detaljplaner.

Nämnden har enligt samma § att med avseende på miljö- och hälsoskyddsverksamheten i kommunen ombesörja de angelägenheter som enligt lag tillkommer på kommunal nämnd inom miljö- och hälsoskyddsområdet, dock inte i tillsyns- och tillståndsärenden avseende gatu- och trafikfrågor där miljö- och samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet av verksamhet. Motsvarande gäller bygglovsområdet där nämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet.

Nämnden ansvarar för förvaltning och verkställighet beträffande gator, vägar, trafik och parker där kommunen är huvudman. Nämnden är trafiknämnd, och ansvarar enligt 2 § för ett antal angivna samhällsbyggnadsfrågor. Förvaltningschefen anställs av kommunstyrelsen.

4.2.1 Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen har i tillsynsrapport 211104 yttrat bland annat följande.

”Kommunens politiska organisation säkerställer inte en oberoende tillsyn av kommunala verksamheter eftersom ansvaret för miljöbalkstillsynen på kommunala verksamheter respektive driften av desamma ligger på samma nämnd. Fastän kommunen löser denna situation i enlighet med rutinen som beskrivs ovan finner Länsstyrelsen det angeläget att organisationen ses över för att organisationen ska anses vara oberoende. Länsstyrelsen bedömer att det inte är möjligt att avtala med annan kommun att utföra tillsynen på grund av en jävssituation i den politiska organisationen. Länsstyrelsen finner det även olämpligt att kommunstyrelsen utgör miljönämnd för vissa typer av tillsynsärenden ... Förslagsvis bör kommunstyrelsen genom tekniskt utskott under kommunstyrelsen eller införande av teknisk nämnd eller tekniskt bolag överta driften av gata-, trafik- och parkverksamheten, ägande/förvaltning av kommunal mark inom gata/park samt driften av kommunala naturreservat.”

”Enligt tillsyns- och föreskriftsrådets minimikrav på kommunal organisation ska samma personer (tjänstemän och förtroendevalda) som ska eller kan komma att fatta beslut i tillsynsfrågor inte ha beslutsrätt när det gäller driftsfrågor av sådana anläggningar som den kommunala tillsynsmyndigheten har tillsyn över.”

”Minimikraven vad gäller personalansvar och lönesättning är att tjänsteman som arbetar med tillsynsfrågor skall inte stå i direkt beroendeställning till chef som samtidigt har driftansvar. Den chef som sköter rekrytering samt har ansvar för lönesättning, utvecklingsamtal, kompetensutveckling eller dylikt för tillsynspersonal får inte samtidigt ansvara för personal och anläggningar som kan bli föremål för tillsyn.”

”Minimikrav vad gäller budgetansvar är att den person eller den nämnd som har budgetansvar för anläggningar eller verksamheter som kan bli föremål för tillsyn från den kommunala tillsynsmyndigheten skall inte samtidigt ha budgetansvar för tillsynspersonalen. Medel till tillsyn skall äskas hos fullmäktige fristående från äskande av medel för anläggningar och verksamheter som omfattas av tillsynen.”

4.2.2 Tillsyns- och föreskriftsrådets krav

Tillsyns- och föreskriftsrådets krav är en skrivelse daterad 040914, som handlar om hur en kommun bör organiseras i fråga om delegation, personalansvar, lönesättning samt ekonomi, för att undvika att jävsförhållanden uppstår.

Tillsyns- och föreskriftsrådet lades genom regeringsbeslut 2022. Uppdraget har övertagits av Naturvårdsverket, som meddelat mig att tillsyns- och föreskriftsrådets tidigare uttalanden inte upphävts.

Tillsyns- och föreskriftsrådets uppdrag var att samråda och samverka i frågor om tillsyn och föreskrifter inom miljö. Rådet bestod bland annat av centrala tillsynsvägledande myndigheter, länsstyrelser och kommuner samt SKR.

Bara vissa myndigheter kan besluta om råd och riktlinjer om hur en rättsregel bör tillämpas (allmänna råd). Tillsyns- och föreskriftsrådet kunde som samverkansorgan alltså inte besluta om allmänna råd eller annan normgivning.

I varje enskilt fall av tillsyn och kontroll kan däremot varje aktuell miljömyndighet framföra synpunkter som meddelats av rådet, men dessa synpunkter (som i rådets skrivelse benämns krav) har alltså inte i sig någon legal verkan, mer än rationaliteten i argumentationen i sig själv.

Av skrivelsen från 040914, och som länsstyrelsen i tillsynsrapporten 211104 åberopar, framgår bland annat följande.

Delegation: ”kommunens reglemente och delegationsordning ska vara utformade så att det finns en tydlig uppdelning av driftsansvar och tillsynsansvar. Samma personer (tjänstemän och förtroendevalda) ... ska inte ha beslutsrätt när det gäller driftsfrågor av sådana anläggningar som den kommunala tillsynsmyndigheten har tillsyn över”.

Personalansvar och lönesättning: ”tjänsteman som arbetar med tillsynsfrågor ska inte stå i direkt beroendeställning till chef som samtidigt har driftsansvar. Den chef som sköter rekrytering samt har ansvar för lönesättning, utvecklingssamtal, kompetensutveckling eller dylikt för tillsynspersonal får inte samtidigt ansvara för personal och anläggningar som kan bli föremål för tillsyn”.

Ekonomi: ”den person eller den nämnd som har budgetansvar för anläggningar eller verksamheter som kan bli föremål för tillsyn från den kommunala tillsynsmyndigheten ska inte samtidigt ha budgetansvar för tillsynspersonalen. Medel till tillsyn ska äskas hos fullmäktige fristående från äskande av medel för anläggningar och verksamheter som omfattas av tillsynen”.

4.3 Servicenämndens ansvarsområde

Nämnden har enligt dess 1 § till uppgift att tillhandahålla de servicefunktioner som kommunens övriga nämnder efterfrågar. Förvaltningschefen anställs av kommunstyrelsen.

Följande servicefunktioner framgår av nämndens reglemente § 1.

1. Måltider
2. Fastighetsförvaltning
3. Fastighetservice
4. Byggprojekt
5. Lokalvård
6. Demokrati och verksamhetsstöd
7. Administrativ service
8. Transportservice

Av samma § framgår också bland annat att servicenämnden ska svara för att de olika serviceverksamheterna drivs effektivt på ett kundorienterat sätt och utifrån ett marknadsmässigt och konkurrensinriktat perspektiv.

5 Bedömning

5.1 Frågekomplexet

Inom vissa områden är en kommun både utövare av verksamhet och myndighetsutövare mot just sådana verksamheter. Ett beslutande organ kan av jävs-skäl inte inneha båda dessa roller; de behöver skiljas åt.¹³

Kommunallagen ger ändå kommunerna ett stort mått av utrymme såvitt gäller hur en kommun ska organiseras, nämndsvis och förvaltningsvis.

Frågan om hur en kommun bör organisera de här frågorna handlar heller inte bara om att hantera juridiska begränsningar och risker, utan också om parametrar som organisationsekonomi, organisationskultur, ledning, kompetens, och samordning med kommunens andra övergripande vision, mål, strategier och liknande.

Med beaktande av detta får det betraktas som osannolikt att det finns en form för organiserande av de här frågorna som är perfekt. Snarare har de olika alternativen fördelar och nackdelar, utifrån de ovan nämnda parametrarna.

5.2 Mina överväganden

5.2.1 Jäv

Den helt centrala frågan i denna utredning avseende myndighetsutövning är jäv. Eftersom den offentliga makten utövas under lagarna måste den hanteras.

Men jävsfrågan handlar bara om vad kommunen inte får göra. Det finns olika sätt att undvika jävssituationerna, och i finns ett mycket stort mått av utrymme för kommunen att välja väg.

De olika sätten att hantera frågan bör enligt min mening utgå från främst dessa parametrar:

1. Ekonomi, främst effektivt användande av begränsade resurser
2. Samordning avseende kommunens vision, mål och strategier
3. Kompetens

Kriteriet samordning ska inte förstås så, att *en* gemensam kommunkultur ska etableras (begreppet kommunkultur kan i och för sig tolkas olika). Varje område, eller bransch, en kommun verkar i, har sina karakteristiska drag. Därtill kommer att olika kulturer inte behöver vara en nackdel, så länge som kulturerna utifrån sina förutsättningar bidrar till att kommunen uppfyller sina åtaganden mot medborgarna och enligt lag. Samordning avser alltså en förståelse, ambitioner, och vilja till synkronisering i frågor där kommunen formulerat mål, vision och strategier.¹⁴

Kriteriet kompetens bör kommenteras något. Det innebär enligt min mening att en organisation – avdelning, förvaltning – bör vara skapad så, att gruppmedlemmarna och ledningen har

¹³ 6 kap 7 § kommunallagen.

¹⁴ Att i kommunala fackverksamheter tala om "kommunen" som kommunledningen eller den centrala administrationen är dock inte lyckat, menar jag. "Kommunen" är alla kommunens verksamheter.

förutsättningar att skapa en anda och arbetssätt så att varje medlems kompetens får den stimulans och vägledning som behövs.

Ungefär fyra av fem svenska kommuner har den s k *traditionella nämndsorganisationen*, i olika former. Resterande femtedel av kommunerna har en s k *alternativ utskottsorganisation*.

Utifrån de data som presenterats i den här rapporten, får det bland kommuner i Eslövs storlek vara mindre förekommande med organisering i form av alternativa utskottsorganisationer.

I fråga om ekonomi kan det generellt antas att en organisering med färre och/eller mindre nämnder kan ge lägre kostnader, för själva ”driften” av nämnden. Däremot är det förmodligen mer vanskligt att utan närmare bakgrund anta att själva verksamheten i sig blir kostnadseffektivare. Det baserar jag på att ett ledarskap som har fokus på frågor också får större genomslag i den ledda verksamheten. Omvänt kan då gälla att om en verksamhet leds som en del i en större mängd av verksamheter kan ledningens fokus inte räcka till för att alla verksamheter ska få samma uppmärksamhet.

Något bör också sägas om organisationsförändringar, som sådana. Min bedömning är att en organisation kan klara att genomföra en organisationsförändring och samtidigt sin normala produktion, men inte samtidigt bedriva annat utvecklings- och förändringsarbete. När denna på sätt och vis kognitiva och motivations-begränsning inträder kan variera i tid och i omfattning, men i princip kan den sägas börja när diskussionen om organisationsförändringen väcks. Det finns alltså en kognitiv kostnad som följer med organisationsförändringsarbete. En organisationsförändring kan naturligtvis vara motiverad, men jag rekommenderar att ”priset” för förändringen, i relation till annat utvecklings- och förändringsarbete, beaktas.

Generellt bör man därför, enligt min mening, innan en organisationsförändring beslutas om, överväga andra mindre ingripande alternativ, såsom bemanning, externt stöd, metodutveckling, förändrade ambitioner eller skapande av samsyn.

5.2.1 Särskilda överväganden angående interna servicefunktioner i en kommun

I fråga om samordning avseende kommunens vision, mål och strategier kan det generellt antas att en närmare anknytning till kommunstyrelsen innebär att tjänstemannaorganisationen mer eller mindre omedvetet förhåller sig till den linje som formuleras av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige efter kommunstyrelsens beredning.

Men det är också så, att en förvisso fristående nämnd och förvaltningsledning kan vara nog så fokuserad på kommunens vision, mål och strategier, om de personer som har dessa roller är besjälade av detta. I det här avseendet blir själva bemanningen av nämnderna och av ledande personer i förvaltningarna alltså avgörande.

Eslövs kommun kan sägas delvis ha hanterat detta genom att förvaltningschef anställs av kommunstyrelsen.

För att formulera det mer konkret: det kan exempelvis vara så att en nämnd och en förvaltningschef som ”bara” ansvarar för kommunens serviceverksamheter kan ägna större

uppmärksamhet åt alla dessa – inkl arbete med kommunens vision, mål och strategier – än blir fallet om kommunstyrelsen och kommunchefen gör det.

Det är också angeläget att nämnderna ger styrelsen den insyn som behövs i enlighet med kommunstyrelsens lednings- och samordningsansvar, samt uppsiktsplikt.¹⁵

Av servicenämndens reglemente framgår, som visats ovan, att verksamheterna inom servicenämnden ska drivas effektivt och på ett kundorienterat sätt, och utifrån ett marknadsmässigt och konkurrensinriktat perspektiv. Detta skulle jag säga beskriver servicenämndens bärande idé: effektivitet och kundorientering.

Om kommunstyrelsen emellertid menar att en eller flera av servicenämndens verksamheter behöver öka ansträngningarna inom detta, kan ett alternativ alltså vara att alla eller vissa av frågorna istället läggs hos kommunstyrelsen eller hos utskott till kommunstyrelsen.

Fördelen med utskottslösningen är att frågorna mer kan präglas av den helhet, som tenderar att vara mer framträdande i kommunstyrelsen än i andra nämnder, inte minst beaktat ekonomi, samt alltså vision, mål och strategier, *samtidigt* som utskottet kan ha bättre möjligheter att koncentrerat ge frågorna mer uppmärksamhet, än om de hanteras i kommunstyrelsen i dess helhet.

Just samlade servicefunktioner inom en kommun har som regel som bärande idé att uppnå skalfördelar inom kompetens och kostnader. Eftersom effektivitetssyftet är så framträdande, kan en förstärkt koppling till kommunstyrelsen i egenskap av lednings-, samordnings- och finansnämnd vara fördelaktig, inte minst för att undvika suboptimeringar gentemot de andra nämnderna. Jag vågar göra det *generella antagandet* att servicefunktioner som är mer fristående från kommunstyrelsen *kan* ha en större benägenhet att skapa suboptimeringar gentemot andra nämnder, men jag vill samtidigt förmedla att bemanningen av servicefunktionerna har en *större betydelse* än organisationsformen när det gäller förekomst av suboptimering.

Om en eller flera servicefunktioner placeras i ett utskott under kommunstyrelsen finns det som redovisats ovan begränsningar i vad som kan delegeras till utskottet. I det här sammanhanget vill jag särskilt nämna verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.

Ett annat alternativ kan vara att låta ansvaret ligga kvar i en nämnd, men med andra policymedel i fråga om de nämnda ansträngningarna. Det kan t ex vara mer regelbunden och systematiserad avrapportering för kommunstyrelsen. Att med policymedel styra tjänstebaserade verksamheter medför dock en del svårigheter.

Jag menar emellertid att en inriktningsdiskussion också bör föras, om servicenämnden i dess helhet: är de verksamhetsområden som nämnden idag har, av den beskaffenhet och omfattning att det behövs en nära politisk styrning av verksamheterna? Frågan kan naturligtvis besvaras på olika sätt, men diskussionen bör enligt min mening föras. I vart fall bör den föras, om kommunstyrelsen inte väljer mer långtgående handlingsalternativ.

¹⁵ Styrelsen ska enligt 6 kap 1 § kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Om servicenämnden ska bestå, bör förväntningarna på nämnden enligt min mening definieras. Detta är inte något unikt för Eslövs kommun, utan är en generell aspekt att beakta när kommuners utförarverksamhet ligger under egna nämnder. Är nämndens uppgift att vara stödjande gentemot förvaltningens verksamhet, och alltså enbart företräda förvaltningens perspektiv gentemot de andra nämnderna, eller ska nämnden mer eller mindre därtill också kontrollera utförarverksamheten utifrån de andra nämndernas perspektiv, inkl kommunstyrelsens som finans-, samordning- och uppsiktsnämnd?

Man kan alltså tolka nuvarande reglemente för servicenämnden som att dessa frågor redan är besvarade. Av de samtal jag fört, har jag emellertid kommit till slutsatsen att det förefaller finnas olika syn på vad nämndens bärande idé är, eller åtminstone hur denna bärande idé ska verkställas.

När beställar-utförarmodellen hade som störst idémässigt genomslag (1990-talet) var en central idé att kommunen själv inte behövde utföra alla delar själv; snarare skulle utförarmodellen mer eller mindre dynamiskt leda till att de kommunala utförarverksamheter som inte fungerade tillräckligt bra skulle kunna kompletteras med eller helt ersättas av externa lösningar. Att upphandla tjänster är utan tvekan komplicerat, och i denna utredning föreslår jag inte att så ska ske i större utsträckning än idag, *men* jag menar att en principiell diskussion alltid bör föras när man har en beställar-utförarorganisation: får eller är det t o m önskvärt att kommunens egna utförarverksamhet exponeras för konkurrens?

Om servicenämnden inte ska bestå, bör diskussionen naturligtvis föras om vart dess uppgifter ska föras.

Som ovan nämnts, är ett alternativ att föra över vissa eller samtliga verksamheter till kommunstyrelsen eller ett utskott under kommunstyrelsen. Förvaltningsmässigt kan verksamheterna ingå i kommunledningskontoret, men faktiskt också fungera som en ytterligare förvaltning under kommunstyrelsen. Även andra stödfunktioner skulle kunna ingå i en sådan serviceförvaltning. Serviceförvaltningen som den är organiserad idag skulle också i sin helhet kunna föras över till kommunstyrelsen, och alltså utgöra en ytterligare förvaltning, direkt under kommunstyrelsen eller under ett utskott till kommunstyrelsen.

Ett annat alternativ – om servicenämnden inte skulle bestå – är att föra dess verksamheter till olika nämnder. Här finns olika avväganden att göra. Ett av de tre förslagen i slutet av denna utredning (alternativ 3) innebär att servicenämndens verksamheter fördelas ut på andra nämnder. Jag har dock – för att inte föregå kommunstyrelsens ställningstagande till den här utredningen – valt att avvakta med att i detta läge med att utveckla resonemanget vidare i denna del.

5.2.2 Särskilda överväganden angående myndighetsutövning inom samhällsbyggnadsfrågor

Avvägningen i den här frågan är renodling av myndighetsutövning eller viss integration med andra frågor.

Naturligtvis bör alternativet renodlad myndighetsnämnd med liknande förvaltning övervägas, alltså en nämnd och en förvaltning som bara har myndighetsutövning i sitt ansvarsområde. Den framträdande fördelen – beroende på hur man ser fördelarna med det – är renodling av verksamheten, som strikt myndighetsutövning.

Å andra sidan finns risken att samordning med kommunens vision, mål och strategier försvagas. I en vidare bemärkelse kan kompetensen öka, om nämnden hanterar både myndighetsutövning och verksamhetsdrift.

Det behöver också bedömas vilken storlek en sådan förvaltning får, i antal tjänster, och vilka overhead-resurser som behövs. Det finns en risk för att en sådan liten förvaltning får en oproportionerligt stor overhead-funktion.

Vid bedömningen av om en myndighetsnämnd och myndighetsförvaltning är det mest fördelaktiga valet, bör enligt min mening ju beaktas ekonomi, samordning och kompetens. Argumentet renodling bör alltså prövas mot dessa tre kriterier – argumentet renodling ska alltså tillmätas den tyngd som prövningen mot de tre kriterierna ger. I sig är renodling inte ett argument för något alternativ, utan bara en metod.

Ett alternativ kan vara att samma förvaltningsorganisation hanterar både myndighetsutövning mot andra, och myndighetsutövning mot kommunen själv, samtidigt som förvaltningsorganisationen ansvarar för drift av den verksamhet som myndighetsutövningen avser. Ett större mått av samordning med kommunens vision, mål och strategier kan då förmodligen uppnås.

För att hantera jävssituationerna bör då en jävsnämnd övervägas, och den sammankallas i så fall vid behov, lämpligtvis i kombination med en delegationsrätt för ordförande och vice ordförande för enklare ärenden. Vad som då är viktigt att beakta, är att den tjänstemannaavdelning som ansvarar för myndighetsutövning, bör vara varken underordnad eller överordnad den avdelning som ansvarar för driften. Förvaltningschefen bör då inte heller ha delegerad beslutanderätt i tillsynsfrågor över driftsfrågorna; istället för hans beslutsrätt också tillhöra jävsnämnden. Enklare uttryckt: vid tillsyn över förvaltningens egna driftsfrågor bör förvaltningschefen ”rundas”, och beslutsnivåerna är då endast på den avdelning som utför tillsynen och på jävsnämnden.

Det bör alltså kunna vara så, men detta kan utredas närmare, att den avdelning som hanterar myndighetsutövning och den eller de som ansvarar för drift ingår i samma förvaltning, men utan inbördes rangordning, och att cheferna för respektive avdelning är underordnade samma chef, t ex en förvaltningschef. Jag har dock också sett modellen att chefen för myndighetsutövningsverksamheten har en annan chef, tillhörande en annan förvaltning. Det är möjligt att detta har en viss formell eller informell betydelse, men arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet bör enligt min mening då också begrundas. Däremot menar jag att löne- och utvecklingssamtal som sådana inte ska tillmätas alltför stor betydelse, formellt eller innehållsmässigt.

I detta sammanhang vill jag kommentera synpunkterna från tillsyns- och föreskriftsrådet. Jag menar att skrivelsen förefaller otydlig, såvitt vad som menas med ”ansvar”. Som jag tolkar

skrivelsen, menas ”direkt ansvar”. I annat fall kommer samtliga chefer i organisationshierarkin att anses ansvariga (första linjens chef, andra linjens, etc), och då är det förmodligen praktiskt omöjligt att ha tillsyns- och driftsansvar i en och samma kommunorganisation.

Den eller de avdelningar som ansvarar för myndighetsutövning får emellertid enligt den här modellen alltså ta upp ärenden i två olika nämnder, beroende på vem som är föremål för myndighetsutövningen.

Mot jävsnämndsmodellen kan invändas, att de förtroendevaldas kompetens i jävsnämnden blir lägre, eftersom de får färre ärenden att hantera och dessutom bara ärenden av en viss karaktär (dvs där kommunen är föremål för myndighetsutövningen). Invändningen äger riktighet, och det är i linje med vad jag nämnde ovan, att det inte finns någon perfekt modell. Däremot menar jag att fördelarna kan vara större av att samhällsbyggnadsfrågor av både drifts- och myndighetsutövningskaraktär (exklusive där kommunen är föremål för myndighetsutövningen) behandlas i samma nämnd, eftersom samordningen med kommunens övergripande vision, mål och strategier kan bli bättre.

I Eslövs kommun är det alltså kommunstyrelsen som fattar beslut i myndighetsutövningsfrågor inom samhällsbyggnadsområdet, när kommunen själv är föremål för myndighetsutövningen. Ordningen förefaller inte vara oförenlig med svensk rätt.

Det förekommer i en del kommuner också att myndighetsutövningen läggs hos ett utskott under kommunstyrelsen.

5.2.3 Särskilt om alternativet två nämnder, en förvaltning

Som framgår nedan är ett av de föreslagna alternativen (nr 2) att miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och serviceförvaltningen slås ihop, men att de två respektive nämnderna består.

Detta förslag är inte en konsekvens av den analys jag har gjort, men har tagits upp i samtal jag haft, och därför har jag tagit med det som ett av tre förslag som kommunstyrelsen kan pröva.

5.3 Mina förslag

Utifrån de resonemang jag fört ovan, presenterar jag nedan tre olika handlingsalternativ för Eslövs kommun.

5.3.1 Alternativen

Alternativ 1

Servicekommittén och -förvaltningen består.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och -förvaltningen består, men jävsnämnd inrättas, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv (nämnden kan t ex bestå av tre personer, och sammanträda enligt plan, eller vid behov).

Kommunstyrelsen och servicenämnden för en strukturerad och fördjupad diskussion om servicenämndens bärande idé. Denna diskussion kan med fördel a) vara strukturerad och processledd, b) protokollföras och c) utvärderas efter viss tid. Diskussionen bör också innehålla frågan om mer långtgående åtgärder, för det fall att några påtagliga effekter inte kan visas inom en viss tid efter att diskussionen avslutats. Eventuellt kan servicenämndens 1 § behöva justeras efter den fördjupade diskussionen.

Rekrytering av chef för serviceförvaltningen genomförs.

Alternativ 2

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen slås ihop med serviceförvaltningen.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men blir en renodlad myndighetsnämnd.

Servicenämnden består, och tar från miljö- och samhällsbyggnadsnämnden över allt som inte är myndighetsutövning (gata/trafik/park, samt miljöfrågor som inte är myndighetsutövning).

Alternativ 3

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden består, men jävsnämnd inrättas, för hantering av myndighetsutövning mot kommunen själv (nämnden kan t ex bestå av tre personer, och sammanträda enligt plan, eller vid behov).

Servicenämnden och -förvaltningen avvecklas.

- Fastighetsverksamhet går över till kommunstyrelsen,
- måltidsverksamheten går över till barn- och utbildningsnämnden, och
- lokalvårdsverksamheten går över till annan nämnd.

5.3.2 Alternativen utifrån de tre parametrarna

De redovisade alternativen utvärderas principiellt av mig nedan.

	<i>Effektiv resursanvändning</i>	<i>Samordning</i>	<i>Kompetens</i>
Alternativ 1	Viss ökning av nämndskostnader (jävsnämnden). Ingen förändring av förvaltningskostnader. Interna friktionskostnader kan avta, beroende på utfall av diskussionerna.	Beroende på utfall av diskussionerna.	Kan tillgodoses.
Alternativ 2	Ingen förändring av nämndskostnader. Möjligen viss kostnadsminskning om tjänster dras in.	Möjligen viss integration av gata/trafik/park-frågor med fastighetsfrågor. Jävsfrågan behöver (och kan) hanteras såvitt avser tjänstemannanivå.	Kan tillgodoses, men verksamhetschefer mellan förvaltningschef och avdelningschefer kan komma att aktualiseras, pga ökad bredd och differentiering i förvaltningen. Servicenämnden får av samma anledning fler ansvarsområden, som inte utgör utförarverksamhet.
Alternativ 3	Kostnader för en nämnd försvinner, dock kostnad för en mindre jävsnämnd. Möjligen viss kostnadsminskning om tjänster dras in. Effektivitetsfokus och specialiseringsfördelar kan bibehållas genom att måltids- och lokalvårdsverksamheterna hålls intakta. Interna friktionskostnader kan avta.	Samordningsfördelar med förvaltningar som tar över verksamheter från servicenämnden.	Kan tillgodoses.

Jag ber läsaren notera att samma organisationsform kan få olika utfall beroende på hur organisationen bemannas.

Sölvesborg den 14 november 2023

Johan Braw
J Braw AB

§ 205

KS 2022/459

Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv och Kungshult

Beslut

- Kommunfullmäktige föreslås godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Eslöv enligt bilaga 1.
- Kommunfullmäktige föreslås godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Kungshult enligt bilaga 2.

Ärendebeskrivning

VA SYD har inkommit med förslag till justering av verksamhetsområde för vatten och avloppsanläggning i Eslövs kommun. Förslaget innebär justering av verksamhetsområde i Eslöv och Kungshult.

Beslutsunderlag

VA-utbyggnadsplan för Eslövs kommun

Protokoll från Ägarnämnd Eslöv 2022-10-05

Bilaga 1 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten-, spillvatten och dag

Bilaga 2 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten- och spillvatten

Beredning

Eslövs kommun och VA SYD arbetade år 2015 fram en VA-utbyggnadsplan för att tydliggöra kommunens ansvar att ordna VA-försörjning enligt 6§ i Lagen allmänna vattentjänster (LAV). VA-utbyggnadsplanen uppdaterades under 2022 men i och med tillägget 6§ i LAV om krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan senast 1 januari 2024, beslutades den inte i kommunfullmäktige, då VA-utbyggnadsplanen i stora delar kommer inkluderas i vattentjänstplanen. Enligt VA-utbyggnadsplanen ska kommunfullmäktige besluta om VA SYDs verksamhetsområde för vattentjänster.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Med allmänna vattentjänster avses en VA-anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt 6§ i LAV. Det är huvudmannen som bestämmer det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. VA SYD är huvudman för de allmänna vattentjänsterna i Eslöv.

VA SYD har inkommit med förslag på justering av verksamhetsområden för vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv. Justeringen gäller verksamhetsområde i Långåkra, Eslöv (enligt bifogad karta 1) samt verksamhetsområde i Kungshult närliggande Kungshult (enligt bifogad karta 2)

Förslaget på justering av verksamhetsområde i Långåkra baseras på att vatten och avlopp har byggts ut i området i samband med exploatering norr om Lantmannavägen i Eslöv. Nuvarande verksamhetsområde avser vatten samt spill- och dagvatten.

Förslag på justering av verksamhetsområde i Kungshult baseras på att ett antal fastigheter kring Kungshult har pekats ut som ett utredningsområde i Eslövs VA-utbyggnadsplan. Efter att behov av VA har konstaterats för vissa av dessa fastigheter har vatten och spillvattenledningar byggts ut i delar av utredningsområdet. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta de fastigheter där behov har konstaterats.

Ärendet är berett i dialog med Miljö och Samhällsbyggnad, miljöavdelningen.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28
Sanna Perlborn
+4641362036
sanna.perlborn@eslov.se

Kommunstyrelsen

Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv och Kungshult

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Eslöv enligt bilaga 1.
- Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Kungshult enligt bilaga 2.

Ärendebeskrivning

VA SYD har inkommit med förslag till justering av verksamhetsområde för vatten och avloppsanläggning i Eslövs kommun. Förslaget innebär justering av verksamhetsområde i Eslöv och Kungshult.

Beslutsunderlag

VA-utbyggnadsplan för Eslövs kommun

Protokoll från Ägarnämnd Eslöv 2022-10-05

Bilaga 1 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten-, spillvatten och dag

Bilaga 2 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten- och spillvatten

Beredning

Eslövs kommun och VA SYD arbetade år 2015 fram en VA-utbyggnadsplan för att tydliggöra kommunens ansvar att ordna VA-försörjning enligt 6§ i Lagen allmänna vattentjänster (LAV). VA-utbyggnadsplanen uppdaterades under 2022 men i och med tillägget 6§ i LAV om krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan senast 1 januari 2024, beslutades den inte i Kommunfullmäktige, då VA-utbyggnadsplanen i stora delar kommer inkluderas i vattentjänstplanen. Enligt VA-utbyggnadsplanen ska Kommunfullmäktige besluta om VA SYDs verksamhetsområde för vattentjänster.

Med allmänna vattentjänster avses en VA-anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt 6§ i LAV. Det är huvudmannen som bestämmer det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. VA SYD är huvudman för de allmänna vattentjänsterna i Eslöv.

VA SYD har inkommit med förslag på justering av verksamhetsområden för vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv. Justeringen gäller verksamhetsområde i Långåkra, Eslöv (enligt bifogad karta 1) samt verksamhetsområde i Kungshult närliggande Kungshult (enligt bifogad karta 2)

Förslaget på justering av verksamhetsområde i Långåkra baseras på att vatten och avlopp har byggts ut i området i samband med exploatering norr om Lantmannavägen i Eslöv. Nuvarande verksamhetsområde avser vatten samt spill- och dagvatten.

Förslag på justering av verksamhetsområde i Kungshult baseras på att ett antal fastigheter kring Kungshult har pekats ut som ett utredningsområde i Eslövs VA-utbyggnadsplan. Efter att behov av VA har konstaterats för vissa av dessa fastigheter har vatten och spillvattenledningar byggts ut i delar av utredningsområdet. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta de fastigheter där behov har konstaterats.

Ärendet är berett i dialog med Miljö och Samhällsbyggnad, miljöavdelningen.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret
Miljö och samhällsbyggnadsnämnden
VA SYD
Ägarnämnd Eslöv

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

FÖRSLAG TILL BESLUT

Titel	Ärende-Nr	Dokument-Nr	Utgåva
Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen Eslöv	22/01459	22/01459-3	1
Handläggare/Avd	Dokumentdatum	Sida	
Åse Gunilla Andreasson			
P360_E_Strategisk_planering		1 (2)	

Projektnr: Ange projektnr.

Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen Eslöv

Förslag till beslut

VA SYDs Ägarnämnd Eslöv föreslås besluta

att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Eslöv

att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Kungshult

Sammanfattning av ärendet

Som följd av exploatering i Långåkra, Eslöv och behov av allmänt vatten och spillvatten för fastigheter i Kungshult föreslås justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning.

Bakgrund

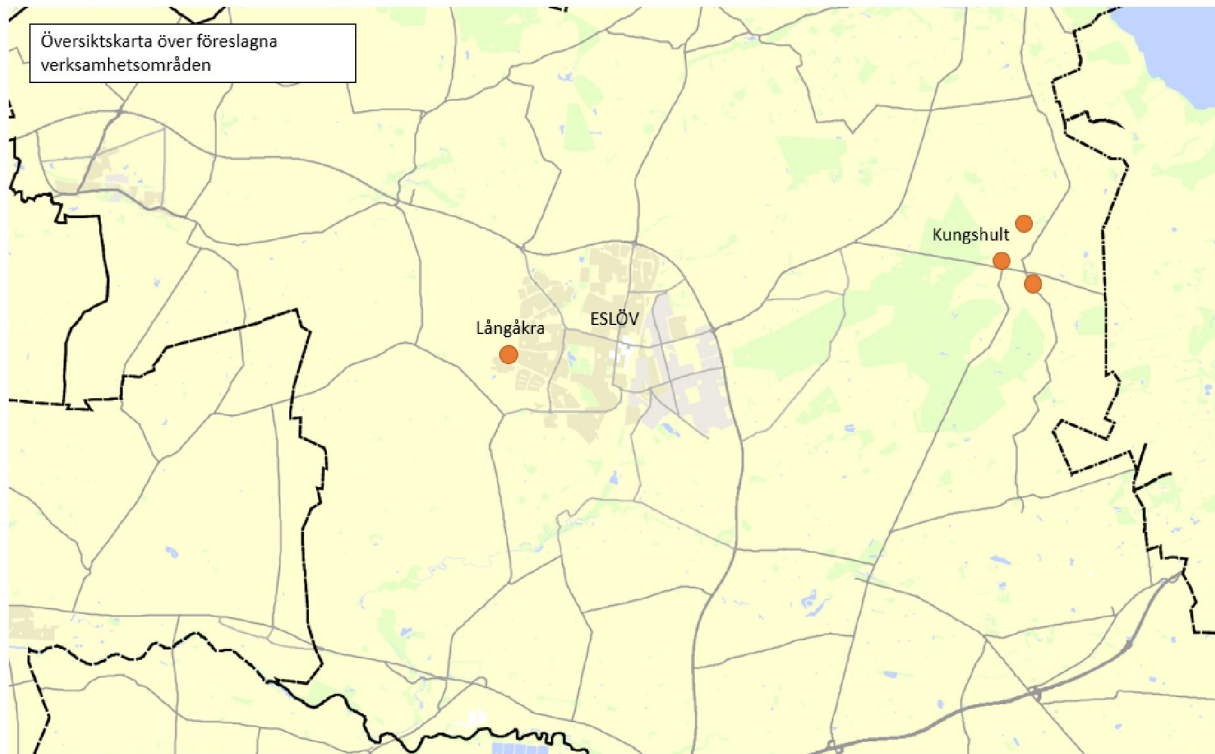
Med allmän vatten- och avloppsanläggning avses en anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Enligt LAV ska kommunen bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. Utanför verksamhetsområdet gäller inte LAV eller, med stöd av lagen, fastställd ABVA och taxa. Fastigheter utanför verksamhetsområde kan vara anslutna till allmänna vatten- och avloppsledningar men då gäller ett rent avtalsrättsligt förhållande mellan huvudmannen och inkopplade fastigheters ägare.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Titel	Ärende-Nr	Dokument-Nr	Utgåva
Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen Eslöv	22/01459	22/01459-3	1
Handläggare/Avd	Dokumentdatum	Sida	
Åse Gunilla Andreasson			
P360_E_Strategisk_planering		2 (2)	

Ärendet

Verksamhetsområde i Långåkra i Eslöv

Förändringen av verksamhetsområdet redovisas på karta, bilaga 1.

I samband med exploatering har vatten och avlopp byggts ut i området norr om Lantmannavägen i Eslöv. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta även detta område. Verksamhetsområdet avser vatten samt spill- och dagvatten.

Verksamhetsområde i Kungshult närliggande i Kungshult

Förändringen av verksamhetsområdet redovisas på karta, bilaga 2.

Ett antal fastigheter kring Kungshult har pekats ut som utredningsområde i Eslövs VA-utbyggnadsplan. Efter att behov av VA har konstaterats för vissa av dessa fastigheter har vatten och spillvattenledningar byggts ut i delar av utredningsområdet. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta de fastigheter där behov har konstaterats.

Bilaga 1 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten-, spillvatten och dagvatten i Långåkra i Eslöv

Bilaga 2 Karta över förändring av verksamhetsområde för vatten- och spillvatten i Kungshult närliggande i Kungshult

2022-10-12

22/01459

Beslut från ägarnämnd Eslöv VA SYD till kommunfullmäktige i Eslöv

Ägarnämnd Eslöv har vid sitt sammanträde den 5 oktober 2022 beslutat om förslag till justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv samt att överlämna ärendet till kommunfullmäktige i Eslöv för beslut, § 18 i bifogat protokoll. Protokoll från ägarnämnd Eslövs sammanträde den 5 oktober 2022 och ärende översänds.

Christina Sundvall
Nämndsekreterare
VA SYD

Plats och tid: VA SYD, Hjälmaregatan 3, Malmö, vån 2, konferensrum H2O, den 5 oktober 2022 kl. 13:00-15:05

Närvarande: Janet Andersson (S) - Ordförande
 Bengt Andersson (M) - Vice ordförande
 Jan Åke Larsson (S) - Ledamot
 Lilli Trpkoski (S) – §§ 20-26 tjänstgör för Fredrik Ottesen (SD)
 Lars Holmström (V) – tjänstgör för Madeleine Atlas (C)
 Christina Sundvall - Mötessekreterare

Frånvarande: Madeleine Atlas (C) - Ledamot
 Fredrik Ottesen (SD) – Ledamot
 Håkan Bjelkengren (M) - Ersättare

Övriga deltagare: Joel Olthed
 Anna Uth
 Åse Andreasson
 Dick Johansson
 Lisa Dahlberg
 Martin Kylefors
 Thomas Persson
 Monica Malcus Nordvall
 Ewa Römberg, personalföreträdare

Tid för justering: 2022-10-11

Underskrifter: Sekreterare _____ Paragraf 15 - 26
 Christina Sundvall
 Ordförande _____
 Janet Andersson
 Justerare _____
 Jan Åke Larsson

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Datum när anslaget sätts upp

Datum när anslaget tas ner

Förvaringsplats för protokoll

Ärendelista

§ 15 Upprop och tjänstgörande ledamöter

§ 16 Justeringsperson och justeringsdatum

§ 17 Godkännande av dagordning

§ 18 Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten-
och avloppsanläggningen Eslöv

§ 19 Delårsrapport 2/2022 för VA Eslöv

§ 20 Återrapportering till kommunstyrelsen i Eslöv

§ 21 Informationsärende - Harlösa pumpstation

§ 22 Informationsärende - Löberöd avloppsreningsverk

§ 23 Informationsärende - Vattenkiosk för renat avloppsvatten

§ 24 Informationsärende - Information om pågående
budgetprocess

§ 25 Informationsärende - Lägesrapport från program HAR,
Hållbar avloppsrening i ett växande Skåne

§ 26 Informationsärende – Gasanläggningsprojekt på Ellinge
avloppsreningsverk

§ 15 Upprop och tjänstgörande ledamöter

Upprop genomförs.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 16 Justeringsperson och justeringsdatum

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att utse Jan Åke Larsson att jämte ordföranden justera dagens protokoll. Protokollet justeras den 11 oktober 2022.

§ 17 Godkännande av dagordning

Sammanfattning

Ordföranden föreslår att det ska läggas till en informationspunkt om gasanläggningsprojekt på Ellinge avloppsreningsverk att behandlas sist på dagordningen.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att godkänna dagordningen med ovanstående tillägg.

Dnr 22/01459

§ 18 Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen Eslöv

Sammanfattning

Som följd av exploatering i Långåkra, Eslöv och behov av allmänt vatten och spillvatten för fastigheter i Kungshult föreslås justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning. Ärendet presenteras.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens, med tillägg om att ärendet ska överlämnas till kommunfullmäktige i Eslöv för beslut, och att ägarnämnd Eslöv har beslutat enligt förslaget.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Eslöv,

att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Kungshult, samt

att ärendet överlämnas till kommunfullmäktige i Eslöv för beslut.

Dnr 22/01541

§ 19 Delårsrapport 2/2022 för VA Eslöv

Sammanfattning

VA SYD har upprättat ett delårsbokslut per den 2022-08-31. Lisa Dahlberg presenterar ärendet.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut; förvaltningen med tillägg om att delårsrapporten ska tillsändas kommunstyrelsen i Eslöv, och att ägarnämnd Eslöv har beslutat enligt förslaget.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att för sin del godkänna förslag till delårsrapport 2/2022 för VA Eslöv, samt

att tillsända den kommunstyrelsen i Eslöv.

Dnr 22/01549

§ 20 Återrapportering till kommunstyrelsen i Eslöv

Sammanfattning

Med anledning av genomförd revision i Eslövs kommun föreslås att protokoll med bifogade handlingar från ägarnämnd Eslövs sammanträden samt powerpointpresentationer från informationsärenden ska skickas till kommunstyrelsen i Eslöv.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut i enlighet med presenterat beslutsförslag, och att ägarnämnd Eslöv har beslutat enligt förslaget.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att protokoll med bifogade handlingar från ägarnämnd Eslövs sammanträden samt powerpointpresentationer från informationsärenden ska skickas till kommunstyrelsen i Eslöv.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 21 Informationsärende - Harlösa pumpstation

Sammanfattning

Monica Malcus Nordvall och Thomas Persson informerar om Harlösa pumpstation och den förundersökning som lagts ner.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 22 Informationsärende – Löberöd avloppsreningsverk

Sammanfattning

Ewa Romberg informerar om Löberöd avloppsreningsverk och den process som varit med anledning av att verket behöver byggas om.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 23 Informationsärende – Vattenkiosk för renat avloppsvatten

Sammanfattning

Martin Kylefors informerar om försök med att använda det renade avloppsvattnet från Ellinge avloppsreningsverk, dels på verket men även genom att bygga en vattenkiosk utanför verket.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 24 Informationsärende – Information om pågående budgetprocess

Sammanfattning

Lisa Dahlberg informerar om den pågående budgetprocessen.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 25 Informationsärende – Lägesrapport från program HAR, Hållbar avloppsrening i ett växande Skåne

Sammanfattning

Dick Johansson ger en lägesrapport från program HAR, Hållbar avloppsrening i ett växande Skåne.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

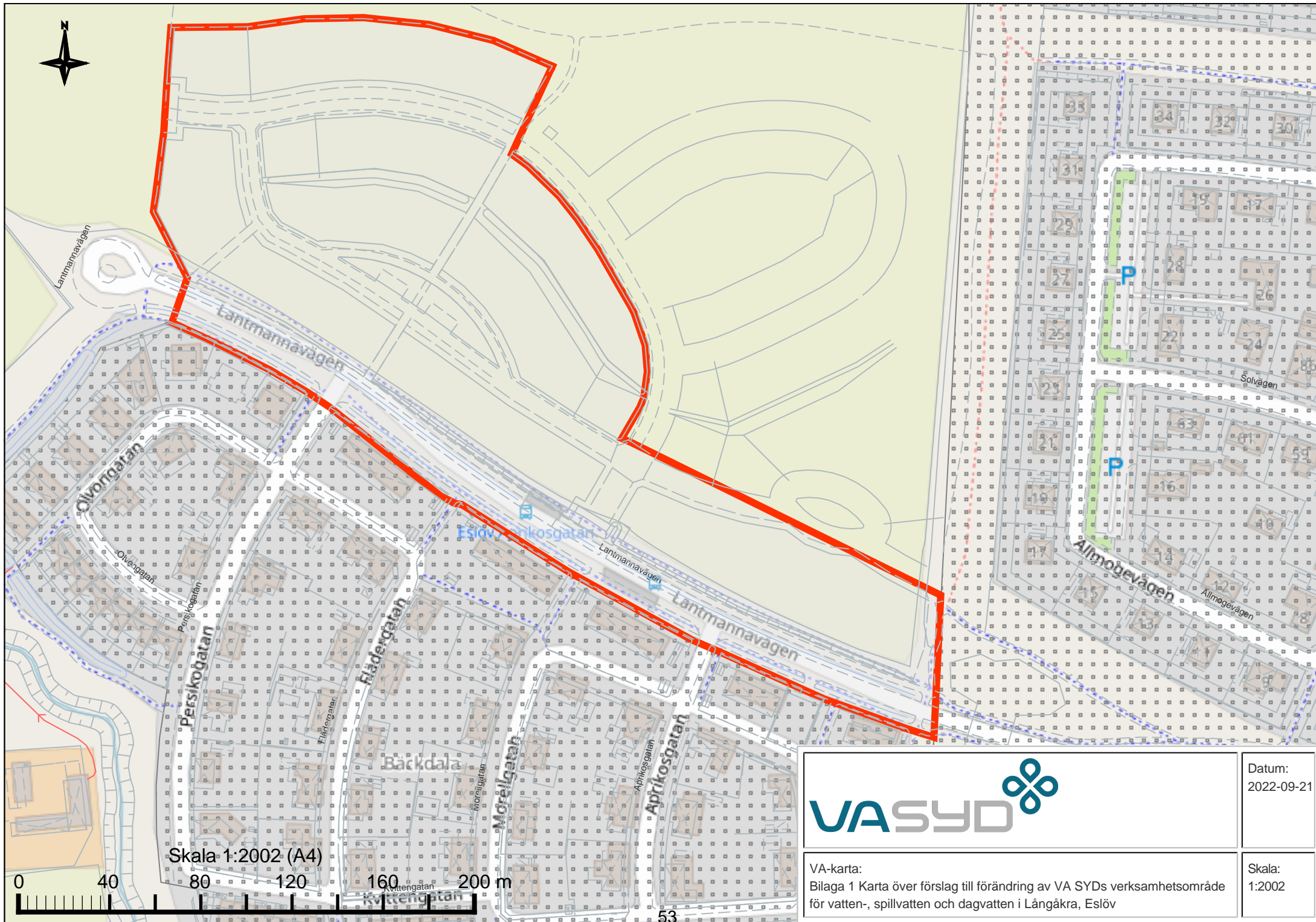
*§ 26 Informationsärende – Gasanläggningsprojekt på Ellinge
avloppsreningsverk*

Sammanfattning

Förbundsdirektören informerar om gasanläggningsprojektet på Ellinge avloppsreningsverk och de diskussioner som varit med Orkla. Det har beslutats att gå vidare med upphandlingen i projektet.

Ägarnämnd Eslöv beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Skala 1:2002 (A4)

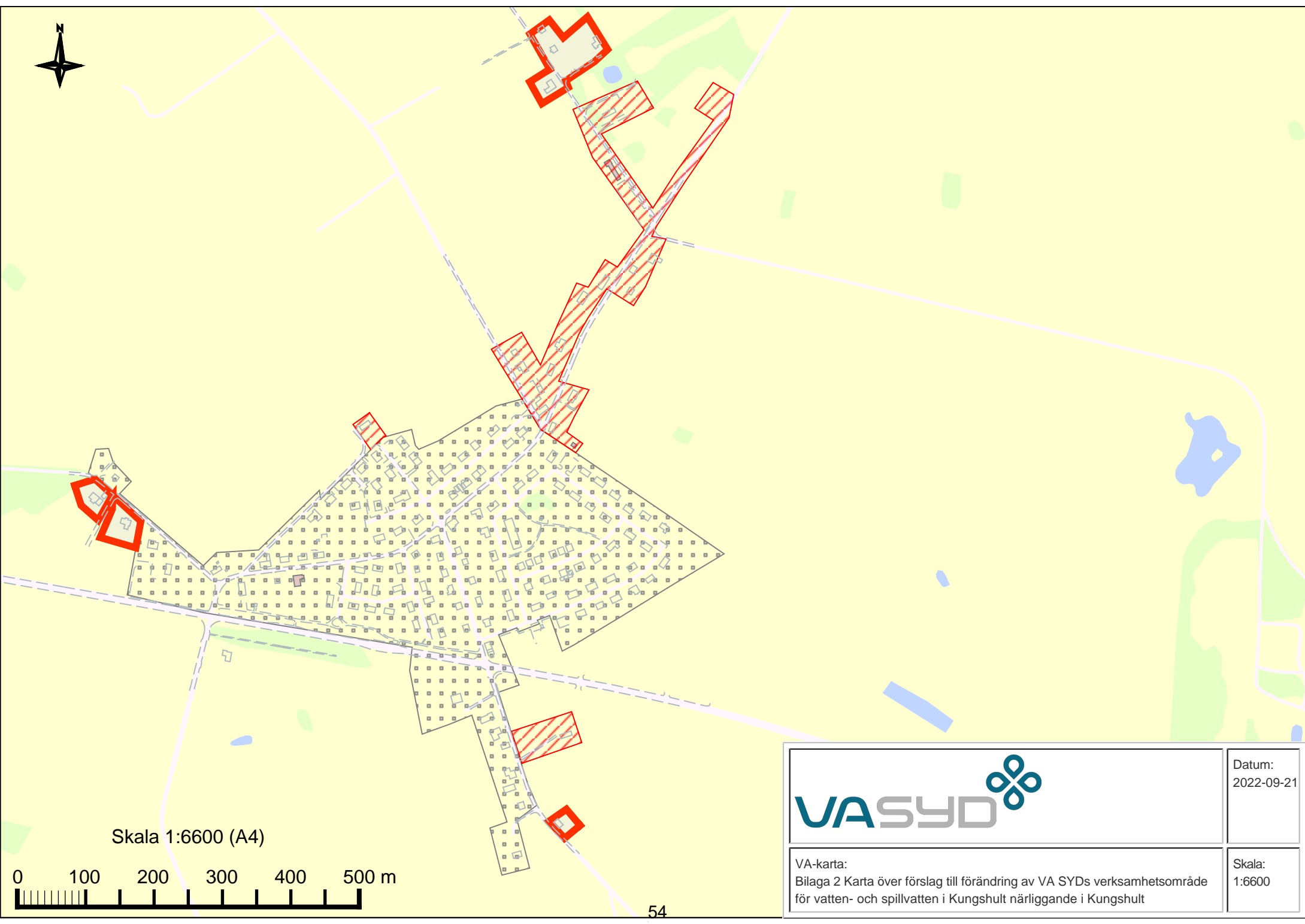
0 40 80 120 160 200 m

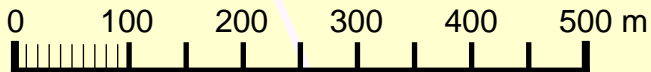
Datum:
2022-09-21

VA-karta:
Bilaga 1 Karta över förslag till förändring av VA SYDs verksamhetsområde
för vatten-, spillvatten och dagvatten i Långåkra, Eslöv

Skala:
1:2002

Skala 1:6600 (A4)

Datum:
2022-09-21

VA-karta:
Bilaga 2 Karta över förslag till förändring av VA SYDs verksamhetsområde
för vatten- och spillvatten i Kungshult närliggande i Kungshult

Skala:
1:6600

§ 206

KS 2020/167

Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Stehag, Kungshult och Getinge

Beslut

- Kommunfullmäktige föreslås godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Stehag enligt bilaga 1.
- Kommunfullmäktige föreslås godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Kungshult enligt bilaga 2.
- Kommunfullmäktige föreslås godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Getinge enligt bilaga 3.

Ärendebeskrivning

VA SYD har inkommit med förslag till justering av verksamhetsområde för vatten och avloppsanläggning i Eslövs kommun. Förslaget innebär justering av verksamhetsområde i Stehag, Kungshult och Getinge.

Beslutsunderlag

- VA-utbyggnadsplan för Eslövs kommun
- Protokoll från ägarnämnd Eslöv 2022-03-04 VA SYD
- Bilaga 1 Verksamhetsområde Stehag
- Bilaga 2 Verksamhetsområde Kungshult
- Bilaga 3 Verksamhetsområde Getinge

Beredning

Eslövs kommun och VA SYD arbetade år 2015 fram en VA-utbyggnadsplan för att tydliggöra kommunens ansvar att ordna VA-försörjning enligt 6§ i Lagen allmänna vattentjänster (LAV). VA-utbyggnadsplanen uppdaterades under 2022 men i och med tillägget 6§ i LAV om krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan senast 1 januari 2024, beslutades den inte i kommunfullmäktige, då VA-utbyggnadsplanen i stora delar kommer inkluderas i vattentjänstplanen. Enligt VA-utbyggnadsplanen ska Kommunfullmäktige besluta om VA SYDs verksamhetsområde för vattentjänster.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Med allmänna vattentjänster avses en VA-anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt 6§ i LAV. Det är huvudmannen som bestämmer det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. VA SYD är huvudman för de allmänna vattentjänsterna i Eslöv.

VA SYD har inkommit med förslag på justering av verksamhetsområden för vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv. Justeringen gäller verksamhetsområde i Stehag (enligt bilaga 1), Kungshult (enligt bilaga 2), samt Getinge (enligt bilaga 3).

Förslaget om nytt verksamhetsområde i Stehag avser nybyggnad av ett villaområde med 95 villor. Området är redan delvis bebyggt och ledningsnätet har överlämnats från privat exploatör till VA SYD. Verksamhetsområdet avser vatten, spill- och dagvatten.

Förslaget om nytt verksamhetsområde i Kungshult avser utökning av fastigheten Hasselröd 1:36. Fastigheten är redan ansluten till den allmänna VA-anläggningen. Verksamhetsområdet avser vatten och spillvatten. Ett antal fastigheter i Kungshult har pekats ut som utredningsområde i Eslövs VA-utbyggnadsplan. Efter att behov av VA har konstaterats för vissa av dessa fastigheter har vatten och spillvattenledningar byggts ut i delar av utredningsområdet. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta de fastigheter där behov har konstaterats.

Förslaget om verksamhetsområde i Getinge avser utökning av fastigheten Getinge 11:46 i Getinge. Fastigheten är redan ansluten till den allmänna VA-anläggningen. Verksamhetsområdet avser vatten och spillvatten.

Ärendet är berett i dialog med Miljö och Samhällsbyggnad, miljöavdelningen.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28
Sanna Perlborn
+4641362036
sanna.perlborn@eslov.se

Kommunstyrelsen

Justering av verksamhetsområde för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Stehag, Kungshult och Getinge

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Stehag enligt bilaga 1.
- Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Kungshult enligt bilaga 2.
- Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige att godkänna förslag till justering av verksamhetsområde för VA SYDs allmänna vatten och avloppsanläggning i Getinge enligt bilaga 3.

Ärendebeskrivning

VA SYD har inkommit med förslag till justering av verksamhetsområde för vatten och avloppsanläggning i Eslövs kommun. Förslaget innebär justering av verksamhetsområde i Stehag, Kungshult och Getinge.

Beslutsunderlag

- VA-utbyggnadsplan för Eslövs kommun
- Protokoll från ägarnämnd Eslöv 2022-03-04 VA SYD
- Bilaga 1 Verksamhetsområde Stehag
- Bilaga 2 Verksamhetsområde Kungshult
- Bilaga 3 Verksamhetsområde Getinge

Beredning

Eslövs kommun och VA SYD arbetade år 2015 fram en VA-utbyggnadsplan för att tydliggöra kommunens ansvar att ordna VA-försörjning enligt 6§ i Lagen allmänna vattentjänster (LAV). VA-utbyggnadsplanen uppdaterades under 2022 men i och med tillägget 6§ i LAV om krav på att alla kommuner ska ha en vattentjänstplan senast 1 januari 2024, beslutades den inte i kommunfullmäktige, då VA-utbyggnadsplanen i stora delar kommer inkluderas i vattentjänstplanen.

Enligt VA-utbyggnadsplanen ska Kommunfullmäktige besluta om VA SYDs verksamhetsområde för vattentjänster.

Med allmänna vattentjänster avses en VA-anläggning som har till ändamål att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse, över vilken en kommun har ett rättsligt bestämmande inflytande och som har ordnats och används för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt 6§ i LAV. Det är huvudmannen som bestämmer det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas. VA SYD är huvudman för de allmänna vattentjänsterna i Eslöv.

VA SYD har inkommit med förslag på justering av verksamhetsområden för vatten- och avloppsanläggningen i Eslöv. Justeringen gäller verksamhetsområde i Stehag (enligt bilaga 1), Kungshult (enligt bilaga 2), samt Getinge (enligt bilaga 3).

Förslaget om nytt verksamhetsområde i Stehag avser nybyggnad av ett villaområde med 95 villor. Området är redan delvis bebyggt och ledningsnätet har överlämnats från privat exploatör till VA SYD. Verksamhetsområdet avser vatten, spill- och dagvatten.

Förslaget om nytt verksamhetsområde i Kungshult avser utökning av fastigheten Hasselröd 1:36. Fastigheten är redan ansluten till den allmänna VA-anläggningen. Verksamhetsområdet avser vatten och spillvatten. Ett antal fastigheter i Kungshult har pekats ut som utredningsområde i Eslövs VA-utbyggnadsplan. Efter att behov av VA har konstaterats för vissa av dessa fastigheter har vatten och spillvattenledningar byggts ut i delar av utredningsområdet. Nuvarande verksamhetsområde bör därför utökas till att omfatta de fastigheter där behov har konstaterats.

Förslaget om verksamhetsområde i Getinge avser utökning av fastigheten Getinge 11:46 i Getinge. Fastigheten är redan ansluten till den allmänna VA-anläggningen. Verksamhetsområdet avser vatten och spillvatten.

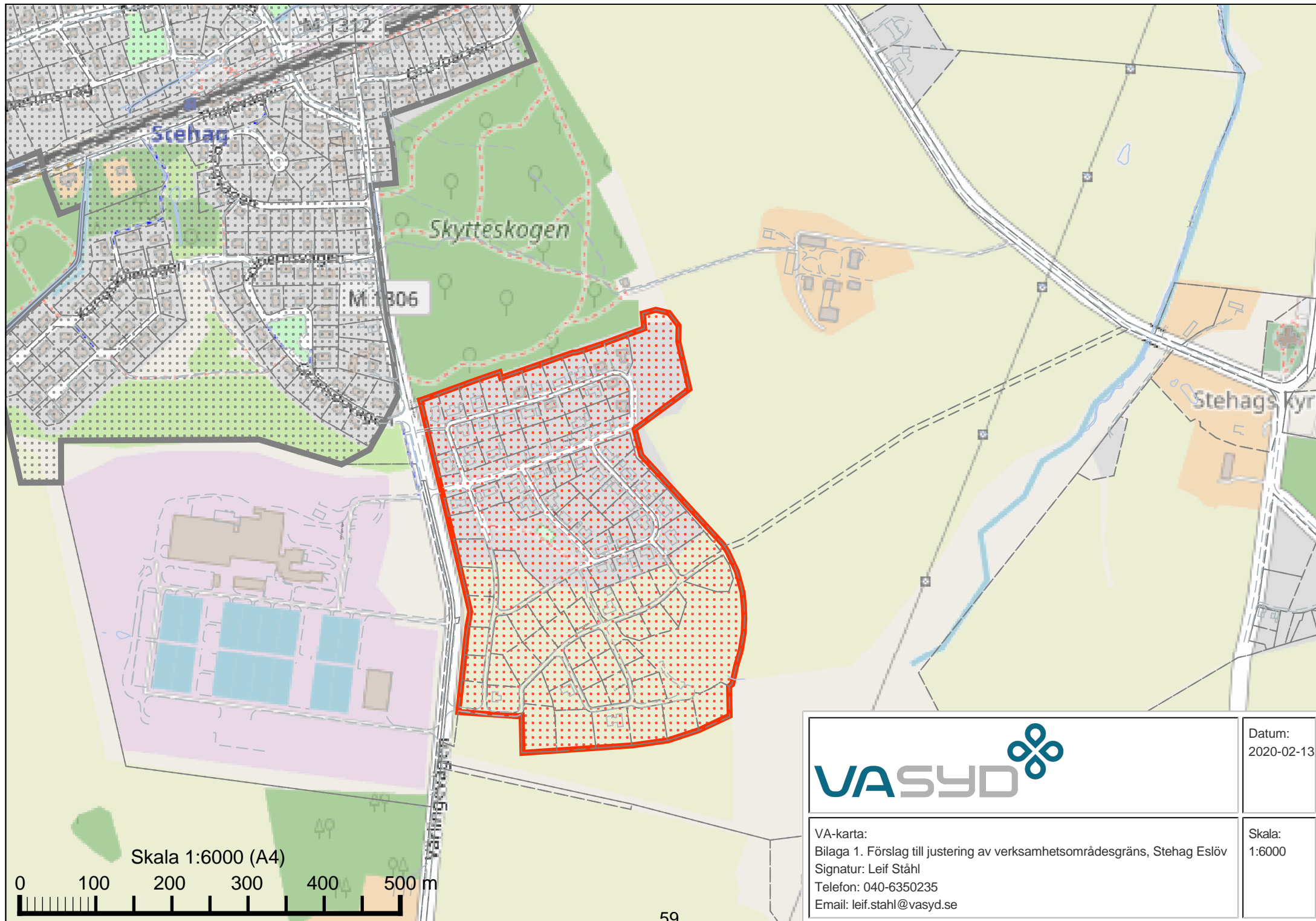
Ärendet är berett i dialog med Miljö och Samhällsbyggnad, miljöavdelningen.

Beslutet skickas till

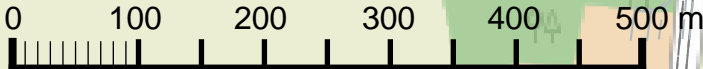
Kommunledningskontoret
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
VA SYD
Ägarnämnd Eslöv

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

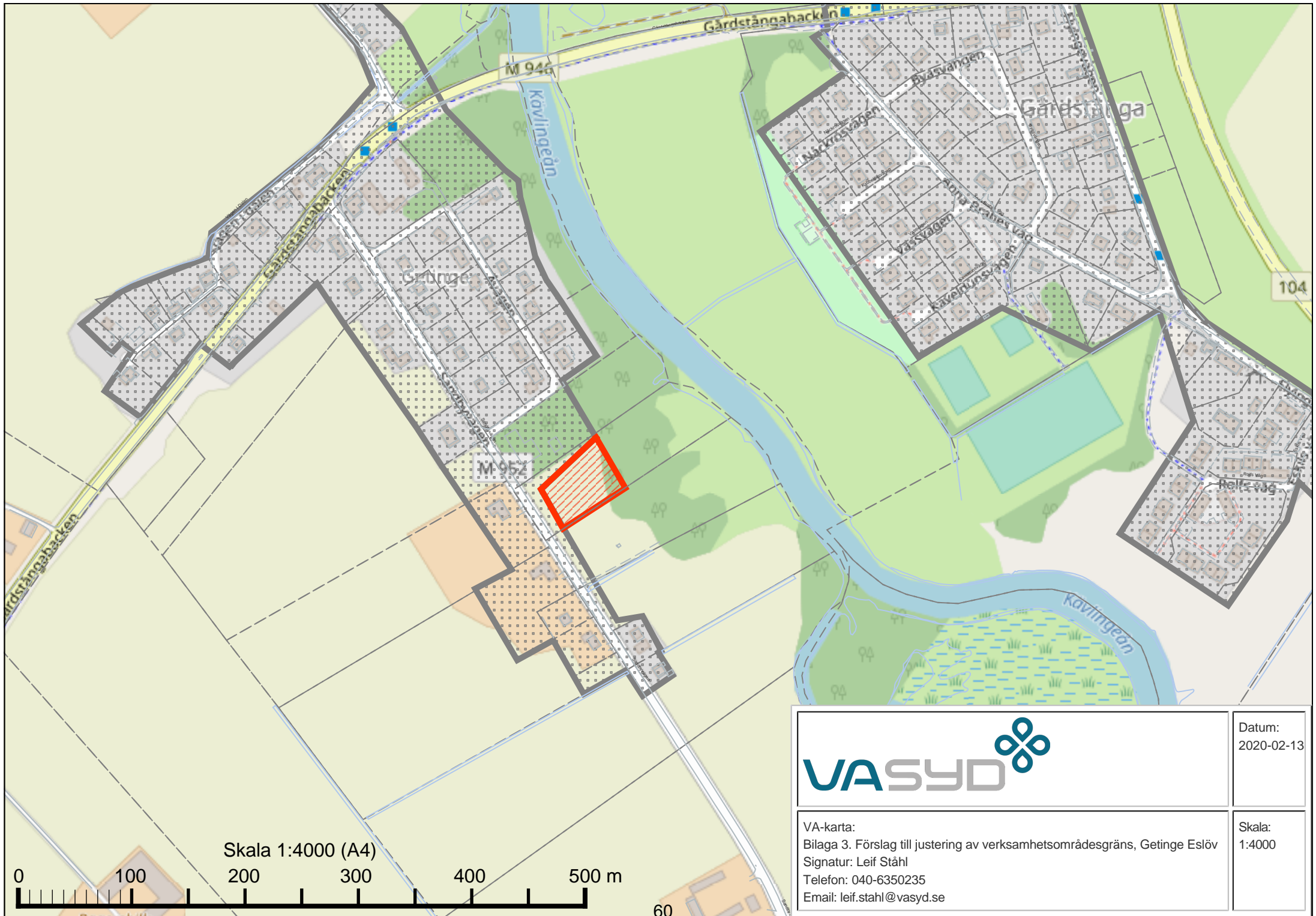
Skala 1:6000 (A4)

Datum:
2020-02-13

VA-karta:
Bilaga 1. Förslag till justering av verksamhetsområdesgräns, Stehag Eslöv
Signatur: Leif Ståhl
Telefon: 040-6350235
Email: leif.stahl@vasyd.se

Skala:
1:6000

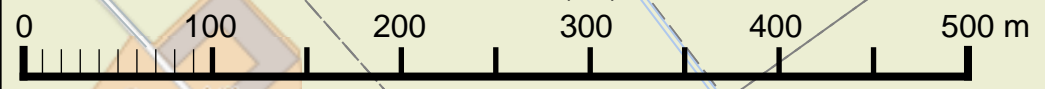

Datum:
2020-02-13

VA-karta:
 Bilaga 3. Förslag till justering av verksamhetsområdesgräns, Getinge Eslöv
 Signatur: Leif Ståhl
 Telefon: 040-6350235
 Email: leif.stahl@vasyd.se

Skala:
1:4000

Skala 1:4000 (A4)

Igångsättningsbeslut för nybyggnad av föreningslokal på Husarängen samt behov av utökad budgetram**Beslut**

- Kommunstyrelsen beviljar igångsättningstillstånd för nybyggnation av föreningslokal Husarängen under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar utökad projektbudget.
- Kommunfullmäktige föreslås att utöka budgeten för projektet nybyggnation av föreningslokal på Husarängen enligt bilaga ekonomi.
- Kommunfullmäktige föreslås att justera paragrafen omedelbart.

Ärendebeskrivning

Servicenämnden har beslutat att begära igångsättningstillstånd för föreningslokal med tillhörande markarbete på Husarängen i Eslövs tätort.

Beslutsunderlag

- Bilaga ekonomi
- Tidplan för föreningslokal Husarängen
- Illustration över föreningslokal på Husarängen

Beredning

Under våren 2023 gjorde Servicenämnden en upphandling för att ersätta byggnaden som brann ner 2021 på Husarängen. Vid utvärdering av inkomna anbud visade det sig att projektet inte rymdes inom den ram som avsatts i budget 2023. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade då att inte bevilja igångsättning för nybyggnad av föreningslokal samt tillhörande markarbete. Efter kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut reviderades basutredningen av Serviceförvaltningen och Kultur och Fritid. Ändringarna fördes in i ett nytt förfrågningsunderlag och en ny upphandling genomfördes.

Den beräknad kostnad för investering och årshyra efter ny upphandling redovisas i bilaga ekonomi. I budget för 2023 finns 21,5 miljoner kronor avsatt för projektet, fördelat på 18,5 miljoner kronor för föreningslokalen och 3 miljoner kronor för ett garage som ingår i investeringsprojektet, konstgräsplan på Husarängen. Garaget kommer innehålla den utrustning som krävs för att sköta konstgräsplanen. Överföringen av budget från

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

konstgräsplanen till föreningslokalen på Husarängen kommer göras till 2024.

Den nya kalkylen som upprättats av servicenämnden innebär att projektet saknar investeringsmedel enligt bilaga ekonomi. Informationen omfattas av sekretess på grund av pågående upphandling.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige
Servicenämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28

Cecilia Erlandsson

+4641362268

cecilia.erlandsson@eslov.se

Kommunstyrelsen

Igångsättningsbeslut för nybyggnad av föreningslokal på Husarängen

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen beviljar igångsättningstillstånd för nybyggnation av föreningslokal Husarängen under förutsättning att kommunfullmäktige beviljar utökad projektbudget.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att utöka budgeten för projektet nybyggnation av föreningslokal på Husarängen enligt bilaga ekonomi.
- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att justera paragrafen omedelbart.

Ärendebeskrivning

Servicenämnden har beslutat att begära igångsättningstillstånd för föreningslokal med tillhörande markarbete på Husarängen i Eslövs tätort.

Beslutsunderlag

- Bilaga ekonomi
- Tidplan för föreningslokal Husarängen
- Illustration över föreningslokal på Husarängen

Beredning

Under våren 2023 gjorde Servicenämnden en upphandling för att ersätta byggnaden som brann ner 2021 på Husarängen. Vid utvärdering av inkomna anbud visade det sig att projektet inte rymdes inom den ram som avsatts i budget 2023.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade då att inte bevilja igångsättning för nybyggnad av föreningslokal samt tillhörande markarbete. Efter kommunstyrelsens arbetsutskotts beslut reviderades basutredningen av Serviceförvaltningen och Kultur och Fritid. Ändringarna fördes in i ett nytt förfrågningsunderlag och en ny upphandling genomfördes.

Den beräknad kostnad för investering och årshyra efter ny upphandling redovisas i bilaga ekonomi. I budget för 2023 finns 21,5 miljoner kronor avsatt för projektet,

fördelat på 18,5 miljoner kronor för föreningslokalen och 3 miljoner kronor för ett garage som ingår i investeringsprojektet, konstgräsplan på Husarängen. Garaget kommer innehålla den utrustning som krävs för att sköta konstgräsplanen. Överföringen av budget från konstgräsplanen till föreningslokalen på Husarängen kommer göras till 2024.

Den nya kalkylen som upprättats av Servicenämnden innebär att projektet saknar investeringsmedel enligt bilaga ekonomi. Informationen omfattas av sekretess på grund av pågående upphandling.

Beslutet skickas till

Servicenämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset

Beslut

- Reviderat förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset antas att gälla från och med den 1 januari 2024 och ersätter nu gällande policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, under förutsättning att kommunfullmäktige upphäver den.
- Kommunfullmäktige föreslås besluta att upphäva Policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, antagen den 24 november 2001, från och med den 1 januari 2024.

Ärendebeskrivning

I verksamhetsplanen för Kultur och Fritid 2022, som är antagen av kultur- och fritidsnämnden, har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram eller revidera uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset. Medborgarhuset har tidigare haft ett formulerat uppdrag. Det är nästan tjugo år gammalt och behöver därför ersättas med ett nytt uppdrag. Uppdraget ska ligga till grund för verksamhetsbeslut som fattas framöver och för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kommunstyrelsen har genom beslut § 31, 2023 återremitterat ärendet till kultur- och fritidsnämnden för förtydligande kring kvalitetsbegreppet samt alternativa lösningar för leverans av exempelvis mat, livsmedel och service när Medborgarhusets kök inte har möjlighet.

Den 15 juni 2023 antog kultur- och fritidsnämnden ett reviderat förslag efter inkomna synpunkter. Kommunledningskontoret önskade under beredningen av ärendet till kommunstyrelsen ytterligare förtydligande gällande prioritering av kommunens bokningar samt hantering av budget. Kultur och Fritid har sett över synpunkterna och gjort önskade förtydliganden vilka ordförande i kultur- och fritidsnämnden fattade beslut om den 9 november 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Antagande av ny uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
Kultur- och fritidsnämndens beslut § 65, 2023
Förslag till reviderad uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
Barnchecklista

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut § 31, 2023

Beslut från kultur- och fritidsnämndens ordförande avseende reviderad
uppdragsbeskrivning Medborgarhuset, 2023-11-09

Beredning

Kommunledningskontoret ser positivt på att man ser över
uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset för att säkerställa att
verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kommunledningskontoret ser positivt på den revidering som gjorts av
uppdragsbeskrivning av Medborgarhuset. I den reviderade
uppdragsbeskrivningen finns nu möjlighet att i dialog mellan arrangör och
Medborgarhus hitta alternativa lösningar för produkter och tjänster, med
hjälp av externa resurser.

Kommunledningskontoret ser positivt på tillgänglighetsaspekten, och att
man tar med det gemensamma förvaltningsövergripande arbetet med att
bygga upp en gemensam struktur och metod för evenemang, via Eslövs
evenemangsstrategi, i sitt uppdrag.

Kommunledningskontoret ser positivt på revideringen kopplad till
prioritering av kommunens bokningar samt hantering av budget.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige
Kultur- och fritidsnämnden
Eslövs kommuns författningssamling

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28

Anna Nordstrand

+4641362598

anna.nordstrand@eslov.se

Kommunstyrelsen

Antagande av ny uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset

Förslag till beslut

- Reviderat förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset antas att gälla från och med den 1 januari 2024 och ersätter nu gällande policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, under förutsättning att kommunfullmäktige upphäver den.
- Kommunfullmäktige föreslås besluta att upphäva Policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, antagen den 24 november 2001, från och med den 1 januari 2024.

Ärendebeskrivning

I verksamhetsplanen för Kultur och Fritid 2022, som är antagen av kultur- och fritidsnämnden, har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram eller revidera uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset. Medborgarhuset har tidigare haft ett formulerat uppdrag. Det är nästan tjugo år gammalt och behöver därför ersättas med ett nytt uppdrag. Uppdraget ska ligga till grund för verksamhetsbeslut som fattas framöver och för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kommunstyrelsen har genom beslut § 31, 2023 återremitterat ärendet till kultur- och fritidsnämnden för förtydligande kring kvalitetsbegreppet samt alternativa lösningar för leverans av exempelvis mat, livsmedel och service när Medborgarhusets kök inte har möjlighet.

Den 15 juni 2023 antog kultur- och fritidsnämnden ett reviderat förslag efter inkomna synpunkter. Kommunledningskontoret önskade under beredningen av ärendet till kommunstyrelsen ytterligare förtydligande gällande prioritering av kommunens bokningar samt hantering av budget. Kultur och Fritid har sett över synpunkterna och gjort önskade förtydliganden vilka ordförande i kultur- och fritidsnämnden fattade beslut om den 9 november 2024.

Beslutsunderlag

Kultur- och fritidsnämndens beslut § 65, 2023

Förslag till reviderad uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset

Barnchecklista

Kommunstyrelsens beslut § 31, 2023

Beslut från kultur- och fritidsnämndens ordförande avseende reviderad
uppdragsbeskrivning Medborgarhuset, 2023-11-09

Beredning

Kommunledningskontoret ser positivt på att man ser över uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kommunledningskontoret ser positivt på den revidering som gjorts av uppdragsbeskrivning av Medborgarhuset. I den reviderade uppdragsbeskrivningen finns nu möjlighet att i dialog mellan arrangör och Medborgarhus hitta alternativa lösningar för produkter och tjänster, med hjälp av externa resurser.

Kommunledningskontoret ser positivt på tillgänglighetsaspekten, och att man tar med det gemensamma förvaltningsövergripande arbetet med att bygga upp en gemensam struktur och metod för evenemang, via Eslövs evenemangsstrategi, i sitt uppdrag.

Kommunledningskontoret ser positivt på revideringen kopplad till prioritering av kommunens bokningar samt hantering av budget.

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Medborgarhuset

Eslövs kommuns författningssamling

Eva Hallberg
Kommundirektör

Katarina Borgstrand
Tillväxtchef

UPPDRAGSBESKRIVNING FÖR MEDBORGARHUSET

Dokumentet är antaget av kultur- och fritidsnämnden den xxxx-xx-xx. Det riktar sig till tjänstepersoner och medarbetare inom Eslövs kommun. Ses över för revidering i samband med att kulturstrategi revideras, om kulturstrategi inte finns revideras dokumentet senast 2027. Kontaktperson: Verksamhetschef på Medborgarhuset.

1(4)

Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset

Medborgarhuset i Eslöv stod färdigt 1957 och har sedan dess varit en källa till stolthet för Eslövs kommun. Ett stort antal kommuninvånare har besökt huset i olika ärenden och ofta återkommer gäster med historier om sina besök.

När Medborgarhuset byggdes skulle det fungera som ett forum för möten, folkbildning, kultur och nöjen. Dessa tankar finns kvar än idag och huset bedrivs fortfarande i samma anda.

Detta dokument ska fungera som ett tydliggörande kring vilken verksamhet som ska bedrivas i Medborgarhuset och vad syftet med den verksamheten ska vara.

Uppdrag

Medborgarhuset ska vara en källa till stolthet och bidra till en gemensam identitet för invånarna i Eslövs kommun, detta genom att vara en naturlig plats att mötas på i olika skeden av livet och i olika syften.

Medborgarhuset ska erbjuda närvarande personal och tjänster för att arrangemang i huset ska kunna hålla hög kvalitet. Genom att hålla en hög kvalitet blir huset en plats man kan vara stolt över och gärna återvänder till.

Medborgarhuset ska vara en plats för invånarna i Eslöv, kringliggande kommuner och även resten av landet. Genom att tillgängliggöra huset för lokala föreningar, studieförbund, kommunala verksamheter och enskilda näringsidkare, skapas en blandning i utbud och användning av huset.

Uppdraget kan således delas upp i tre delar vilka förtydligas här.

Stolthet och identitetsskapande

Medborgarhuset har möjligheten att vara en bidragande faktor till att Eslövs invånare känner stolthet och att besökare lockas hit. För Eslövs kommun ska huset vara en källa till stolthet av flera olika anledningar: arrangemangen som sker i huset, kvaliteten och servicen man får som besökare och själva huset i sig som arkitektoniskt besöksmål.

Evenemang av olika slag är bra verktyg för att bygga upp en känsla av stolthet på en plats och därför ska Medborgarhuset vara en arena för kulturevenemang. Som en del i detta ska verksamheten anpassas för att möjliggöra för arrangörer att boka in olika kulturevenemang spridda över året. Verksamheten ska också hålla en god teknisk nivå och för ändamålet anpassade lokaler för att vara ett lockande alternativ för arrangörer att boka in sina evenemang på.

Förutom alla aktiviteter som äger rum inne i huset, är Medborgarhuset i sig självt en attraktion för Eslöv och en källa till stolthet. Verksamheten ska därför synliggöra husets unika karaktär genom guidningar och information till besökare.

Kvalitet

Medborgarhusets ska vara en plats där gäster och besökare känner sig välkomna och omhändertagna och där problem möts av lösningar. Tekniken på Medborgarhuset ska fungera för dess ändamål och måltidsupplevelsen ska vara tillfredsställande utifrån husets fysiska förutsättningar.

Huset är av hög arkitektonisk kvalitet och verksamheten som bedrivs i huset ska verka för att besökarnas upplevelse håller samma kvalitet. Detta ska möjliggöras genom en närvarande personalstyrka och genom att verksamheten tillhandahåller all service, mat och servering som hör till bokningar. Genom att allt detta hanteras av verksamheten kan man vara tydlig gentemot arrangörer med vad de kan förvänta sig och att personalen ansvarar för att den faktiska kvaliteten möter upp den förväntade kvaliteten. Om det vid tillfälle inte är möjligt för Medborgarhuset att tillhandahålla produkter eller tjänster, diskuteras möjligheten för arrangören att hitta andra lösningar¹ genom att planera om eller att i samråd med Medborgarhuset använda sig av externa resurser.

¹ Exempel på när andra lösningar kan vara aktuella (men inte garanterade):
Verksamheten kan inte erbjuda tekniker för arrangemanget – extern tekniker plockas in.
Verksamheten kan inte erbjuda den teknik som krävs – extern teknik plockas in.
Verksamheten kan inte erbjuda den mat som önskas – extern aktör tillhandahåller mat.
Verksamheten kan inte erbjuda guide – extern guide plockas in.
Alla lösningar måste diskuteras från fall till fall eftersom många faktorer kan spela in.

Medborgarhuset ska bidra med den kompetens som finns inom verksamheten. Personalen har kunskap om lokalerna, tekniken och maten och bidrar därför till att arrangemang håller den förväntade nivån för både arrangör och gäst. Genom detta uppfylls även uppdraget kring stolthet och identitetsskapande.

Genom att uppfylla den förväntade kvaliteten ska Medborgarhuset vara en plats där potentiella arrangörer vill lägga sina möten och konferenser och en plats man gärna återvänder till.

Tillgänglighet

Medborgarhuset ska vara ett hus som alla Eslövs kommuninvånare ska ha möjlighet att nyttja, därför ska det finnas en balans i både bokningsbara tider och i lokaltaxorna. Taxorna ska ses över med maximalt tre års mellanrum för att säkerställa att taxorna ligger inom rätt nivå, detta sker separat från arbetet med att revidera Medborgarhusets uppdragsbeskrivning.

Medborgarhuset ska arbeta aktivt för att olika former av arrangemang ska få tillgång till tider i huset. Detta medför att fler arrangemang av olika slag kommer Eslövs invånare till gagn, och även att fler målgrupper får möjlighet att delta på något som passar dem.

Den främsta målgruppen är invånarna i Eslövs kommun, därför ska tider prioriteras för arrangemang som kommer invånarna till gagn direkt. Föreningsaktiviteter och kulturevenemang är prioriterade arrangemang, efter detta kommer intäktsdrivande externa arrangemang och sedan fylls tider upp av kommunala bokningar. Kommunala och politiska arrangemang som har en direkt koppling till att styra och stärka bilden av Eslövs kommun² lämpar sig fortsättningsvis väl att ha i Medborgarhuset. Dessa arrangemang planeras in i god tid för att säkerställa tillgänglighet. Huset ska dock inte vara en plats för privata festarrangemang såsom bröllop eller födelsedagsfirande.

De ekonomiska förutsättningarna kan komma att påverka balansen av fördelning av tider mellan grupper och aktiviteter, varav förändringar i prioriteringen kan behöva göras i samband med kommunens årliga budgetprocess.

² Exempelvis kommunfullmäktige, Ledarforum och introduktionsdagar för nyanställda.

Datum 231109
Marcus Kulle
+4641362082
Marcus.kulle@eslov.se

Eslövs kommun

Uppdragsbeskrivning Medborgarhuset

Ärendebeskrivning

I kultur- och fritidsnämndens antagna verksamhetsplan 2022 har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram en ny uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset eller revidera existerande Medborgarhuset har tidigare haft ett formulerat uppdrag, men detta är nästan 20 år gammalt och därför tas ett nytt uppdrag fram snarare än att revidera det gamla. Uppdragsbeskrivningen ska ligga till grund för verksamhetsbeslut som fattas framöver för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kultur- och fritidsnämndens förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset återremitterades av Kommunstyrelsen den 7 februari 2023 för vissa förtydligande.

Den 15 juni 2023 antog Kultur- och Fritidsnämnden ett reviderat förslag efter inkomna synpunkter.

Kommunledningskontoret har nu önskat ytterligare förtydligande. Dels kopplat till prioritering av kommunens bokningar samt hantering av budget.

Beslutsunderlag

1.1 Ärende inom kultur- och fritidsverksamheten av brådslande karaktär, Kultur- och fritidsnämndens delegationsordning, rev 2022-04-13

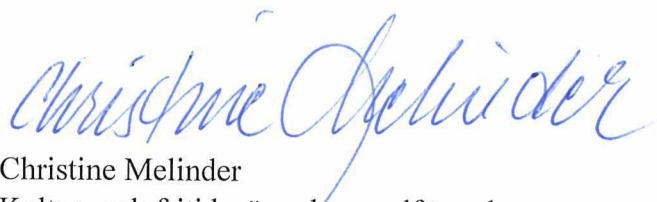
Beredning

Kultur- och fritidsförvaltningen har sett över synpunkterna och gjort önskade förtydligande.

Ordförandebeslut

- Då kultur- och fritidsnämndens sammanträde inte kan inväntas beslutar ordförande enligt 6 kap 39 § kommunallagen att föreslå Kommunstyrelsen att anta

reviderat förslag till uppdragsbeskrivning för
Medborgarhuset och låta uppdragsbeskrivningen ersätta
policyn för lokalanvändning i Medborgarhuset vilken
antogs av Kommunfullmäktige 2001-09-24

Christine Melinder
Kultur- och fritidsnämndens ordförande

Kultur- och fritidsnämnden

§ 65

KOF.2022.0099**Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset****Ärendebeskrivning**

I kultur- och fritidsnämndens antagna verksamhetsplan 2022 har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram en ny uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset eller revidera existerande.

Medborgarhuset har tidigare haft ett formulerat uppdrag, men detta är nästan 20 år gammalt och därför tas ett nytt uppdrag fram snarare än att revidera det gamla. Uppdragsbeskrivningen ska ligga till grund för verksamhetsbeslut som fattas framöver för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Kultur- och fritidsnämndens förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset återremitterades av Kommunstyrelsen den 7 februari 2023 med uppdrag om att förtydliga kvalitetsbegreppet inom uppdraget för Medborgarhuset samt precisera vilka andra lösningar som kan erbjudas, samt när dessa erbjuds om Medborgarhusets kök inte har möjlighet att exempelvis leverera mat, livsmedel och service

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
- Reviderat förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
- Kommunstyrelsens beslut § 31, 2023 Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
- Policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, antagen av kommunfullmäktige 2001-09-24

Beredning

Uppdragsbeskrivningen har arbetats om efter att synpunkterna från kommunstyrelsen kommit in. De tydligaste förändringarna har skett under rubriken Kvalitet eftersom kommunstyrelsen ansåg att denna rubrik bör förtydligas. Begreppet är nu tydliggjort där större fokus har lagts på att hantera besökares förväntningar så att besökare inte kommer till Medborgarhuset med orealistiska förväntningar. Genom att hantera förväntningar kan verksamheten arbeta för att leverera kvalitet utifrån de förutsättningar som finns i huset.

Kommunstyrelsen efterfrågade exempel på vad som händer om Medborgarhuset inte kan leverera vissa produkter eller tjänster, och uppdraget har uppdaterats med ett antal exempel. Det är dock viktigt att poängtera att dessa exempel inte innebär att verksamheten garanterar att dessa lösningar används i varje fall, eftersom det alltid handlar om att se hur problem kan lösas efter dåvarande förutsättningar.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kultur- och fritidsnämnden

Beslut

- Kultur- och fritidsnämnden föreslår Kommunstyrelsen att anta reviderat förslag till uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset och låta uppdragsbeskrivningen ersätta policyn för lokalanvändning i Medborgarhuset vilken antogs av Kommunfullmäktige 2001-09-24.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 31

KS.2022.0514

Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset**Ärendebeskrivning**

I verksamhetsplanen för Kultur- och fritidsförvaltningen 2022, som är antagen av kultur- och fritidsnämnden, har förvaltningen fått i uppdrag att ta fram eller revidera uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset. Medborgarhuset har tidigare haft ett formulerat uppdrag. Det är nästan tjugo år gammalt och behöver därför ersättas med ett nytt uppdrag. Uppdraget ska ligga till grund för verksamhetsbeslut som fattas framöver och för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Beslutsunderlag

- Förslag till beslut; Uppdragsbeskrivning Medborgarhuset
- Kultur- och fritidsnämndens beslut § 99 2022 Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
- Uppdragsbeskrivning för Medborgarhuset
- Barnchecklista
- Policy för lokalanvändning i Medborgarhuset, antagen av KF 2001-09-24

Beredning

Kommunledningskontoret ser positivt på att man ser över uppdragsbeskrivningen för Medborgarhuset för att säkerställa att verksamheten följer en röd tråd över tid.

Men Kommunledningskontoret vill att kvalitetsbegreppet förtydligas i uppdragsbeskrivningen, man bör ha utrett vad man menar med kvalitet i dessa sammanhang. Kvalitet handlar inte bara om livsmedlen och matlagning utan även om måltidsupplevelsen, service, miljö och att uppfylla de förväntningar som besökare och arrangörer har vid ett besök. Genom att ha en samsyn kring kvalitetsbegrepp underlättar det för både personal och arrangör angående när och vilken typ av *andra lösningar* som kan användas vid olika tillfällen. *Andra lösningar* bör även förtydligas, exempelvis kan det handla om ett fåtal upphandlade externa aktörer som går att ta in vid behov, samarbeta med gymnasiets restaurangutbildning eller likande i de fall då Medborgarkökets personal inte kan leverera det som arrangören förväntar sig, t.ex. om arrangör förväntar sig bordsservering och Medborgarhusets kök endast erbjuder buffé.

Kommunledningskontoret ser positivt på tillgänglighetsaspekten, och att man tar med det gemensamma förvaltningsövergripande arbetet med att bygga upp en gemensam struktur och metod för evenemang, via Eslövs evenemangsstrategi, i sitt uppdrag.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Beslut

- Ärendet återremitteras till kultur- och fritidsnämnden för förtydligande kring kvalitetsbegrepp inom uppdraget för Medborgarhuset samt precisering av vilka andra lösningar som kan erbjudas, samt när dessa erbjuds om Medborgarhusets kök inte har möjlighet att exempelvis leverera mat, livsmedel och service.

Beslutet skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

ESLÖVS KOMMUNS FÖRFATTNINGSSAMLING

NR 19 A

POLICY FÖR LOKALANVÄNDNING I MEDBORGARHUSET

Antagen av kommunfullmäktige 2001-09-24

Uppdrag

Kommunstyrelsen har beslutat att ge fastighetskontoret i uppdrag att tillse att arbetet med en policy för användning av Medborgarhusets lokaler påbörjas med anledning av den planerade istandsättningen och förnyelsen av huset. Kultur - och- fritidsförvaltningen har tillsammans med fastighetskontoret arbetat fram denna policy för användning av lokalerna som är avgörande inför projektering av ombyggnaden. Ombyggnadstiden är beräknad till ca ett år med byggstart 2002-10-01. Under denna tid kommer Medborgarhuset att vara stängt.

Bakgrund

Under 1940- och 50-talen expanderade och utvidgade kommunerna och det offentliga byggandet i kommunerna ökade. I Eslöv beslöt stadsfullmäktige att ett Medborgarhus skulle uppföras och utlyste en arkitekttävling 1947. Efterfrågan på offentliga lokaler var stor, då såsom nu, och i förteckningen över önskade lokalutrymmen framgår tydligt att Medborgarhuset byggdes som ett forum för möten, folkbildning, kultur och nöjen.

Under åren 1957-2001 har huset huvudsakligen använts enligt grundidéerna från 1947 men behov finns ändå att klart formulera Medborgarhusets lokalanvändning från 2003.

Policy

Medborgarhusets primära användning är att vara ett forum för möten av skilda slag, folkbildning, kulturarrangemang, utställningar och andra nöjesarrangemang. Verksamheten skall främst bedrivas av föreningar, studieförbund och de kommunala förvaltningarna. Lokalerna skall även kunna hyras för privata arrangemang och för konferens/utbildningsverksamhet. Olika typer av utställningsverksamhet, gärna konst, skulle vara ett sätt att bredda verksamheten i huset.

Lokalerna skall inte kunna hyras för ren kommersiell försäljningsverksamhet. Tillhandahållande av konferensfaciliteter i huset ger möjligheter för en ökad beläggning av endagskonferenser.

De olika verksamheterna ställer varierande krav på servering som kan lösas på olika sätt t.ex. med catering. Möjligheten att ordna egen kaffeservering bör bibehållas.

Lokalerna i Medborgarhuset ska vara tillgängliga och kunna användas av alla. Rökning är förbjuden i lokalerna. Verksamhet som kan vara allergiframkallande skall beaktas särskilt och stor hänsyn skall tas kring förutsättningarna i samband med uthyrningen.

Öppettiderna ska anpassas till den verksamhet som finns i huset.

Denna policy ska kompletteras med detaljföreskrifter.

2001-10-23

Barnchecklista för Eslövs kommun, Kultur och Fritid

Barnets rättigheter skall beaktas vid kommunala beslut.

Enligt *Konventionen om barnets rättigheter* är alla under 18 år att betrakta som barn.

I beslutsunderlag ska det tydligt framgå

om beslutet rör barn, hur barn påverkas av beslutet och hur barns bästa beaktats.

Ärende: Medborgarhusets uppdragsbeskrivning

Diarienumr.:kof.2022.0099

KOMMER BESLUTET ATT BERÖRA BARN OCH UNGDOMAR, NU ELLER I FRAMTIDEN?

Ja

Nej

Vid Ja, gå vidare

1. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?

Ja

Nej

Varför inte? **Uppdraget innehåller delar som är till för att förbättra barn och ungdomars möjligheter att besöka Medborgarhuset, men inte endast detta.**

2. Är beslutet belyst ur barnets perspektiv?

Ja

Nej

På vilket sätt? **Barn och unga har blivit tillfrågade**

3. Innebär beslutet att barnets rätt till likvärdiga villkor beaktas med tanke på bland annat kön, etniskt ursprung, hälsa, funktionsnedsättning/hinder, tro eller social ställning?

Ja

Nej

På vilket sätt? **Medborgarhuset ska vara för alla**

4. Har barn och ungdomar fått uttrycka sin mening?

Ja

Nej

På vilket sätt? **Genom dialog på unga för unga och genom att prata med ungdomsverksamheten Gasverket**

Ramjustering avseende tjänster som rekryteringssamordnare

Beslut

- Kommunfullmäktige föreslås besluta om en ramjustering på 610 tkr från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och 610 tkr från kommunstyrelsen till vård- och omsorgsnämnden. Ramjusteringen gäller från 2024-01-01.

Ärendebeskrivning

En organisationsförändring avseende två tjänster som rekryteringssamordnare får till följd att en ramjustering behöver ske från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och vård- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Ramjustering avseende tjänster som rekryteringssamordnare

Beredning

Under våren inleddes diskussioner mellan Kommunledningskontoret och Barn och Utbildning och Vård och Omsorg om en organisationsförändring avseende två av tjänsterna som rekryteringssamordnare.

Genom att överföra en tjänst från Kommunledningskontoret till Barn och Utbildning och en tjänst från Kommunledningskontoret till Vård och Omsorg kommer förvaltningarna själva hantera vikarieanskaffningen. Syftet med förändringen är bland att effektivisera användandet av timanställda och vikarier.

Förslaget har samverkats med de fackliga organisationerna.

Till följd av denna förändring måste en ramjustering ske där budgetmedel flyttas från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Ramjusteringen omfattar 1 220 tkr. 610 tkr förs över till barn- och familjenämnden och 610 tkr förs över till vård- och omsorgsnämnden. Ramjustering sker från 2024-01-01.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28
Mikael Westin
+4641362920
mikael.westin@eslov.se

Kommunstyrelsen

Ramjustering avseende tjänster som rekryteringssamordnare

Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta om en ramjustering på 610 tkr från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och 610 tkr från kommunstyrelsen till vård- och omsorgsnämnden. Ramjusteringen gäller från 2024-01-01.

Ärendebeskrivning

En organisationsförändring avseende två tjänster som rekryteringssamordnare får till följd att en ramjustering behöver ske från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och vård- och omsorgsnämnden

Beslutsunderlag

Denna tjänsteskrivelse

Beredning

Under våren inleddes diskussioner mellan Kommunledningskontoret och Barn och Utbildning och Vård och Omsorg om en organisationsförändring avseende två av tjänsterna som rekryteringssamordnare.

Genom att överföra en tjänst från Kommunledningskontoret till Barn och Utbildning och en tjänst från Kommunledningskontoret till Vård och Omsorg kommer förvaltningarna själva hantera vikarieanskaffningen. Syftet med förändringen är bland att effektivisera användandet av timanställda och vikarier.

Förslaget har samverkats med de fackliga organisationerna.

Till följd av denna förändring måste en ramjustering ske där budgetmedel flyttas från kommunstyrelsen till barn- och familjenämnden och vård- och omsorgsnämnden.

Ramjusteringen omfattar 1 220 tkr. 610 tkr förs över till barn- och familjenämnden och 610 tkr förs över till vård- och omsorgsnämnden. Ramjustering sker från 2024-01-01.

Beslutet skickas till

Kommunledningskontoret, ekonomiavdelningen

Barn- och familjenämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Eva Hallberg
Kommundirektör

Mattias Larsson
Ekonomichef

Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel

Beslut

- Kommunfullmäktige föreslås besluta att antagen taxa för felparkeringsavgifter justeras så att överträdelsekod nr 38 ej gäller för avgift 700 kr.
- Kommunfullmäktige föreslås besluta att den justerade taxan gäller från 2024-01-01.

Ärendebeskrivning

Eslövs kommuns författningssamling nr 34 A (beslutat i kommunfullmäktige den 25 september 2023) om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun fastställer taxorna för parkering som bryter mot trafikförordningen samt Eslövs kommuns lokalt beslutade trafikföreskrifter.

I förslaget som antogs fanns det ett skrivfel. Kod nr: 38 finns med på två ställen men ska endast finnas med i den lägsta avgiften (500 kr).

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår därför kommunfullmäktige att justera antagen taxa i enlighet med detta.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel
Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 185, 2023
Bilaga 1 Eslövs kommuns författningssamling 34 A om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-09-25
Bilaga 2 Förslag till justering av Eslövs kommuns författningssamling om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-10-23

Beredning

Kommunfullmäktige antog 2023-09-25 ny taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun. Den nya författningssamlingen börjar gälla 2023-11-01. Efter kommunfullmäktiges beslut upptäcktes ett skrivfel i författningssamlingen. Varje förseelse har en överträdelsekod (t ex 38. längre än tillåten tid) och denna kod kan bara finnas på ett ställe.

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Överträdelsekod nr: 38 finns med på två ställen, både för avgift 500 kr och avgift 700 kr. Kod nr: 38 ska endast finnas med för avgift 500 kr.

Kommunledningskontoret tillstyrker miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

2023-11-28
Helena Heintz
+4641362123
helena.heintz@eslov.se

Kommunstyrelsen

Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel

Förslag till beslut

- Kommunfullmäktige föreslås besluta att antagen taxa för felparkeringsavgifter justeras så att överträdelsekod nr 38 ej gäller för avgift 700 kr.
- Kommunfullmäktige föreslås besluta att den justerade taxan gäller från 2024-01-01.

Ärendebeskrivning

Eslövs kommuns författningssamling nr 34 A (beslutat i kommunfullmäktige den 25 september 2023) om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun fastställer taxorna för parkering som bryter mot trafikförordningen samt Eslövs kommuns lokalt beslutade trafikföreskrifter.

I förslaget som antogs fanns det ett skrivfel. Kod nr: 38 finns med på två ställen men ska endast finnas med i den lägsta avgiften (500 kr).

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår därför kommunfullmäktige att justera antagen taxa i enlighet med detta.

Beslutsunderlag

Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens beslut § 185, 2023
Bilaga 1 Eslövs kommuns författningssamling 34 A om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-09-25
Bilaga 2 Förslag till justering av Eslövs kommuns författningssamling om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-10-23

Beredning

Kommunfullmäktige antog 2023-09-25 ny taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun. Den nya författningssamlingen börjar gälla 2023-11-01. Efter Kommunfullmäktiges beslut upptäcktes ett skrivfel i författningssamlingen. Varje förseelse har en överträdelsekod (t ex 38. längre än tillåten tid) och denna kod kan

bara finnas på ett ställe. Överträdelsekod nr: 38 finns med på två ställen, både för avgift 500 kr och avgift 700 kr. Kod nr: 38 ska endast finnas med för avgift 500 kr.

Kommunledningskontoret tillstyrker miljö- och samhällsbyggnadsnämndens förslag till beslut.

Beslutet skickas till

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
Eslövs kommuns författningssamling

Eva Hallberg
Kommundirektör

Helena Heintz
Tf avdelningschef

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

§ 185

MOS 2023/294

Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel

Beslut

- Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att antagen taxa för felparkeringsavgifter justeras så att överträdelsekod nr: 38 ej gäller för avgift 700 kr.

Ärendebeskrivning

Eslövs kommuns författningssamling nr 34 A (beslutat i kommunfullmäktige den 25 september 2023) om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun fastställer taxorna för parkering som bryter mot trafikförordningen samt Eslövs kommuns lokalt beslutade trafikföreskrifter.

I förslaget som antogs fanns det ett skrivfel. Kod nr: 38 finns med på två ställen men ska endast finnas med i den lägsta avgiften (500 kr).

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse. Justering av Eslövs kommuns författningssamling gällande taxa för felparkeringsavgifter efter upptäckt skrivfel
- Bilaga 1 Eslövs kommuns författningssamling 34 A om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-09-25
- Bilaga 2 Förslag till justering av Eslövs kommuns författningssamling om taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun, 2023-10-23

Beredning

Kommunfullmäktige antog 2023-09-25 ny taxa för felparkeringsavgifter i Eslövs kommun. Den nya författningssamlingen börjar gälla 2023-11-01. Efter Kommunfullmäktiges beslut upptäcktes ett skrivfel i författningssamlingen. Varje förseelse har en överträdelsekod (t ex 38. längre än tillåten tid) och denna kod kan bara finnas på ett ställe. Överträdelsekod nr: 38 finns med på två ställen, både för avgift 500 kr och avgift 700 kr. Kod nr: 38 ska endast finnas med för avgift 500 kr.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

TAXA FÖR FELPARKERINGSavgifter

Beslutad av kommunfullmäktige 2008-11-24, att gälla fr.o.m. 2009-01-01.

Reviderad 2015-06-15 § 82, att gälla fr.o.m. 2015-07-01.

Reviderad 2018-02-26 § 7, att gälla fr.o.m. 2018-03-05.

Reviderad av Kommunfullmäktige 2023-09-25, § 60

Att gälla från och med 2023-11-01

500 kr

Gäller i huvudsak på platser där parkering är tillåten men där kraven på parkering inte uppfylls.

Uppställning utanför markerad plats, vid uppställning utan att erlagga avgift eller använda parkeringsskiva. Gäller för överträdelsekod 20-23 och 38 i bilaga.

700 kr

Gäller i huvudsak där parkeringsförbud råder. Gäller för överträdelsekod 24-27, 34-35, 37-38 och 42 i bilaga.

1000 kr

Gäller i huvudsak där stannandeförbud råder. Det gäller trafikfarlig uppställning, uppställande för parkeringsplats för rörelsehindrad, på busshållplats, i vägkorsning, på eller nära ett övergångsställe. eller cykelöverfart, på gång- och cykelväg, på plats där skyltning anger förbud att stanna samt vid vissa andra överträdelser. Gäller för överträdelsekod 01-09, 30-31 och 33 i bilaga.

TYP AV ÖVERTRÄDELSE

Överträdelse av regler i trafikförordningen

Stannat eller parkerat fordon

01. på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng (3 kap 48§)
02. på en gång- eller cykelbana (3 kap 48§)
03. mot färdriktningen (3 kap 52§)
04. på eller inom ett avstånd av 10 meter före ett övergångsställe (3 kap 53§)
05. i en vägkorsning eller inom ett avstånd av 10 meter från korsande körbanans närmaste ytterkant (3 kap 53§)
06. i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m fl (3 kap 53§)
07. för annat ändamål än på- eller avstigning på busshållplats eller ändamålsplats (3 kap 54§), för annat ändamål än på- och avstigning på laddplats (3 kap 54§)
08. för annat ändamål än på- och avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag (3 kap 54§), för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för visst fordonsslag (3 kap 54§)
09. enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

20. med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering (3 kap. 49 §)
21. längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- och helgdag (3 kap. 49 a §)
22. utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
23. utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in enligt 3 kap. 49 a § eller utan att angivelsen är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
24. framför infart till fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras (3 kap. 55 §)
25. på en huvudled (3 kap. 55 §)
26. på en gågata eller i ett gångfartsområde (8 kap. 1 §)
27. enligt antecknad överträdelse

Överträdelse av bestämmelser i lokala trafikföreskrifter

Stannat eller parkerat fordon

30. inom område med förbud att stanna eller parkera
31. på plats med förbud att stanna eller parkera
33. enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

34. Inom område där fordon inte får parkeras
35. på plats med förbud att parkera
37. på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering
38. längre än tillåten tid
42. enligt antecknad överträdelse

TAXA FÖR FELPARKERINGSavgifter (Röd text ska tax bort)

Beslutad av kommunfullmäktige 2008-11-24, att gälla fr.o.m. 2009-01-01.

Reviderad 2015-06-15 § 82, att gälla fr.o.m. 2015-07-01.

Reviderad 2018-02-26 § 7, att gälla fr.o.m. 2018-03-05.

Reviderad av Kommunfullmäktige 2023-09-25, § 60

Att gälla från och med 2023-11-01

500 kr

Gäller i huvudsak på platser där parkering är tillåten men där kraven på parkering inte uppfylls.

Uppställning utanför markerad plats, vid uppställning utan att erlagga avgift eller använda parkeringsskiva. Gäller för överträdelsekod 20-23 och 38 i bilaga.

700 kr

Gäller i huvudsak där parkeringsförbud råder. Gäller för överträdelsekod 24-27, 34-35, 37-~~38~~ och 42 i bilaga.

1000 kr

Gäller i huvudsak där stannandeförbud råder. Det gäller trafikfarlig uppställning, uppställande för parkeringsplats för rörelsehindrad, på busshållplats, i vägkorsning, på eller nära ett övergångsställe. eller cykelöverfart, på gång- och cykelväg, på plats där skyltning anger förbud att stanna samt vid vissa andra överträdelser. Gäller för överträdelsekod 01-09, 30-31 och 33 i bilaga.

TYP AV ÖVERTRÄDELSE

Överträdelse av regler i trafikförordningen

Stannat eller parkerat fordon

01. på allmän plats inom tätbebyggt område som är terräng (3 kap 48§)
02. på en gång- eller cykelbana (3 kap 48§)
03. mot färdriktningen (3 kap 52§)
04. på eller inom ett avstånd av 10 meter före ett övergångsställe (3 kap 53§)
05. i en vägkorsning eller inom ett avstånd av 10 meter från korsande körbanans närmaste ytterkant (3 kap 53§)
06. i ett körfält eller en körbana för fordon i linjetrafik m fl (3 kap 53§)
07. för annat ändamål än på- eller avstigning på busshållplats eller ändamålsplats (3 kap 54§), för annat ändamål än på- och avstigning på laddplats (3 kap 54§)
08. för annat ändamål än på- och avstigning på plats avsedd för viss trafikantgrupp eller visst fordonsslag (3 kap 54§), för annat ändamål än på- eller avstigning på plats avsedd för visst fordonsslag (3 kap 54§)
09. enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

20. med något hjul utanför en uppställningsplats eller annan markering (3 kap. 49 §)
21. längre tid än 24 timmar i följd på vardagar, utom vardag före sön- och helgdag (3 kap. 49 a §)
22. utan att giltig parkeringsbiljett eller motsvarande är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
23. utan att tiden på parkeringsskiva eller motsvarande har ställts in enligt 3 kap. 49 a § eller utan att angivelsen är synlig och läsbar (3 kap. 49 a §)
24. framför infart till fastighet eller så att fordonstrafik till eller från fastigheten väsentligen försvåras (3 kap. 55 §)
25. på en huvudled (3 kap. 55 §)
26. på en gågata eller i ett gångfartsområde (8 kap. 1 §)
27. enligt antecknad överträdelse

Överträdelse av bestämmelser i lokala trafikföreskrifter

Stannat eller parkerat fordon

30. inom område med förbud att stanna eller parkera
31. på plats med förbud att stanna eller parkera
33. enligt antecknad överträdelse

Parkerat fordon

34. Inom område där fordon inte får parkeras
35. på plats med förbud att parkera
37. på fel sida av vägen enligt bestämmelser om datumparkering
38. längre än tillåten tid
42. enligt antecknad överträdelse

2023-12-07
Helena Heintz
+4641362123
helena.heintz@eslov.se

Kommunfullmäktige

Annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden i dagstidning 2024

Fullmäktiges presidiums förslag till beslut

- Kommunfullmäktiges sammanträden annonseras i Skånska Dagbladet under 2024.

Ärendebeskrivning

Kravet på annonsering av kommunfullmäktiges sammanträden i dagspressen tog bort i samband med att nya kommunallagen (2017:725) började gälla den 1 januari 2018. Kommunfullmäktige har dock valt att fortsätta annonsera sina sammanträden i Skånska Dagbladet. Kommunfullmäktige har nu att ta ställning till fortsatt annonsering under 2024

Beslutsunderlag

Denna skrivelse

Beredning

Kommunledningskontoret har inga synpunkter på om annonsering sker eller inte, men kan se att en annonsering ökar spridningen av informationen i synnerhet till de grupper som inte har för vana att informera sig via kommunens hemsida.

Beslutet skickas till

Skånska Dagbladet
Kommunledningskontoret, kommunikationsavdelningen
Kommunledningskontoret, juridiska avdelningen

Henrik Månsson (S)
Kommunfullmäktiges ordförande

Barn- och familjenämnden

§ 104

Redovisning av ej verkställda beslut, kvartal 1 2023

Beslut

- Barn- och familjenämnden godkänner upprättad rapportering avseende ej verkställda beslut för kvartal 1 2023 samt översänder det till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) ska verkställas inom tre månader. Socialnämnden har en skyldighet att anmäla ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg. En insats, som har avbrutits och som inte har verkställts inom tre månader, ska också anmälas till Inspektionen för vård och omsorg. Denna sammanställning avser första kvartalet 2023.

I enlighet med 16 kap. 6 f-h §§, socialtjänstlagen (2001:453) ska rapport avseende ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 §, socialtjänstlagen (2001:453) lämnas en gång per kvartal till kommunfullmäktige respektive kommunrevisionen.

Ärenden som rapporterades förra tillfället som ej ännu blivit verkställda:

- pojke född 2014, beslut 220513 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktfamilj
- pojke född 2018, beslut 220513 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktfamilj
- pojke född 2011, beslut 220615 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem

Vid detta rapporteringstillfälle i april 2023 (avser 1 kvartalet 2023)

tillkommer två nya ärenden:

- pojke född 2009, beslut 220419 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem
- pojke född 2006, beslut 221209 jml. 4:1 SoL bistånd i form av familjehem

Ej verkställda beslut gällande kvartal 1 färdigställdes 14 april 2023 samt inrapporterades till IVO i rätt tid men det finns oklarheter om det har varit upp i barn och familjenämnden för kännedom

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Barn- och familjenämnden

Beredning

Rapporteringen av ej verkställda beslut redovisas som beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Barn- och familjenämnden

§ 105

Redovisning av ej verkställda beslut kvartal 3 2023

Beslut

- Barn- och familjenämnden godkänner upprättad rapportering avseende ej verkställda beslut för kvartal 3 2023 samt översänder det till kommunstyrelsen och kommunrevisionen.

Ärendebeskrivning

Beslut om bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453) ska verkställas inom tre månader. Socialnämnden har en skyldighet att anmäla ej verkställda beslut till Inspektionen för vård och omsorg. En insats, som har avbrutits och som inte har verkställts inom tre månader, ska också anmälas till Inspektionen för vård och omsorg. Denna sammanställning avser tredje kvartalet 2023.

I enlighet med 16 kap. 6 f-h §§, socialtjänstlagen (2001:453) ska rapport avseende ej verkställda beslut enligt 4 kap. 1 §, socialtjänstlagen (2001:453) lämnas en gång per kvartal till kommunfullmäktige respektive kommunrevisionen.

Ärenden som rapporterades förra tillfället som ej ännu blivit verkställda:

- pojke född 2011, beslut 220615 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem
- pojke född 2006, beslut 230313 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem

Vid detta rapporteringstillfälle i oktober 2023 (avser 3 kvartalet 2023) tillkommer 6 nya ärenden:

- pojke född 2011, beslut 230421 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktfamilj
- flicka född 2012, beslut 230608 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktperson
- flicka född 2010, beslut 230608 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktperson
- pojke född 2019, beslut 230421 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktfamilj
- pojke född 2013, beslut 230510 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem
- flicka född 2010, beslut 230503 jml 4:1 SoL bistånd i form av familjehem

Rapportering till IVO har skett.

Ett ärende gällande kontaktperson har nyrapporterats och klarrapporterats till IVO under perioden:

- pojke född 2008, beslut 230503 jml 4:1 SoL bistånd i form av kontaktperson

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Barn- och familjenämnden

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse

Beredning

Rapporteringen av ej verkställda beslut redovisas som beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunrevisionen

Justerares signatur	Utdragsbestyrkande
---------------------	--------------------

Sammanfattande rapport inventering av personal/HR- system 2023

2023-10-25

SARK/2023:144

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	3
2	Inledning.....	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Ansvar.....	5
2.3	Tidsperiod.....	6
3	Måluppfyllelse	6
3.1	Syfte och mål.....	6
3.2	Resurser	7
4	Genomförande.....	7
4.1	Förberedelser och planering	7
4.2	Information till kontaktpersoner.....	7
4.3	Inventering hos förbundsmedlem.....	8
4.4	Sammanställning.....	1
4.5	Prioriteringsbedömning	1
4.6	Avgränsning.....	15
4.7	Sammanfattande rapport.....	15
4.8	Nätverksträff Personal den 25 oktober 2023	16
5	Erfarenheter	16
5.1	Organisering.....	16
5.2	Genomförda möten.....	17
5.3	Ändringshantering.....	17
5.4	Resultat och dokumenthantering	17
5.5	Rapportering, överlämning och godkännande	17
5.6	Information och kommunikation	18
5.7	Sekretess och informationssäkerhet.....	18
6	Utvärdering	18
6.1	Fungerade bra	18
6.2	Fungerade mindre bra.....	19
6.3	Att tänka på till nästa tillfälle	19

7	Fortsatt arbete	20
7.1	Uppdatera och komplettera systemlistan.....	20
7.2	Uppdatera rutiner och mallar	20
7.3	Redovisning av digitala arkivleveranser	20
7.4	Utredningar avseende digitalt bevarande	20
7.5	Korta arbetsmöten via webben.....	22
7.6	Standarder och specifikationer	22
8	Referenser.....	23

Versionshantering

Version	Datum	Ändrad av	Kommentar
0.1	2023-07-26	Elin Jonsson	Första utkast
0.2	2023-07-31	Elin Jonsson	Komplettering efter dialog och uppgifter från ämnesansvarig arkivarie
0.3	2023-08-01	Elin Jonsson	Version för kommentarer och synpunkter
0.4	2023-09-05	Magdalena Salomonsson	Korrektur och kompletteringar
0.5	2023-09-12	Elin Jonsson	Ny version för synpunkter
1.0	2023-10-25	Elin Jonsson	Upprättad version för registrering och delning via Sydarkivera Community

1 Sammanfattning

Sydarkivera har under perioden april-juni genomfört en riktad systeminventering för verksamhetsområdet personal/HR. Det var 69 % (27 av 39) av förbundsmedlemmarna, inkluderande Valdemarsvik och Vingåker som ansluter 2024, som skickade in ifyllda formulär innan rapporten färdigställdes 2023-10-25. Uppgifter från samtliga ifyllda formulär har sammanställts i en samlad lista. Sammanställning av resultatet och genomförd analys med prioriteringsbedömningar redovisas i denna rapport. Prioriteringsbedömningarna utgår från när Sydarkivera tillsammans med förbundsmedlemmarna behöver börja titta på förutsättningar för slutarkivering och överföring av information till bevarandesystem hos Sydarkivera. Även system som här har lägre prioritet kan innehålla viktig information.

Förslag efter inventeringen är att prioritera personalakter (som även kan kallas löneakter) och rehabiliteringsakter för utredning av långsiktigt digitalt bevarande och slutarkivering hos Sydarkivera. För att säkerställa sökbarhet och sammanställning av uppgifter för utlämnande behöver därutöver data om anställningar, personal och löner bevaras digitalt.

De flesta informationstyper och verksamhetssystem inom personal/HR behöver finnas direkt tillgängliga i verksamheterna under lång tid. Arbetet för att säkerställa bevarande är därför inte i första hand centrerad på slutarkivering hos arkivmyndighet. Fokus behöver vara långsiktigt hållbar informationshantering med fungerande dataskydd och rutiner för gallring i den löpande verksamheten. Resultatet av systeminventeringen kommer att vara ett viktigt underlag för att planera och kommunicera kommande arbetsträffar och nätverksträffar via webben för råd och stöd om informationsförvaltning i verksamheten.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Översiktliga systeminventeringar har tidigare genomförts under perioden 2015–2019 i samband med att förbundsmedlemmar anslöt till Sydarkivera. Från och med 2023 genomförs i stället riktade systeminventeringar för olika verksamhetsområden eller leveranstyper. Bakgrunden till genomförandet är förvaltningens behov av att samla in uppgifter om verksamhetssystem för att kunna genomföra sitt uppdrag. De insamlade uppgifterna kommer att användas som utgångspunkt för kommande utredningar om gallring och långsiktigt digitalt bevarande.

DOKUMENTNAMN: SAMMANFATTANDE RAPPORT INVENTERING AV PERSONAL/HR-SYSTEM 2023			
VERSION: 1.0	DNR: SARK/2023:144	DATUM: 2023-10-25	HANDLÄGGARE: ELIN JONSSON

Det är informationsinnehållet, de allmänna handlingarna, som är fokus när det gäller långsiktigt digitalt bevarande och gallring. De olika verksamhetssystemen och tjänsterna som används ger förutsättningar och verktyg för att kunna genomföra både informationsuttag för långtidsarkivering och gallring enligt beslutad informationshanteringsplan. Det är anledningen till att inventeringen fokuserar på systemen som används.

Inventering av informationen, handlingsslag och handlingstyper, dokumenteras dels i VerkSAM Plan som fungerar som mall för informationshanteringsplaner för beslut om gallring och bevarande, dels i informationstypsbeskrivningar som är resultatet av genomförda leveransutredningar. Det är respektive förbundsmedlem som beslutar om gallring och bevarande för den information som finns kvar i verksamheten. Sydarkiveras uppgift är att ge råd och rekommendationer.

Sydarkiveras förbundsstyrelse beslutade 2019-12-06, § 33 om inriktning för digitala arkivleveranser när det gäller personalinformation (dnr SARK/2019:205). Bakgrunden till beslutet var att inaktiva lönesystem identifierats i samband med övergripande systeminventering och att Riksarkivet hade beslutat om Förvaltningsgemensam Specifikation, FGS Personal (Förvaltningsgemensam specifikation för Personalinformation, RAFGS2V1.0, februari 2019). Inriktningsbeslutet baserades på prioriteringsprinciper i Sydarkiveras handlingsprogram H2019–2022 Kommunalförbundet Sydarkivera, 2018-11-23 (dnr. SARK.2017.55).

Genomförda testleveranser och skarpa arkivleveranser samt dialog med förbundsmedlemmarna har lett fram till behov av att revidera förhållningssättet när det gäller leveranstypen personalinformation. För att strukturera och planera det kommande arbetet behövs underlag från förbundsmedlemmarna för att få en aktuell och tydligare bild av informationshanteringen med stöd av olika förekommande informationssystem som sker ute hos förbundsmedlemmarna.

Förutom lönesystemen och de administrativa systemen för personalhantering förekommer system vars informationshantering hör till andra leveranstyper enligt inriktningsbeslut av Sydarkiveras förbundsstyrelse:

- Skolinformation §, 2023-06-02
- Ekonomiinformation § 5, 2022-03-04
- Ärende- och dokumenthantering § 33, 2019-12-06.
- Dokument och filer i katalogstruktur § 33, 2019-12-06.
- Register och databaser § 22, 2017-06-02.
- Äldre digitalt material § 21, 2027-06-02.

- Webbplatser § 20, 2017-06-02.
- Personakter och patientjournaler § 11, 2015-03-13.

Systeminventering och förberedande arbete för utredning av långsiktigt digitalt bevarande och överföring av information för slutarkivering ingår i förbundets bastjänster i enlighet med Sydarkiveras förbundsordning. Sydarkiveras uppdrag definieras i 3 § förbundsordning gällande från och med 2020-01-01. Kommunalförbundet ska i förbundsmedlemmarnas ställe fullgöra skyldigheterna enligt arkivlagen (Arkivlag 1990:782). I uppdraget ingår även utbildning, rådgivning och stöd till förbundsmedlemmarnas verksamheter när det gäller informationsförvaltning och arkiv. Även rådgivning i samband med upphandling av nya verksamhetssystem när det gäller gallring och uttag för bevarande ingår i uppdraget. Bestämmelse om arkivmyndighetens övertagande av arkiv finns i Arkivlagen 9 §.

Sydarkiveras handlingsprogram (dnr. SARK/2022:108) fastslaget av förbundsfullmäktige § 15 2023-03-21 beskriver omvärldsanalys och strategiska utvecklingslinjer för perioden 2023–2026. Handlingsprogrammet beskriver även Sydarkiveras tjänsteutbud på övergripande nivå samt nyttan för förbundsmedlemmarna och övriga organisationer. I uppgifterna ingår att leda och samordnar utredning av nya leveranstyper och långsiktigt digitalt bevarande.

Sydarkiveras förbundsstyrelse beslutade 2022-12-02, § 29 om strategisk bevarandeplan för perioden 2023–2026. Bevarandeplanen innehåller bevarandemål, hur utvärdering och uppföljning sker, övergripande planering avseende olika leveranstyper, metoder för uttag och insamling av information, Sydarkiveras utökade bevarandeplattform och metodiker för långsiktigt bevarande.

Sydarkiveras tjänster beskrivs i tjänstekatalogen på Sydarkiveras Wiki. Systeminventering hör till tjänsten Bevarandeplanering och samordning. Länk till sida i tjänstekatalogen:

https://wiki.sydarkivera.se/wiki/Bevarandeplanering_och_samordning

2.2 Ansvar

Karin Bredenberg, metadatastrateg, har varit uppdragsgivare avseende den riktade systeminventeringens genomförande och omfattning.

Emilia Bergvall Odhner, enhetschef för tillsyn och informationsförvaltning har ansvarat för att tilldela ämnesansvarig arkivarie som resurs för inventeringen.

Uppdragstagare var Elin Jonsson, bevarandestrateg och ämnesansvarig arkivarie Magdalena Salomonsson.

2.3 Tidsperiod

Metodik och mallar för inventering arbetades fram under det första kvartalet 2023. Den riktade systeminventeringen för personal/HR genomfördes under perioden april-juli 2023. Perioden förlängdes eftersom en del förbundsmedlemmar behövde längre tid på sig för att skicka in svar.

Rapportering sker under hösten 2023 i samband med kontaktpersonsträffar, nätverksträff för personal och till Sydarkiveras förbundsstyrelse som gemensam arkivmyndighet.

3 Måluppfyllelse

3.1 Syfte och mål

Inventeringens mål var att sammanställa uppgifter om vilka system som finns hos Sydarkiveras medlemmar och i vilken uträkning de förekommer. Målet var att kunna prioritera utredningar och förbereda planering av kommande arkivleveranser från personal och HR-system för digital slutarkivering. Syftet är att säkerställa långsiktigt digitalt bevarande av den information som ska bevaras för framtiden så att den är möjlig att begära ut för de kommuninvånare, forskare eller myndigheter som behöver informationen.

Mål	Uppfyllt	Kommentar
Lista över vilka system som finns hos förbundsmedlemmarna	JA	Tillräckligt många förbundsmedlemmar har svarat för att fånga upp de förekommande systemen
Uppgifter om vilka system finns det hos respektive medlemsorganisation	Delvis	Uppgifter har lämnats från 69 % av förbundsmedlemmarna
Kontaktpersoner för respektive system	Delvis	Uppgifter har lämnats från 69 % av förbundsmedlemmarna
Inaktiva system som bara driftas för informationsåtersökning	Delvis	Uppgifter har lämnats från 69 % av förbundsmedlemmarna
Uppgifter om vilka system som används tillsammans och delar information	JA	Tillräckligt med underlag finns för att skapa en uppfattning vilka typer av system som normalt sett används tillsammans och hur.

3.2 Resurser

För att genomföra inventeringen har det behövts arbetstid både för Sydarkivera och för förbundsmedlemmarna.

För Sydarkivera har det inneburit omkring en veckas effektiv tid för förberedelser, genomförande och rapportering. Det är flera personer som har deltagit i arbetet. Tiden är sammanlagd för samtliga interna deltagare.

Varje förbundsmedlem har behövt använda ett par timmar för information, inläsning, sammanställning av uppgifter samt korrespondens. Det kan ha tagit längre tid för dem som inte haft samlad kännedom om verksamhetssystemen, till exempel i form av uppdaterade systemförteckningar, eftersom det då har tagit tid att eftersöka uppgifter.

4 Genomförande

4.1 Förberedelser och planering

Ett första utkast till mall och informationsbrev för systeminventeringen togs fram under första kvartalet 2023. Utgångspunkt var de mallar som använts vid genomförda övergripande systeminventeringar 2015–2019 tillsammans med erfarenheterna från dessa inventeringar. Informationsbrev och mall arbetades fram tillsammans med Sydarkiveras arkivarier för att hitta en generell metodik för riktade systeminventeringar. En mindre arbetsgrupp hanterade förberedelser, planering och information inför uppstart. Dialog med säkerhetsansvarig och dataskyddsteamet skedde i samband med förberedelserna.

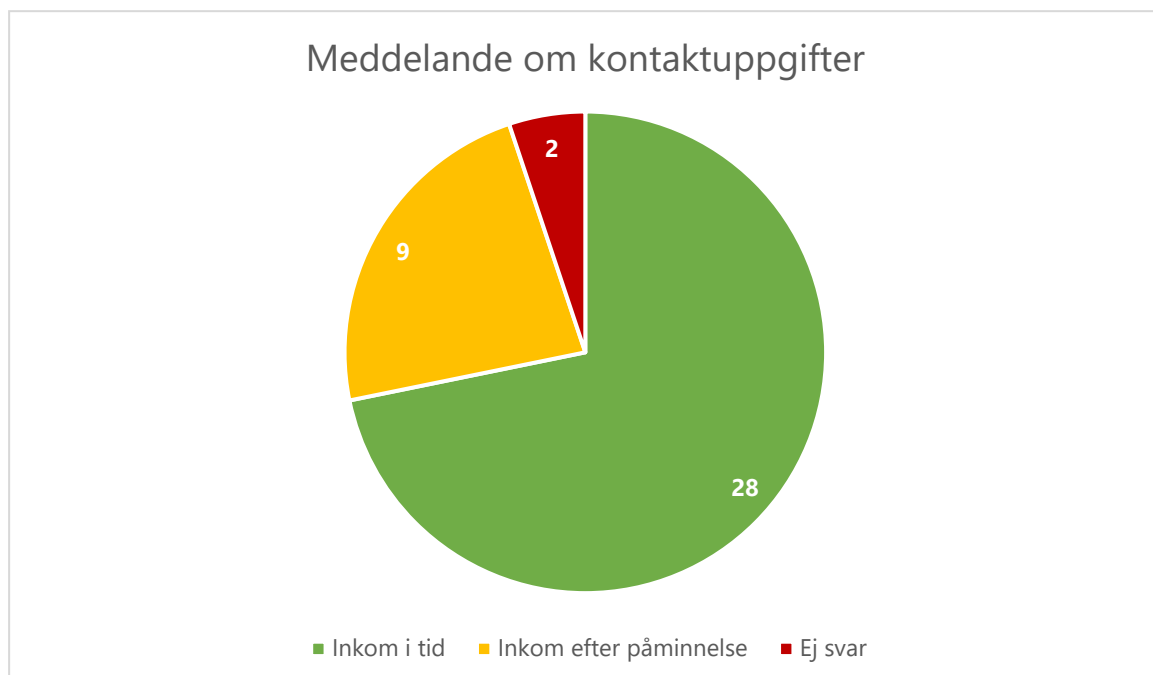
4.2 Information till kontaktpersoner

Sydarkiveras kontaktpersoner informerades om den planerade systeminventeringen i samband med kontaktpersonsträffar via webben 2023-02-24 och 2023-05-26. Presentationer och anteckningar från träffarna delas med kontaktpersonerna via Sydarkiveras Community för förbundsmedlemmarna i gruppen kontaktpersoner. Samtliga kontaktpersoner har fått information via e-post om Sydarkiveras Community och rutinerna för att dela dokument.

Informationen till kontaktpersonerna var att förfrågningar skickas ut i samband med systeminventeringar. Det är ämnesansvarig arkivarie hos Sydarkivera som organiserar inventeringen och skickar ut underlag. Varje kontaktperson behöver inkomma med kontaktuppgifter till den som ska genomföra inventeringen. Den första inventeringen som planerades var för de olika system och tjänster som används för personalinformation och HR.

Ett informationsbrev daterat 2023-04-24 skickades ut via e-post till samtliga kontaktpersoner. Brevet innehöll information om inventeringens syfte och mål samt praktiskt genomförande. Kontaktpersonerna ombads att meddela kontaktuppgifter till en person med god insyn i vilka system som används inom området personal/HR. En påminnelse skickades ut 2023-05-03. Kontaktuppgifter skulle meddelas till ämnesansvarig arkivarie senast 2023-05-09.

Det var sammantaget 95 % av förbundsmedlemmarna (37 av 39) som meddelade kontaktuppgifter för inventeringen. Svarefrekvensen var hög och uppgifterna inkom inom den tidplan som var planerad. Förutsättningarna fanns alltså på plats för att genomföra inventeringen och få kontakt med personalfunktionerna hos förbundsmedlem.

4.3 Inventering hos förbundsmedlem

Ett formulär i form av ett Excelark tillsammans med anvisningar för systeminventeringen skickades ut via e-post till de personer som kontaktpersonerna meddelat. Skrivelsen med utskick till systeminventerare är daterad 2023-05-22. Formuläret skulle fyllas i med uppgifter om vilka system som används, vilka som är i aktiv drift eller eventuellt avställda, samt om några av systemen används tillsammans. Svaren skulle enligt instruktionerna skickas in via e-post till ämnesansvarig arkivarie senast 2023-06-15. En påminnelse skickades ut 2023-06-20 med förlängd svarstid till 2023-06-30.

I skrivelsen fanns erbjudande om att delta på kort arbetsmöte via webben 2023-06-04. Vid detta tillfälle fanns möjlighet att ställa frågor kring inventeringen. Bokningen skedde via

Sydarkiveras bokningskalender på webben <https://www.sydarkivera.se/kontakt/bokamote/>. Det var två deltagare som bokade sig på mötet. Vid detta tillfälle besvarades frågor framför allt om vilka system som skulle skrivas in i formuläret och inte. Deltagarna tittade gemensamt på en preliminär sammanställning. Deltagarna tyckte särskilt att det var till hjälp att se hur andra hade tänkt när de fyllt i formuläret. Från Sydarkivera deltog ämnesansvarig arkivarie och bevarandestrateg.

4.3.1 Anvisningar till systeminventering

Anvisningarna som skickades med formuläret innehöll sammanfattningsvis följande information:

Fokus för inventeringen är informationssystem som fångar och håller ordning på verksamhetsinformation rörande området Personal/HR. Exempel är personaladministrativa system, lönesystem, rehabsystem, digitala personalarkiv, personalhälsa eller register/databaser med unik information.

Inventeringen omfattar verksamhetssystem eller databaser som finns lokalt installerade hos förbundsmedlems it-avdelning eller motsvarande. Inventeringen omfattar också verksamhetsstöd, dokumenthanteringssystem eller personalarkiv som är webbaserade tjänster och som finns hos en leverantör.

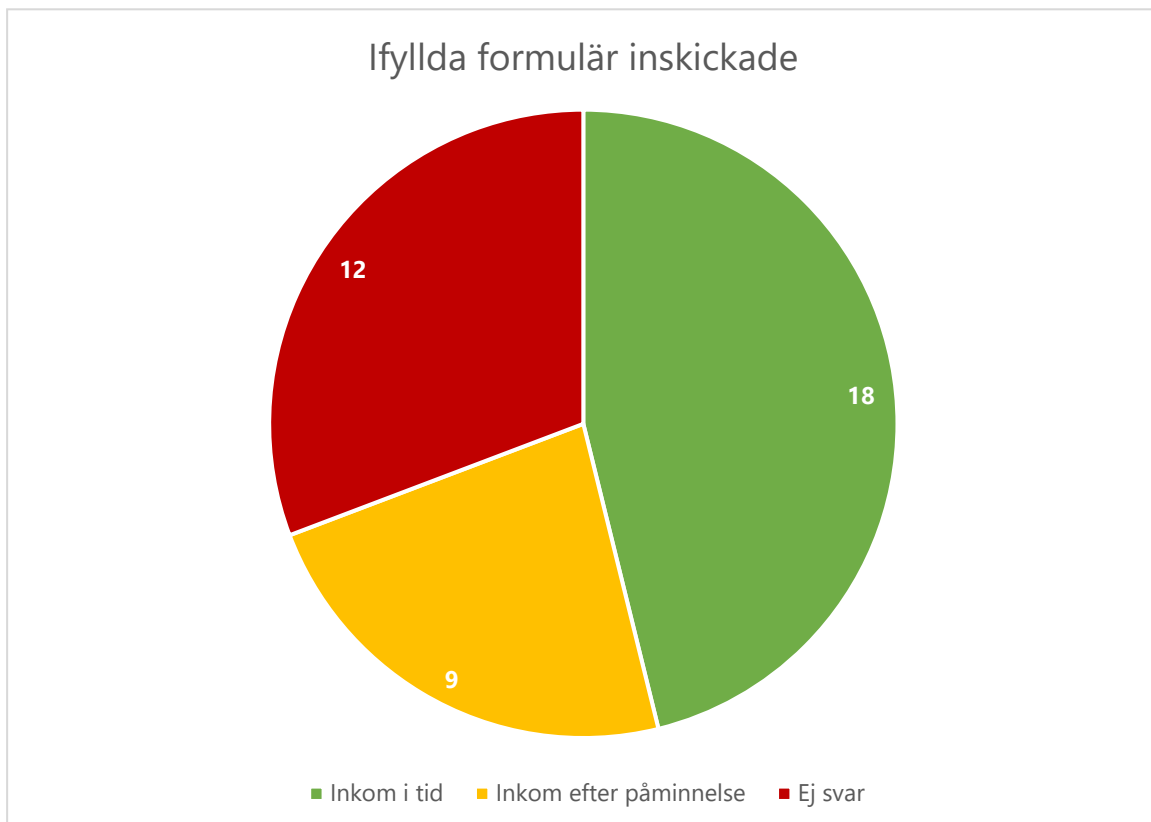
Anvisningarna förtydligade att även ta med de system där personal loggar in och använder ett system hos till exempel en annan kommun som det finns ett samarbete med. Svarande ombads att skriva en förklaring i formuläret eller i ett e-postmeddelande om det finns till exempel samarbetsavtal eller gemensam nämnd med andra kommuner eller kommunala organisationer.

Inventeringen omfattade inaktiva system. Med inaktiva system avses system som ej fungerar som ett aktivt stöd i den löpande handläggningsprocessen. Systemet är i drift men används endast för informationsinhämtning och tillförs ingen ny information. Med "i drift" avses att databas finns kvar på servern, och att det eventuellt även finns klienter för att läsa information och administrera systemet. Anledningen till att Sydarkivera behöver ha uppgifter om inaktiva system är att information från dessa så småningom kan behöva slutarkiveras inför avveckling.

Slutligen förtydligade anvisningarna vilka system som svaranden inte behövde skriva in i formuläret och instruktion för ifyllnad av systemlistan. Instruktionerna fanns även som kommentarer i Excel-formuläret.

4.3.2 Inkomna svar

Det var 64 % av förbundsmedlemmarna (25 av 39) som skickat in ifyllda formulär till sista svarsdagen 2023-06-30. Det var fem som meddelade att de kommer att skicka in svar senare, varav två kom in innan rapporten färdigställdes. Sju förbundsmedlemmar har inte återkopplat alls. Det underlag som kommit in är tillräckligt för att ge en skapligt god bild av läget och de förekommande systemen. Sydarkivera har så många förbundsmedlemmar att de flesta förekommande produkter fångas upp även om inte alla svarar. Däremot försvåras kontakten med de förbundsmedlemmar som inte skickat uppgifter. Det blir ett större ansvar för dessa att själva skaffa sig information och delta vid gemensamma tillfällen som nätverksträffar eller arbetsmöten via webben.

Svar har kommit in i tid från följande förbundsmedlemmar:

Alvesta	Hässleholm	Sölvesborg	Vimmerby
Boxholm	Katrineholm	Tingsryd	Ydre
Bromölla	Mörbylånga	Torsås	Ödeshög
Eslöv	Olofström	Trosa	
Flen	Staffanstorp	Valdemarsvik	

Svar inkom efter påminnelse med förlängd svarstid:

Borgholm	Lomma	Vellinge
Lessebo	Markaryd	Vingåker
Ljungby	Ronneby	Åtvidaberg

Svar har inte inkommit:

Högsby	Karlshamn	Mönsterås	Region Blekinge
Höör	Karlskrona	Nybro	Vadstena
Osby	Kinda	Oskarshamn	Östra Göinge

4.4 Sammanställning

Uppgifter från samtliga ifyllda formulär har sammanställts i en samlad lista. Listan har använts som underlag för analys. Kolumner för typ av system samt samverkan inom verksamhetsområdet eller it/systemförvaltning lades till för att underlätta analys. För att få någorlunda jämförbara uppgifter så har listan ensats så att alla angivna moduler finns på en rad för varje. Namnen på produkterna har också redigerats för att det ska fungera att sortera listan. Det är inte i alla fall helt klart om det formella produktnamnet angivits eller om det är det namnet som används internt. I den övergripande sammanställningen har därför samtliga versioner och varianter av en produkt som förekommer samlats ihop. Det är en handfull system med endast produktnamn angivet där det inte finns någon kommentar eller förklaring till vad systemet används till. Det är i de flesta en eller ett par förbundsmedlemmar som tagit upp dessa produktnamn i sitt svar.

4.5 Prioriteringsbedömning

Inrapporterade uppgifter har delats in i olika områden baserade på förekommande informationstyper eller informationssystem. Listan är inte helt uttömmande eftersom det inte är alla förbundsmedlemmar som fyllt i formuläret. Det varierar också vilka typer av system som man har valt att ta med och ej. En preliminär prioritering av de olika områdena har genomförts.

Metodiken för prioriteringsbedömning är samma som den som användes för inriktningsbeslut för skolans information (dnr. SARK/2023:146). Skillnaden är att prioriteringsbedömningen sker efter beslut om inriktning i stället för före. Observera att prioriteringen kan förändras över tid beroende på resultatet av utredningarna som genomförs, praktiska erfarenheter av arbetet med arkivleveranser och förändringar när det gäller förutsättningar för informationshantering. Observera också att förutsättningarna kan variera mellan olika förbundsmedlemmar. Prioritetsbedömningen är generell för samtliga förbundsmedlemmar. Beskrivning av prioriteringsnivåerna finns i tabellen nedan. Beskrivningarna i tabellen har ändrats för att bli mer generellt användbara. En bedömning av hur sannolikt det är att slutarkivering kommer att genomföras ersätter förväntad tidperiod innan slutarkivering kommer att ske. Anledningen till det är att det varierar i hög grad hur länge information behöver finnas tillgänglig i verksamheten.

Prioriteringsnivå	Beskrivning
 HÖG	Leveransutredning påbörjas omgående. Information kommer med säkerhet att överföras för slutarkivering.
 MEDEL	Leveransutredning planeras efter hand. Information kommer eventuellt att överföras för slutarkivering.
 LÅG	Behov och förutsättningar oklart. Slutarkivering kanske inte blir aktuell eller kommer att ske via kommungemensamma system eller nationella lösningar.

Den generella bedömningen av prioriteringsnivå baseras på prioriteringsprinciperna i Sydarkiveras Handlingsprogram 2023–2026. Prioriteringsprinciperna har sammanfattats till tre kriterier för en preliminär bedömning av prioriteringsnivå. Kriterierna har använts som utgångspunkt för att genomföra prioriteringen. Prioriteringsnivå och redovisning av bedömningar och förslag till inriktning finns under respektive område.

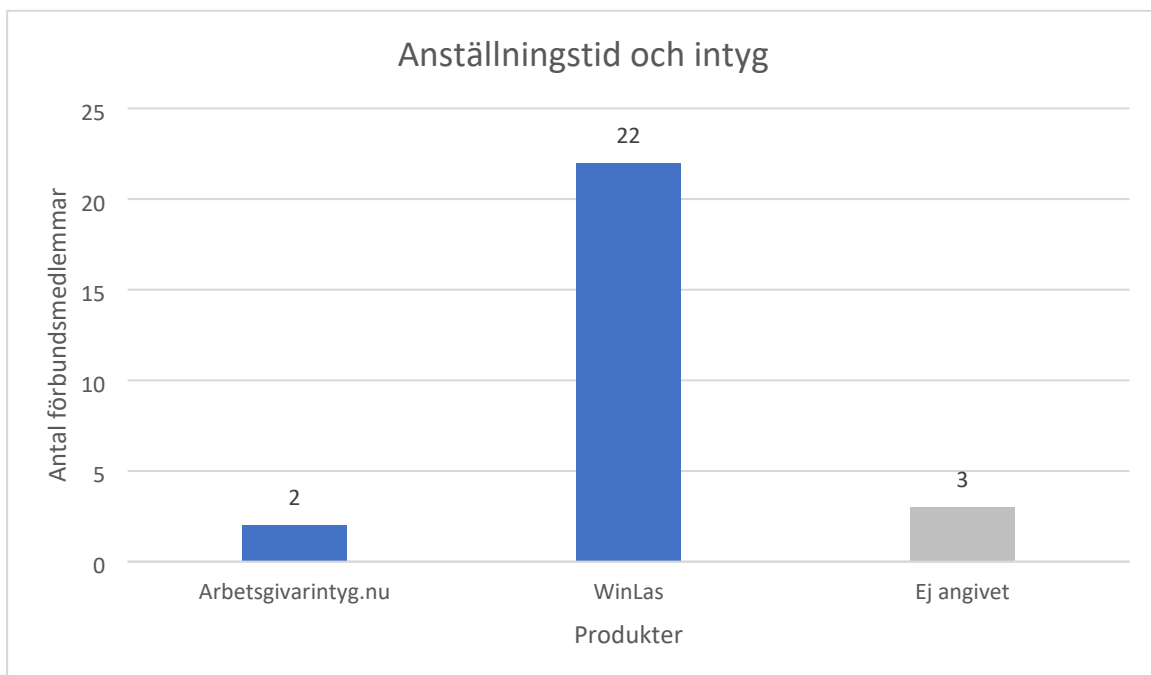
Kriterium	Beskrivning
<i>Behov slutarkivering</i>	Finns det nytta för medborgare, behov hos förbundsmedlemmarna eller bestämmelser i lagstiftning? Är det verksamheten eller forskare som har behov av informationen?
<i>Informationsförlust</i>	Finns det risk för oplanerad informationsförlust? Till exempel inaktiva system, molntjänster som ska upphöra, beroende av fysiska lagringsmedier som riskerar att bli oläsbara.
<i>Genomförbarhet</i>	Finns det förutsättningar för att kunna hantera digital arkivering? Kan arbetet utföras med tillgängliga resurser?

4.5.1 Anställningstid och intyg

Prioritet: LÅG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	Oklart

En stor andel av förbundsmedlemmarna som skickat in svar (22 av 29) har angett att de använder WinLas för att hålla ordning på anställningstid, LAS-dagar, för personal. Person- och anställningsuppgifter hämtas från lönesystemen. WinLas förekommer både lokalt installerade system och som tjänst, WinLas webb. Informationen är sådan som personalen behöver ha direkt åtkomst till.

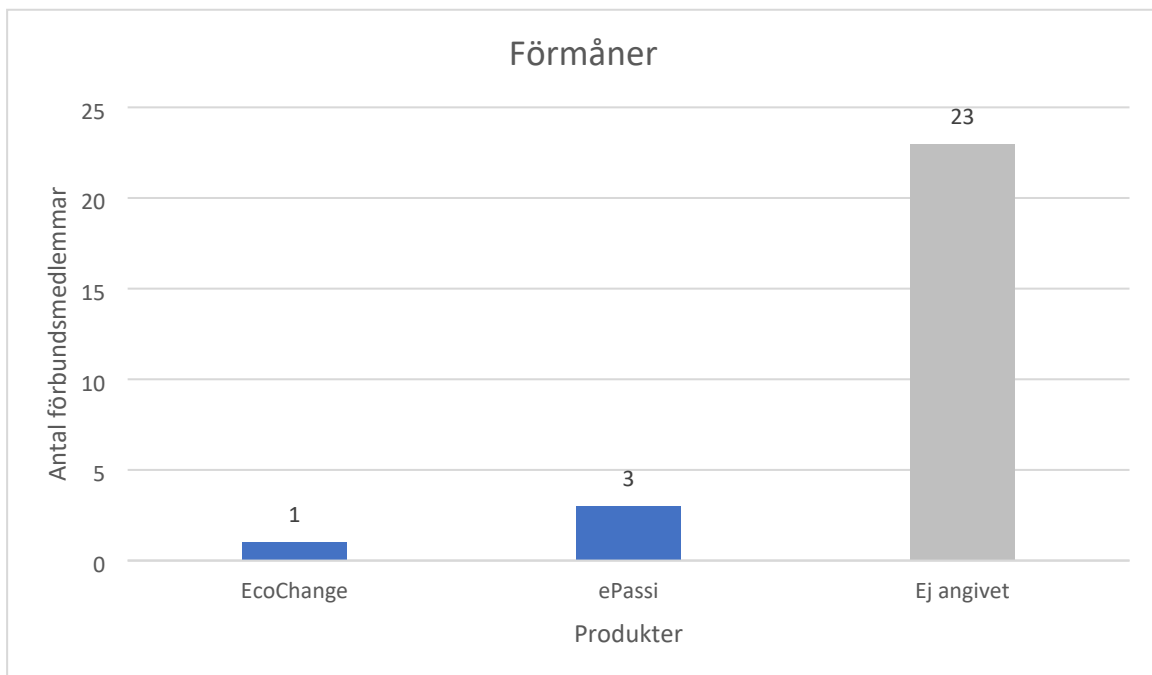
En del har infört andra moduler till WinLas som till exempel hanterar anställningsavtal och intyg. Om olika dokumentationssystem kopplas till WinLas så kan det vara så att slutarkivering av denna dokumentation behöver ske via WinLas. Det finns även andra tjänster som används för intyg och anställningsavtal och om dokumenten överförs till personalarkiv eller registreras behöver undersökas vidare. Sydarkivera behöver därför tillsammans med förbundsmedlemmarna titta på WinLas och vilka möjligheter det finns till uttag och rapporter.

4.5.2 Förmåner

<i>Prioritet: LÅG</i>	<i>Behov slutarkivering</i>	<i>Informationsförlust</i>	<i>Genomförbarhet</i>
	Oklart	Oklart	Oklart

Tjänster och appar för att hantera friskvård och friskvårdsbidrag förekommer. Utbyte av data sker med lönesystem avseende uppgifter om personer, anställningar och friskvårdsbidragsleverantörer. Det är inte förväntat att systemen innehåller information som ska slutarkiveras men det är i dagsläget inte känt om det sker något uttag av statistik eller liknande för uppföljning som kommer att slutarkiveras.

4.5.3 Arbetsmiljö och hälsa

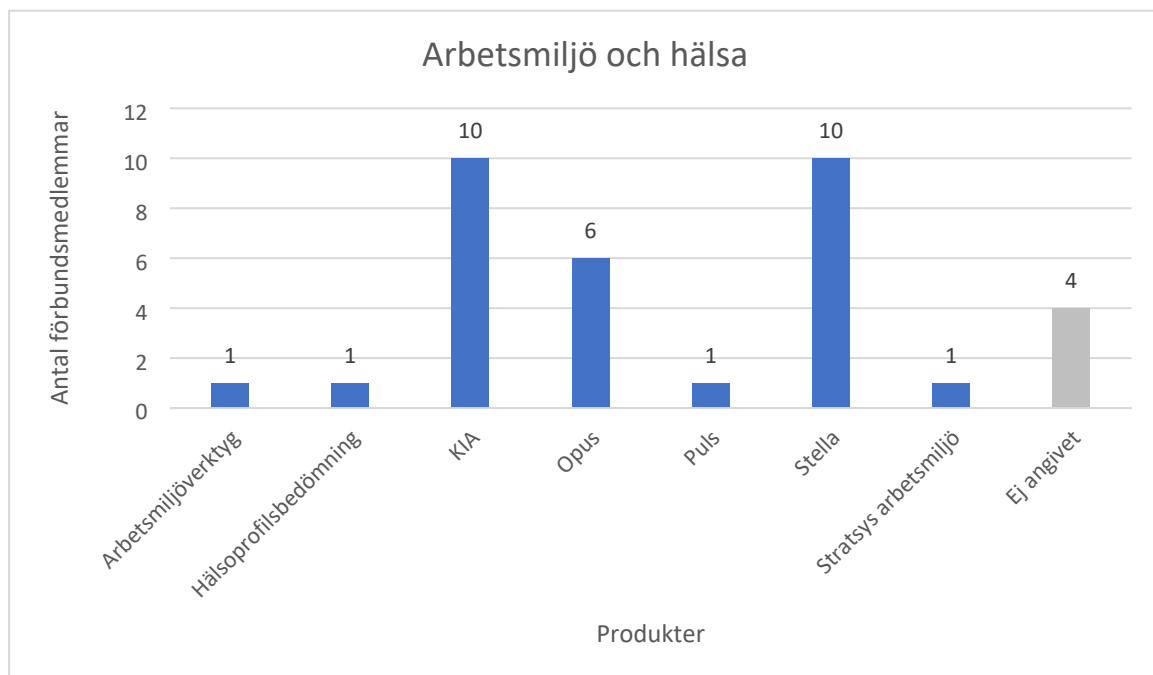
<i>Prioritet: MEDEL</i>	<i>Behov slutarkivering</i>	<i>Informationsförlust</i>	<i>Genomförbarhet</i>
	JA	Oklart	JA

Ungefär hälften av de förbundsmedlemmar som angett informations- och dokumentations-system för hantering av arbetsmiljö samt arbetsskador och tillbud använder KIA från AFA försäkring och hälften använder Stella från Miljödata AB. Dessa system har länkar vidare till Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket. Viss information behöver bevaras långsiktigt. Det förekommer att beslut och underlag registreras i andra system och att arkiveringsuttaget sker

därifrån. Det förekommer också att det inte sker någon annan registrering än i verksamhetsstödet för att hantera olyckor och tillbud.

Information om olyckor, tillbud och incidenter kan finnas i samma incidenthanteringssystem som används inom hela kommunen även för till exempel elever eller omsorgstagare. Uttag av information kan ske via befintliga rapportfunktioner men det kan behövas kompletterande uttag i de fall som det även finns bifogade dokument eller bilder.

Förutom verksamhetsstöden för hantering av olyckor och incidenter så finns det inrapporterat varierande tjänster och verktyg som har med arbetsmiljö och de anställdas trivsel och mående att göra. Det är troligt att de inrapporterade produkterna inte ger någon helhetsbild utan att det finns fler tjänster och appar som används i realiteten. Opus från miljödata stödjer systematiskt arbetsmiljöarbete. Det finns alltså ännu inte någon klar bild av hur denna information hanteras hos förbundsmedlemmarna.

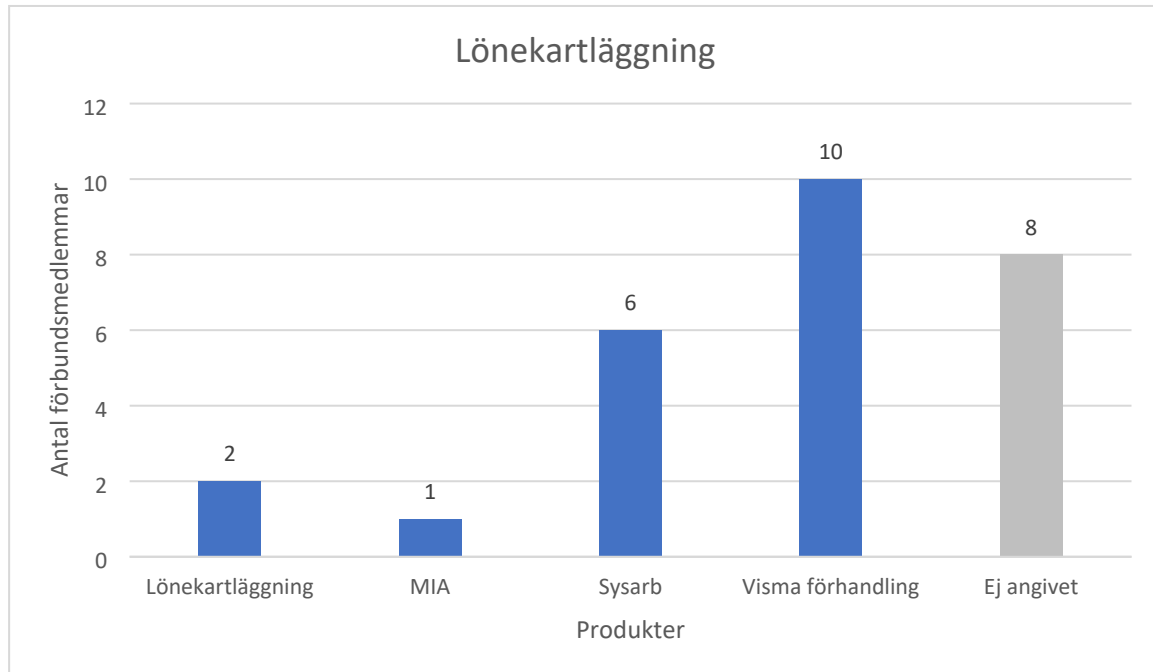

4.5.4 Lönekartläggning

Prioritet: LÅG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	Oklart	Oklart

Resultatet av lönekartläggningar dokumenteras och kan bevaras i rapporter med redovisning och beslut som registreras i ärenden i ärende- och dokumenthanteringssystem. Sydarkivera

behöver tillsammans med förbundsmedlemmarna titta närmare på vilken data som hanteras och om det finns bevarandevärde och funktioner som stödjer informationsuttag för bevarande när det gäller lönekartläggningar.

4.5.5 Lönelistor, mikrofilmade eller skannade

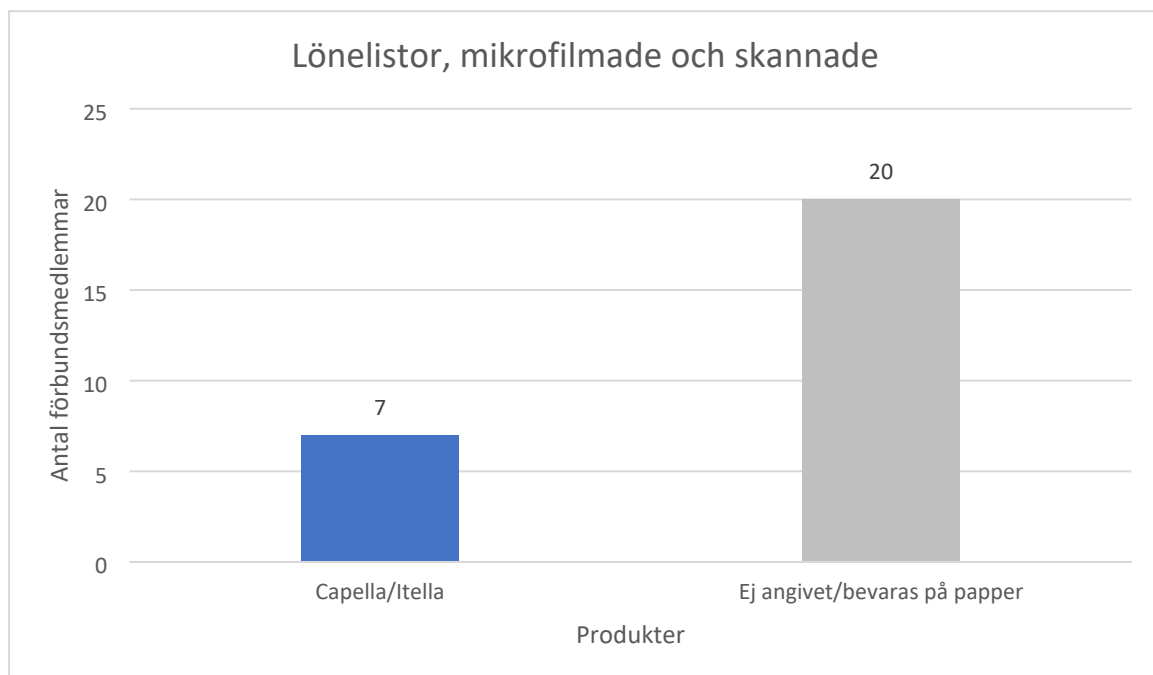
Prioritet: MEDEL	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	Oklart	JA	JA

Lönelistor har tidigare bevarats genom utskrift på papper. Det förekommer att förbundsmedlemmar har mikrofilmade och/eller skannade lönelistor för enklare åtkomst eller platsbesparing. Sökning kan hanteras i särskilda databaser. Förekommande systemlösningar är Capella eller Itella. Capella förekommer både som lokalt installerade system och som tjänst via webben. Utöver de sökbara databaserna kan skannade filer finnas lagrade på CD-rom.

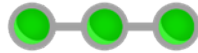
Dessa system används framför allt för att underlätta sökning i material. Det innebär att personalen behöver ha direktåtkomst för sin handläggning av pensioner då man kan behöva ha fram uppgifter från lönelistor. Dessa system har något lägre prioritet eftersom informationen används. De första testleveranser har överförts. Men de personalavdelningar som Sydarkivera varit i dialog med har inte varit redo att överlämna informationen till Sydarkivera för slutarkivering.

Det finns andra arkivorganisationer har genomfört slutarkivering från Capella. Bedömningen är därför att det skulle vara genomförbart att slutarkivera informationen. Det finns viss risk för informationsförlust för att det förekommer äldre installationer. Det finns alltid en risk förknippad med att webbtjänster läggs ner, särskilt om användningen minskar över tid så att kostnaderna inte längre är motiverade.

I detta sammanhang är det viktigt att notera att hantering av mikrofilmer och mikrokort inte ingår i Sydarkiveras uppdrag annat än i de fall sådant material redan överlämnats till slutarkiv från de förbundsmedlemmar som har avtal om den anslutande tjänsten analoga arkiv och hel arkivmyndighet.

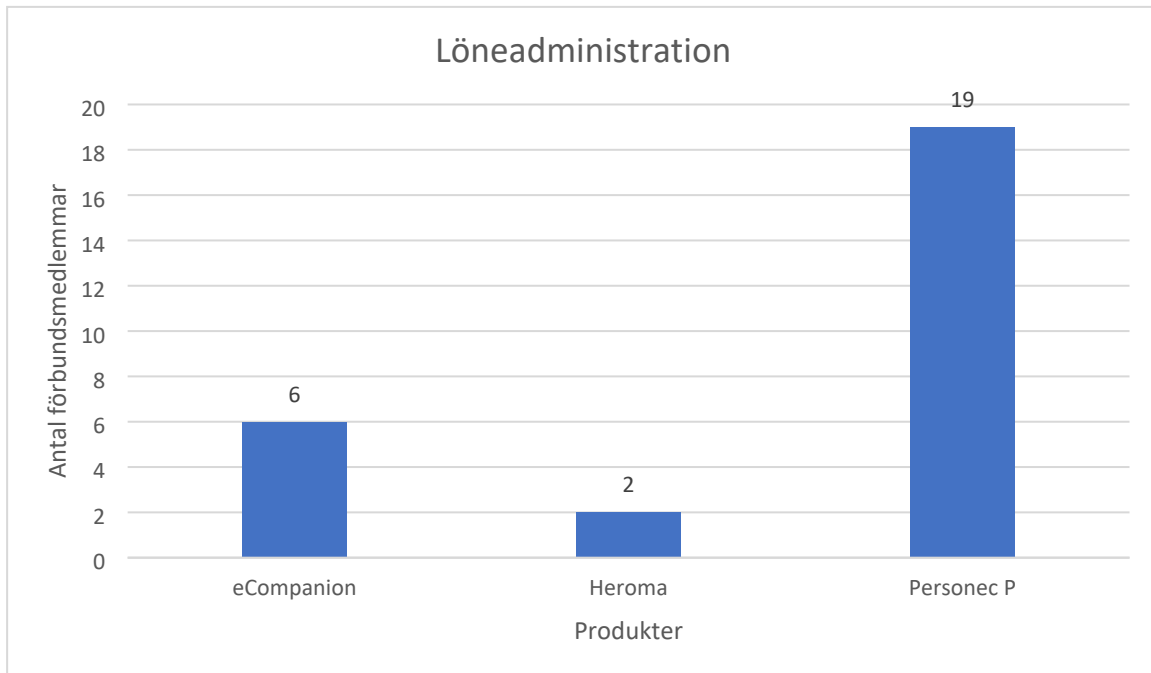
4.5.6 Löneadministration

Prioritet: HÖG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	JA

Lönesystem förekommer hos samtliga förbundsmedlemmar. Dessa system har koppling till flertalet av de andra systemen och har grunddata när det gäller anställningar och ställd personal.

Det är 70 % av de som svarat som har Visma Personec P som lönesystem och de flesta har uppgett att systemet driftas internt. De fem ITSAM-kommunerna använder i dagsläget

TietoEvry eCompanion men de har upphandlat Visma Personec P som införs successivt under 2024. Det är två förbundsmedlemmar som svarat Heroma från CGI, varav den ena endast har en inaktiv installation. Att observera är att de kommunala bolagen och kommunalförbunden i förekommande fall har egna separata lönesystem. Dessa ingår inte i den aktuella inventeringen.

Det förekommer att förbundsmedlemmarna har gemensam drift eller samarbetar med gemensam lönefunktion. Ljungby kommun driftar för tre kommuner, Ljungby, Markaryd och Älmhult. Lessebo är del i HUL lönesamverkan i Uppvidinge kommun. Bromölla, Osby och Östra Göinge har samverkan genom en centraliserad löneenhet. Katrineholm har gemensam lönenämnd med Gnesta kommun och hanterar deras löneutbetalningar och även löneutbetalningar till Vårdförbundet Sörmland. Det kan förekomma fler samarbeten som inte har framkommit av svaren i den här inventeringen. Vem som äger informationen beror på hur samverkan är formaliserad. Vid gemensam nämnd bildar nämnden arkiv i den kommun som nämnden hör till. Är det avtalsamverkan så beror det på hur avtalen ser ut. Detta har betydelse för eventuellt uttag för slutarkivering.

Det är troligtvis inte aktuellt att slutarkivera det totala datalagret från lönesystemen med metoder för databasarkivering. Slutarkivering av databaser har skett i ett enstaka fall ett kommunalt bolag vars verksamhet har upphört. Vissa grunddata om anställda och anställningar behövs för att säkerställa sökning i det digitala slutarkivet hos Sydarkivera. Uppgifter om utbetald lön som behövs i samband med pensionsberäkningar behöver bevaras under lång tid (tills de personer som arbetar eller har arbetat har gått i pension).

Lönesystemen kan till exempel producera lönelistor för lagring som digitala dokument eller utskrift på papper eller möjliggöra exporter för filöverföring till exempel till KPA-pension eller Skandia. Filöverföringen till KPA och Skandia innebär att det finns stöd för att exportera de uppgifter som behövs för pensionsberäkningar. En utredning behöver ske för att komma fram till bästa sätt att säkerställa bevarande av uppgifter om anställningar, personal och lön.

För lönesystemet Visma Personec P finns en separat modul för att hantera styrning av behörigheter för användare och för personal som ska rapportera in uppgifter. Information om behörighetsstyrning är främst relevant för verksamheten och för verksamhetssystemen. Om det blir aktuellt att titta på datahanteringen via dessa system beror på hur systemen hanterar uppgifter om anställningar och personer.

4.5.7 Pensionshantering

Prioritet: LÅG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	Oklart	Oklart

Pensionsärenden och registrering av uppgifter hanteras i de administrativa system eller ärende- och dokumenthanteringssystem som används hos respektive förbundsmedlem.

Data om personuppgifter, pensionsuppgifter, anställningstid och lön överförs till KPA-pension, Skandia och Fora och motsvarande organisationer som hanterar pensionsutbetalningar. Förbundsmedlemmarna har inte själva tillgång till dessa informationssystem utan det är de anställda som har konton och inloggning.

4.5.8 Personalanteckningar

Prioritet: LÅG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	Oklart	Oklart	Oklart

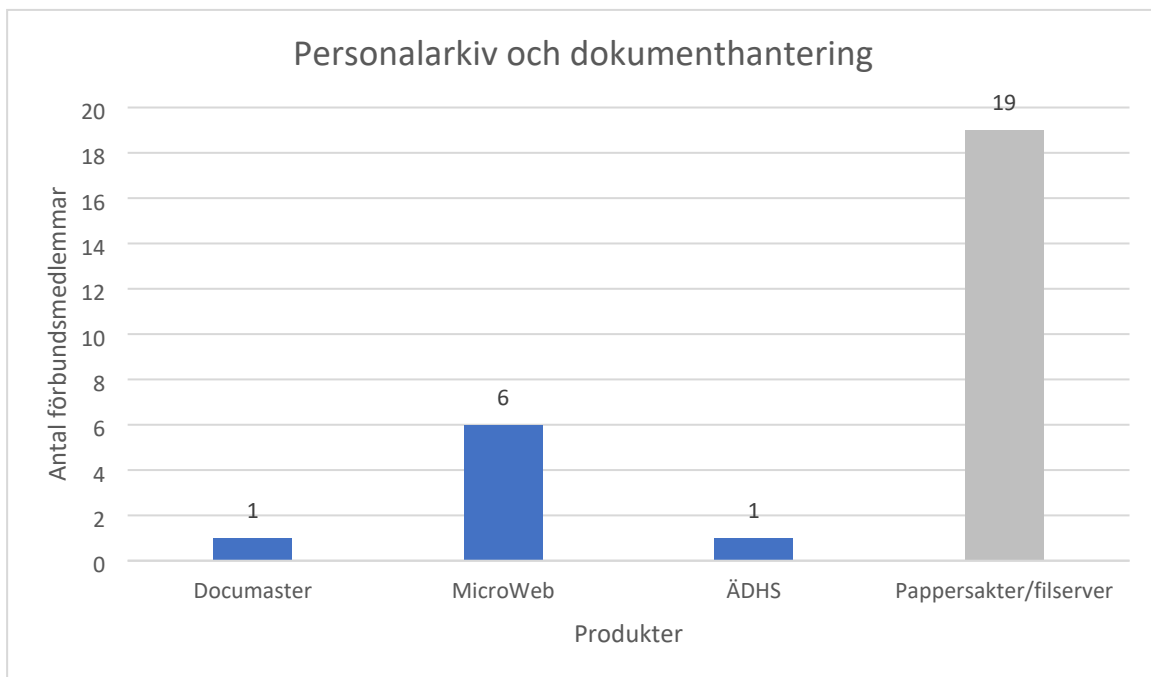
Interna anteckningar från medarbetarsamtal och likande arkiveras normalt sett inte och betraktas inte som allmänna handlingar. När ett systemstöd används för att hantera personalanteckningar så kan viss information komma att betraktas som upprättad genom de register och löpande förteckningar som förs. Det beror dock på hur informationen är organiserad i systemen och vad det finns för typ av funktioner för att hantera anteckningar och andra uppgifter. Ungefär hälften av förbundsmedlemmarna använder produkten Novi som systemstöd för anteckningar. Detta innebär att frågan om gallring eller bevarande behöver adresseras.

4.5.9 Personalarkiv och dokumenthantering

Prioritet: HÖG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	JA

Förbundsmedlemmarna har börjat digitalisera sina personalarkiv och hanteringen av dokumentation om anställda.

Det är 6 förbundsmedlemmar som rapporterat in att de använder Microdatas MicroWeb, en som använder Documaster E-arkiv och i något fall har man valt att använda kommunens ärende- och dokumenthanteringssystem (i detta fall Evolution). Det kan vara fler förbundsmedlemmar som använder ärende- och dokumenthanteringssystem eller diariesystem för sitt digitala personalarkiv men som inte har tagit upp detta i svaret. Det framkommer även att förbundsmedlemmarna hanterar dokumentation genom att lagra filer i katalogstruktur på filserver.

Det behövs en närmare analys av hanteringen av elektroniska dokument om anställda. Personalakter, eller löneakter, innehåller i grunden anställningsavtal, längre tjänstledigheter, uppsägningar och liknande dokument. Det handlar både om skannade elektroniska kopior av original på papper och digitalt skapade original med elektroniska underskrifter.

Dessa handlingar ska långtidsbevaras och så småningom slutarkiveras. Verksamheten behöver ha direkt åtkomst till personalarkiven under mycket lång tid. Slutarkivering är inte aktuellt förrän tidigast efter anställning upphört och senast efter pensionering. Det är ändå angeläget att det finns inbyggda funktioner och tjänster som gör det möjligt att genomföra arkiveringsuttag för slutarkivering. Detta gör det möjligt för förbundsmedlemmarna att genomföra digital slutarkivering av avslutade personalakter på ett planerat sätt och som en del av den löpande informationsförvaltningen. Det är därför angeläget att förbundsmedlemmarna ställer krav på arkiveringsuttag och även genomför testleveranser till Sydarkivera. Alternativet är att arkiveringsuttag genomförs efter beställning av systemleverantören till exempel i anslutning till förnyad upphandling av systemstöd för det digitala personalarkivet.

4.5.10 Personalhandbok

Prioritet: MEDEL	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	Oklart

Personalhandboken dokumenterar regler och rutiner för personal och HR-frågor. Dessa handböcker förekommer i olika former som till exempel dokument i Word eller Pdf-format, sidor tillgängliga via intranät eller särskilda webbaserade system och tjänster för att administrera handböcker.

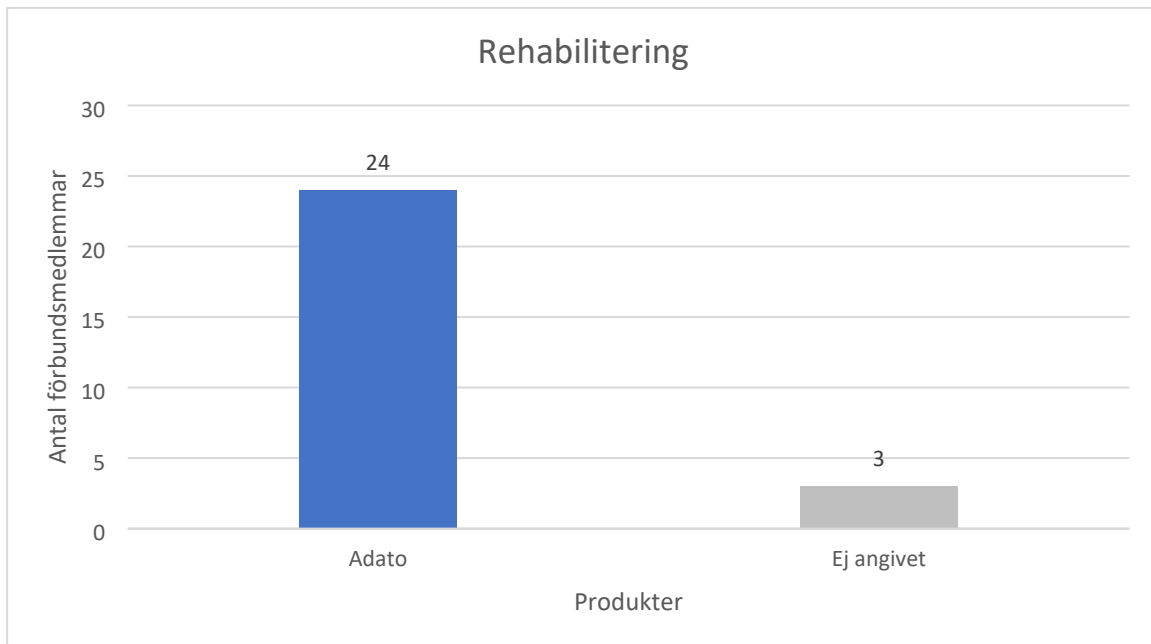
Tre förbundsmedlemmar har rapporterat in att de använder Drafit som verksamhetsstöd för sina personalhandböcker. Webbaserade handböcker som är tillgängliga efter inloggning på ett intranät eller en särskild webbtjänst går inte att samla in med samma verktyg som för externa webbsidor. Uttag behöver hanteras antingen genom att exportera handboken i PDF-format eller genomföra ett informationsuttag med stöd av de funktioner som finns inbyggda i det aktuella systemet. Övriga har inte angivit specifikt systemstöd.

4.5.11 Rehabilitering

Prioritet: HÖG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	JA

Dokumentation i samband av rehabilitering av anställda hanteras i separata process- och dokumentationssystem. I samband med rehabilitering hanteras känsliga uppgifter och sekretess vilket ställer särskilda krav på dessa verksamhetssystem och rutinerna för slutarkivering. Adato är ett vanligt rehabiliteringsstöd som används av många

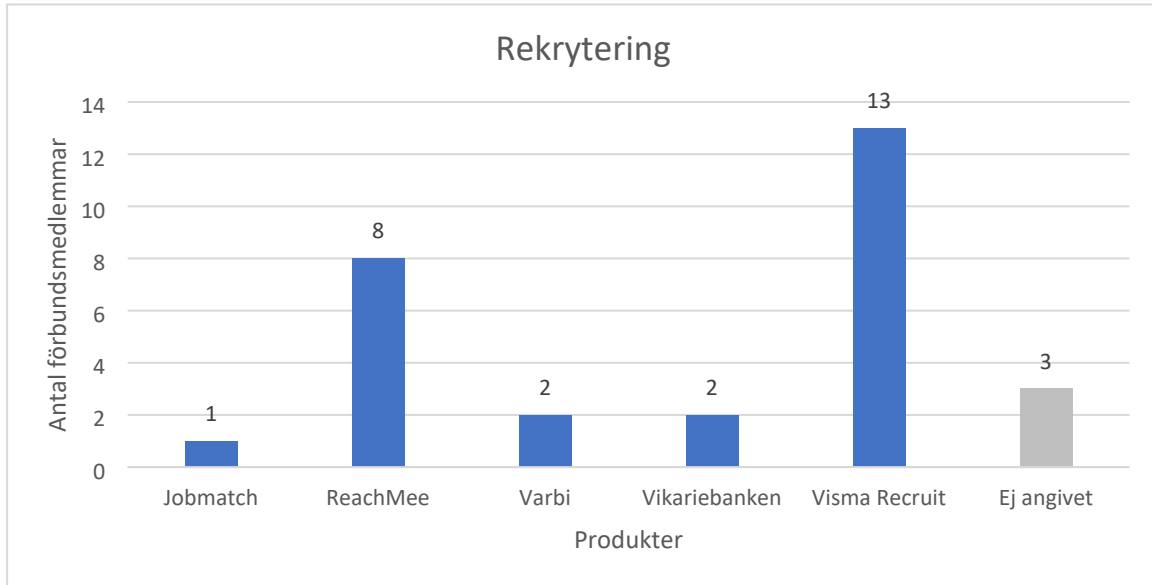
förbundsmedlemmar. Adato och slutarkivering av rehabiliteringsakter har diskuterats i samband med arbetsmöten och nätverksträffar. Det finns ett intresse från förbundsmedlemmarna att gå vidare med utredning och tester när det gäller arkiveringsuttag för slutarkivering från Adato.

4.5.12 Rekrytering

Prioritet: MEDEL	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	JA	JA	Oklart

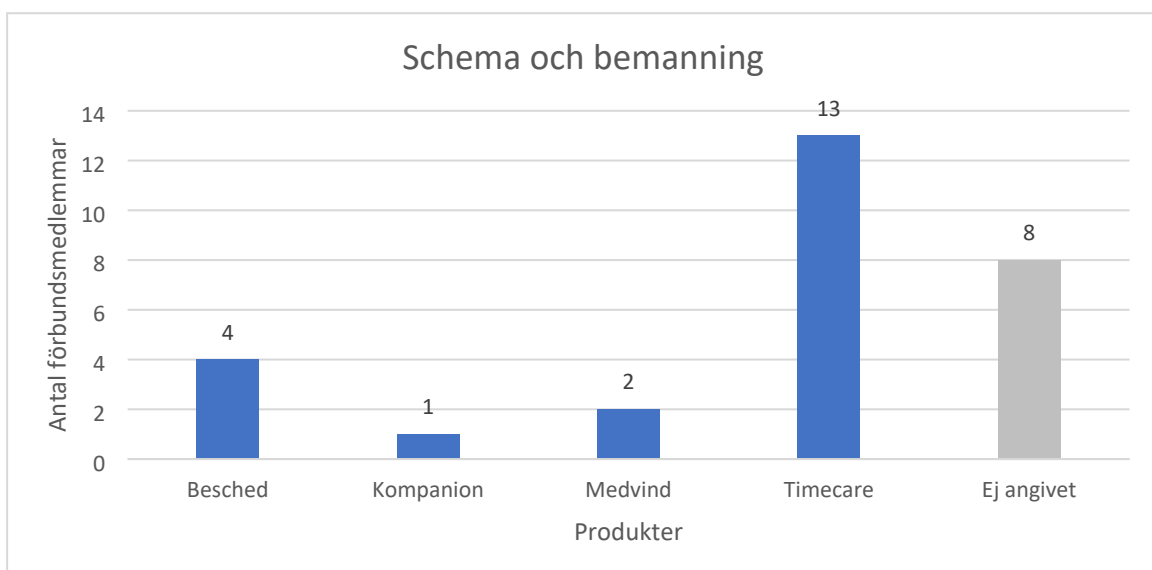
Förbundsmedlemmarna använder olika typer av rekryteringssystem. En del har som rutin att registrera valda beslut och rapporter i ärende- och dokumenthanteringssystem. Det har även framkommit önskemål om att slutarkivera bevarandevärd information direkt från rekryteringssystemen. Det har förekommit att tjänster som stödjer rekrytering har avvecklats utan att det funnits möjlighet att genomföra informationsuttag på ett sätt som fungerat för långsiktigt digitalt bevarande. Tjänsterna fungerar så att inaktuell information gallras med automatik. En framkomlig väg bör vara att integrera mot förekommande dokumentationssystem och/eller personalarkivlösningar så att information som ska bevaras långsiktigt sparas utan att det krävs manuellt arbete med registrering av dokument och rapporter.

4.5.13 Schema och bemanning

Prioritet: LÅG	Behov slutarkivering	Informationsförlust	Genomförbarhet
	Oklart	Oklart	Oklart

Systemstöden för schemaläggning och bemanning utbyter data med lönesystem, beslutsstöd, LAS-system samt i förekommande fall verksamhetsystem som till exempel Lifecare som används av många inom verksamhetsområdet hälsa och socialt stöd. Även dessa system kan innehålla strukturerade data som möjliggör statistikuttag och arkiveringsuttag för framtida uppföljning och forskning.

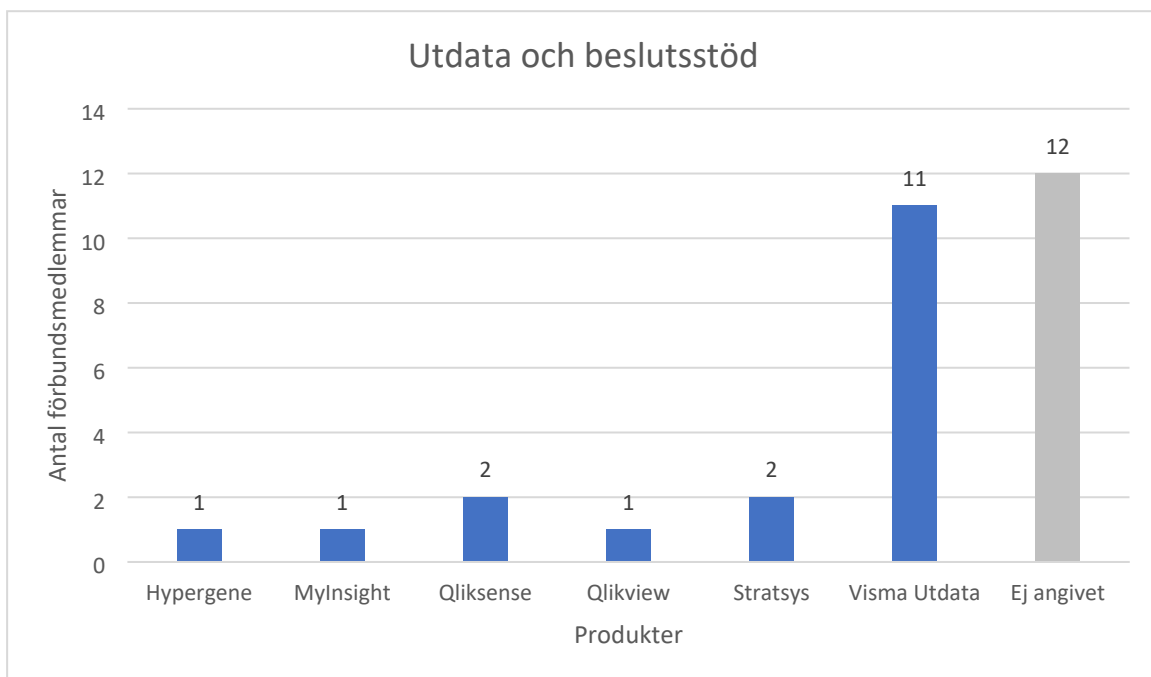

4.5.14 Utdata och beslutsstöd

<i>Prioritet: LÅG</i>	<i>Behov slutarkivering</i>	<i>Informationsförlust</i>	<i>Genomförbarhet</i>
	Oklart	Oklart	JA

Förbundsmedlemmarna använder olika systemstöd för att hantera utdata och beslutsstöd. När det gäller beslutsstöden så sammanställs data från flera olika databaser till exempel för både personal- och ekonomiinformation. Dessa system har alltså inte någon egen unika data utan skapar olika vyer, sammanställningar och rapporter. Att tänka på är att detta blir så kallade potentiella handlingar och förbundsmedlemmarna behöver ta ställning om bevarande och gallring.

Utöver detta så kan dessa system eventuellt behövas för att skapa rapporter eller datafiler för överföring för slutarkivering hos Sydarkivera. Det är om inte källsystemen i sig har funktioner för att skapa de rapporter eller datafiler som behövs för att säkerställa bevarande.

4.5.15 Överföringar till bank och ekonomisystem

<i>Prioritet: LÅG</i>	<i>Behov slutarkivering</i>	<i>Informationsförlust</i>	<i>Genomförbarhet</i>
	Oklart	Oklart	JA

Data angående löneutbetalningar och lönespecifikationer överförs till bank. Därutöver överförs data till ekonomisystem för den ekonomiska redovisningen. I denna hantering förekommer att datafiler mellanlagras på filserver. Dessa filer är i format som är lämpliga för överföring till aktuell bank eller ekonomisystem. Det är inte förväntat att dessa filer ska långtidsarkiveras. Filerna är dock i standardiserade och dokumenterade format vilket gör att det kan bli aktuellt att titta på hur filerna är strukturerade och vilken data de innehåller för de fall att det inte finns bättre möjligheter att exportera data om anställda, lön med mera på annat sätt.

4.6 Avgränsning

I det här avsnittet redovisas översiktligt system- och informationstyper som inrapporterats, men som är gemensamt för flera olika verksamhetsområden.

4.6.1 Kursadministration, e-lärande och nyhetsbrev

Ett par personalfunktioner har rapporterat in system för kursadministration, e-lärande och nyhetsbrev. Det kan variera om det finns interna samlade organisationer för personalutbildning och information riktad till personalen. Det kan finnas motsvarande verksamheter på enskilda förvaltningar.

När det gäller informationshantering och digitalt bevarande så är det vanligt att produkter för kursadministration, e-lärande och nyhetsbrev ingår i samma produktfamiljer och med samma leverantörer. Produkter som rapporterats in är EsTracer, EsMaker och Learnifier.

4.6.2 Försäkringshantering

Ett par personalfunktioner har rapporterat in systemstöd för försäkringshantering, det är tjänsterna AFA Försäkringar och Skandia försäkringar som har rapporterats in. Det sker informationsöverföring mellan dessa tjänster och lönesystemet.

4.7 Sammanfattande rapport

En sammanfattande rapport, detta dokument, upprättades. Utkast till rapporten delades för kommentarer och synpunkter via Sydarkiveras Community 2026-07-31. Utkast till rapport har även skickats ut via e-post till de personer som utsetts av förbundsmedlem att lämna underlag till inventeringen. Synpunkter och förklaringar kom även in i samband med nätverksträff för verksamhetsområdet som genomfördes 2023-10-25.

4.8 Nätverksträff Personal den 25 oktober 2023

Den genomförda systeminventeringen och planeringen för utredningar av digitala arkivleveranser redovisades i samband med nätverksträffen den 25 oktober 2023. I samband med redovisningen fanns möjligheter att lämna synpunkter, komplettera med förklaringar och ställa frågor. Det inkom flera värdefulla synpunkter och kompletterande uppgifter.

5 Erfarenheter

5.1 Organisering

5.1.1 Arbetsgrupp Sydarkivera

- Elin Jonsson, bevarandestrateg har ansvarat för den övergripande planeringen och metodiken för genomförande och rapportering av systeminventeringen.
- Magdalena Salomonsson, ämnesansvarig arkivarie, enheten för Tillsyn och informationsförvaltning har ansvarat för att genomföra systeminventeringen, gemensamma arbetsmöten och kontakten med förbundsmedlemmarna.

5.1.2 Referensgrupp Sydarkivera

Ämnesansvariga arkivari/medlemssamordnare har bidragit med synpunkter, förslag och sin kännedom om förbundsmedlemmarnas informationshantering.

5.1.3 Kontaktperson hos förbundsmedlem

Förbundsmedlemmarna utser centrala kontaktpersoner som deltar på gemensamma webbmöten. Detta forum har använts för information och kommunikation under den riktade systeminventeringen.

5.1.4 Systeminventerare hos förbundsmedlem

Kontaktpersonerna har i sin tur utsett de personer som har inventerat och rapporterat förekommande system. En lista med utsedda personer finns i ärendet (SARK/2023:144).

5.2 Genomförda möten

Ett kort arbetsmöte genomfördes 2023-06-04 för de systeminventerare som hade frågor med anledning av inventeringen. Ordinarie bokade kontaktpersonsmöten användes för information till kontaktpersonerna.

5.3 Ändringshantering

Tiden för att skicka in ifyllda formulär förlängdes från 2023-06-15 till 2023-06-30. Med anledning av det skedde sammanställningen av rapport först under juli. På grund av semesterånaderna så har det inte varit möjligt att samla in kommentarer och synpunkter under den avsatta tidsperioden. Utkast till rapport sammanställdes under augusti. Förbundsmedlemmar som inkommit med underlag till och med september finns med i den slutliga rapporten som färdigställdes 2023-10-24.

5.4 Resultat och dokumenthantering

Systeminventeringen har resulterat i följande dokument:

- Lista med inkomna svar och utsedda personer med kontaktuppgifter
- Lista med sammanställning av ifyllda formulär
- Sammanfattande rapport för inventering av personal/HR-system

Samtliga handlingar finns registrerade i ärendet dnr. SARK/2023:144.

Inkomna enkätsvar gallras i enlighet med beslutad informationshanteringsplan för kommunalförbundet Sydarkivera.

5.5 Rapportering, överlämning och godkännande

Den sammanfattande rapporten rapporteras till förbundsstyrelsen som gemensam arkivmyndighet. Förbundsstyrelsen godkänner rapporten.

Rapporten översänds till förbundsmedlemmarnas kontaktpersoner och systeminventerare för kännedom.

Resultatet överlämnas till bevarandefunktionen för fortsatt utredning av digitalt bevarande och digitala arkivleveranser.

Resultatet överlämnas även till enheten för Tillsyn och informationsförvaltning för vidare planering av arbetsmöten, nätverksträffar och uppdatering av mallen för informationshanteringsplan Verksam Plan.

5.6 Information och kommunikation

Webbmöten, e-post och Sydarkiveras Community har använts för information och kommunikation. Resultatet finns tillgängligt för Sydarkiveras förbundsmedlemmar genom att logga in på Sydarkiveras Community och Wiki.

5.7 Sekretess och informationssäkerhet

Det sker inte någon behandling av de sekretessuppgifter eller personuppgifter som hör till de inventerade verksamhetssystemen. Testleveranser och skarpa arkivleveranser genomförs inte i anslutning till systeminventeringen.

Säkerhetsansvariga har sett risker med att sammanställa uppgifter om användningen av olika system. Dialog har därför skett med säkerhetsansvarig hos Sydarkivera samt dataskyddsteamet vad avser behandling i form av insamling och registrering av uppgifter. Den hantering som godkändes var riktad inventering för ett avgränsat område, insamling av uppgifter med Excel-formulär som skickas in via e-post. Den sammanställda listan delas inte via tjänster där förbundsmedlemmarna har inloggning.

Insamling av personuppgifter i form av kontaktuppgifter till systemförvaltare behövs för att Sydarkivera ska kunna utföra sitt uppdrag med gemensamma utredningar av digitalt bevarande samt för att nå ut med information och kommunikation.

6 Utvärdering

6.1 Fungerade bra

- Kontaktpersonerna har i hög utsträckning och i tid meddelat systeminventerare.
- Informationen och anvisningarna har varit tydliga och begripliga.
- Det gemensamma arbetsmötet med möjlighet att titta på preliminär sammanställning och ställa frågor var uppskattat av deltagarna.
- De allra flesta efterfrågade uppgifterna har fyllts i på ett tydligt och korrekt sätt.
- De inskickade uppgifterna har varit enkla att sammanställa för analys.

- Tillräckligt många svar har kommit in för att få en bild av vilka informationssystem som används och hur de kopplas ihop sinsemellan.
- Det har kommit in kontaktuppgifter som underlättat att skicka ut information om planerade arbetsmöten vilket har lett till att fler förbundsmedlemmar deltar.

6.2 Fungerade mindre bra

- Det har inte kommit in svar från samtliga förbundsmedlemmar. Det innebär att bilden inte är helt fullständig. Det innebär att det finns viss risk för att den sammanfattande analysen och sammanställningen inte ger en rättvisande bild.
- Avsaknad av återkoppling kan få till följd att det blir svårare att komma i kontakt med ansvariga personer hos förbundsmedlem. Det finns risk att förbundsmedlemmar som inte lämnat in uppgifter inte nås av information och att de hamnar på efterkälken.
- Det var många som inte skrev någon kommentar eller förklaring till vad systemet används till och innehåller för information. Det innebär att det inte utifrån inventeringen har gått att förstå vad de olika produkterna har använts till.
- Det har inte varit helt tydligt om systemnamn är formellt produktnamn eller en benämning som används i vardagligt tal.
- Det har varit varierande vilka typer av system och tjänster som förbundsmedlemmarna valt att ta med i sina svar.
- Flera förbundsmedlemmar använder Google vilket innebär att utskick av formulär i Microsoft Excel-format var mindre lyckat. Det går att öppna Excel i Google, men sen behöver man göra en export från Google i Excel-format.
- Det har också framkommit att en del förbundsmedlemmar fyllt i formuläret men sedan råkat missa att skicka in det.

6.3 Att tänka på till nästa tillfälle

- Tydligare beskriva syftet med arbetsmöte via webben samt skicka ut informationen om datum redan i det första utskicket till kontaktpersonerna.
- Göra det tydligare i formuläret och anvisningen att information om systemets användning och informationsinnehåll ska anges.
- Göra det tydligare i formuläret och anvisningen om det är formellt produktnamn eller systemets benämning i vardagligt tal som anges.
- Undersöka möjligheten att skapa ett webbformulär med acceptabel säkerhetsnivå för att ytterligare förenkla inrapportering och sammanställning.
- Längre svarstid för att fler förbundsmedlemmar ska hinna sammanställa underlag.

- Nästa gång en riktad systeminventering sker inom verksamhetsområdet Personal/HR bör identifierade kategorier av systemtyper ingå för att underlätta gemensam bild av vilka system som ska vara med i sammanställningen.

7 Fortsatt arbete

7.1 Uppdatera och komplettera systemlistan

Det är ungefär en tredjedel av förbundsmedlemmarna som när rapporten sammanställs ännu inte har skickat in ifyllda formulär. Det kan komma in fler listor efter att rapporten är sammanställd. Förslag till hantering är att sammanställa de uppgifter som kommer in i en uppdaterad samlad systemlista i ärendet. Uppdaterad rapport framställs i det fall som de nya uppgifterna väsentligt påverkar de analyser eller prioriteringsbedömningar som redovisats.

7.2 Uppdatera rutiner och mallar

Det finns förslag i den sammanfattande rapporten när det gäller förtydliganden i formulär och anvisningar. Det finns även lärdomar när det gäller information, kommunikation och rutiner kring den riktade systeminventeringen. Förslag är att uppdatera rutiner och mallar i samband med den andra riktade systeminventeringen som planeras.

Förslag är också att komplettera rutinerna för de riktade systeminventeringarna när det gäller hantering av kompletterande uppgifter som inkommer mellan inventeringstillfällena. Detta hör samman med hur ofta de riktade systeminventeringarna ska genomföras för ett område. Kontaktuppgifter till ansvariga personer är de uppgifter som framför allt snabbt blir inaktuella. Även vilka system och tjänster som används förändras över tid. Lämpliga intervaller bör fastställas i dialog med förbundsmedlemmarna.

7.3 Redovisning av digitala arkivleveranser

Två gånger om året redovisas status när det gäller utredningar och digitala arkivleveranser till förbundsstyrelsen. Rapporten och inlämnade uppgifter används för att komplettera redovisningen till förbundsstyrelsens sammanträde som är planerat till 2023-12-01.

7.4 Utredningar avseende digitalt bevarande

Genomförda prioriteringsbedömningar har resulterat i förslag till kommande utredningar om digitalt bevarande och slutarkivering hos Sydarkivera. Det är tre områden som är prioriterade

nämligen digitala personal- och lönelistor, personalarkiv och rehabiliteringsakter. För övriga områden finns en preliminär prioriteringsbedömning som utgångspunkt för framtida utredningar.

7.4.1 Digitala personalarkiv

Förslag är att starta utredning om digitalt bevarande och slutarkivering av information från de digitala personalarkiven. De aktuella systemen har i förekommande fall kravställts med avseende på arkiveringsuttag för långsiktigt digitalt bevarande och överlämnande till arkivmyndighet. Det innebär att det är möjligt att testa och utvärdera uttagsformaten mot Förvaltningsgemensamma specifikationer, FGS för paketstruktur. Eftersom informationen ska finnas kvar länge i verksamheten så finns det tid att vidareutveckla funktioner och komma fram till lämpliga rutiner för slutarkivering.

Det är angeläget att starta upp arbetet av flera olika skäl. För att säkerställa långsiktigt digitalt bevarande behöver det finnas funktioner (eller tjänster) för arkiveringsuttag och överföringen av information behöver ske i ett format som är möjliga för Sydarkivera att ta emot och bevara för framtiden. Tidiga testleveranser och dialog med systemleverantörerna möjliggör utveckling av de inbyggda funktionerna för arkiveringsuttag. Arbetet ger erfarenheter som kan återanvändas för de förbundsmedlemmar som avser att kravställa och upphandla system och tjänster för att hantera sitt digitala personalarkiv.

7.4.2 Digitala rehabiliteringsakter

Förslag är att även starta en utredning om digitalt bevarande och slutarkivering av rehabiliteringsakter. Förbundsmedlemmarna använder särskilda process- och dokumentationsstöd för att hantera rehabilitering. Informationen som hanteras innehåller känsliga personuppgifter och sekretess. Informationen är viktig både för förbundsmedlemmarna och för de enskilda arbetstagarna. I dagsläget sker arkivering genom utskrift på papper eller så fungerar rehabiliteringssystemen som e-arkiv för informationen. Detta fungerar på kort och medellång sikt, men för en säker och robust hantering över tid behövs rutiner för att slutarkivera informationen digitalt hos Sydarkivera.

7.4.3 Digitala personal- och lönelistor

Utöver dokumentationen behövs uppgifter om anställningar, personal och löner för att säkerställa att det är möjligt att göra sökningar och sammanställningar av uppgifter efter slutarkivering. Exempelfiler från digitalt personalarkiv som hittills mottagits har inte innehållit sådana uppgifter i strukturerat format. En utredning föreslås därför som fokuseras på att

komma fram till lämpliga metoder och rutiner för slutarkivering av dessa uppgifter. Möjliga uttagsmetoder är rapporter eller sammanställningar från lönesystemen, de utdatasystem som används eller andra anslutna system som eventuellt sammanställer dessa uppgifter på ett strukturerat sätt som lämpar sig för långsiktigt digitalt bevarande.

Utredningen avseende lönesystemet Hogia lön (SARK/2021:250) avgränsas till att behandla digitalt bevarande genom databasarkivering, det vill säga direkt uttag av systemets datalager, i de fall som det saknas pappersutskriften eller möjligheter att genomföra uttag av uppgifter om anställningar, personal och löner på annat sätt. Hogia används av kommunala bolag inom förbundskretsen, det är därför Hogia inte finns med bland de inrapporterade lönesystemen.

7.5 Korta arbetsmöten via webben

Förslag är att arbeta vidare med att samla in underlag avseende gallring och bevarande samt förutsättningar för digitalt bevarande och digitala arkivleveranser i samband med korta arbetsmöten via webben. Information och kommunikation sker via nyhetsbrev och Sydarkiveras Community.

Vid dessa arbetsmöten finns möjlighet att samla in fördjupad information planera för uttag av exempelfiler eller testleveranser. Arbetet fortsätter med att analysera exempelfiler och genomföra testleveranser. Förslag är att i första hand planera tillfällen för de områden som är prioriterade för slutarkivering digitalt. Följt av de områden där mer kunskap behöver samlas in kring informationshanteringen och hur funktioner stödjer gallring och eventuellt arkiveringsuttag för slutarkivering.

7.6 Standarder och specifikationer

Riksarkivets Förvaltningsgemensamma Specifikation för personalinformation, FGS Personal (RAFGS2V1.0) specificerar överföring av uppgifter om organisationer och personer i samma format som används för arkivredovisning. Det är inte känt att någon systemleverantör valt att utveckla uttagsfunktion som baseras på denna specifikation. Det är inte troligt, men inte heller uteslutet, att systemleverantörerna använder eller kommer att använda detta format.

Informationen i de digitala personalarkiven och rehabiliteringssystemen kommer att överföras till slutarkiv på ett sätt som liknar hanteringen för digitala patientjournaler och personakter inom verksamhetsområdet Hälsa och socialt stöd. Det vill säga överföring av data och dokument som rör en enskild individ sammanhållna i digitala journaler eller akter.

DOKUMENTNAMN: SAMMANFATTANDE RAPPORT INVENTERING AV PERSONAL/HR-SYSTEM 2023			
VERSION: 1.0	DNR: SARK/2023:144	DATUM: 2023-10-25	HANDLÄGGARE: ELIN JONSSON

Hanteras digitala personalakter med stöd av ärende- och dokumenthanteringssystem så kan det finnas inbyggt stöd för arkiveringsuttag i format som baseras på Riksarkivets FGS:er för Paketstruktur och ärendehantering.

De digitala personalarkiven kan ha inbyggt stöd för FGS Paketstruktur som håller ihop exporterade dokument och eventuellt tillhörande uppgifter i strukturerat format.

De standarder och specifikationer som används för information inom hälso- och sjukvården omfattar både information om patienter och om personal. De överföringsformat som specificeras för e-hälsa, eHealth, kan alltså komma att omfatta specifikationer som är relevanta för både personalinformation och personalhälsa.

Förslag är att fortsätta följa utvecklingen av relevanta standarder och specifikationer. Det finns många fördelar med överföring i standardiserade informationsformat. Det är däremot inte en förutsättning för att kunna slutarkivera information. Även produktspecifika format kan fungera väl förutsatt att det finns dokumentation åtkomlig och formatet går att kontrollera mot sina egna regler i form av till exempel scheman eller motsvarande kontrollfunktioner.

8 Referenser

Elin Jonsson, bevarandestrateg, elin.jonsson@sydarkivera.se, 0470-39 10 03

Magdalena Salomonsson, arkivarie, magdalena.salomonsson@sydarkivera.se, 0472-39 01 82

Sydarkiveras Wiki: <https://wiki.sydarkivera.se/wiki/Huvudsida>

Sydarkiveras Community: <https://community.sydarkivera.se/>

- Sydarkivera, Handlingsprogram 2023–2026 för Kommunalförbundet Sydarkivera, antaget av förbundsfullmäktige 2023-03-31 (SARK/2022:108)
- Sydarkivera, Rapport Systeminventering 2019, 2020-04-24 (SARK/2019:202)
- Sydarkivera, Strategisk bevarandeplan för perioden 2023–2026, 2022-11-21 (SARK/2022:223)
- Riksarkivet, Förvaltningsgemensam specifikation för Personalinformation, RAFGS2V1.0, februari 2019

Förbundsstyrelse 2023-12-01

§ 48

Inventering av personal/HR - system

SARK/2023:144

Förbundsstyrelsens beslut.

- Förbundsstyrelsen godkänner rapporten.

Sammanfattning

Sydarkivera har under perioden april-juni genomfört en riktad systeminventering för verksamhetsområdet personal/HR. Sammanställning av resultatet och genomförd analys med prioritetsbedömningar redovisas i en sammanfattande rapport.

De flesta informationstyper och verksamhetssystem inom personal/HR behöver finnas direkt tillgängliga i verksamheterna under lång tid. Fokus behöver därmed vara långsiktigt hållbar informationshantering i den löpande verksamheten för att senare underlätta slutarkiveringen hos Sydarkivera. Resultatet av systeminventeringen kommer att användas som underlag för planering av verksamheten inom råd och stöd.

Förslag är att prioritera personalakter och rehabiliteringsakter samt data om anställningar, personal och löner för utredning av långsiktigt digitalt bevarande och slutarkivering hos Sydarkivera.

Beslutsunderlag

- Sammanfattande rapport inventering av personal/HR-system 2023, 2023-10-25 (dnr SARK/2023:144)
- Sydarkiveras handlingsprogram för perioden 2023–2026 fastslaget av förbundsfullmäktige § 15 2023-03-21 (dnr. SARK/2022:108)
- Strategisk bevarandeplan för perioden 2023–2026, Sydarkiveras förbundsstyrelse 2022-12-02, § 29 (dnr. SARK/2022:223)
- Inriktning digitala arkivleveranser 2020, bland annat personalinformation, Sydarkiveras förbundsstyrelse 2019-12-06, § 33 (dnr SARK/2019:205)

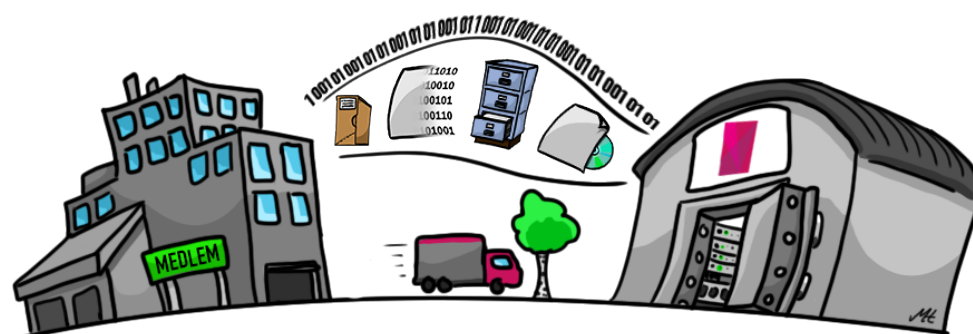
Beslut ska skickas till

Förbundsmedlemmar

Redovisning av digitala arkivleveranser hösten 2023

2023-11-06

SARK/2023:228

Redovisning av digitala arkivleveranser hösten 2023	2
Inledning	2
Aktuellt under perioden	2
Fördjupad information.....	7
Förklaring till tabeller och figurer	7
Kommun- och regionledning	11
Lägesrapport	11
Ärende- och dokumenthantering.....	17
Överförmyndares register och akter.....	20
Löneadministration	22
Personalarkiv och personalhälsa	24
Ekonomiadministration.....	26
Samhällsservice	29
Lägesrapport	29
Tillsyn alkohol och tobak	32
Externa webbplatser.....	35
Inspelningar och medier som publicerats samt sociala medier	38
Bygg, miljö och teknik.....	40
Lägesrapport	40
Bostadsanpassningsbidrag.....	46
Miljö och hälsoskydd.....	48
Kultur och fritid.....	51
Lägesrapport	51
Hälsa och socialt stöd	52
Lägesrapport	52
Vård och omsorg (VO) samt individ och familjeomsorg (IFO).....	56
Hälso- och sjukvård hos regionerna	58
Lägesrapport	59
Vårdinformation	61
Patientnämndens ärenden	63
Skola och utbildning.....	64
Lägesrapport	64
Elevadministration och lärplattformar	68
Betyg och betygskataloger	71
Elevhälsovård och elevhälsa	73
Trygghet och säkerhet.....	75
Lägesrapport	75
Räddningstjänstens ärenden och dokument.....	77

Redovisning av digitala arkivleveranser hösten 2023

Inledning

I det här dokumentet finns redovisning av digitala arkivleveranser med lägesrapporter för perioden maj till och med oktober 2023. Den samlade redovisningen sker två gånger om året. Syftet är att förbundsstyrelsen och förbundsmedlemmarna ska få en överblick över de olika leveranstyperna som hanteras, samtidigt som det går att följa status hos enskilda förbundsmedlemmar på övergripande nivå. Sydarkiveras ämnesansvariga arkivarier har bidragit med underlag till redovisning och lägesrapporter för respektive område.

Aktuellt under perioden

Under perioden 12 juni – 18 augusti 2023 var Sydarkiveras mottagning för digitala arkivleveranser stängd på grund av semestrar. Det innebar att inga planerade nya överföringar av testleveranser och skarpa arkivleveranser skedde under semestermånaderna. Information gick ut via sydarkivera.se, nyhetsbrev och Sydarkiveras Community. Det var enstaka nya överföringar som genomfördes på grund av bland annat pågående upphandlingar. Arbetet med att genomföra kontroller av det material som tagits emot under våren fortsatte under perioden. Det fanns också bemanning för att hantera framtagning av handlingar från e-arkivet för utlämnande.

Efter sommaruppehållet fortsatte arbetet med att ta emot testleveranser och digitala arkivleveranser. Det har i genomsnitt varit mer än en överföring i veckan som skett under perioden (undantaget sommaruppehållet).

- 12 nya testleveranser eller exempelfiler har överförts för analys.
- 8 nya arkivleveranser har överförts för slutarkivering.
- 11 arkivleveranser har godkänts under perioden.
- 2 planerade insamlingar av samtliga inrapporterade externa webbplatser.

Sydarkivera har fortfarande utmaningar med bemanning både för att handlägga och ta emot och kontrollera digitala arkivleveranser. Tillfällig förstärkning på mottagningen finns från och med oktober på plats via veteranpoolen. Rekrytering för att fylla vakanser pågår. De framtagna rutinerna och mallarna underlättar i hög grad att introducera ny personal, men digitalt bevarande är ännu ett smalt område vilket gör att det inte finns många personer som

har praktisk erfarenhet och kunskap om digitalt bevarande i praktiken. Detta gör att det inte är helt sömlöst att ersätta personal. Det tar tid med introduktion och upplärning.

Trots utmaningarna med bemanning har det skett en till två överföringar i veckan. Däremot finns det för närvarande inte kapacitet för att öka takten ytterligare. Det finns i dagsläget även tekniska begränsningar. Införande av det uppdaterade bevarandesystemet som sker i projektet Utökad bevarandeplattform 2021–2023 kommer att förlängas minst ett kvartal in på 2024. Det nya bevarandesystemet är ytterligare en förutsättning för att kunna öka takten.

Det är hittills sex förbundsmedlemmar som har valt att utse en leveranskoordinator för att samordna det interna arbetet med arkivleveranser till Sydarkivera:

- Höörs kommun
- Kinda kommun
- Tingsryds kommun
- Vellinge kommun
- Åtvidabergs kommun
- Östra Göinge kommun

De personer som har utsetts är oftast antingen arkivarie eller sekreterare hos förbundsmedlem. Ett webbmöte genomfördes den 8 september 2023. Det finns en ny sida på Sydarkiveras Wiki som heter Leveranskoordinator med information. En del leveranskoordinatorer har redan kommit i gång med att delta på olika arbetsmöten och stötta sina kollegor i samband med förberedelser för arkivleverans och skärmdelningsmöten.

Det har via leveranskoordinatorerna framkommit att förvaltningarna ibland själva söker efter information på Internet om införande av e-arkiv. Bland annat hittar man då en checklista från 2016 om att införa e-arkiv som togs fram av SKR, Sveriges Kommuner och regioner i samband med upphandling av det första ramavtalet för e-arkiv. Viktigt att veta är att det materialet är riktat till kommuner och regioner som ska införa e-arkiv även omfattande slutarkivets e-arkiv, det vill säga den uppgift som förbundsmedlemmarna överlätit till Sydarkivera att ansvara för. Rekommendationen är att förbundsmedlemmar i första hand tar del av den information som Sydarkivera tillhandahåller. För att komma åt all information som finns behöver anställda hos förbundsmedlemmarna aktivera ett användarkonto på Sydarkiveras Community och Wiki. Eftersom vissa sidor på Wiki idag är bakom inloggning så kommer inte dessa sidor upp längre när man söker information via webben. Kontaktpersoner och leveranskoordinatorer hos förbundsmedlem behöver informera förvaltningarna om detta. De behöver också informera om att det finns möjlighet att boka tid med Sydarkivera för

rådgivning och delta på korta arbetsmöten och utbildningar som man bokar sig till via sydarkivera.se.

Det är oftast förbundsmedlemmarnas administratörer, sekreterare och registratorer som deltar på Sydarkiveras nätverksträffar, utbildningar och verkstäder. I samband med arbetsmöten för enskild rådgivning och skärmdelningsmöten för digitala arkivleveranser deltar även andra professioner. Från och med hösten 2023 genomförs korta webbmöten med inriktning på de olika verksamhetssystem och tjänster som används. Förhoppningen är att det ska bli enklare för sekreterare och registratorer att få med sig specialister och personer som är kunniga om digitalisering till dessa tillfällen. Det har varit ett större deltagande och enklare att bjuda in berörda till en timmes webbmöte om ett specifikt system. De gemensamma mötena behövs för att det ska vara möjligt att dra nytta av samverkan inom Sydarkivera. Det blir effektivare att informera vid gemensamma tillfällen och erfarenhetsutbytet som sker ger bättre underlag för att ta fram fungerande lösningar för digitalt bevarande.

Vi kan konstatera att det tar tid för förbundsmedlemmarna att komma till insikt om vad e-arkiv och digitalt bevarande handlar om och vad det innebär med samverkan inom Sydarkivera. En del förbundsmedlemmar har mycket hög grad av medvetenhet och arbetar strategiskt med e-arkivfrågor. Andra förbundsmedlemmar har inte alls landat in i att det krävs åtgärder för att kunna bevara informationen som skrivs in med hjälp av datorn. Det är fortfarande många som har en hög grad analog hantering på papper när det gäller ärendehantering, administration och arkiv.

Det är inte något nytt att mognadsgraden skiljer sig åt mellan förbundsmedlemmarna och inom medlemmarnas förvaltningsorganisationer. Det som är nytt är att skillnaden är tydligare mellan förbundsmedlemmar som har kommit i gång med det praktiska arbetet kring digitala arkivleveranser, de som ännu inte kommit i gång och de som är nya in i samarbetet. Det kan ta många år och det behövs praktisk erfarenhet av att till exempel upphandla och byta system, genomföra digitala arkivleveranser och liknande innan nyckelpersoner hos förbundsmedlem börjar komma till insikt om hur det fungerar med e-arkiv och långsiktigt bevarande.

Av flera olika skäl är det ofta verksamhetskunniga utan djupare systemkunskap som ansvarar för att förvalta verksamhetssystemen hos förbundsmedlemmarna. Ibland samarbetar dessa personer med någon tekniker på it-funktionen. Det finns ofta ett tydligt gap mellan verksamheten som har koll på informationen och it som har koll på it-tjänsterna. Systemkunskapen finns i dessa fall endast hos systemleverantören. Det förekommer att det blir missförstånd när det gäller varför olika uppgifter behöver utföras och vem som gör vad. Detta gör att det kan vara en ganska brant uppförsbacke att komma i gång med slutarkivering

digitalt. Det finns risker för att det blir fel och att uppgifter hamnar mellan stolarna. Riskerna minskar och gapet överbyggs i de fall som det finns användarvänliga inbyggda funktioner för arkiveringsuttag i systemen och bra support från systemleverantörerna.

För de stora systemen med många användare finns det ofta (men inte alltid) en utbyggd och kvalificerad organisation för systemförvaltning som i hög grad underlättar arbetet med arkiveringsuttag. Det finns en tendens att förbundsmedlemmarna tänker att det är arkivarierna eller arkivassistenterna som tidigare har haft hand om pappersarkiven som ska göra arkiveringsuttagen. I andra fall så händer det att man tänker att det är tekniker på it-funktionen som ska göra arkiveringsuttagen och hjälpa till med systemadministrationen. Det är viktigt att tänka på att arkiveringsuttag från dessa verksamhetssystem ofta kräver en hög grad av både systemkunskap och verksamhetskunskap. Det är därför ofta enklare och säkrare för en systemförvaltare med både god systemkunskap och verksamhetskunskap att göra arkiveringsuttaget. Vad som är bäst beror naturligtvis på de inblandade personernas kunskaper och erfarenheter samt hur funktionerna för arkiveringsuttag fungerar i praktiken.

Det finns fortsatt en utmaning med att förväntningarna på Sydarkivera inte stämmer överens med tjänsterna som förbundsmedlemmarna faktiskt har valt att samarbeta om inom kommunalförbundet. Vissa mönster har blivit tydligare. Många förväntar sig att Sydarkivera är samma sak som de olika produkter och tjänster som finns på marknaden för e-arkiv – till exempel C-Archive (tidigare Comprima), lipax och LTA (Long Term Archive), Ciceron E-arkiv med flera. Dessa lösningar är fokuserade på informationsförsörjning för verksamheten genom skanning av handlingar på papper, löpande direktarkivering från verksamhetssystem som inte stödjer arkiveringsuttag eller publicering av handlingar för extern åtkomst. Bevarandepattformen hos Sydarkivera är till för långsiktigt digitalt bevarande hos arkivmyndighet när verksamheten inte behöver informationen längre. Det innebär att bevarandesystemet hos Sydarkivera är fokuserat just på bevarande och vård av information. Målgruppen för utlämnande är forskare, andra myndigheter och allmänheten. Funktioner och metoder som är implementerade skiljer sig eftersom syftet och målen skiljer sig åt mellan e-arkiv i verksamheten och e-arkiv hos arkivmyndighet.

Personal hos förbundsmedlemmarna är med på konferenser och användarträffar och hör om lösningar för direktarkivering och integrationer mot verksamhetssystem. Det är något som inte är möjligt att åstadkomma direkt mot Sydarkiveras bevarandesystem. Det behövs mellanlösningar för att hämta ut och paketera information inför överföring till Sydarkivera. Data transformeras inte till någon specifik informationsmodell i bevarandesystemet utan det är exportfiler som tillsammans med sina kontrollfiler, som till exempel XML-schema, och kompletterande information som lagras i informationspaket. Detta sker i enlighet med OAIS

modellen (*Open Archival Information System*), som är en internationell standard för bevarandesystem som hanterar långsiktigt digitalt bevarade. Referensmodellen utgår från scenariot att ett arkiv behöver kunna ta emot och bevara information oberoende av den ursprungliga källan och utan att transformera data till specifika målformat. För att kunna tillgängliggöra information effektivt behövs olika utlämnandesystem för olika informationstyper som till exempel webbsidor, databaser eller filmer.

En kommande utmaning är att en del leverantörer endast tillhandahåller maskingränssnitt för integration och inte lösning för arkiveringsuttag och paketering. Detta kommer att generera ett behov av mellanlösningar för att hämta och paketera information för överföring till slutarkiv. De förbundsmedlemmar som valt att införa mellanarkivlösningar kan använda dessa system som mellansystem, förutsatt att den aktuella lösningen har stöd för arkiveringsuttag. I övriga fall behöver systemleverantören eller förbundsmedlem utveckla andra typer av mellanlösningar.

En starkt positiv utveckling är samtidigt att allt fler verksamhetssystem har inbyggd funktionalitet för arkiveringsuttag. Den "magiska knappen" för att göra ett arkiveringsuttag för digitalt bevarande börjar att finnas i systemen och tjänsterna som används. Det finns till och med tjänster där funktionerna är i hög grad användarvänliga och intuitiva. I de flesta fall kräver funktionerna fortfarande en del förberedelser med att sätta upp de tekniska förutsättningarna och göra inställningar för att knappen ska fungera som det är tänkt. Den här utvecklingen innebär att förbundsmedlemmarna nu kan få utbildning, support och service från sina leverantörer även när det gäller arkiveringsuttag. Det innebär att förutsättningarna har blivit kända och förutsägbara. Arkiveringsuttag för digitalt bevarande är i många fall inte längre omfattande projekt med okända förutsättningar. Digital arkivering kan ske som en naturlig del av förbundsmedlemmarnas vanliga rutiner.

Sydarkiveras arbete med att granska och kommentera exempelfiler har fortsatt och sakta men säkert är det allt fler verksamhetssystem och tjänster med inbyggda funktioner som kan exportera filer som stämmer överens med de regler som finns i till exempel Förvaltningsgemensamma specifikationer (FGS). Förhoppningsvis kommer denna utveckling även att inträffa för andra lösningar för arkiveringsuttag för slutarkivering.

Fördjupad information

Förbundsmedlemmarna har möjlighet att få information om digitala arkivleveranser via ett antal kanaler. De årligen återkommande nätverksträffarna på webben som ordnats för de olika verksamhetsområdena (ämnesområden) kommer successivt att ersättas av korta arbetsmöten via webben för erfarenhetsutbyte för ett visst verksamhetssystem eller informationstyp. Behövs enskilda rådgivningstillfällen så finns det särskilda bokningsbara tillfällen för en förbundsmedlem, arbetsgrupp eller projekt.

Ett annat sätt att delta, ställa frågor och få fördjupad information är att delta i Sydarkiveras samarbetsplattform på webben, Sydarkivera Community. Syftet med Communityn är att Sydarkiveras förbundsmedlemmar får möjlighet till tvåvägskommunikation. Som förbundsmedlem får man ut mer om man själv är delaktig på Sydarkivera Community.

Förbundsmedlemmarna har möjlighet att delta på utbildningar om både e-arkivering i verksamheten och arkiveringsuttag och långsiktigt digitalt bevarande hos Sydarkivera.

Fördjupad information om digitala arkivleveranser och långsiktigt digitalt bevarande finns åtkomlig för förbundsmedlemmarna via Sydarkiveras handbok på webben (Wikin). För att komma åt all information krävs inloggning.

- <https://wiki.sydarkivera.se/wiki/>

Fördjupad information om de standarder och specifikationer som omnämns i dokumentet finns via följande webbsidor:

- Svenska specifikationer för e-arkiv, Förvaltningsgemensam specifikation (FGS): <https://www.riksarkivet.se/faststallda-kommande-fgser>
- Europeiska specifikationer för e-archiving, *Common specification (CS) och Content Information Type Specification (CITS)*: <https://dilcis.eu/>

Förklaring till tabeller och figurer

Varje leveranstyp redovisas med en samlad lägesrapport som följs av tabeller som redovisar status för olika informationstyper. Varje tabell inleds med en mätare som visar hur långt Sydarkivera har kommit när det gäller digitala arkivleveranser för informationstypen. Därefter finns generell information om informationstypen och listor med förekommande verksamhetssystem och status när det gäller leveransutredningar.

Steg 1: Förberedande arbete och inriktningsbeslut

Steg 2: Leveransutredningar och testleveranser

Steg 3: Rutinleveranser

Steg 4: Automatiserade arkivleveranser

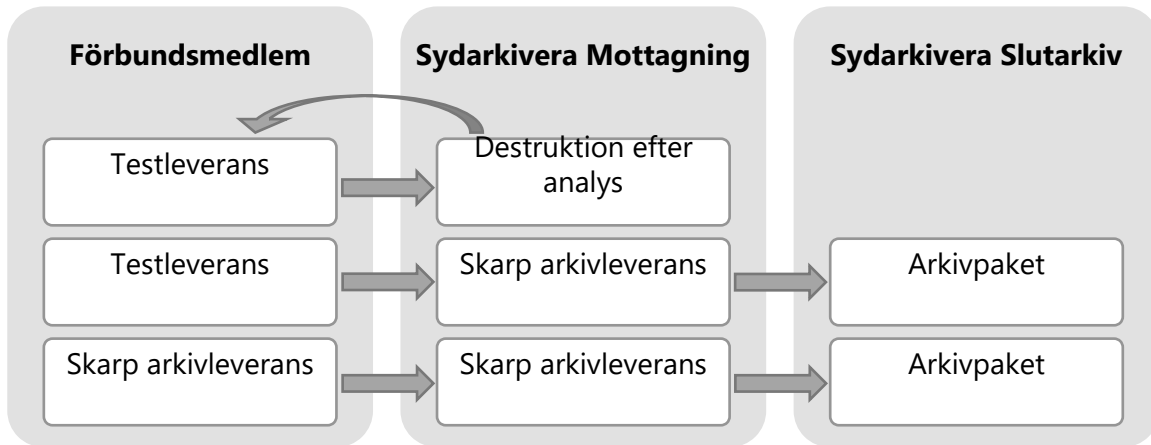

Steg 5: Automatiserad inläsning i arkivsystem

Slutligen finns det tabeller med status för samtliga förbundsmedlemmar. Redovisningen är sammanslagen för de hos förbundsmedlem förekommande förvaltningarna och verksamhetssystemen vilket innebär att det för varje rad i tabellen kan vara en eller flera överföringar som har skett. Summeringen av antalet överföringar utgår från de enskilda kvittenser och leveransgodkännanden som finns diarieförda.

Överföringarna sker i olika skeden: exempelfiler, testleveranser, skarpa arkivleveranser och inläsning i bevarandesystemet. Förbundsmedlem överför information i form av exempelfiler eller testleveranser till Sydarkivera för analys. Det kan vara en eller flera överföringar per testleverans beroende på vad analyserna visar. I detta skede sker inget överlämnande, arbetet regleras i ett testavtal och analysen dokumenteras i testrapport. Informationen hanteras i Sydarkiveras mottagningsmiljö. Vissa testleveranser överförs vidare inom Sydarkivera och blir skarpa arkivleveranser om allting ser bra ut. I andra fall genomför förbundsmedlem en ny fullständig överföring av information för en skarp arkivleverans. Därutöver kan i förekommandefall omleveranser eller kompletterande arkivleveranser bli aktuellt. Arkivleveranserna regleras i leveransöverenskommelse och genomförda kontroller dokumenteras i rapport. Slutligen överförs information från Sydarkiveras mottagning till bevarandesystemet för långsiktigt digitalt bevarande. Förbundsmedlem får ett leveransgodkännande som visar vilken information som Sydarkivera har övertagit som gemensam arkivmyndighet.

Observera att de kommunala bolagen inte finns med i tabellerna. Kommunalförbund som bedriver gemensam verksamhet redovisas för respektive förbundsmedlem, så att det framgår var informationen finns. De oplanerade digitala arkivleveranserna finns endast redovisade om det finns ett inriktningsbeslut och utredning med lösningsförslag. Oplanerade digitala arkivleveranser kan ske i de fall verksamheter eller tjänster för verksamhetssystem avvecklas med kort framförhållning eller med anledning av oförutsedda händelser.

I tabellen nedan finns förklaring till tabellerna med leveransutredningar:

Produkt	Uttagsmetodik	Kommentar
Produktnamn	FGS-uttag	Format baserat på Förvaltnings-gemensamma specifikationer (FGS)
Produktnamn	E-ARK-uttag	Format baserat på europeiska specifikationer E-ARK CSIP och CITS
Produktnamn	Produktspecifikt uttagsformat	Format för arkiveringsuttag med eget XML-schema eller motsvarande
Produktnamn	Exportfiler	Filer från rapport- eller dataexporteringsfunktioner för annat ändamål än arkivering
Produktnamn	Tjänst leverantör	Ett arkiveringsuttag beställs från systemleverantör (tex. PDF eller annat utbytesformat)
Produktnamn	Uttag extern konsult	Ett arkiveringsuttag beställs från tredje part (tex. PDF eller annat utbytesformat)
Produktnamn	Via mellanarkiv	Uttag sker via integrerat e-arkiv/mellanarkiv/personalarkiv
Produktnamn	Integration via API	Mellanarkiv eller annan mellanlösning behövs för att kunna exportera i överföringsformat
Produktnamn	SIARD-export	Export av relationsdatabas i öppet arkiveringsformat, oberoende av databashanterare
Produktnamn	Tabeller med verksamhetsinformation	Staging tabeller som systemleverantören skapat, utan relationer, databasvyer mm

Produkt	Uttagsmetodik	Kommentar
Produktnamn	Automatiserad utskrift i PDF-format	En programvara får instruktioner för att göra utskrifter med hjälp av befintliga funktioner för att skriva ut handlingar för arkivering.
Produktnamn	Crawling	En programvara som surfar på webben och sparar ner webbsidor i enlighet med sina instruktioner.
Produktnamn	Utreds	Det är ännu inte känt vilken uttagsmetodik som kan användas.

I tabellen nedan finns förklaringar till tabellerna med status för förbundsmedlemmarna.

Medlem	Aktuell status	Förklaring rubrik	Överföringar		Kommentar Kort förklaring eller information
	Rubrik		Första	Senaste	
Namn	Uttag årligen	Rutiner finns för uttag via inbyggda funktioner	År	År	
Namn	Engångsuttag	Slutarkivering från inaktivt system	År	År	
Namn	Leverans CD-R	Filer som sparats på externa lagringsmedier	År	År	
Namn	Testleverans	Filer från förbundsmedlem för analys	År	År	
Namn	Godkända exempelfiler	Filer från systemleverantör eller för testperson	År	År	
Namn	Ofullständiga exempelfil	Filer från systemleverantör eller för testperson	År	År	
Namn	Förarbete	Registervård, gallring och avsluta ärenden/akter	-	-	
Namn	Försening	Hinder hos medlem, brist på resurser eller liknande	År	År	
Namn	Modul krävs	Hinder för medlem, ej upphandlat de moduler som behövs	-	-	
Namn	Inventeras	Ännu ej känt vilket/vilka system som används och i vilken fas som medlem befinner sig i	-	-	(Tillhörighet till samverkan kring IT eller verksamhet anges inom parentes)

Kommun- och regionledning

Ämnesansvarig arkivarie	Emilia Bergvall Odhner
Ämnesområdet	Sammanträden, ärende- och dokumenthantering, ekonomi, personal med flera övergripande processer och system.
Gallringsråd	Skriftserien Bevara och gallra: <ul style="list-style-type: none"> Nr. 1 Råd för lednings- och stödprocesser hos kommuner, landsting och regioner (4:e upplagan, 2010) Nr. 9 Råd för överförmyndare (2020)
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> Ärende- och dokumenthantering Överförmyndarregister och akter Löneadministration Personalarkiv och personalhälsa Ekonomiinformation

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Den 10 maj 2023 genomfördes årets registratorsträff och det var 107 deltagare som deltog via webben. Det var deltagare från 25 förbundsmedlemmar (av totalt 27) och 12 olika kommunala bolag eller kommunalförbund (av totalt omkring 100). Dagen började med information om vad som var på gång hos Sydarkivera med tillsyn, utbildning och digitala arkivleveranser. Därefter var det information om hur förändringar i nämndorganisationen påverkar diarierna och arkivbildningen. En presentation om samarbete mellan registrator och arkivarie följdes upp med gruppdiskussioner om samarbete mellan olika professioner och olika förvaltningar. Det var också presentationer om att registrera ZIP-filer (komprimerade filpaket) och utmaningar med registrering i flera olika system. Förmiddagen avslutades med en genomgång av genomförda förändringar i mallen för informationshanteringsplan VerkSAM Plan. På eftermiddagen var det fördjupning i två spår: E-arkivet och digitalt bevarande för systemförvaltare samt övergång från analogt till digitalt arbetssätt och den nya registratorrollen. Det fanns också möjlighet att välja ställa frågor och prata om andra ämnen.

Leveransutredningen för generella diariesystem och ärende- och dokumenthanteringssystem delades före sommaren för kommentarer och synpunkter via Sydarkiveras Community. En serie med korta webbmöten för de förekommande ärende- och dokumenthanterings-systemen för att samla in kompletterande underlag publicerades efter sommaren. Det gick ut information i ett nyhetsbrev riktat till kontaktpersoner och arkivkontakter hos förbundsmedlemmarna. Under perioden har följande arbetsmöten genomförts:

- Castor 2023-10-03
- Ciceron 2023-10-03
- Diabas 2023-10-10 (inställt, inga delagare)
- EDP Vision 2023-10-10
- ePhorte Elements 2023-10-17
- Evolution 2023-10-17
- Lex 2023-10-24
- Platina 2023-10-31 (inställt, inga deltagare)
- Public 360 2023-10-31.

Det var totalt omkring 40 deltagare med på dessa möten. Riktade inbjudningar har gått ut till förbundsmedlemmarna i de fall som Sydarkivera fått information från användarföreningar eller systemleverantörer vilka kommuner som använder en viss produkt för ärende- och dokumenthantering. Det har varit ett relativt högt deltagande, men det är också ett antal förbundsmedlemmar som har avböjt medverkan.

Att notera är att för närvarande är det Evolution som är det populäraste ärende- och dokumenthanteringssystemet, följt av Diabas och Lex. Castor och EDP Vision verkar vara på frammarsch, men bilden är ännu inte helt komplett eftersom många i dagsläget använder dessa system endast inom bygg och miljö. Det är tre förbundsmedlemmar som använder Public 360. ePhorte Elements verkar vara på väg bort från den svenska marknaden och det är bara någon enstaka kommun inom förbundet som använder Platina.

Överförmyndarverksamheten, deras system och olika förekommande kommunövergripande samarbeten har fortsatt vara en aktuell fråga. Sydarkivera har fått kännedom om att ett samarbete i Mellanskåne kommer att avslutas, vilket troligen kommer resultera i ett behov att slutarkivera material från de aktuella överförmyndarna innan årsskiftet. Tjänsten Wärna GO har inbyggt stöd för arkiveringsuttag och arkivformatet baserat på Förvaltningsgemensam Specifikation (FGS). Formatet är väl fungerande för slutarkivering hos Sydarkivera. I övriga fall är det databasarkivering med export i SIARD-format (*Software Independent Archiving of Relational Databases*) som är det alternativ som finns till hands.

Det har varit ett arbetsmöte den 24 augusti via webben med redovisning av genomförd analys av arkiveringsuttag från Microwebb personalarkiv. Anteckningar från arbetsmötet delades på Sydarkiveras Community den 13 september. Resultatet av mötet blev en tydligare bild av användningen av tjänsten för digitalt personalarkiv. Systemleverantören har fått information om att det sker en samverkan inom Sydarkivera och ser positivt på att kunna erbjuda en lösning som är gemensam för alla. Överföring av digitala personakter till Sydarkivera kommer att ske längre fram i tiden eftersom informationen behövs i

verksamheterna under lång tid. Vid arbetsmötet informerades om att det är viktigt att i ett tidigt skede se till så att det går att ta ut information för slutarkivering och att filerna som skapas är lämpliga för långtidsarkivering.

En riktad systeminventering när det gäller olika system och lösningar inom personal och HR har genomförts. Även de kommuner som ansluter till Sydarkivera 2024 deltog i systeminventeringen. Utkast till rapport från systeminventeringen delades på Sydarkiveras Community den 1 augusti. Utkastet har även skickats ut till berörda via e-post. Rapporten har kompletterats med ytterligare underlag som kommit in och färdigställts för redovisning till Sydarkiveras förbundsstyrelse. Den färdiga rapporten delades på Sydarkiveras Community den 25 oktober. Resultatet blev att arbetet fortsätter med att förbereda bevarande av digitala register, personalakter och rehabiliteringsakter. Mycket av informationen inom området är sådant som antingen ska finnas kvar i verksamheten mycket länge eller som ska gallras fortlöpande. Det innebär att fokus kommer att vara rådgivning kring urval för gallring och bevarande samt att arbeta för att arkivbeständiga filformat används i verksamheten för skanning och elektroniskt undertecknade handlingar. Sammanställning från inventeringen och status i arbetet presenterades vid nätverksträffen den 25 oktober.

Rapport från leveransutredning Ekonomi har slutförts och presenterades på årets nätverksträff för ekonomi den 20 september. Leveransutredningen omfattar alla de olika ekonomisystem som används av kommunala förvaltningar. Syftet med det är att hitta gemensamma lösningar som inte är produktberoende. Kontakterna med förbundsmedlemmarna har visat att det är få som är i ett skede där det är aktuellt med slutarkivering. Flera förbundsmedlemmar arkiverar fortfarande mycket information på papper och är inne i den hanteringen. Systemförvaltare och ansvariga för den digitala informationshanteringen och de administrativa systemen har deltagit i mindre omfattning och har sitt fokus på den aktuella informationshanteringen och de historikdatabaser som fortfarande är aktuella för verksamheten.

Vad händer härnäst

Ytterligare två korta arbetsmöten är planerade när det gäller ärende- och dokumenthanteringssystemen W3D3 och Winess. Därefter är planen att slutföra informationstypsbeskrivningen för generella ärende och dokumenthanteringssystem.

Under hösten tillsynas överförmyndarverksamheterna och Sydarkivera kommer få en bättre bild av hur saker och ting ligger till. Det kommer vara ett arbetsmöte i början av december. Rådgivning pågår i samband med att samarbeten avslutas och andra initieras. Den 6 november kommer Sydarkivera att genomföra ett arbetsmöte för överförmyndarverksamheterna för att knyta ihop säcken.

Ett antal korta arbetsmöten via webben planeras för de olika förekommande verksamhetssystemen inom Personal/HR. Följande tillfällen finns publicerade i bokningskalendern på webben:

- Heroma 2023-11-28
- Personec 2023-12-12
- eCompanion 2023-12-19

Syftet med dessa tillfällen är få fördjupat underlag när det gäller förutsättningar för långsiktigt digitalt bevarande och överföring till Sydarkivera för slutarkivering. Dessa tillfällen är också till för samlad rådgivning om till exempel bevarandeformat för digitala filer, skanning samt saker att tänka på när man upphandlar eller byter system.

Därutöver fortsätter arbetet med att starta upp leveransutredningar för de digitala register, personalakter och rehabiliteringsakter som ska bevaras för framtiden.

Arbetet med de digitala personalarkiven fortsätter med att analysera, utvärdera och i dialog med berörda systemleverantörer se till så att uttagsformaten från de förekommande systemlösningarna som Microwebb och Documaster fungerar för långsiktigt digitalt bevarande. I ett första skede är det återkoppling till de förbundsmedlemmar som ställt krav i samband med upphandling och Microdata som utvecklar uttagsformat för digitala personalakter med stöd av Microweb. I systeminventeringen var det endast 8 förbundsmedlemmar som hade lämnat in uppgifter om system för att hantera personalarkiv. Hur de övriga 31 hanterar sina personalakter är i dagsläget inte känt. Hypotesen är att det antingen är personalakter på papper och/eller att dokument samlas i mappstruktur på filserver. Kompletterande information behöver samlas in från förbundsmedlemmarna.

Hinder och risker

Hinder för slutarkivering när det gäller ärende- och dokumenthanteringssystemen är att diarierna från slutet av 1980-talet till och med början av 2000-talet är register till de handlingar på papper som finns hos kommunarkiven och centralarkiven. För att kunna slutarkivera digitalt i större omfattning behövs utlämnandesystem med möjlighet till direktåtkomst för arkivarier och arkivföreståndare hos förbundsmedlem. Att komma i gång med metoder och rutiner för arkiveringsuttag är endast en del för en fungerande lösning. Det återstår frågor som rör juridik, säkerhet och förvaltning av tjänster för direktåtkomst som Sydarkivera kommer att behöva adressera innan det är möjligt att börja planera införande av utlämnandesystem med direktåtkomst för ärenden, dokument och beslut.

Inom överförmyndarverksamheten förekommer många kommunövergripande samarbeten och gemensamma överförmyndarnämnder. För att få full effekt av samverkan är det angeläget att även planera arkivbildningen. Det finns annars stora risker för hinder när det är dags för slutarkivering, eller i värsta fall risk för informationsförlust.

Det var ungefär en tredjedel av förbundsmedlemmarna som inte skickade in underlag till den riktade systeminventeringen för Personal/HR. Utvärderingen har visat att det finns ett antal förbättringar som behöver genomföras när det gäller metodiken. Framför allt att det blir enklare att rapportera in uppgifter genom att till exempel använda webbformulär. Det var flera som hade fyllt i listor men missat att skicka in. En annan förutsättning som behöver finnas på plats är att Sydarkiveras handläggare har kompletta och uppdaterade listor med förbundsmedlemmar, anslutande förbundsmedlemmar och utsedda kontaktpersoner. Ett hinder kan vara att förvaltningarna ibland inte alls vet om att organisationen är med i Sydarkivera och vad det innebär och därför tvekar att skicka in uppgifter. Det finns också risk att man inte är medveten om bestämmelserna i arkivlagen och syftet med långsiktigt bevarande. Det kan också bidra till en motvilja att skicka in uppgifter. Att kunskap och information som finns centralt inte alltid når ut till förvaltningarna var uppe på kontaktpersonsträffen den 29 september.

Framför allt inom ekonomi finns en tendens till att inte vilja slutarkivera sitt material, även om det borde vara slutarkiveringsklart. Det vill säga att det har gått mer än 7 år och materialet används sällan i verksamheten. Hindrande är dels själva konceptet att en arkivmyndighet övertar information. Hindret är därutöver och att man i många fall fortfarande i hög grad hanterar sin arkivering på papper. Informationen i systemen ses mer som ett arbetsverktyg än en del av myndighetens arkiv som ska finnas åtkomligt för insyn och forskning.

Möjligheter och framsteg

Sedan Riksarkivet i mars 2023 pekade ut och fastställde EU-specifikationerna E-ARK CSIP i kombination med E-ARK SIP som FGS Paketstruktur version 2.0 och EU-specifikationen CITS ERMS som FGS Ärendehantering 2.0 och även beslutade om tillämpningar har minst en systemleverantör av ärende- och dokumenthanteringssystem börjat implementera stöd för dessa. Sydarkivera har varit bollplank mot Riksarkivet i detta arbete och kommer att kunna ta emot information i samma format, i de fall som systemleverantörerna väljer att uppdatera sina inbyggda funktioner för arkiveringsuttag. Det är förväntat att framför allt statliga myndigheter kommer att börja ställa skarpa krav i sina upphandlingar. Myndigheterna använder ofta samma ärende- och dokumenthanteringssystem som kommunerna. Det innebär att Sydarkiveras förbundsmedlemmar kommer att få draghjälp och med tiden kan ställa striktare krav på inbyggt stöd för de senaste specifikationerna.

Den första riktade systeminventeringen gav ett i högsta grad användbart resultat när det gäller informationshanteringen inom Personal/HR. Kontaktuppgifterna har gett kanaler för att skicka ut inbjudningar till höstens nätverksträff och till de korta arbetsmötena via webben. Deltagandet vid dessa tillfällen har ökat och det har varit en god uppslutning av personer med insikt i hur informationshanteringen fungerar i praktiken med stöd av de olika förekommande verksamhetssystemen. Det har kommit in både värdefulla synpunkter och ytterligare kompletterande underlag. Deltagarna har i hög grad bidragit till den fortsatta planeringen av korta arbetsmöten för de olika förekommande verksamhetssystemen och ökat möjligheterna att få in exempelfiler och komma i gång med testleveranser inom området.

Ärende- och dokumenthantering

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	<ul style="list-style-type: none"> • Register över ärenden • Register över handlingar • Diarieförda handlingar/akter • Sammanträdeshandlingar • Register över förtroendevalda 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokrati och ledning 2. Intern service
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 • Databaser, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 22 (dnr. SARK.2017.58) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • FGS Paketstruktur: Förvaltningsgemensam specifikation för paketstruktur för e-arkiv (Specifikation) • E-ARK CSIP <i>Common Specification for Information Packages</i> • E-ARK SIP <i>Submission Information Package (SIP)</i> • METS <i>Metadata Encoding and Transmission Standard</i> • FGS Ärendehantering: Förvaltningsgemensam specifikation för Ärendehanteringsinformation, RAFGS3V1.0 • CITS ERMS: <i>Specification for the E-ARK Content Information Type Specification for Electronic Records Management Systems</i> • MOREQ 2010, <i>Modular Requirements for Records Systems</i> • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: <i>E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD.</i> 		
Information och verksamhetssystem		
<p>Ärende- och dokumenthanteringssystemen innehåller information i form av dokument och beslut som ska bevaras för framtiden. Det är information som används förhållandevis länge i den löpande verksamheten. Rutinerna och systemen varierar i hög grad hos medlemmarna. Systemen som förekommer spänner från traditionella diarium med pappersakter till helhetslösningar för kommunala beslut och ärenden. Det förekommer inaktiva system och historikdatabaser som behöver hanteras. Det behövs långsiktigt ett enhetligt sätt att hantera informationen från många olika system. Äldre diariumsystemen behöver bevaras för att effektivt kunna söka i pappersakter. Register över förtroendevalda kan hanteras antingen av ärende- och dokumenthanteringssystemet eller separata lösningar.</p>		

LEVERANSUTREDNING

En samlad leveransutredning genomförs för samtliga förekommande diariesystem och generella ärende- och dokumenthanteringssystem. Inom förbundskretsen finns de flesta produkter på marknaden i dess olika förekommande versioner och distributioner. Flera av systemen har stöd för standardiserade arkiveringsuttag. Informationen är i hög grad strukturerad på ett likartat sätt.

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Ciceron	Pågår	FGS-uttag	Uttagsfunktion har uppdaterats av leverantör för att stämma med FGS. Medlemmarna behöver konfigurera uttaget för att få med all information. Det finns ett användargränssnitt som stödjer det, men det behövs ett samarbete mellan Sydarkivera och medlemmarna för att det ska bli så lika som möjligt.
Diabas	Pågår	SIARD-export	Äldre diariesystem som används inom förbundskretsen. Ofta i form av inaktiva installationer för informations-återsökning. Leverans har slutförts från avslutad myndighet.
EDP Diarium	Pågår	SIARD-export	Äldre diariesystem, föregångare till EDP Vision.
EDP Vision	Pågår	FGS-uttag	Exempelfil har analyserats och kommentarer meddelats leverantör.
Ephorte	Pågår	Utreds	Testleverans i form av SIARD-export genomförd.
ePhorte Elements	Pågår	SIARD-export	Arkivkärna med historikdatabaser
Evolution	Pågår	FGS-uttag	Uttagsfunktion uppdateras av leverantör för att stämma med FGS.
Lex	Pågår	FGS-uttag	Exempelfil finns. Uttagsfunktion ingår.
Platina	Pågår	Utreds	
Public 360	Pågår	Tabeller med verksamhets-information	Engångsuttag för slutarkivering har hanterats i form av en anpassad databas skapad av systemleverantören.
Troman	Pågår	SIARD-export	
W3D3	Pågår	E-ARK-uttag?	Vi följer Riksarkivets eget interna arbete
Winess	Pågår	SIARD-export	Engångsuttag för slutarkivering har hanterats.

Medlem	Status		Överföringar		Kommentar
	ÄDHS	Förtroendevalda	Första	Senaste	
Alvesta	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Borgholm	Parkerat	Inventeras	-	-	Valt att ej delta
Boxholm	Förarbete	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Förarbete	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Förarbete	Inventeras	-	-	Systembyte pågår
Flen	Förarbete	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Förarbete	Inventeras	-	-	
Högsby	Förarbete	Inventeras	-	-	
Höör	Testleverans	Engångsuttag	2019	2023	Systembyte pågår (Unikom)
Karlshamn	Engångsuttag	Inventeras	2022	2023	Systembyte genomfört
Karlskrona	Testleverans	Inventeras	2021	2021	Engångsuttag
Katrineholm	Förarbete	Inventeras	-	-	
Kinda	Förarbete	Inventeras	-	-	ITSAM
Lessebo	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Ljungby	Exempelfil	Inventeras	-	-	Nytt system införs 2021
Lomma	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Markaryd	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Mönsterås	Förarbete	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Nybro	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Olofström	Förarbete	Inventeras	-	-	Uttag historikdatabas planeras
Osby	Testleverans	Inventeras	2022	2022	Unikom. Systembyte pågår
Oskarshamn	Förarbete	Inventeras	-	-	Inför mellanarkiv
Region Blekinge	Engångsuttag	Inventeras	2018	2021	Inkluderar föregående org.
Ronneby	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Staffanstorp	Utreds	Inventeras	-	-	Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Förarbete	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Engångsuttag	Inventeras	2019	2019	Testleverans planeras
Torsås	Förarbete	Inventeras	-	-	
Trosa	Förarbete	Inventeras	-	-	Inför nytt system
Vadstena	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Vellinge	Förarbete	Inventeras	-	-	Säkerställa funktioner finns
Vimmerby	Förarbete	Inventeras	-	-	ITSAM
Ydre	Förarbete	Inventeras	-	-	ITSAM
Åtvidaberg	Förarbete	Inventeras	-	-	ITSAM
Ödeshög	Förarbete	Inventeras	-	-	ITSAM
Östra Göinge	Testleverans	Inventeras	2021	2023	Unikom. Systembyte slutfört

Överförmyndares register och akter

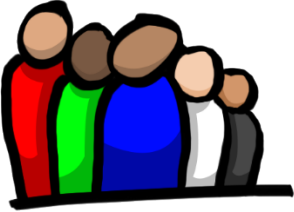
Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan	
	<ul style="list-style-type: none"> Registerinformation Överförmyndarakter 	9.6 Överförmyndare	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut			
<ul style="list-style-type: none"> Ärende- och dokumenthanteringssystem (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) Databaser (§ 22, förbundsstyrelsen 2017-06-02, dnr SARK/2017:58) 			
Standarder och specifikationer			
<ul style="list-style-type: none"> FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 CITS SIARD: <i>E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD.</i> 			
Verksamhetssystem			
<p>Inom förbundskretsen finns det tre verksamhetssystem inom överförmyndarverksamheten. Hur hanteringen av information som skapas inom överförmyndarverksamheten ska vara regleras bland annat i förmynderskapsförordningen (SFS 1995:379/SFS 2018:403) och råd kring gallring hittar vi i gallringsråd nr 9 från samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor. Gallringen ska utföras före slutarkivering.</p>			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Wärna	Pågår	SIARD-export	
Wärna Go	Pågår	FGS-uttag	Exempelfil visar att uttaget validerar
OFS Överförmyndarsystemet	Pågår	Utreds	

Medlem	Status	Överföringar		Kommentar
		Första	Senaste	
Alvesta	Slutarkiv Växjö			
Bromölla	Inventeras	-	-	Rådgivning gallringsbeslut vid systembyte
Borgholm	Inventeras			
Boxholm	Slutarkiv Mjölby			
Eslöv	Förarbete	-	-	Engångsuttag, gemensam nämnd i Lunds kommun
Flen	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	-	-	*
Hör	Förarbete	-	-	**
Karlshamn	Förarbete	2019	2023	Gemensam nämnd i Ronneby (2023). Har tidigare genomfört engångsuttag för slutarkivering.
Karlskrona	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	-	-	
Lessebo	Slutarkiv Växjö			
Ljungby	Exempelfil	2023	2023	Inbyggd funktion för FGS-uttag
Lomma	Inventeras	-	-	Samarbete Staffanstorp
Markaryd	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	-	-	*
Mörbylånga	Inventeras	-	-	
Nybro	Inventeras	-	-	
Olofström	Förarbete	-	-	Gemensam nämnd i Ronneby (2023)
Osby	Förarbete	-	-	**
Oskarshamn	Inventeras	-	-	*
Ronneby	Förarbete	-	-	Gemensam nämnd med Karlshamn och Olofström
Staffanstorp	Inventeras	-	-	Samarbete med Lomma
Sölvesborg	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Slutarkiv Växjö			
Torsås	Inventeras			
Trosa	Inventeras			
Vadstena	Slutarkiv Motala			
Vellinge	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	-	-	Vimmerby – ÖVIS
Ydre	Inventeras	-	-	Vimmerby – ÖVIS
Åtvidaberg	Inventeras	-	-	Vimmerby - ÖVIS
Ödeshög	Inventeras	-	-	
Östra Göinge	Förarbete	-	-	**

* Samarbete Högsby, Mönsterås, Oskarshamn, Hulthsfred

** Samarbete Hör, Hörby, Osby och Östra Göinge upphör 2023-11-30

Löneadministration

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan	
	<ul style="list-style-type: none"> • Uppgifter om anställda (matrikelkort) • Uppgifter om anställningar • Utbetalad lön (lönelistor) • Databaser med lönedata 	2. Intern service	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut			
<ul style="list-style-type: none"> • Personalinformation (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) • Databaser (§ 22, förbundsstyrelsen 2017-06-02, dnr SARK/2017:58) 			
Standarder och specifikationer			
<ul style="list-style-type: none"> • FGS Personal 1.0: Förvaltningsgemensam specifikation för Personalinformation (Specifikation), RAFGS2V1.0 • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD. 			
Information och verksamhetssystem			
<p>Vissa grunddata om anställda och anställningar behövs för att säkerställa sökning i det digitala slutarkivet hos Sydarkivera. Uppgifter om utbetalad lön som behövs i samband med pensionsberäkningar behöver bevaras under lång tid (tills de personer som arbetar eller har arbetat har gått i pension). Lönesystemen kan till exempel producera lönelistor för lagring som digitala dokument eller utskrift på papper eller möjliggöra exporter för filöverföring,</p>			
LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Capella/Itella	Bevakas	Utreds	Lönelistor
eCompanion	Planeras	Exportfiler	
Heroma	Planeras	Exportfiler	
Hogia Lön	Pågår	SIARD-export (inaktiv databas)	Testöverföring och analys
Hogia Personal	Planeras	Utreds	
HR+	Planeras	Utreds	
Personec P	Planeras	Exportfiler	

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Personaldata	Löneuppgifter	Första	Senaste	
Alvesta	Förbereds	Förbereds	-	-	Digitalt personalarkiv
Borgholm	Förbereds	Förbereds	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Förbereds	Förbereds	-	-	(Unikom)
Eslöv	Förbereds	Förbereds	-	-	
Flen	Förbereds	Förbereds	-	-	
Hässleholm	Engångsuttag	Engångsuttag	2020	2022	Upphört bolag
Högsby	Förbereds	Förbereds	-	-	
Höör	Förbereds	Förbereds	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Förbereds	Förbereds	-	-	
Karlskrona	Förbereds	Förbereds	-	-	
Katrineholm	Förbereds	Förbereds	-	-	
Kinda	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Förbereds	Förbereds	-	-	
Ljungby	Förbereds	Förbereds	-	-	
Lomma	Förbereds	Förbereds	-	-	
Markaryd	Förbereds	Förbereds	-	-	
Mönsterås	Förbereds	Förbereds	-	-	
Mörbylånga	Förbereds	Förbereds	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Förbereds	Förbereds	-	-	
Olofström	Förbereds	Förbereds	-	-	
Osby	Förbereds	Förbereds	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Förbereds	Förbereds	-	-	
Ronneby	Förbereds	Förbereds	-	-	
Staffanstorps	Förbereds	Förbereds			Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Förbereds	Förbereds	-	-	
Tingsryd	Förbereds	Förbereds	-	-	
Torsås	Förbereds	Förbereds	-	-	
Trosa	Förbereds	Förbereds	-	-	
Vadstena	Förbereds	Förbereds	-	-	
Vellinge	Förbereds	Förbereds	-	-	
Vimmerby	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Ydre	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Förbereds	Förbereds	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Förbereds	Förbereds	-	-	(Unikom)

Personalarkiv och personalhälsa

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan	
	<ul style="list-style-type: none"> Personalakter/löneakter med anställningar, beslut angående den anställde, tjänstledigheter, sjukfrånvaro med mera. 	2. Intern service	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut			
<ul style="list-style-type: none"> Personalinformation (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) Ärende- och dokumenthanteringssystem (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) 			
Standarder och specifikationer			
<ul style="list-style-type: none"> FGS Personal 1.0: Förvaltningsgemensam specifikation för Personalinformation (Specifikation), RAFGS2V1.0 			
Verksamhetssystem			
<p>Det finns många olika verksamhetssystem inom lön, personal och HR. Vissa verksamhetssystem eller tjänster stödjer flera olika processer, medan andra lösningar är modulbaserade där användaren kan välja att använda olika programvaror eller tjänster för att stödja de olika processerna. Flera av verksamhetsprocesserna resulterar i olika typer av dokument som avtal eller rapporter. Flera förbundsmedlemmar har valt att införa särskilda personalarkiv för att både skanna befintliga handlingar på papper och samla in digitala dokument som rör enskilda anställda.</p>			
LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Adato	Planeras	Utreds	
Documaster E-arkiv	Planeras	FGS-export	Kontakt planeras
MicroData Personalarkiv	Planeras	FGS-export	Inledande dialog
WinLas	Bevakas	Utreds	Även intyg och avtal
Arbetsgivarintyg.nu	Bevakas	Via personalarkiv?	
Jobmatch	Bevakas	Via personalarkiv?	
ReachMee	Bevakas	Via personalarkiv?	
Vikariebanken	Bevakas	Via personalarkiv?	
Varbi	Bevakas	Via personalarkiv?	
Visma Recruit	Bevakas	Via personalarkiv?	

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Personalakt	Rehab. akt	Första	Senaste	
Alvesta	Förarbete	Förarbete	-	-	
Borgholm	Inventeras	Förarbete	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Inventeras	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Förarbete	Förarbete	-	-	(Unikom)
Eslöv	Inventeras	Förarbete	-	-	
Flen	Förarbete	Förarbete	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Förarbete	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Förarbete	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Förarbete	-	-	
Ljungby	Förarbete	Förarbete	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Inventeras	Förarbete	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Förarbete	Förarbete	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Inventeras	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Förarbete	Förarbete	-	-	
Staffanstorps	Inventeras	Förarbete	-	-	Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Inventeras	Förarbete	-	-	
Tingsryd	Förarbete	Förarbete	-	-	
Torsås	Inventeras	Förarbete	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Förarbete	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Testleverans	Inventeras	2023	2023	Kontroll i samband med upphandling (Unikom)

Ekonomiadministration

Information	Handlingslag	Mall VerkSAM Plan
	Räkenskapsinformation i form av: <ul style="list-style-type: none"> • Bokföringsposter • Ekonomiska rapporter • Systemdokumentation och behandlingshistorik 	2. Intern service
Standarder och specifikationer <ul style="list-style-type: none"> • SIE: Format för överföring av bokförings- och redovisningsdata • XBRL: Format för lagring, överföring och presentation av ekonomisk information • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD. • PDF/A (Portable Document Format) ISO-standard (ISO 19005). 		
Information och verksamhetsystem <p>Kommuner och regioner är bokföringsskyldiga enligt lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Varje ekonomisk händelse (transaktion) ska bokföras i en grund- och huvudbok och för varje ekonomisk händelse ska det finnas en verifikation. När sedan ett årsbokslut/årsredovisning har upprättats anses bokföringsskyldigheten vara fullgjord. Samtliga kommuner och Region Blekinge använder sig av ekonomisystem för att fullgöra de krav som anges i lagstiftningen. Ekonomiinformation är allmänna handlingar vilket betyder att den information som ska bevaras ska slutarkiveras enligt arkivlagen (1990:782) och enligt beslutade informationshanteringsplaner hos förbundsmedlemmarna.</p>		

LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Aditro	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	Slutarkivering genomförd, engångsuttag databasexport i SIARD-format
Agresso	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Economa	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	Slutarkivering genomförd, engångsuttag databasexport i SIARD-format
Fortnox Bokföring	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Hogia Affärssystem	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	Testexport genomförd, SIE-format
INFOFLEX	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Personec	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	Testexport genomförd, SIE-format
Pyramid	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Raindance	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
SPCS (flera varianter)	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Unit 4	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	
Visma (flera varianter)	Slutförd	SIE/SIARD/PDF	Testexport genomförd, SIE-format

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Äldre system	Aktuellt system	Första	Senaste	
Alvesta	Uttag på CD	Inventeras	-	-	Avböjt slutarkivering
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Inaktivt system	Inventeras	-	-	Avböjt slutarkivering (Unikom)
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Exempelfil	2021	2021	SIE-export
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Engångsuttag	Inventeras	2020	2021	(Unikom)
Karlshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Testleverans	Inventeras	2019	2019	
Ljungby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Engångsuttag	Inventeras	2022	2022	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Inventeras	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Staffanstorps	Inventeras	Inventeras	-	-	Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)

Samhällsservice

Ämnesansvarig arkivarie	Mikaela Larsson
Ämnesområdet	Verksamheter som ger service åt kommuninvånare som till exempel kontaktcenter, kommunvägledning, konsumentrådgivning, tillsyn av verksamheter samt extern kommunikation.
Gallringsråd	Skriftserien Bevara och gallra
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> Tillsyn alkohol och tobak Externa webbplatser

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Sydarkivera har tagit emot en testleverans från Oskarshamns kommun, som har köpt in en modul för arkiveringsuttag från AlkT, ärende och dokumenthanteringssystem för alkohol-handläggare. Den uppdaterade modulen möjliggör arkivexport i ett format som stämmer med kraven i vald specifikation (FGS). Testleveransen har kontrollerats av Sydarkivera och en testrapport finns. Kontrollen visar att leveransen ser bra ut. Inga oväntade filtyper har påträffats och samtliga XML-dokument validerar mot sitt XML-schema som det ska.

Webbarkiveringen flyter på. Insamling har skett två gånger under perioden och resultatet är fortsatt bra. Det finns en extern portal där förbundsmedlemmar och intresserade kan få ett konto för att surfa de arkiverade webbarna. För närvarande har 30 personer inloggningskonto till portalen. Externa användare har möjlighet att få tidsbegränsade konton för till exempel forskning eller insyn.

Många av Sydarkiveras medlemmar har webbsända och inspelade sammanträden, framför allt fullmäktigemöten. Under pandemin har det även förekommit inspelning av presskonferenser, interna möten och utbildningar. Detta är ett material som det nu är aktuellt att slutarkivera. Sydarkivera har börjat ta emot digitala arkivleveranser av sådant inspelat material. Ett antal medlemmar har sina filmer på YouTube, andra medlemmar har andra tjänster där de sparar sina inspelningar. Analys och kontroll av testleveranser av inspelat material pågår. Rådgivningsmöten har hållits för ett antal förbundsmedlemmar för att diskutera metod för uttag och leverans, namngivning och fortsatt årliga leveranser. De flesta tjänster fungerar så att en användare behöver ladda ner filmerna en och en, i andra fall så är det möjligt att beställa en komplett överföring av filmer med eventuell tillhörande metadata.

Arbetet med att titta på möjlighet att samla in medlemmarnas sociala media har påbörjats, då även detta efterfrågats av medlemmar som bland annat vill byta plattformar eller förändra sin närvaro på sociala medier.

Arbete pågår med uttag från en inaktiv bilddatabas hos Region Blekinge.

Vad händer härnäst

Testleveransen från Oskarshamns AlkT med arkiveringsmodul visar på att arkiveringsuttag är fullt möjligt, vilket innebär att Sydarkivera kan börja ta emot digitala arkivleveranser för slutarkivering från AlkT. Den fråga som återstår är urval för slutarkivering och praktisk hantering av den information som behöver finnas kvar i verksamheten. Leveransutredningen börjar gå mot sin slutfas och blir färdigställd inom kort. En pilotleverans planeras preliminärt 2024. Kort arbetsmöte via webben om slutarkivering från AlkT bokas in under 2024. Förbundsmedlemmar som har behov av att komma i gång tidigare kan boka in enskilda rådgivningsmöten vid behov.

Under 2024 planeras arbetsmöten om inspelat digitalt material samt arkivering av sociala media för att hitta förbundsmedlemmar som är intresserade av att göra testleveranser och förbereda inför framtida arkivleveranser från olika typer av strömningstjänster och sociala medier. Då Sydarkivera sett en ökad förfrågan från förbundsmedlem att kunna skicka över arkiverade konton från olika plattformar så har arbete påbörjats att skapa en mall för leveransöverenskommelse för arkivering av sociala medier.

Under sista kvartalet 2023 kommer årets webbinsamlingar att kontrolleras i urval. Kontrollerna genomförs med hjälp av testprotokoll. Kontroller av webbinsamlingar är en viktig del i kvalitetsarbetet för att säkerställa att arkiverad webb i så hög grad som möjligt liknar versionerna som ligger publicerade. Leveransöverenskommelserna för extern webb ska omarbetas och tillfogas digital signering för att underlätta för nya förbundsmedlemmar.

Hinder och risker

För att genomföra regelbundna arkiveringsuttag på ett enhetligt och strukturerat sätt behövs separat modul till AlkT. Detta kan vara ett hinder för effektiva arkiveringsrutiner för de förbundsmedlemmar som inte har möjlighet att skaffa modulen.

En del förbundsmedlemmar publicerar viss extern information på webben via molntjänster för kommunikation och dokumenthantering eller tjänster som speglar in resurser på webbplatsen, i stället för traditionella verktyg för webbpublicering. Det kan exempelvis handla om filmklipp, bilder eller vissa dokument. Det kan också till exempel handla om

webbsidor som skapas via verktyg som Google Sites. Sydarkivera arbetar kontinuerligt med att hitta lösningar för webbplatser som inte går att arkivera med crawlingteknik, det vill säga insamlingsrobot som surfar på webben och sparar webbsidor i särskilda webbarkivfiler. Ofta handlar det om att bevara informationen genom andra metoder såsom exportering eller via inbyggda arkiveringsverktyg som redan finns i plattformarna. Området kräver tänkande utanför boxen och att hitta alternativa lösningar, vilket gör att möjligheterna att bevara information på olika sätt ständigt utvecklas.

Förbundsmedlemmarna som har inspelat material de vill slutarkivera använder sig inte alltid av samma tjänster eller har samma filtyper. Några använder sig av upphandlade strömningstjänster, andra av Youtube eller av andra lösningar. Detta innebär att varje leverans blir unik och att man behöver utföra olika tester beroende på vilken filtyp informationen finns i samt hur man hämtat hem informationen. Detta innebär att Sydarkivera kanske inte kan använda sig av samma metoder och rutiner för alla leveranser. Precis som med publicering av information på webben via molntjänster kan det komma att krävas alternativa metoder och rutiner även för inspelat material.

Möjligheter och framsteg

En testleverans från modulen för arkiveringsuttag från AlkT har genomförts, vilken nu analyseras och leveransutredningen kan inom kort slutföras.

En del av de medlemmar vi hittills haft kontakt med angående arkivering av inspelat material har själva redan hämtat ner materialet och förvarar dessa lokalt hos sig. Detta underlättar rådgivning kring leverans då medlemmarna via skärmdelning kunnat visa vilka filformat och vilken storlekfilerna har. Ett tips är att ta kontakt för rådgivning efter att ha hämtat ner ett antal exempelfiler, eller allra helst redan innan. Det är för att slippa göra om arbete i efterhand.

Det har skett tester med att läsa in filmer i testmiljö för det nya bevarandessystem som Sydarkivera håller på att införa. Det har fungerat bra och de olika programvaror som bevarandesystemet använder genomför automatiserat olika arbeten med att identifiera mediefiler samt hämta och spara tekniska metadata från filerna i standardiserat format. Detta ger ett bra underlag för analys och för planering av bevarandeåtgärder.

Tillsyn alkohol och tobak

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	Utskänkning av alkohol och försäljning av alkohol och tobak <ul style="list-style-type: none"> • Ansökan • Beslut • Tillstånd • Tillsyn • Bevakning • Uppföljning • Statistik • Restaurangrapporter • Avgifter 	3. Samhällsservice
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Ärende- och dokumenthanteringssystem (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) • Databaser (§ 22, förbundsstyrelsen 2017-06-02, dnr SARK/2017:58) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • FGS Paketstruktur: Förvaltningsgemensam specifikation för paketstruktur för e-arkiv (Specifikation) • METS <i>Metadata Encoding and Transmission Standard</i> • FGS Ärendehantering: Förvaltningsgemensam specifikation för Ärendehanteringsinformation, RAFGS3V1.0 • CITS ERMS: <i>Specification for the E-ARK Content Information Type Specification for Electronic Records Management Systems</i> • MOREQ 2010, <i>Modular Requirements for Records Systems</i> • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD. 		
Verksamhetssystem		
<p>Flera av förbundsmedlemmarna använder särskilda ärende- och dokumenthanteringssystem för att handlägga tillsyn av utskänkning av alkohol och tillsyn av försäljning av tobak (AlkT med modulen OL2 för tobakshandläggning). Det förekommer även att förbundsmedlemmarna använder generella ärende- och dokumenthanteringssystem alternativt moduler till de verksamhetssystem som används inom bygg, miljö och teknik.</p>		

LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
AlkT	Pågår	SIARD-export eller FGS-uttag	Tidigare testat databasexport med lyckat resultat. Testleverans från uttagsmodul är testat med gott resultat
O12	Pågår	SIARD-uttag eller FGS-uttag	Tidigare testat databasexport med lyckat resultat.

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Alkohol	Tobak	Första	Senaste	
Alvesta	Inventeras	Inventeras	-	-	
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Engångsuttag	Engångsuttag	2022	2022	Byte av system
Markaryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Inventeras	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Testleverans	-	2022	2023	Testleverans godkänd
Ronneby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Staffanstorps	Inventeras	Inventeras	-	-	
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)

Externa webbplatser

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	<ul style="list-style-type: none"> • Externa webbsidor • Publicerade dokument och bilder med mera som finns på webbplatsen 	3. Samhällsservice
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Inriktning för webbarkivering, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 20 (SARK.2016.27) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • Information and documentation — WARC file format (ISO 28500:2009, standarden ersätts av ISO 28500:2017) 		
Information och verksamhetssystem		
<p>Kommuners offentliga webbplatser är i de flesta fall kommunens viktigaste kontaktyta mot allmänheten och innehåller information om de olika verksamheterna. Webbplatserna arkiveras fyra gånger om året och visar hur webben såg ut vid insamlingstillfället. Det är ett urval som följer praxis inom digitalt bevarande internationellt. De officiella webbplatserna (kommun.se) och de webbadresser som rapporteras in till Sydarkivera samlas in.</p> <p>Förbundsmedlemmarna använder en lång rad olika webbpubliceringsverktyg. Publicerade webbar samlas in med hjälp av Crawlingverktyg som skapar filer i webbarkiveringsformatet WARC. Vilket webbpubliceringsverktyg som används kan ha viss betydelse för resultatet av insamlingen, men det mesta går att hantera med inställningar i verktyget som används för webbarkivering.</p>		
Förberedelser på hemmaplan		
<p>Förbundsmedlem behöver göra vissa förberedelser på hemmaplan. Framför allt handlar det om att informera berörda om att insamlingens sker. Förbundsmedlems kommunikatörskontakt gentemot Sydarkivera behöver informera it-funktion om att insamlingen sker så att Sydarkivera arkiveringsrobot (crawler) inte stoppas. Förbundsmedlem behöver också informera ansvarig administratör för de olika webbplatserna som samlas in om vad som sker.</p> <p>Ibland kan det bli fel i insamlingarna som beror på hur webben är konstruerad. Förbundsmedlem får i det fallet information av Sydarkivera och förslag på hantering för att undvika problemen vid kommande insamlingar.</p>		

LEVERANSUTREDNING

En samlad leveransutredning slutfördes 2016 för samtliga externa webbplatser. Det gick att göra eftersom det fanns färdiga verktyg och metoder för att samla in publicerade webbsidor. Insamlingsmetoden är i hög grad oberoende av webbpubliceringsverktyg. Metoden har dock begränsningar när det gäller sidor som inte skapas med traditionella webbpubliceringsverktyg.

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Artologik Webpublish	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Atlas CMS	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
DNN	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Drupal	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Elementor/Wordpress	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Episerver	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
ExpressionEngine	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
eZ Platform	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
imCMS	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
iWeb	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Joomla	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Liferay	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
MediaWiki	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Microsoft ASP.NET	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
PaxNovaCMS	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Ruby on Rails	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
SiteVision	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Sylius	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Typo3	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Umbraco	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
Vitec	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
WebbEdit	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb
WordPress	Slutförd	Crawling	Utredning: Extern webb

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Officiella	Övriga	Första	Senaste	
Alvesta	Insamling	Insamling	2016	2023	
Borgholm	Insamling	Insamling	2018	2023	
Boxholm	Insamling	Ej inrapporterat	2022	2023	
Bromölla	Insamling	Insamling	2016	2023	
Eslöv	Insamling	Insamling	2017	2023	
Flen	Insamling	Insamling	2021	2023	
Hässleholm	Insamling	Insamling	2017	2023	
Högsby	Insamling	Ej inrapporterat	2021	2023	
Höör	Insamling	Insamling	2016	2023	
Karlshamn	Insamling	Insamling	2016	2023	
Karlskrona	Insamling	Insamling	2016	2023	
Katrineholm	Insamling	Insamling	2021	2023	
Kinda	Insamling	Insamling	2021	2023	
Lessebo	Insamling	Insamling	2016	2023	
Ljungby	Insamling	Insamling	2016	2023	
Lomma	Insamling	Insamling	2019	2023	
Markaryd	Insamling	Insamling	2016	2023	
Mönsterås	Insamling	Insamling	2021	2023	
Mörbylånga	Insamling	Insamling	2019	2023	
Nybro	Insamling	Insamling	2019	2023	
Olofström	Insamling	Insamling	2016	2023	
Osby	Insamling	Insamling	2016	2023	
Oskarshamn	Insamling	Insamling	2016	2023	
Ronneby	Insamling	Ej inrapporterat	2016	2023	
Sölvesborg	Insamling	Insamling	2022	2023	
Tingsryd	Insamling	Insamling	2016	2023	
Torsås	Insamling	Insamling	2021	2023	
Trosa	Insamling	Insamling	2021	2023	
Vadstena	Insamling	Insamling	2017	2023	
Vellinge	Insamling	Insamling	2017	2023	
Vimmerby	Insamling	Insamling	2016	2023	
Ydre	Insamling	Ej inrapporterat	2022	2023	
Åtvidaberg	Insamling	Insamling	2017	2023	
Ödeshög	Insamling	Insamling	2021	2023	
Östra Göinge	Insamling	Insamling	2016	2023	

Inspelningar och medier som publicerats samt sociala medier

Information	Handlingslag	Mall VerKSAM Plan
	<ul style="list-style-type: none"> • Sändningar från fullmäktiges sammanträden • Inspelade utbildningar eller pressträffar • Konton på sociala medier som Facebook, Instagram och X • Publicerade mediefiler 	3. Samhällsservice
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Mediedatabaser, bilder och andra mediefiler i mappstruktur (§ 33 förbundsstyrelsen 2019-12-06 dnr SARK/2019:205) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • Kompletteras senare 		
Information och verksamhetssystem		
<p>Många av Sydarkiveras medlemmar har webbsända och inspelade sammanträden, framför allt fullmäktigemöten. Under pandemin har det även förekommit inspelning av presskonferenser, interna möten och utbildningar. Detta är ett material som det nu är aktuellt att slutarkivera. Sydarkivera har börjat ta emot digitala arkivleveranser av sådant inspelat material. Ett antal medlemmar har sina filmer på YouTube, andra medlemmar har andra tjänster där de sparat sina inspelningar. I många fall behöver förbundsmedlemmarna spara ner filmer filmerna en och en eller beställa uttag.</p> <p>Sydarkiveras förbundsmedlemmar använder olika typer av sociala medier. Det sker dels via olika molntjänster som Facebook, Instagram och X (tidigare Twitter), dels via de egna webbplatserna med stöd av olika moduler eller tilläggstjänster för socialt innehåll på webben. Slutarkivering blir aktuellt när förbundsmedlemmarna vill byta plattformar eller förändra sin närvaro på sociala medier. Arkivering sker genom att ladda ner innehållet via administratörsfunktioner och överföra filerna till Sydarkivera för slutarkivering.</p>		
Förberedelser på hemmaplan		
<p>Förbundsmedlem behöver göra förberedelser på hemmaplan. Till exempel genom att inventera vilka olika tjänster som används för att publicera inspelningar, fotografier eller för närvaro på sociala medier. Informationen kan inte samlas in på samma sätt som webbplatserna. Det innebär att det kommer att krävas arbete i samband med arkiverings-uttag.</p>		

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Inspelningar och bildarkiv	Sociala medier	Första	Senaste	
Alvesta	Inventeras	Inventeras	-	-	
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Engångsuttag	Inventeras	2023	2023	
Karlskrona	Inventeras	Planeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Planeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	
Nybro	Planeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Planeras	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Staffanstorps	Inventeras	Inventeras	-	-	
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Planeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Region Blekinge	Planeras	Engångsuttag	2020	2020	Ny leverans planeras

Bygg, miljö och teknik

Ämnesansvarig arkivarie	Ria Larsson
Inriktningsbeslut	Databaser
Gallringsråd	<p>Skriftserien Bevara och gallra</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr. 4. Råd om kartor och ritningar för kommuner, landsting/regioner (2:a upplagan 2017) Nr. 7. Råd om teknisk verksamhet, mark och fastigheter samt bostadsförsörjning hos kommuner och landsting (2:a upplagan 2014). Nr. 8. Råd för kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet (2:a upplagan, 2008)
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> Bostadsanpassningsbidrag Ärendehantering Miljö- och hälsoskydd

Lägesrapport

Hänt sedan sist

En nätverksträff för Plan bygg och miljö genomfördes den 18 oktober. Det var endast åtta deltagare från fem kommuner. Träffen startade med information om bland annat Sydarkiveras Community och Wiki. Därefter var det laget runt med presentation och information om aktuella frågor. Det var en presentation om erfarenheterna hittills när det gäller arkiveringsuttag för digitalt bevarande hos Sydarkivera. Erfarenheterna är att allt fler verksamhetssystem har inbyggd funktionalitet för att genomföra arkiveringsuttag direkt för slutarkivering och att det fungerar att göra arkiveringsuttag från äldre verksamhetssystem som saknar uttagsfunktion genom totalexport i SIARD-format direkt från databasen (datalager). Det var också information om bland annat filformat och digitala detaljplaner.

EDP Vision är ett ärende- och dokumenthanteringssystem med stöd för arkiveringsuttag och en testleverans har genomförts. Ytterligare tester behövs för att få med egendefinierade fält. Kontakt har via förbundsmedlem tagits med användarföreningen som finns för EDP Vision användare. Sydarkivera söker efter förbundsmedlemmar som är intresserade av att delta i tester för de olika förekommande verksamhetssystemen och mellanarkiven.

Ecos är ett äldre registerbaserat verksamhetssystem för Miljö- och hälsoskydd. Det finns en färdig lösning för slutarkivering genom databasexport i SIARD-format. De första förslagen till leveransöverenskommelse är utskickade. Arbete pågår med att slutföra de påbörjade jobben

och sluta överenskommelser med förbundsmedlemmar som berörs. En första version av informationstypsbeskrivning för Ecos, Ecos 2 och AGS har delats via Sydarkiveras Community.

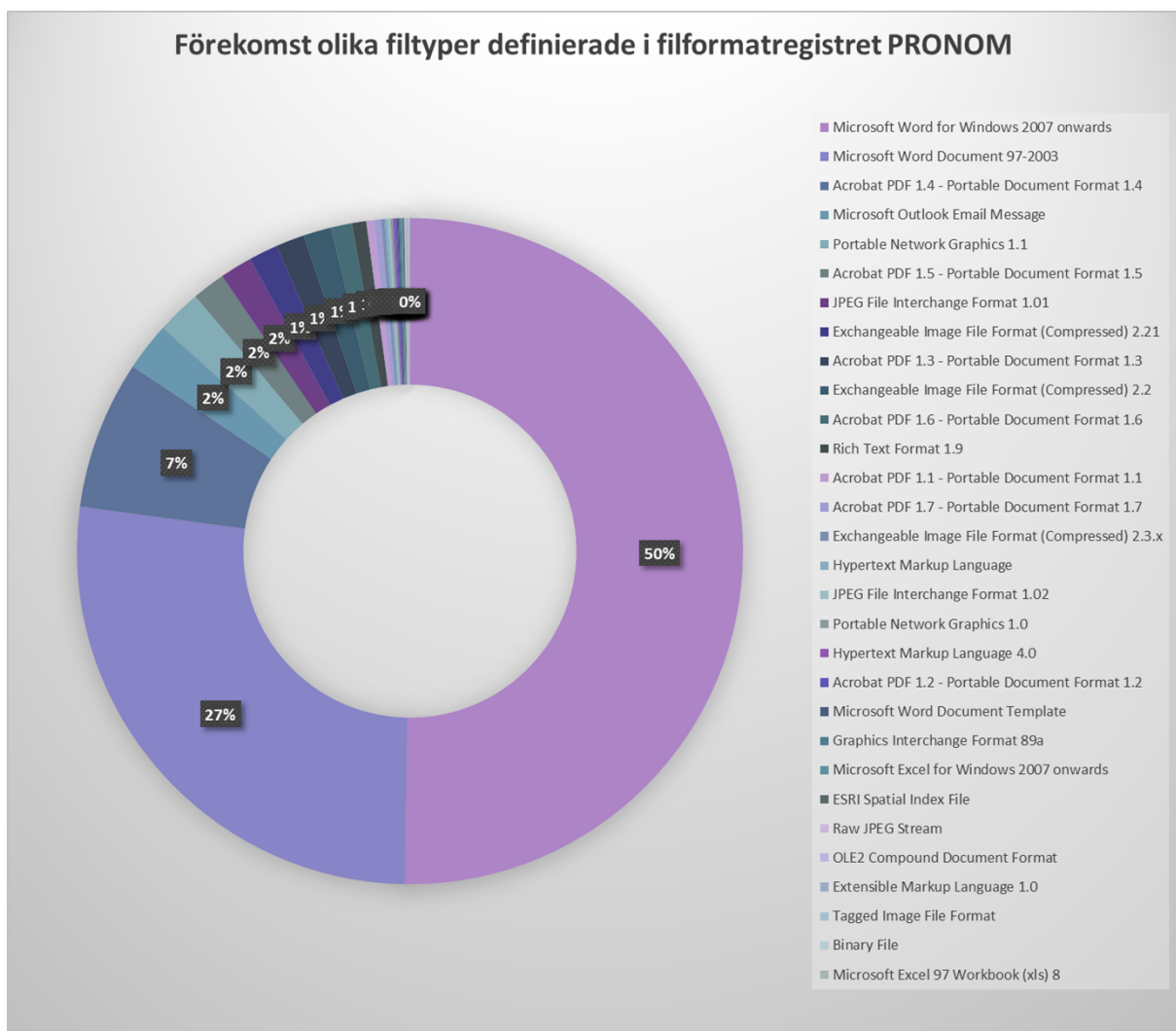
Digitala detaljplaner är en aktuell fråga för kommunerna. Sedan den 1 januari 2022 ska de nya detaljplanerna som kommunerna tar fram vara digitala. Skanning av tidigare framtagna detaljplaner är inget krav. Det finns nationellt angivna tekniska specifikationer från Lantmäteriet och ett juridiskt ramverk i form av föreskrifter för detaljplan och planbeskrivning från Boverket. Boverket har publicerat en dataelementkatalog baserad på PREMIS som är en standard för bevarandemetadata. Boverkets tanke är att bevarandemetadatat ska användas tillsammans med lantmäteriets specifikationer, kommunernas egna metadatauppsättningar för verksamhetsinformation, arkivredovisning och paketeringsstruktur. Dataelementkatalogen från Boverket är tänkt som en specifikation för att kravställa och utveckla systemstöd för att hantera bevarandemetadata knutet till digitala detaljplaner. Det är i dagsläget inte känt om det är de olika förekommande ritningsverktygen, ärende- och dokumenthanteringssystemen och/eller mellanarkivlösningarna som det här stödet kommer att implementeras i och hur det kommer att tas emot av utvecklare och användare. Sydarkiveras bevarandesystem har färdigt inbyggt stöd för PREMIS och hantering av bevarandeinformation efter slutarkivering.

Det som saknas i materialet är råd, rekommendationer eller vägledning om bevarande av de digitala detaljplanerna i sig. Det som framgår är att de digitala detaljplanerna kan behöva bevaras i olika format. De vägledningar som idag finns från E-ARK (*European Archival Records and Knowledge Preservation*), CITS Geospatial, baseras på information som vektorgrafik eller rastergrafik, det vill säga olika sätt att spara information som bilder. Det finns i förekommande fall stöd för export i utbytesformat inbyggt i de system som används idag. Det finns däremot ännu inte, vad är känt för Sydarkivera, någon komplett och fullständig vägledning eller specifikation för bevarande av geografisk information i dessa format.

Det som har klargjorts mycket tydligt av Boverket är att det är kommunerna som har det primära ansvaret för att bevara digitala detaljplaner. Andra myndigheter som får informationen skickad till sig, som till exempel länsstyrelserna, ansvarar endast för de inkommande handlingarna. Den nationella geodataplattformen som lantmäteriet ansvarar för är endast en tjänst för tillgängliggörande av information. Om och i så fall hur de format som används för överföring till den nationella geodataplattformen kan utökas för att även kunna användas för överföring till mellanarkiv eller slutarkiv är i dagsläget okänt.

Val av filformat är en viktig del i arbetet med digitalt bevarande. Tack vare genomförda arkivleveranser har Sydarkivera kunnat påbörja arbetet med analys av filformat som förekommer inom bygg och miljö. För att identifiera filformat används den öppna

programvaran Droid som ger koppling till det öppna filformatsregistret PRONOM. Båda resurserna förvaltas av brittiska nationalarkivet. En analys av resultatet från genomförd filidentifiering avseende filer i en slutarkiverad databas har genomförts. I den aktuella databasen finns totalt över 100 000 filer och det förekommer nästan 80 olika filformat. De 30 vanligaste filformaten illustreras nedan. De vanligaste är olika versioner av Microsoft Word och PDF samt bilder i olika format som JPEG och PNG. Att notera är att det finns 41 filer som inte går att identifiera med verktyget (noteras som "Binary File"). Det är 29 filformat som förekommer mindre än tio gånger. Det förekommer filer i produktberoende filformat.

Vad händer härnäst

Riktad systeminventering planeras för att få in underlag om vad det är för olika verksamhetssystem som förekommer hos förbundsmedlemmarna samt kontaktuppgifter till personer med mer kunskap om systemet och informationshanteringen.

Korta arbetsmöten planeras därefter i ett första skede för de olika förekommande ärende- och dokumenthanteringssystem och lösningarna för mellanarkiv. Dessa arbetsmöten kommer att genomföras på samma sätt som varit för de generella ärende- och dokumenthanteringssystemen. Information om datum och tider kommer via de nyhetsbrev som skickas ut en gång per kvartal och via Sydarkiveras Community.

Arbetet fortsätter med att ta emot och analysera exempelfiler och testleveranser från olika förekommande ärende- och dokumenthanteringssystem och mellanarkiven. Målet är att det ska vara möjligt att slutarkivera digitalt från alla de olika förekommande produkterna på marknaden. Flera systemleverantörer har redan byggt in stöd för arkiveringsuttag och rättat sina uttagsformat så att det validerar.

För de äldre inaktiva verksamhetssystemen där det finns framtagna lösningar för digital slutarkivering kommer förslag till leveransöverenskommelser att skickas ut till berörda förbundsmedlemmar. Leveransöverenskommelsen dokumenterar hanteringen, ansvaret för olika aktiviteter och information som hanteras samt att myndigheten överför information och ansvar till Sydarkivera för slutarkivering och långsiktigt digitalt bevarande.

Startbeslut väntas om leveransutredning när det gäller dokumentation från bygg- och anläggningsprojekt. Denna dokumentation hanteras antingen av olika förekommande informationshanteringsverktyg som fungerar som "digitala pärmar", projektplattformar eller i mappstruktur på filserver. I alla dessa fall så blir uttagsformatet i princip filer i mappar utan den strukturerade data som kommer ut från till exempel ärende- och dokumenthanteringssystemen.

Sydarkivera kommer att fortsätta följa vad som händer när det gäller systemstöd för digitalt bevarande av digitala detaljplaner och annan geografisk information. Det sker bland annat genom de webinarier som anordnas inom E-ARK initiativet. Det är förbundsmedlemmarna som har tillgång till specialister när det gäller de olika förekommande verktygen och filformaten. För att komma framåt skulle representanter från förbundsmedlemmarna behöva delta på webinarier och konferenser tillsammans med Sydarkivera.

Hinder och risker

Det har under perioden framkommit att flera förbundsmedlemmar betraktar de e-arkivlösningar som de har infört på förvaltningarna som slutarkiv. Detta tyder på att det finns ett missförstånd när det gäller begreppen mellanarkiv och slutarkiv. Slutarkiv är per definition information överlämnad till arkivmyndighet och för Sydarkiveras förbundsmedlemmar är det digitala slutarkivet Sydarkiveras bevarandeplattform. Förbundsmedlemmarna har överlåtit

uppgiften digitalt slutarkiv till kommunalförbundet. Däremot finns det inte någon borte tidsgräns för hur länge förbundsmedlemmarna kan ha kvar informationen i sina mellanarkivlösningar, så länge som man fortsätter att bedriva verksamheten.

Det finns till följd av detta en risk att förbundsmedlemmarna inte tar del av, eller bidrar till, den samlade kunskap och de erfarenheter som finns gemensamt inom Sydarkivera. En identifierad risk för det långsiktiga digitala bevarandet är att mellanarkivlösningarna inte alltid har ett fullt utbyggt stöd för bevarande av strukturerad information utan är baserade på att hantera dokument som PDF-filer eller digitala bilder. Detta får till konsekvens att vid arkiveringsuttag från mellanarkivet finns det inte längre filer med strukturerade data med registrerade uppgifter om ärenden, handlingar och objekt utan endast dokument och bilder beskrivna med paketstruktur. Mellanarkivlösningarna skulle behöva utvecklas vidare för att fungera som fullvärdiga arkivsystem och inte bara vara dokumentarkiv. Detta gäller alltså i förekommande fall även lösningar som implementerat FGS Ärendehantering och FGS Paketstruktur. Idealtillståndet är att informationen ska vara strukturerad och paketerad på samma sätt vid överföring från verksamhetssystem till mellanarkiv som vid överföring från mellanarkiv till slutarkivet hos Sydarkivera när det gäller information som finns kvar mycket länge i verksamheten.

En annan identifierad risk för digitalt bevarande är de olika förekommande filformaten. Både när det gäller skannade dokument och digitalt skapade dokument. Om informationen ska finnas kvar länge i verksamheten så är det verksamheten som har ansvaret för val av filformat. Det innebär att de som ansvarar för hanteringen behöver delta på de utbildningar, verkstäder och arbetsmöten som Sydarkivera bjuder in till när det gäller digitalt bevarande och filformat. Det finns inte några helt enkla svar och riktlinjer i dagsläget. Det finns fördelar och nackdelar med olika förekommande policys när det gäller val av filformat för bevarande. PDF för arkivering fungerar i många fall, men det finns samtidigt andra väl fungerande filformat för utbyte av information och för långtidsbevarande. PDF förekommer därutöver i många olika varianter och profiler. PDF-filer kan i förekommande fall innehålla bilder, filer eller andra objekt som kan vara mer eller mindre lämpliga för långsiktigt digitalt bevarande, eller rent av olämpliga. Systemförvaltare, arkivarier och registratorer på förvaltningarna behöver ha en dialog dem som använder de olika förekommande ritnings- och kartverktygen för att ta reda på vilka format som är bäst att använda för registrering och bevarande. För att det ska fungera i praktiken behöver förbundsmedlemmarna även utgå från vilka filformat som de olika ärende- och dokumenthanteringssystemen och mellanarkiven stödjer och om det finns inbyggt stöd för konvertering till bevarandeformat eller ej. När dessa förhållanden är kända så bör förbundsmedlem vända sig till Sydarkivera för rådgivning.

Sydarkivera hanterar analys av filformat i samband med testleveranser och digitala arkivleveranser för slutarkivering. Om förbundsmedlemmarna inte slutarkiverar så behöver de själva ta fram motsvarande underlag för att kunna få råd och stöd kring hanteringen. Det kan finnas stöd för att få statistik kring filformat inbyggt i systemen alternativt i förekommande fall möjlighet att få hjälp från den egna it-enheten. Ett annat scenario som är möjligt är att genomföra testleverans för att få stöd med analys och underlag för beslut om hantering, utan att därefter gå vidare och slutarkivera informationen slutgiltigt.

Sydarkivera ansvarar för att hantera normalisering av filer efter slutarkivering i de fall som verksamhetssystemen inte har inbyggt stöd för konvertering till bevarandeformat. Men det förutsätter att förbundsmedlem överför information för slutarkivering. I annat fall behöver konvertering till bevarandeformat ske med stöd av de lösningar som används för mellanarkivering.

I samband med upphandling finns möjlighet att ställa krav på överföringsformat för arkiveringsuttag. Det är förbundsmedlemmarna som ställer krav inför upphandlingar och beställer nya funktioner och moduler. Sydarkivera kan ge generella råd när det gäller digitalt bevarande. Det finns ett dokument med generella krav på överföringsformat men dessa kan behöva specificeras vid upphandling och innehåller inte funktionella krav när det gäller användarstöd för att genomföra gallring och arkiveringsuttag. Det är få förbundsmedlemmar som kontaktar Sydarkivera för rådgivning när det gäller upphandlingar inom verksamhetsområdet. Det kan bero på att det är få upphandlingar som sker, att det inte finns kunskap om att det går att få stöd av Sydarkivera eller att förbundsmedlem inte är nöjd med de råd som Sydarkivera ger i samband med upphandling.

Risken med om inte förbundsmedlemmarna samarbetar med Sydarkivera i samband med kravställning, upphandling och införande av nya system är att det inte byggs upp en gemensam kunskap och erfarenhet kring de system som används. Det innebär i förlängningen att förbundsmedlemmarna inte får nytta av att vara med i Sydarkivera.

Möjligheter och framsteg

Att flera av ärende- och dokumenthanteringssystemen och e-arkiven för mellanarkiv har stöd arkiveringsuttag i FGS-format är en viktig möjliggörare. Det ger en stabil grund för att utöka och förbättra överföringsformaten och funktionerna för export och import.

Det är även ett framsteg att det finns fungerande lösningar för arkiveringsuttag genom databasexport i SIARD-format för vanligt förekommande äldre versioner av verksamhetssystem som fungerar väl för slutarkivering hos Sydarkivera.

Bostadsanpassningsbidrag

			
Information 	Handlingslag <ul style="list-style-type: none"> • Ärenden och dokument om bostadsanpassning • Register över bostadsanpassning 	Mall VerkSAM Plan 8. Vård och omsorg, 8.10 Bostadsanpassning	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut <ul style="list-style-type: none"> • Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 • Databaser, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 22 (dnr. SARK.2017.58) 			
Standarder och specifikationer <ul style="list-style-type: none"> • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD. 			
Information och verksamhetssystem Flera av förbundsmedlemmarna använder särskilda ärende- och dokumenthanteringssystem för att handlägga bostadsanpassningsbidrag. Slutarkivering från äldre inaktiva system har prioriterats. Det förekommer även att förbundsmedlemmarna använder generella ärende- och dokumenthanteringssystem alternativt moduler till de verksamhetssystem som används inom bygg, miljö och teknik.			
LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
BAB Windows	Slutförd	SIARD-export	Inrapporterat inaktivt system
BAB Online	Planeras	Produktspecifikt uttagsformat	Webbtjänst, funktion för arkiveringsuttag. Uttagsfiler och schemafiler uppdaterade så att filer validerar och all information kommer med.

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Äldre system	Aktivt system	Första	Senaste	
Alvesta	Inventeras	Inventeras	-	-	
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hör	Engångsuttag	Inventeras	2020	2020	Inaktivt system (Unikom)
Karlshamn	Pappersutskrift	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Engångsuttag	Inventeras	2022	2022	
Lomma	Engångsuttag	Inventeras	2019	2021	Inaktivt system
Markaryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Engångsuttag	Inventeras	2020	2020	Inaktivt system
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Engångsuttag	Inventeras	2019	2019	Inaktivt system
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Pappersutskrift	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Engångsuttag	Förarbete	2018	2018	(Unikom)

Miljö och hälsoskydd

Information	Handlingslag	Mall VerkSAM Plan
	<ul style="list-style-type: none"> • Ärenden och dokument avseende miljö och hälsoskydd • Register över ärenden och handlingar • Register över avlopp och övriga objekt som hanteras inom området 	6. Miljö och Hälsoskydd
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 • Databaser, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 22 (dnr. SARK.2017.58) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • FGS Ärendehantering: Förvaltningsgemensam specifikation för Ärendehanteringsinformation, RAFGS3V1.0 • CITS ERMS: Specification for the E-ARK Content Information Type Specification for Electronic Records Management Systems • MOREQ 2010, Modular Requirements for Recods Systems • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD 		
Verksamhetssystem		
<p>Ärende- och dokumenthanteringssystem med stöd för olika verksamhetsprocesser och register. Informationen används under lång tid i verksamheten för att kunna hantera uppföljning, utredningar och statistik. Systemen innehåller många olika informationstyper och informationsobjekt. Det förekommer specifika verksamhetssystem för miljö- och hälsoskydd och även moduler tillhörande generella ärende- och dokumenthanteringssystem. Datorstöd har använts länge inom verksamhetsområdet och många system har använts under mycket lång tid. Det förekommer inaktiva system som innehåller information som inte har slutarkiverats eller migrerats.</p>		

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
AGS Arkiv	Pågår	Utreds	
ByggR	Planeras	Utreds	
Castor	Pågår	FGS-uttag	Ingår i utredning generella ÄDHS
Ecos 1	Pågår	SIARD-export	Migrerad information från äldre produkter MIA och Miljö
Ecos 2	Pågår	FGS-uttag	
EDP Vision	Pågår	FGS-uttag	Ingår i utredning generella ÄDHS
EDP Miljöreda	Planeras	SIARD-export	
EDP Byggreda	Planeras	SIARD-export	
lipax AGS	Pågår	Utreds	

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Äldre system	Aktuellt system	Första	Senaste	
Alvesta	Migrerat	Bevakning	-	-	Systembyte 2020
Borgholm	Migrerat	Bevakning	-	-	Systembyte 2021
Boxholm	Inventeras	Inventeras			(ITSAM)
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Förbereds	Utredning	-	-	
Flen	Tittbehörighet	Bevakning	-	-	
Hässleholm	Engångsuttag	Förberedelser	2022	2022	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Migrerat	Exempelfil	-	2023	Miljöförb. Blekinge Väst
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Migrerat	Utredning	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Testleverans	Bevakning	2020	2020	Migrering till mellanarkiv
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Migrerat	Exempelfil	2023	2023	Miljöförb. Blekinge Väst
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Fasas ut	Utredning	-	-	
Ronneby	Testleverans	Utredning	2022	2022	Delvis migrerat
Sölvesborg	Migrerat	Exempelfil	2023	2023	Miljöförb. Blekinge Väst
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Migrerat	Utredning	-	-	
Vadstena	Utredning	Utredning	-	-	
Vellinge	Engångsuttag	Inventeras	-	2023	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Testleverans	Exempelfil	-	2023	Mellanarkiv i drift (Unikom)

Kultur och fritid

Ämnesansvarig arkivarie	Lina Risheim
Inriktningsbeslut	Ännu inga specifika inriktningsbeslut
Handbok på webben	Rubrik på sidan: Kultur och fritid https://wiki.sydarkivera.se/wiki/Kultur_och_fritid
Gallringsråd	Skriftserien Bevara och gallra Nr. 3. Råd om bevarande och gallring av handlingar inom den kommunala och landstingskommunala fritids- och kulturverksamhet (2:a upplagan, 2004)

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Detta område har varit vilande under perioden. Det innebär att planerade aktiviteter ännu ej har påbörjats. Anledningen är att ämnesansvarig arkivarie inte har varit i tjänst och det inte har varit möjligt att tilldela någon annan arbetsuppgifterna.

Vad händer härnäst

Arbetet återupptas med att hantera insamling av mer underlag, testleveranser och digitala arkivleveranser inom följande områden:

- Bokningssystem eller verksamhetsstöd för föreningsbidrag som utvecklas till att bli mer liknande ärende- och dokumenthanteringssystem.
- Slutarkivering av bilddatabaser som sammanställts för kulturarvsändamål eller registrering av konst.
- Äldre versioner av kulturskolornas administrativa system.

Korta arbetsmöten behöver planeras in för att fånga upp frågor och eventuellt behov av slutarkivering när det gäller de områden som lyfts upp av förbundsmedlemmarna.

Hinder och risker

Arbete med att förbereda inriktningsbeslut har ännu ej påbörjats. Det innebär att det inte sker något planerat arbete med digitala arkivleveranser inom ämnesområdet.

Möjligheter och framsteg

Biblioteksdata hanteras i standardiserade format för informationsutbyte.

Hälsa och socialt stöd

Ämnesansvarig arkivarie	Magdalena Salomonsson
Inriktningsbeslut	Journalssystem, förbundsstyrelsen 2015-03-13, § 11
Gallringsråd	<p>Skriftserien Bevara och gallra</p> <ul style="list-style-type: none"> Nr. 5. Råd för den kommunala socialtjänsten mm (4:e upplagan, 2022) Nr. 6. Råd om regionernas, landstingens och kommunernas patientjournaler och annan medicinsk information (3:e upplagan 2014)
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> Journaler och akter inom vård och omsorg (VO) Akter inom individ och familjeomsorg (IFO)

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Sydarkivera har vidareutvecklat rutiner och mallar för digitala arkivleveranser vilket finns tillgängliga i Sydarkiveras dokument- och hanteringssystem Lex eller på Sydarkiveras Wiki.

Procapita/ Lifecare är ett verksamhetssystem med inbyggda funktioner för gallring och arkiveringsuttag som hälften av förbundsmedlemmarna använder. Fram till 31 juli hade åtta förbundsmedlemmar genomfört sitt årliga uttag från Procapita/Lifecare och överfört informationen till Sydarkivera. Sydarkivera skickade därefter ut ett informationsbrev till de 12 förbundsmedlemmar som ännu inte genomfört sin årliga leverans till Sydarkivera. I brevet finns information om att det finns goda förutsättningar att genomföra en arkivering enligt gällande regelverk eftersom systemets gallring- och uttagsfunktion fungerar väl och Sydarkivera har en färdig process för att ta emot digitala arkivleveranser. Under perioden är det sedan en förbundsmedlem som har lämnat in leveransframställan.

Treserva är ett verksamhetssystem som behöver en särskild modul för att kunna göra arkiveringsuttag. Sydarkivera har tidigare lämnat synpunkter uttagsformatet till systemleverantören. Nu har en ny version släppts med förändringar avseende gallrings- och uttagsfunktionaliteten. Nya testleveranser har genomförts efter uppgradering hos förbundsmedlem och det har bekräftats att de förändringar som behövs är utförda. Det innebär att de kommuner som är Treserva-användare, har köpt de moduler som behövs och är i fas med gallring kan börja slutarkivera digitalt. Det är tre förbundsmedlemmar som har meddelat intresse av att gå vidare och genomföra digitala arkivleveranser till Sydarkivera.

Viva är ytterligare ett verksamhetssystem och den 4 september genomfördes en visning av modulen för arkiveringsuttag tillsammans med systemleverantören Cambio. Det som framkom var att förbundsmedlemmarna har stora möjligheter att välja hur arkiveringsuttagen skapas. Det är flera förbundsmedlemmar som nyligen har upphandlat Viva.

Journal Digital är ett verksamhetssystem som några förbundsmedlemmar använder. En testleverans med arkiveringsuttag från Journal Digital har genomförts och analyserats. Alla XML-filer refererar till sina respektive schemafiler och validerar korrekt mot medföljande scheman. Alla har även varsin stilmall för visning. De PDF-filer som överförts validerar korrekt med verktyget veraPDF. De identifieras som PDF/A-1A. Det finns ett index i XML-format som innehåller uppgifter om personen samt kopplingar till andra dokument. Genom visning med stilmallen kan man lätt navigera till PDF-filen som innehåller journalen, och XML-filen med klient, akt- och insatsuppgifter. Genom visning med stilmallen kan man lätt navigera till kodlistorna med valmöjligheterna för värdet. Både XML-filen och PDF-filen som innehåller journalen har ett namn som innehåller personens personnummer. Det innebär att Journal Digital producerar tekniskt väl fungerande uttagsformat för slutarkivering.

Vad händer härnäst

Arbetet fortsätter med handläggning och kontroll av arkivleveranser i takt med att förbundsmedlemmar som använder Procapita/Lifecare eller Treserva lämnar in leveransframställan.

Skärmdelningsmöte angående Journal Digital kommer att genomföras tillsammans med förbundsmedlem. Då kommer vi att kunna titta på uttagsformatet och jämföra med hur informationen presenteras i verksamhetssystemet. Det har bara skickats en personakt hittills, så det har ännu inte varit möjligt att se hur strukturen kommer att se ut när flera akter skickas. Det är ännu inte känt vilka förbundsmedlemmar som använder Journal Digital.

När det gäller Viva är förhoppningen att genomföra fler testleveranser i samband med att nya Viva-användare inför systemet. En fråga har ställts till Hässleholms kommun om webbmöte för att gå igenom och titta på deras inställningar, eftersom testfilerna inte överensstämmer helt med det som framkom vid visning i september. Förhoppningen är att därefter skapa ytterligare en exempelfil för analys. Målsättningen är att Sydarkiveras förbundsmedlemmar i så stor utsträckning som möjligt ska ha samma inställningar.

Arbetet fortsätter med att analysera övriga exempelfiler och testleveranser samt att ge återkoppling till berörda förbundsmedlemmar och systemleverantörer.

Ytterligare en förbundsmedlem har upphandlat verksamhetssystemet Viva och införandet fortsätter med bland annat konfiguration för arkiveringsuttag. Uttag av exempelfiler och testleverans till Sydarkivera planeras.

Hinder och risker

Ett hinder för förbundsmedlem att komma i gång med digitala arkivleveranser kan vara att det är nödvändigt att köpa till moduler eller tilläggstjänster. Det kanske inte är möjligt med de avtal som finns eller det saknas utrymme i budget och planering för att skaffa nödvändiga moduler eller tilläggstjänster.

Viktigt att tänka på när det gäller verksamhetssystem inom hälsa och socialt stöd är att migrering av information i samband med systembyte inte alltid är en möjlighet som finns. Detta kan lösas med läslicenser eller liknande under en övergångsperiod. Men det är viktigt att tänka på är att det behöver vara möjligt att genomföra gallring och arkiveringsuttag enligt den lagstiftning som finns. En stark rekommendation är därför att om möjligt skaffa de moduler och tilläggstjänster som behövs. I annat fall är utskrift på papper för att hantera gallring och slutarkivering den lösning som finns.

Komplex konfiguration av uttagsformat och möjlighet att göra många olika val i samband med arkiveringsuttag kan vara en risk. Risken har att göra med att det blir förbundsmedlem som ansvarar för att hålla ordning på sina egna inställningar. Det innebär att medlem själv behöver dokumentera sina inställningar och de förändringar som sker över tid.

Dokumentation om hur inställningarna är gjorda kan behöva överföras tillsammans med arkiveringsuttaget. En annan risk är att det blir fel och att inte all information kommer med eller att uttaget inte validerar vid kontroll hos Sydarkivera, trots att systemet i sig stödjer korrekta arkiveringsuttag.

De systemleverantörer som inte har inbyggd funktion för arkiveringsuttag utan som endast erbjuder möjlighet att hämta information för slutarkivering via maskingränssnitt (API) kan vara ett hinder för förbundsmedlem att komma i gång med digitala arkivleveranser. Det är inte möjligt att direkt integrera med Sydarkiveras bevarandesystem, dels på grund av att bevarandesystemet inte har någon koppling mot internet, dels att bevarandesystemet hanterar filer i paketstruktur och inte mappning mot någon specifik informationsmodell. Antingen förbundsmedlem, systemleverantören eller tredje part behöver utveckla en mellanlösning för arkiveringsuttag och paketering. Den rekommendation som finns i dagsläget är att följa satsningen E-ARK och den utveckling som sker när det gäller specifikationer, kod och tjänster för validering av informationspaket. De förbundsmedlemmar

som har lösning för mellanarkiv kan undersöka möjligheten till integration och därefter arkiveringsuttag med stöd av mellanarkivets inbyggda funktioner.

Det finns fortsatt risk med att förbundsmedlemmarna inte har tillräckligt med personella resurser eller fungerande förutsättningar i övrigt för att hantera registervård, gallring och arkiveringsuttag. Risker är att gallring inte sker enligt de bestämmelser som finns i lagstiftningen och beslut om gallring i informationshanteringsplan.

Möjligheter och framsteg

Treserva har uppdaterats så att formatet för arkiveringsuttag validerar. Det innebär att det är möjligt för Treserva-användarna inom förbundskretsen att börja förbereda slutarkivering digitalt.

Nytt processtöd för gallring och arkiveringsuttag inom Lifecare utvecklas som kommer att ersätta den gamla funktionen i Procapita. Systemleverantören har varit i kontakt med Sydarkivera och det finns förhoppning om att den nya modulen som kommer så småningom kommer att förenkla för förbundsmedlemmarna att genomföra arkiveringsuttag.

Systemförvaltare inom verksamhetsområdet har ett stort engagemang och en vilja att samarbeta både sinsemellan och med Sydarkivera. Det är ofta erfarna systemförvaltare med god systemkännedom som deltar vid gemensamma arbetsmöten och träffar.

De nya rutinerna med skärmdelningsmöten för att gå igenom kontroller i samband med testleveranser och digitala arkivleveranser har varit uppskattade. Förbundsmedlemmarna har tyckt att dessa tillfällen har varit bra för att lära sig mer och kunna ställa frågor. Skärmdelningsmöten har även gett Sydarkivera en bättre förståelse för de varierande förutsättningar som finns och de utmaningar som förbundsmedlemmarna möter i vardagen.

Vård och omsorg (VO) samt individ och familjeomsorg (IFO)

Information	Innehåll	Verksam Plan
	Journaler och akter inom kommunernas vård och omsorg (VO) samt som förs enligt: <ul style="list-style-type: none"> • Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) • Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) • Socialtjänstlagen (SoL) 	8. Vård och omsorg
	Akter kommunal individ och familjeomsorg (IFO) <ul style="list-style-type: none"> • Adoption • Familjehemsplaceringar • Faderskapsutredningar • Ekonomiskt bistånd 	9. Socialt och ekonomiskt stöd
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut <ul style="list-style-type: none"> • Journalsystem, förbundsstyrelsen 2015-03-13, § 11 		
Standarder och specifikationer <ul style="list-style-type: none"> • CITS eHealth1 Patient Medical Records, Content Information Type Specification for Patient Medical Records (CITS eHealth 1) • FGS Ärendehantering: Förvaltningsgemensam specifikation för Ärendehanteringsinformation, RAFGS3V1.0 		
Information och verksamhetssystem <p>Informationen hanteras i ett eller flera verksamhetssystem. Dessa har vanligtvis olika moduler eller gränssnitt för olika typer av akter och journaler. Uttag sker genom att akter eller journaler med tillhörande bilagor exporteras per lagrum. Det är vanligt att kommuner har eller har haft ett antal inaktiva äldre system för informationssökning och gallring.</p>		
Förberedande arbete hos förbundsmedlem <p>Medicinska journaler och sociala akter behöver slutarkiveras för att uppfylla krav i lagstiftningen. Journaler och akter har tydligt bestämda tidpunkter för när de avslutas och när det är lämpligt att överlämna till arkivmyndighet.</p> <p>Informationshanteringen sker i hög grad enligt detaljerade bestämmelser i lagstiftningen och i föreskrifter och råd från Socialstyrelsen. Det finns tvingande bestämmelser om gallring i lagstiftningen. Det innebär att förvaltningarna måste hantera registervård och gallring i systemen innan det är möjligt att genomföra uttag och överföra information till Sydarkivera för bevarande.</p>		

Bakåt i tiden har många kommuner endast hanterat gallring och bevarande i pappersakterna, medan informationen i systemen mer har betraktats som arbetsmaterial. Om förvaltningen inte är i fas med registervård och gallring i systemen så kan det vara ett mycket omfattande och arbetskrävande arbete att förbereda gallring och uttag för slutarkivering. Sydarkivera erbjuder rådgivning under det förberedande arbetet.

LEVERANSUTREDNINGAR

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Cambio Cosmic	Bevakas	Okänd	Förvaltas av Region Kronoberg via samverkansavtal med berörda kommuner.
Combine, Pulsen Omsorg	Bevakas	Integration via API	Mellanlösning behövs som kan hämta information och paketera inför slutarkivering.
Infosoc	Slutförd	Produktspecifikt uttagsformat	Används för verksamheter med HVB-hem och vårdinrättningar. Endast en aktör använder systemet.
ISOX	Slutförd	Automatiserad PDF-utskrift	Sociala verksamheter. Systemet har inte stöd för uttag via administratörsgränssnitt.
Journal digital	Planeras	FGS-uttag	Exempelfil har analyserats och validerar mot schema
Omsorg VO, LSS, IFO	Slutförd	Uttag extern konsult	Äldre inaktivt system med olika moduler/databaser. Uttag i form av dokument (Word eller PDF).
Procapita/Lifecare IFO	Pågår	Produktspecifikt uttagsformat	Rutiner och mallar finns på plats. Dialog med leverantör ang. uppdatering av exportformat
Procapita/Lifecare VoO	Pågår	Produktspecifikt uttagsformat	Rutiner och mallar finns på plats. Dialog med leverantör ang. uppdatering av exportformat
Sofia Omfale, Sofia IFO	Slutförd	Uttag extern konsult	Äldre inaktivt. Samma lösningsförslag som Omsorg VO, LSS, IFO.
Treserva	Pågår	Produktspecifikt uttagsformat	Förutsätter modul för arkivering och rapport för export till arkiv. Pilotkommuner är identifierade. Kommentarer angående exportformat har meddelats leverantör.
Viva	Planeras	FGS-uttag	Förberedelser inför utredning pågår. Pilotkommun identifierad som har tillgång till testmiljö. Exempelfil mottagen.

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	VO	IFO	Första	Senaste	
Alvesta	Uttag årligen	Uttag årligen	2019	2023	
Borgholm	Uttag årligen	Uttag årligen	2020	2023	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Förarbete	Förarbete	-	-	(Unikom)
Bromölla	Förarbete	Förarbete	-	-	
Eslöv	Testleverans	Testleverans	2020	2021	Infört nytt system med stöd för årligt uttag
Flen	Uttag årligen	Uttag årligen	-	2023	
Hässleholm	Pausat	Exempelfil	2022	2022	Flera olika systemstöd
Högsby	Förarbete	Förarbete	-	-	
Höör	Okänd status	Okänd status	2020	2020	Leverans CD-R skivor (Unikom)
Karlshamn	Uttag årligen	Uttag årligen	2020	2022	Inaktiva system, flera databaser
Karlskrona	Uttag årligen	Sortering	2019	2023	Första leverans IFO prel. 2024
Katrineholm	Förarbete	Förarbete	-	-	
Kinda	Testleverans	Uttag årligen	2022	2022	(ITSAM)
Lessebo	Extern tjänst	Uttag årligen	2019	2023	Införande nytt systemstöd pågår
Ljungby	Testleverans	Testleverans	2016	2023	
Lomma	Uttag årligen	Exempelfil	2021	2023	
Markaryd	Förarbete	Uttag årligen	2021	2021	Planerad leverans 24 maj 2023
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Uttag årligen	Uttag årligen	2020	2023	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Förarbete	Leverans CD-R	2022	2022	Äldre uttag IFO finns på CD
Olofström	Uttag årligen	Uttag årligen	2020	2023	
Osby	Förarbete	Förarbete	-	-	Har moduler som krävs (Unikom)
Oskarshamn	Förarbete	Förarbete	-	-	
Ronneby	Uttag årligen	Uttag årligen	2020	2021	HSL första uttag prel. 2023
Staffanstorps	Inventeras	Inventeras	-	-	Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Förarbete	Förarbete	-	-	Upphandling pågår
Tingsryd	Förarbete	Förarbete	2018	2018	Arkivleverans planeras
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Förarbete	Förarbete	-	-	
Vadstena	Förarbete	Förarbete	-	-	System med uttagsfunktion
Vellinge	Uttag årligen	Uttag årligen	2022	2022	Registervård pågår. Stöd från systemleverantör avs. IFO.
Vimmerby	Uttag årligen	Uttag årligen	2021	2023	(ITSAM)
Ydre	Förarbete	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Uttag årligen	Uttag årligen	2021	2023	(ITSAM)
Ödeshög	Förarbete	Förarbete	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Registervård	Testuttag	2019	2023	Ytterligare test planeras

Hälso- och sjukvård hos regionerna

Ämnesansvarig arkivarie	Valdemar Sjöqvist
Inriktningsbeslut	Journalssystem, förbundsstyrelsen 2015-03-13, § 11 (DNR)
Gallringsråd	Skriftserien Bevara och gallra <ul style="list-style-type: none"> Nr. 6. Råd om regionernas, landstingens och kommunernas patientjournaler och annan medicinsk information (3:e upplagan 2014)
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvård hos regionerna

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Hos Region Blekinge pågår fortsatt ett omfattande projekt med att införa nytt vårdinformationsstöd, nytt datalager och arkivering. Enligt planerna ska det nya vårdsystemet (Cosmic) börja användas år 2024. Regionen har tidigare fattat ett inriktningsbeslut om att vårdinformation från ett antal vårdsystem och relaterade IT-komponenter ska migreras till ett datalager eller att regionen ska bygga egna webbapplikationer som gör att vårdpersonal får tillgång till vårdinformationen från en databas. Vissa informationsmängder planerar regionen att migrera direkt till Cosmic. Sydarkivera har en nära dialog med projektledare för migrering och lösningsarkitekt gällande bevarande och gallring av information. Regionen planerar fortfarande att avveckla ett tiotal vårdadministrativa system helt. Sydarkivera stödjer regionen med det förberedande arbetet med att utreda frågor om gallring och bevarande gällande dessa vårdadministrativa system.

Vad händer närmast

Sydarkivera har fortsatt en nära dialog med regionen och förväntas bli involverade när frågor kopplade till informationshantering, gallring och bevarande blir aktuella. I nuläget ligger regionens fokus på att flytta över data från Obstetrix, journalssystem som används för att följa graviditetsprocessen, till regionens mellanarkivslösning för att tillgängliggöra informationen för relaterad vårdverksamhet efter att Cosmic tagits i drift. Därefter planerar man ta tag i ett av tre prioriterade system; PMO, Carath eller Orbit. Beroende på resultatet av detta arbete hos regionen kan Sydarkivera internt behöva ordna en egen projektorganisation för att möta upp regionens behov. För närvarande hålls det regelbundna avstämningar mellan Sydarkivera och projektledare samt lösningsarkitekt inom FVIS-programmets projekt DUVA (Datalager, Utdata, Vårdekonomi, Arkivering) för att täcka upp detta behov.

Regionen Blekinge har erbjudits tillfälle för rådgivning när det gäller patientnämndens verksamhetssystem Vårdspunkter 2.0. Det har tidigare varit rådgivningstillfällen med information om vad man behöver tänka på för att vidareutveckla systemet så att det stödjer digitalt bevarande. Nu är det nya personer ansvariga och det är dags för ett nytt möte.

Hinder och risker

Regionens arbete med att verkställa lösningar för tillgängliggörande av information från vårdssystem som ska ersättas av Cosmic via datalager och/eller webbapplikation-databas är fortfarande i ett tidigt skede. Därmed är det svårt att veta exakt hur det kommer att påverka Sydarkivera avseende de resurser som kan behövas för att stödja regionen i detta arbete. Osäkerheten gör att det finns utmaningar med att planera resurser och det finns en risk att Sydarkivera inte på ett bra sätt kan möta regionens förväntningar och behov. Sydarkivera har dock genom planering av återkommande avstämningar med regionen samt diskussion kring generella lösningar för olika scenarion byggt upp en beredskap för att hantera dessa eventuella risker.

Möjligheter och framsteg

Samtidigt som regionens arbete är i ett tidigt skede har vi en god dialog med lämpliga representanter för de delar inom projektet som rör arkiv- och informationshantering. Vi kan därmed se att arbetet rör sig framåt mot implementeringsfas och står beredda att bistå med rådgivning samt eventuella slutarkiveringsåtaganden när dessa behov uppkommer.

Vårdinformation

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	Vårdinformation <ul style="list-style-type: none"> • Medicinska journaler • Medicinska bilder • Medicinsk information 	Mallen behöver kompletteras för regioner
Gallringsråd - Skriftserien Bevara och gallra		
<ul style="list-style-type: none"> • Nr. 6. Råd om regionernas, landstingens och kommunernas patientjournaler och annan medicinsk information (3:e upplagan 2014) 		
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> • Journalsystem, förbundsstyrelsen 2015-03-13, § 11 • Databaser, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 22 (dnr. SARK.2017.58) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • CITS eHealth1 Patient Medical Records, Content Information Type Specification for Patient Medical Records (CITS eHealth 1) 		
Verksamhetssystem		
<p>Det finns många olika system som på olika sätt stödjer vården med dokumentation och producera olika typer av underlag. Det är komplexa ekosystem som kommunicerar med olika nationella tjänster. Mycket information behöver finnas direkt åtkomlig i verksamheten under lång till och är därigenom regionens ansvar. Enstaka äldre register och databaser kan slutarkiveras och överlämnas till arkivmyndighet i sin helhet.</p>		

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
BADAS	Slutförd	SIARD-export	Register akuten, egenutvecklat
NCS Cross	Bevakas		Sammanhållet journalsystem för både slutenvård och primärvård.
Eyedoc	Bevakas		Blanketter och intyg som sjukvården använder, till exempel dödsintyg. Patientliggaren är en del i Eyedoc och används av akuten.
PMO	Bevakas		Journalsystem för barnhälsovården i Blekinge.
Obstetrix	Förbereds	SIARD-export, visningsprogram	Journalsystem för förlossning/BB samt mödravård.

Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Journalia	Bevakas		System för antikoagulantia-behandling.
Prator	Bevakas		System för meddelande-hantering mellan slutenvården, primärvården, psykiatrisk öppenvård och kommuner.
Orbit	Bevakas		System för operationsplanering.
Orbit Analys	Bevakas		Rapportsystem för Orbit.
Carath	Bevakas		Kvalitetsregister och processtöd för operationsplanering inom thoraxkirurgi.
Thoraxfakturering	Bevakas		Processtöd för fakturering, interndebering och ekonomisk uppföljning av producerad/såld vård på Thoraxcentrum.
NCS BOS	Bevakas		System för att hantera remisser och svar till flertal labb.
Ersättnings-systemet	Bevakas		System som hanterar ekonomisk reglering i hälsovalet.
Remissbevakning	Bevakas		Fakturahantering och remisskontroll för utomlänsvård.
CytoBase	Bevakas		System som används för ordination, beredning och administration av cytostatika.
GynOP	Bevakas		Kvalitetsregister gällande gynekologiska operationer.
Inneliggande patient	Bevakas		System som används av växeln för att få översikt av inskrivna patienter.
Lisbet	Bevakas		Listningssystem med mera för vårdenheter inom Hälsoval Blekinge.
DRG-grupperaren	Bevakas		IT-komponent som används för verksamhetsbeskrivning i sjukvården.
Comprima/C-Archive	Förbereds	FGS-uttag	System som används för inskanning och lagring av dokument och multimedia.

Region	Aktuell status	Överföringar		Kommentar
		Första	Senaste	
Blekinge	Engångsuttag	2021	2023	BADAS, akutenliggare

Patientnämndens ärenden

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	<ul style="list-style-type: none"> Register över ärenden Register över handlingar Diarieförda handlingar/akter 	4. Demokrati och ledning
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
<ul style="list-style-type: none"> Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 Databaser, förbundsstyrelsen 2017-06-02, § 22 (dnr. SARK.2017.58) 		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> FGS Paketstruktur: Förvaltningsgemensam specifikation för paketstruktur för e-arkiv (Specifikation) METS <i>Metadata Encoding and Transmission Standard</i> FGS Ärendehantering: Förvaltningsgemensam specifikation för Ärendehanteringsinformation, RAFGS3V1.0 FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 CITS SIARD: <i>E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD.</i> 		
Information och verksamhetssystem		
Ett verksamhetssystem med stöd för registrering av allmänna handlingar har utvecklats specifikt för patientnämndens verksamhet. Region Blekinge samarbetar med flera andra regioner kring förvaltning och utveckling. För närvarande används den andra generationen av verksamhetssystemet Vårdsynpunkter, 2.0.		

LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Vårdsynpunkter 1.0	Slutförd	SIARD-export	Diarium patientnämnd, egenutvecklat i samverkan

Region	Aktuell status	Överföringar		Kommentar
		Första	Senaste	
Blekinge	Engångsuttag	2020	2020	

Skola och utbildning

Ämnesansvarig arkivarie	Maria Åkesson
Inriktningsbeslut	Inriktningsbeslut för skolans information 2/6 2023 (dnr. SARK/2023:146) Dokument och bilder i filkatalog (§ 33, förbundsstyrelsen 2019-12-06)
Gallringsråd	Skriftserien Bevara och gallra Nr. 2. Råd för kommunernas och landstingens utbildningsväsende (4:e upplagan, 2011)
Informationstyper	<ul style="list-style-type: none"> • Elevadministration och lärplattformar • Betyg och betygskataloger
Förbundsmedlemmarna använder en bred flora av verksamhetssystem för att stödja skolornas olika processer. Verksamhetssystemen stödjer sådant som elevadministration, skolplikt, betyg och omdömen, schemaläggning, pedagogik, elevsocial verksamhet, elevhälsa, individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen, skolskjuts, olycksfall, studievägledning, kommunalt aktivitetsansvar, nationella prov med mera.	

Lägesrapport

Hämt sedan sist

Förvaltningen har sammanställt inriktningsbeslut för skolans information och beslut togs i förbundsstyrelsen den 2 juni. Första prioritering är att starta upp utredningar för bevarande av elektroniskt undertecknade betygskataloger samt information från de elevadministrativa system införda på 90-talet som nu fasas ut.

Samrådsgruppen för kommunala arkivfrågor gav i mitten av maj ut den nya versionen av Bevara eller gallra nr 2 för utbildningsväsendet. Sydarkivera har gått igenom gallringsråden för att se vilka förändringar som gjorts. De största är att det numera är gallring vid inaktualitet på individuella utvecklingsplaner, gymnasie- och komvuxarbeten och för all närvaro och frånvaro. I it-stöd och elevhälsans avsnitt står det mer om hanteringen av olika typer av information än det gjort tidigare. Det har inte skett någon förändring gällande de nationella proven där bevarande fortfarande gäller med svenskämnet.

Sydarkivera deltar i Skolverkets initiativ Forum för informationsstandardisering i skolväsendet (FFIS). Arbetsgruppen Arkiv har lagts på is efter att man tydligt definierat två behov: ett xml-schema för att stödja uttag för arkivering behövs läggas till *SS 12000 Informationshantering - Gränssnitt för informationsutbyte mellan verksamhetsprocesser i skolan*, samt det juridiska

hindret för en digital hantering av betygskataloger (annat än betygskataloger). Därefter har dessa två behov tagits vidare inom Skolverket. Det förstnämnda kan eventuellt hanteras i anslutning till Svenska Institutet för Standarder (SIS)/TK450 Informationshantering inom utbildningssektorn som ansvarar för standarden SS 12000. Det sistnämnda behovet har redan enheten för skoljuridik börjat titta på hos Skolverket. Det man tittar på är om det är en lagändring som krävs eller endast förändringar i Skolverkets föreskrifter.

Många förbundsmedlemmar lämnar det äldre skoladministrativa systemet Extens för att gå över till modernare plattformar. Vid de senaste arbetsmötena samt rådgivningsmöten har både Sydarkivera och de deltagande medlemmarna fått förståelse för att kommunerna behöver ha kvar Extens ett visst antal år innan informationen i det kan överlämnas. Bland annat för att förskolorna ska kunna göra avgiftskontroller och för Komvux som behöver ha det då många elever först efter ett antal år gått klart och vill ha ut ett examensdokument.

Dialog har förts med KDRS (*Kommune-arkivinstitutionenes Digitale RessursSenter*) en organisation som stödjer de norska kommunarkiven inom digitalt bevarande) om avtal för programvaran KDRS *Innsyn* som kan användas för att skapa användarvänliga gränssnitt till databasexporter i SIARD-format som överförs för slutarkivering. Det finns färdiga visningsvyer bland annat för Extens. Programvaran KDRS *Innsyn* används i kombination med fleranvändarversionen DBPTK Enterprise som tillhör verktygssviten, *Database Preservation Toolkit*. Det är en öppen programvara för att hantera sökning i arkiverade databaser.

Vid de fortsatta kontakter som varit med skolans verksamheter, så verkar de flesta förbundsmedlemmar fortfarande ha betygskataloger med lärares underskrift på papper. Däremot har flera av förbundsmedlemmarna avtal med olika utbildningsleverantörer inom vuxenutbildningen som antingen endast har eller kan erbjuda digitala betygskataloger. NTI-skolan är en av dessa. Den här skolan använder sig enbart av digitala betygskataloger, som sedan förbundsmedlemmen får ladda ner digitalt. En annan utbildningsleverantör på distansutbildningar är Hermods och de erbjuder nu också digitala betygskataloger för de som vill ha det, vilket några förbundsmedlemmar nappat på. I slutet på maj genomfördes ett möte för de medlemskommuner som valt att börja få digitala betygskataloger från distansutbildningar via Hermods. Vi diskuterade hantering och förvaring av dessa digitala betygskataloger före leverans till digitalt slutarkiv. Det har därefter genomförts en testleverans med några digitala betygskataloger från en av våra förbundsmedlemmar som numera börjat få digitala betygskataloger från Hermods.

Elevhälsosystemet Prorenata Journal är ett journal- och aktsystem som används inom skolhälsovården samt för elevstödande insatser enligt Skollagen. Från Prorenata Journal, som

används av ett tiotal förbundsmedlemmar, har Sydarkivera tagit emot testleveranser. Efter kontroll och analys så kan det konstateras att Prorenata Journals funktion för att skapa journalarkiv fungerar mycket väl för slutarkivering. Hälften av de förbundsmedlemmar som använder Prorenata Journal har aviserat att de vill genomföra digitala arkivleveranser från systemet redan i år.

Ett flertal förbundsmedlemmar har skaffat den modul och rapport som behövs för att kunna göra arkiveringsuttag från elevhälsosystemet PMO. Flera testleveranser har genomförts. Formatet har analyserats och det är ett väl genomtänkt uttagsformat. Formatet behöver vidareutvecklas något för att stödja effektiva maskinella kontroller. Nuvarande version av uttagsformatet fungerar och rekommendationen är att strata med arkiveringsuttag av äldre skolhälsovårdsjournaler. Förberedelser pågår för skarp arkivleveranser från en pilotkommun.

Arbetsmöten har genomförts om verksamhetssystemen Prorenata och PMO. De systemen används numera inte enbart för olika typer av journaler, utan även för all elevhälsa; individuell, för grupp samt för hela skolan hos allt fler av våra medlemmar.

Det har varit rådgivning i samband med att ett kommunalförbund nu upplösts och de ingående kommunerna valt att upphandla nytt system och vad som bör tänkas på vid övergången. Det har även varit rådgivning angående Extens om huruvida det kan avvecklas eller de bör behålla läsbarhet, så att verksamheten kan fortsätta skapa examensbetyg.

Vad händer härnäst

Eftersom allt fler skolor börjat använda verksamhetssystemen Prorenata och PMO till annat än enbart journaler, så kommer även detta att finnas med i informationstypsbeskrivningarna av Prorenata och PMO. De kommande digitala arkivleveranserna från dessa system kommer att innehålla annan information än endast journaler.

En digital arkivleverans planeras från en av förbundsmedlemmarna när det gäller de digitala betygskataloger från NTI-skolan de fått in under några terminer. Det sker eftersom en ny upphandling genomförts och man har bytt utbildningsleverantör. När den sista eleven fått sin betygskatalog för sista kursen hos NTI kommer de digitala betygskatalogerna slutarkiveras hos Sydarkivera, vilket borde ske i under fjärde kvartalet 2023.

De förbundsmedlemmar som upphandlar skoladministrativa system har i samband med införandet möjlighet att skicka in exempelfiler för analys, i de fall verksamhetssystemen stödjer arkiveringsuttag med inbyggda funktioner. Sydarkivera rekommenderar förbundsmedlemmarna att kontrollera formaten för arkiveringsuttag i samband med införande.

Vi kommer fortsätta följa utvecklingen om de två behov som framkom i gruppen inom FFIS Arkiv, digitala betygsdokument samt ett XML-schema för att stödja uttag för arkivering.

Nästa steg när det gäller KDRS Innsyn är beroende av när projekt för att införa utlämnande-system för databaser kan starta. Denna komponent har avgränsats från projektet Utökad bevarandeplattform 2021–2023. Överföringen av Extens-databaser kan fortsätta innan denna lösning är helt klar.

Vissa förbundsmedlemmar skannar in kopiorna på slutbetyg och har dem digitalt. Troligtvis kommer de att behöva slutarkivera dessa framöver. Det kommer dock att ta ett antal år innan det blir aktuellt.

Hinder och risker

Det är många olika system som används inom skolans värld. Komplexiteten innebär att det finns risker för att långsiktigt kunna hitta och förstå den information som hanteras inom skolan. Det finns sällan inbyggda funktioner för arkiveringsuttag. Ibland kan det finnas en modul att köpa till men ofta finns det inte helt färdiga lösningar. Åtgärden är utbildning och rådgivning om systemförvaltning och kravställning när det gäller långsiktigt hållbar informationsförvaltning och digitalt bevarande.

Idag finns det enligt uppgifter från Skolverket hinder i skollagen för att andra betygsdokument än betygskataloger kan hanteras digitalt, då dessa behöver ha rektorns underskrift på papper. Inom FFIS forumet har frågan om elektroniskt undertecknade betygsdokument diskuterats och man kommer nu gå vidare med frågan inom Skolverket.

Möjligheter och framsteg

I samarbetet med Forum för informationsstandardisering i skolväsendet (FFIS) försöker vi få till en utökning av standarden SS 12 000 för att även fungera för arkivering och inte enbart mellan skolans verksamhetssystem. Andra frågor som lyfts till högre instanser är de juridiska hindren som finns för att upprätta även slutbetyg och andra betygsdokument digitalt. Det är flera intressenter som jobbar mot målet att kunna ha ett helt digitalt flöde.

De användarvänliga funktionerna för att skapa journalarkiv för slutarkivering med stöd av tjänsten Prorenata Journal har gjort att flera förbundsmedlemmar har kunnat komma i fas med slutarkivering av journaler med elevmedicins information (EMI). Även information som flyttats över från tidigare journalsystem kan arkiveras med stöd av Prorenata Journal.

Elevadministration och lärplattformar

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan
	<ul style="list-style-type: none"> • Elevadministration • Betyg och omdömen • Schemaläggning • Pedagogik • Elevsocial verksamhet • Individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen 	<ul style="list-style-type: none"> • 7. Skolan
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut		
Skolinformation, förbundsstyrelsen 2023-06-02 §29		
Standarder och specifikationer		
<ul style="list-style-type: none"> • Svensk standard SS12000 Informationshantering - Gränssnitt för informationsutbyte mellan verksamhetsprocesser i skolan. • FGS Databas: Relationsdatabaser baserad på SIARD, RAFGS6V1.0 • CITS SIARD: E-ARK Content Information Type Specification for Relational Databases using SIARD. 		
Verksamhetssystem		
<p>Inom förbundskretsen finns det många olika verksamhetssystem inom skolans verksamheter och varje förbundsmedlem har flera olika system för olika typer av information. Numera har vissa förbundsmedlemmar börjat eller är på gång att börja använda även lärplattformarna till elevadministration med mera. Vissa verksamhetssystem eller tjänster fungerar både som elevadministrativt stöd, lärplattform och stödjer även de elevsociala processerna i viss utsträckning.</p>		

LEVERANSUTREDNING			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Extens	Planeras	SIARD-export	Testexport genomförd
Procapita utbildning (BoU)	Planeras	SIARD-export	
Skola24	Bevakas		
Schoolsoft	Bevakas		
Unikum	Bevakas		
InfoMentor	Bevakas		
Edwise	Bevakas		
Fronter/It's Learning	Bevakas		
IST adm	Bevakas		
IST Förskola	Bevakas		
Avanti	Bevakas		
VKlass	Bevakas		
Google Suite for education	Bevakas		
Alvis	Bevakas		

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Inaktivt	Aktivt	Första	Senaste	
Alvesta	Inventeras	Inventeras	-	-	
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	Ölands kommunalförbund
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Inventeras	Inventeras	-	-	ITSAM
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	Ölands kommunalförbund
Nybro	Inventeras	Inventeras	-	-	
Olofström	Inventeras	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Testleverans	Inventeras	2022	2022	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Förarbete	Inventeras	-	-	(Unikom)

Betyg och betygskataloger

Information	Handlingslag	Mall Verksam Plan	
	<ul style="list-style-type: none"> Betygskataloger Digitala kopior av betygsdokument 	7 Skolan	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut			
Skolinformation förbundsstyrelsen 2023-06-02 § 29			
Standarder och specifikationer			
<ul style="list-style-type: none"> ISO 19005-Document management — Electronic document file format for long-term preservation 			
Verksamhetssystem			
<p>Förbundsmedlemmarna använder olika typer av verksamhetsstöd för att skapa betygskataloger och betygsdokument. En del av verksamhetssystemen gör det möjligt att underteckna betygskataloger med elektronisk underskrift.</p> <p>Det är hittills framför allt inom den kommunala vuxenutbildningen där det förekommer tjänster för digital signering av betygskatalogerna. Det blir en digitalt signerad betygs katalog per elev och kurs.</p>			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
NTI-skolan (Omnius)	Planeras	Digitalt signerade dokument	NTI-skolan, befintlig funktion för att spara ner digitalt signerade betygskataloger via tjänsten.
Hermods	Planeras	Digitalt signerade dokument	Hermods skickar digitalt signerade betygskataloger via mejl alternativt erbjuder lösningar för integration mot kommunernas system.

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Kataloger	Betyg	Första	Senaste	
Alvesta	Inventeras	Inventeras	-	-	
Borgholm	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Boxholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Bromölla	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Eslöv	Inventeras	Inventeras	-	-	
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Förarbete	Inventeras	-	-	
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Inventeras	Inventeras	-	-	(Unikom)
Karlshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Karlskrona	Inventeras	Inventeras	-	-	
Katrineholm	Förarbete	Inventeras	-	-	
Kinda	Förarbete	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Lessebo	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ljungby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Lomma	Inventeras	Inventeras	-	-	
Markaryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mönsterås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Mörbylånga	Inventeras	Inventeras	-	-	(Ölands kommunalförbund)
Nybro	Förarbete	Inventeras	-	-	
Olofström	Förarbete	Inventeras	-	-	
Osby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Oskarshamn	Inventeras	Inventeras	-	-	
Ronneby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Staffanstorp	Inventeras	Inventeras	-	-	Ny förbundsmedlem 2023
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras	-	-	
Tingsryd	Inventeras	Inventeras	-	-	
Torsås	Inventeras	Inventeras	-	-	
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vellinge	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vimmerby	Förarbete	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ydre	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Åtvidaberg	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Ödeshög	Inventeras	Inventeras	-	-	(ITSAM)
Östra Göinge	Testleverans	Inventeras	2023	2023	(Unikom)

Elevhälsovård och elevhälsa

					
Information 		Handlingsslag <ul style="list-style-type: none"> Elevhälsovårdsjournaler Elevhälsans akter/elevakter 		Mall Verksam Plan 7. Skolan	
Gallringsråd - Skriftserien Bevara och gallra					
<ul style="list-style-type: none"> Nr. 6. Råd om regionernas, landstingens och kommunernas patientjournaler och annan medicinsk information (3:e upplagan 2014) 					
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut					
<ul style="list-style-type: none"> Journalssystem, förbundsstyrelsen 2015-03-13, § 11 					
Standarder och specifikationer					
<ul style="list-style-type: none"> CITS eHealth1 Patient Medical Records, Content Information Type Specification for Patient Medical Records (CITS eHealth 1) 					
Verksamhetssystem					
<p>Informationen hanteras i ett eller flera verksamhetssystem. I många fall finns både skolhälsovårdens journaler och elevakter även i pappersversion. Det kan förekomma äldre inaktiva system där informationen inte migrerats med till nyare. Det förekommer komplexa avtal med olika moduler och tjänster för att kunna hantera uttag för arkivering. De nyare verksamhetssystemen har stöd för både de medicinska journalerna och akter för olika yrkesgrupper. En del kommuner använder inte verksamhetssystem för digitala elevakter. Elevhälsovården och personalhälsovården har i hög utsträckning använt samma produkter för att hantera sina journaler.</p>					
LEVERANSUTREDNINGAR					
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar		
Asynja	Slutförd	Tjänst leverantör			
Cambio Cosmic	Bevakas	Okänd	Förvaltas av Region Kronoberg.		
Journal 3	Lösning-förslag	Automatiserad PDF-utskrift	Elevhälsovård och elevhälsa. Äldre inaktivt system.		
PMO	Pågår	Administratörs-gränssnitt	Förutsätter modul för arkivering och rapport för export till arkiv.		
ProfDoc	Lösning-förslag	Automatiserad PDF-utskrift	Elevhälsovård och elevhälsa. Äldre inaktivt system.		
ProRenata	Pågår	Produktspecifikt uttagsformat	Nyare system med portal för arkiveringsuttag		

Medlem	Aktuell status		Överföringar		Kommentar
	Elevhälsovård	Elevhälsa	Första	Senaste	
Alvesta	Engångsuttag	Inventeras	2018	2019	
Borgholm	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Boxholm	Uttag årligen	Testleverans	2023	2023	Preliminärt v. 44
Bromölla	Modul krävs	Inventeras	-		Alt. migrering vid byte
Eslöv	Uttag årligen	Testleverans	2021	2023	Arkivleverans på gång
Flen	Inventeras	Inventeras	-	-	
Hässleholm	Exempelfil	Exempelfil	2023	2023	Skarp arkivleverans uppskjuten
Högsby	Inventeras	Inventeras	-	-	
Höör	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Karlshamn	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Karlskrona	Förarbete	Förarbete	-	-	Preliminärt Q4 2023
Katrineholm	Inventeras	Inventeras	-	-	
Kinda	Förarbete	Förarbete	-	-	
Lessebo	Engångsuttag	Inventeras	2018	2018	Aktivt via Region Kronoberg
Ljungby	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Lomma	Testleverans	Testleverans	2023	2023	Arkivleverans på gång
Markaryd	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Mönsterås	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Mörbylånga	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Nybro	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Olofström	Testleverans	Inventeras	2023	2023	
Osby	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Oskarshamn	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Ronneby	Testleverans	Inventeras	2023	2023	Arkivleverans på gång
Staffanstorp	Inventeras	Inventeras	-	-	
Sölvesborg	Inventeras	Inventeras			
Tingsryd	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Torsås	Modul krävs	Inventeras	-	-	Samverkan Kalmar län
Trosa	Inventeras	Inventeras	-	-	
Vadstena	Testleverans	Testleverans	2023	2023	Arkivleverans på gång
Vellinge	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte
Vimmerby	Förarbete	Förarbete	-	-	Systembyte pågår
Ydre	Uttag årligen	Uttag årligen	2023	2023	Överföring pågår
Åtvidaberg	Förarbete	Förarbete	-	-	
Ödeshög	Förarbete	Förarbete	-	-	
Östra Göinge	Modul krävs	Inventeras	-	-	Alt. migrering vid byte

Trygghet och säkerhet

Ämnesansvarig arkivarie	Anki Heimonen
Inriktningsbeslut	<ul style="list-style-type: none"> Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 (dnr SARK/2019:205)
Gallringsråd	<ul style="list-style-type: none"> Riksarkivets allmänna råd om bevarande och gallring av handlingar hos räddningstjänsten, RA-FS 2005:3. Skriftserien Bevara och gallra Nr. 10. Råd om bevarande och gallring av handlingar hos räddningstjänsten (1:a upplagan, 2004) VerksAM Plan 1.6. Trygghet och säkerhet, 5.1.
Informationstyp	<ul style="list-style-type: none"> Räddningstjänstens ärenden och dokument

Lägesrapport

Hänt sedan sist

Det har skett ett omfattande arbete med uppdatering av VerksAM flik 5 Trygghet och säkerhet. Förslaget till uppdateringar har kommunicerats med berörda via grupp på Sydarkiveras Community samt i samband med årets nätverksträff inom området. Förändringarna har publicerats i VerksAM 1.7.

Ett nytt räddningstjänstförbund har bildats och två andra har upplösts i Kalmar län. Det flaggas för kommande förändringar inom räddningstjänstförbunden i Blekinge och kanske även i Skåne. Sydarkivera följer utvecklingen och erbjuder stöd och rådgivning för att på bästa sätt kunna minimera riskerna för informationsförluster i samband med organisationsförändringarna.

Oskarshamns kommun har slutarkiverat sin data genom att systemleverantören har överfört en backup-kopia, databasdump, till Sydarkivera. Överföringen skedde den 19 juni 2023. Databasdumpen har lästs in i databashanterare och en SIARD-fil har skapats med verktyget DBPTK, *Database Preservation Toolkit*. Så långt har hanteringen fungerat bra rent tekniskt.

På nätverksträffen för Trygghet och säkerhet den 4 oktober 2023 presenterades de varianter som finns för arkiveringsuttag från Daedalos: uttag via användargränssnitt med strukturerade filer i paketstruktur enligt FGS Paketstruktur 1.2 eller databasexport i SIARD-format. Det var genomgång av för och nackdelar med de olika uttagsmetoderna för slutarkivering. Fördelen med att använda supporterade uttagsformat är framför allt att det går att vara säker på hur

informationen hänger ihop. När det gäller databasarkivering så går det inte helt säkert att veta om tolkningen databasens innehåll blir helt korrekt när inte programvaran finns kvar.

Det har varit kontakt med Ölands kommunalförbund som kommer att avveckla sin verksamhet. Räddningstjänsten är numer en del av Räddningstjänst Sydost med säte i Kalmar. Räddningstjänst Sydost ansvarar för sitt slutarkiv, det vill säga att förbundet själv är arkivmyndighet. Det framkom då att information från de olika kommunernas Daedalos-instanser har överförts till Daedalos hos Räddningstjänst Sydost.

Vad händer härnäst

Fortsatt dialog planeras med Räddningstjänst Sydost, berörda förbundsmedlemmar och Kalmar kommunarkiv kring hantering av arkiveringsuttag. Bäst kvalitet på informationen skulle det bli om arkiveringsuttaget sker via Daedalos inbyggda funktioner för arkiveringsuttag. Detta skulle eventuellt kunna ske från den aktiva instansen som Räddningstjänsten Sydost använder. Det förutsätter att man har tillgång till modulen för arkiveringsuttag samt att migreringen är gjord så att informationen är fördelad på de olika lokala räddningstjänsterna.

Arbetet kommer att fortsätta med analys av de databasexport till SIARD-format som genomförts. Analyser, tester och iakttagelser kommer att dokumenteras i testprotokoll och berörda kommer att kallas till gemensamt skärmdelningsmöte.

Inledande kontakter sker med de förbundsmedlemmar som använder verksamhetssystemet CORE.

Hinder och risker

De flesta medlemmar har inte arkiveringsmodulen till Daedalos och behöver arkivera sin information via uttag genom beställning till systemleverantör. Alternativet är engångsuttag genom databasexport i SIARD-format, men det är viktigt att tänka på att detta kräver ett ibland omfattande analysarbete. För att visa upp informationen på ett användarvänligt sätt kan särskilda användarvyer krävas, jämför informationen ovan om Extens och KDRS Innsyn.

Möjligheter och framsteg

Det finns en väl fungerande funktion för arkiveringsuttag från Daedalos och de olika förekommande rapporterna samt ärenden och handlingar som registrerats. De räddningstjänster som använder Daedalos kan genomföra testuttag i de fall som man skaffar modulen för arkiveringsuttag.

Räddningstjänstens ärenden och dokument

Information	Innehåll	Verksam Plan	
	<p>Information kopplad till räddningsinsatser vid alla typer av olyckshändelser och fara för olyckshändelser samt förebyggande arbete och tillsyn för att förhindra och begränsa skador på människor, miljö och egendom enligt</p> <ul style="list-style-type: none"> Lagen om skydd mot olyckor (LSO) (2003:778) Lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE) (2010:1011) 	5. Trygghet och säkerhet	
Förbundsstyrelsens inriktningsbeslut			
<ul style="list-style-type: none"> Ärende- och dokumenthantering, förbundsstyrelsen 2019-12-06, § 33 			
Standarder och specifikationer			
<ul style="list-style-type: none"> FGS Paketstruktur: Förvaltningsgemensam specifikation för paketstruktur för e-arkiv (Specifikation) METS <i>Metadata Encoding and Transmission Standard</i> 			
Verksamhetssystem			
<p>Inom förbundskretsen finns ett antal räddningstjänstförbund och även kommunala nämnder och förvaltningar som bedriver räddningstjänst. I samband med tidigare systeminventeringar och genomförda nätverksträffar har det framkommit att i princip alla förbundsmedlemmar och gemensamma kommunalförbund använder samma verksamhetssystem. Systemet tillhandahålls som tjänst hos leverantören. Leverantören äger produkten och hanterar utveckling.</p> <p>En del räddningstjänster använder kommunernas diariesystem för registrering av handlingar som ska till nämnd för beslut. Räddningstjänstförbunden använder i flera fall Daedalos för motsvarande typ av ärenden.</p>			
Produkt	Utredning	Uttagsmetodik	Kommentar
Daedalos	Pågår	FGS-uttag	Tester har genomförts i samarbete med Räddningstjänsten Västra Blekinge.
CORE	Planeras	Okänt	

Medlem	Status	Överföringar		Kommentar
		Första	Senaste	
Alvesta	Slutarkiv Växjö			Ingår i Värends räddningstjänstförbund
Bromölla	Föarbete	-	-	
Borgholm	Planering	2023	-	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Boxholm	Slutarkiv Mjölby			Räddningstjänsten Mjölby Boxholm
Eslöv	Slutarkiv Malmö			Räddningstjänsten Syd
Flen	Föarbete	-	-	
Hässleholm	Föarbete	-	-	Samverkan med Osby
Högsby	Planering	2023	-	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Höör	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Skånemitt
Karlshamn	Testleverans	2022	2022	Räddningstjänsten Västra Blekinge
Karlskrona	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Östra Blekinge
Katrineholm	Föarbete	-	-	Västra Sörmlands Räddningstjänst
Kinda	Föarbete	-	-	
Lessebo	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Östra Kronoberg
Ljungby	Föarbete	-	-	
Lomma	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp
Markaryd	Föarbete	-	-	
Mönsterås	Planering	2023	-	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Mörbylånga	Planering	2023	-	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Nybro	Planering	2023	-	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Olofström	Testleverans	2022	2022	Räddningstjänsten Västra Blekinge
Osby	Föarbete	-	-	Samverkan med Hässleholm
Oskarshamn	Engångsuttag	2023	2023	Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Ronneby	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Östra Blekinge
Staffanstorp	Föarbete	2023	-	Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp
Sölvesborg	Testleverans	2022	2022	Räddningstjänsten Västra Blekinge
Tingsryd	Föarbete	-	-	Räddningstjänsten Östra Kronoberg
Torsås	Slutarkiv Emmaboda			Går in i Räddningstjänsten Sydost 2023
Trosa	Slutarkiv Nyköping			Sörmlandskustens räddningstjänst
Vadstena	Slutarkiv Motala			Räddningstjänsten Motala-Vadstena
Vellinge	Föarbete	-	-	
Vimmerby	Föarbete	-	-	
Ydre	Föarbete	-	-	
Åtvidaberg	Slutarkiv Norrköping			Räddningstjänsten Östra Götaland
Ödeshög	Föarbete	-	-	
Östra Göinge	Slutarkiv Kristianstad			Räddningstjänsten Kristianstad/Östra Göinge

Förbundsstyrelse 2023-12-01

§ 47

Redovisning av digitala arkivleveranser 2023

SARK/2023:228

Förbundsstyrelsens beslut.

- Informationen noteras och läggs till handlingarna.

Sammanfattning

Förvaltningen har sammanställt en redovisning av digitala arkivleveranser för perioden maj till och med oktober 2023. Den samlade redovisningen sker två gånger om året. Dokumentet innehåller lägesrapporter och redovisning av status för förbundsmedlemmarna när det gäller olika leveranstyper.

Allt fler verksamhetssystem har inbyggt stöd för att göra arkiveringsuttag för slutarkivering. Samtidigt uppkommer nya utmaningar och det blir mer tydligt hur förutsättningarna skiljer sig åt mellan förbundsmedlemmarna. Det fortsätter att komma in en till två överföringar i veckan. Insamlingen av externa webbplatser har därutöver genomförts i två omgångar.

Beslutsunderlag

- Redovisning av digitala arkivleveranser hösten 2023 (SARK/2023:228)

Beslutet skickas till:

Förbundsmedlemmar

- Plats och tid: VA SYD, Hjälmgatan 3, Malmö, vån 2, konferensrum H2O, den 17 november 2023 kl. 09:00 – 12:00
- Närvarande: Lars Leonardsson (M) - Vice ordförande, tjänstgör som ordförande
 Vehbo Hot (S) - Ledamot
 Håkan Fäldt (M) - Ledamot
 Jenny Bengtsson (SD) - Ledamot
 Christer Wallström (L) - Ledamot
 Nils Holmqvist (M) - Ledamot
 Catharina Malmborg (M) - Ledamot
 Robert Wenglén (M) - Ledamot
 Åsa Petersson (S) – tjänstgör för Magdalena Beck (S)
 Mats Andersson (S) – Ersättare
 Helena Grahn (M) – Ersättare
 Patrick Angelin (SD) – Ersättare
 Lena Fällström (S) – Ersättare
 Daniel Petersson (M) – Ersättare §§73-76 och del av § 77
 Per Bengtsson (S) – Ersättare
 Christina Sundvall - Mötessekreterare §§ 73-83
- Frånvarande: Magdalena Beck (S) - Ordförande
 Martti Niilekselä (FNL) – Ersättare
 Janet Anderson (S) - Ersättare
- Övriga deltagare: Joel Olthed (förbundsdirektör) §§ 73-76 o 78-83, Anna Uth (stabschef) §§ 73-76 o 78-83, Stefan Åkesson (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Liselotte Stålhandske (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Elina Bratt (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Gard Braadli (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Karin Fernström (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Joanna Lindwall (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Dag Oredsson (avdelningschef) §§ 73-76 o 78-83, Lisa Dahlberg (enhetschef) §§ 73-76 o 78-83, Håkan Hagwall (konsult, MAXIMA) §§ 81-82
- Tid för justering: 2023-11-21
- Underskrifter: Sekreterare _____ Paragraf 73 - 84
 Christina Sundvall
- Ordförande _____
 Lars Leonardsson
- Justerare _____
 Håkan Fäldt

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Datum när anslaget sätts upp

Datum när anslaget tas ner

Förvaringsplats för protokoll

Ärendelista

§ 73 Upprop

§ 74 Justeringsperson och justeringsdatum

§ 75 Godkännande av dagordning

§ 76 Återrapportering av beslutsärenden

§ 77 Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund, VA Malmö samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

§ 78 Strategisk utredning om Bulltofta vattenverk

§ 79 Förslag till datum för strategidagar 2024

§ 80 Informationsärende - Verksamhetsstrategi för VA SYD

§ 81 Informationsärende - Status MAXIMA

§ 82 Informationsärende - Uppdrag att utreda alternativ för Lunds anslutning till Nya Sjölunda

§ 83 Informationsärende - Förbundsdirektören informerar

§ 84 Informationsärende - Rekrytering förbundsdirektör

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 73 Upprop

Upprop genomförs.

HD:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352f1f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 74 *Justeringsperson och justeringsdatum*

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att utse Håkan Fäldt att jämte ordföranden justera dagens protokoll. Protokollet justeras den 21 november 2023.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352f1f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 75 Godkännande av dagordning

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att godkänna dagordningen.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c35241f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Dnr 23/00121-12

§ 76 Återrapportering av beslutsärenden

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att med godkännande lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Beslutsärenden enligt bilaga återrapporteras och protokoll från delegation 1 2023-10-27 anmäls.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352f1f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Dnr 23/01824-6

§ 77 Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar föreslå förbundsfullmäktige besluta

att fastställa förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA kollektiven inom VA SYD med beaktande av ägarnämnd Lommas och ägarnämnd Eslövs förslag om minskning av resurskostnaderna med 15 077 tkr,

att underskottet i verksamheten för VA Burlöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 15,0% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA LUND för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 17,4% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Malmö för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 11,5% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Lomma för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 23,9% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Eslöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 29,3% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del, samt

att det ska hållas en budgetberedning under två dagar i mars 2024.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till drift- och investeringsbudget samt taxa för 2024 för VA-kollektiven har tagits fram. Stefan Åkesson informerar om ärendet.

Beslutsgång

Catharina Malmborg (M) yrkar att ärendet ska återremitteras till förvaltningen för komplettering med en konsekvensanalys av ägarnämnd Eslövs och ägarnämnd Lommas förslag att minska resursbudgeten. Håkan Fäldt (M) yrkar avslag på Catharina Malmborgs (M) yrkande om återremiss.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Ordföranden ställer proposition på om ärendet ska avgöras idag eller återremitteras enligt Catharina Malmborgs (M) yrkande om återremiss och finner att förbundsstyrelsen beslutat att ärendet ska avgöras idag.

Håkan Fäldt (M) yrkar bifall till det framlagda förslaget med följande ändrings- och tilläggsyrkanden;

-att resurskostnaderna ska minska med 15 077 tkr i enlighet med förslag från ägarnämnd Lomma och ägarnämnd Eslöv,

-att höjning av VA-taxan från och med 2024-01-01 ska ske med 15,0% för VA Burlöv, 17,4% för VA Lund, 11,5% för VA Malmö, 23,9% för VA Lomma och 29,3% för VA Eslöv,

-att det ska hållas en budgetberedning under två dagar i mars 2024.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut i enlighet med Håkan Fältds (M) yrkanden och att förbundsstyrelsen har beslutat enligt förslaget.

Dnr 23/01876-1

§ 78 Strategisk utredning om Bulltofta vattenverk

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att utan eget ställningstagande skicka den strategiska utredningen om Bulltofta vattenverk till Sydsvatten för yttrande.

Sammanfattning av ärendet

En strategisk utredning kring Bulltofta vattenverk har tagits fram. Det föreslås att förbundsstyrelsen utan eget ställningstagande ska skicka utredningen till Sydsvatten för yttrande.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens, och att förbundsstyrelsen har beslutat enligt förslaget.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352f1f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Dnr 23/01689-9

§ 79 Förslag till datum för strategidagar 2024

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att det ska hållas en avfallsstrategidag den 6 februari 2024, samt

att det ska hållas budgetberedning den 13-14 mars 2024.

Sammanfattning av ärendet

Det föreslås att det ska hållas en avfallsstrategidag den 6 februari 2024. Det föreslås vidare att förbundsstyrelsens årliga strategidag ska hållas den 13 mars 2024.

Beslutsgång

Ordföranden yrkar att det istället för förslagen strategidag den 13 mars ska hållas en budgetberedning den 13-14 mars 2024.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut, förvaltningens med ordförandens yrkande, och att förbundsstyrelsen har beslutat enligt förslaget.

§ 80 Informationsärende - Verksamhetsstrategi för VA SYD

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att bordlägga informationsärendet.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att informationsärendet ska bordläggas.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut i enlighet med ordförandens förslag och att förbundsstyrelsen har beslutat att bordlägga informationsärendet.

§ 81 Informationsärende - Status MAXIMA

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Förbundsdirektören och Anna Uth informerar om beslutsprocessen för MAXIMA.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352ff1 Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 82 Informationsärende - Uppdrag att utreda alternativ för Lunds anslutning till Nya Sjölunda

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Håkan Hagwall informerar om alternativa metodval för Lunds anslutning till Nya Sjölunda. Ytterligare information kommer att ges på kommande sammanträde.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352ff1f Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 83 Informationsärende - Förbundsdirektören informerar

Beslut

Förbundsstyrelsen beslutar

att bordlägga informationsärendet.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att informationsärendet ska bordläggas.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut i enlighet med ordförandens förslag och att förbundsstyrelsen har beslutat bordlägga informationsärendet.

§ 84 Informationsärende - Rekrytering förbundsdirektör

HR-avdelningen på Malmö stad informerar med anledning av rekrytering av förbundsdirektör.

ID:c3235f20-883a-11ee-b208-45879c352ff1 Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Plats och tid: Radisson Blu Hotel, Östergatan 10, konferensrum Övedskloster, Malmö, den 29 november 2023 kl. 09:00-11:15, ajournering kl 10:40-10:55

Närvarande: Elin Engdahl (S) - Ordförande
 Andréas Schönström (S) - Vice ordförande §§ 48-51
 Sofia Hedén (S) - Ledamot
 Jan Olsson (S) - Ledamot
 Mohamed Yassin (MP) – Ledamot §§ 48-51
 Ewa Bertz (L) - Ledamot §§ 48-52
 John Roslund (M) - Ledamot
 Darko Simic (M) - Ledamot
 Håkan Ask (SD) - Ledamot
 Tobias Petersson (V) - Ledamot
 Louise Rehn Winsborg (M) - Ledamot
 Cecilia Barnes (L) - Ledamot
 Shahad Lund (MP) - Ledamot
 Bo Kronvall (L) - Ledamot
 Janet Andersson (S) - Ledamot
 Fredrik Ottesen (SD) - Ledamot
 Robert Wenglén (M) - Ledamot
 Arwin Sohrabi (S) – tjänstgör för Andréas Schönström (S) §§ 52-53
 Christina Wessling (S) – tjänstgör för Mohamed Yassin (MP) §§ 52-53
 Susanne Jönsson (S) – tjänstgör för Ewa Bertz (L) § 53
 Eva Hallén (SD) – Ersättare
 Anders Andersson (V) – Ersättare
 Lena Fällström (S) – Ersättare
 Christian Gehrman (FNL) – Ersättare
 Håkan Dahlgren (M) – Ersättare
 Bengt Andersson (M) – Ersättare
 Paul Andersson (S) - Ersättare
 Christina Sundvall - Mötessekreterare

Frånvarande: Isabel Enström (MP) – Ersättare
 Roko Kursar (L) – Ersättare
 Anja Nordberg Sonesson (M) – Ersättare
 Amanda Traneborn (M) – Ersättare
 Klas Svanberg (M) – Ersättare
 Johan Nilsson (C) – Ersättare
 Thomas Bondesson (SD) – Ersättare

Övriga deltagare: Magdalena Beck (ordförande VA SYD förbundsstyrelse), Lars Leonardsson (vice ordförande VA SYD förbundsstyrelse), Joel Olthed (förbundsdirektör), Anna Uth (stabschef), Stefan Åkesson (avdelningschef), Karin Wikström (avdelningschef), Dag Oredsson (kommunikationschef), Lisa Dahlberg (enhetschef), Mikael Hölttä (personalföreträdare)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla

Datum när anslaget sätts upp

Datum när anslaget tas ner

Förvaringsplats för protokoll

Tid för
justering: 2023-12-04

Underskrifter: Sekreterare _____ Paragraf 48 - 53
Christina Sundvall

Ordförande _____
Elin Engdahl

Justerare _____
Jan Olsson

ID:63719f80-926f-11ee-92a3-a769185abdf7 Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Ärendelista

§ 48 Upprop

§ 49 Justeringsperson och justeringsdatum

§ 50 Godkännande av dagordning

§ 51 Anmälan av ny ersättare i VA SYDs förbundsfullmäktige för perioden fram till och med 2026-12-31 (Malmö)

§ 52 Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

§ 53 Förslag till extra sammanträde med förbundsfullmäktige

§ 48 Upprop

Upprop genomförs.

ID:63719f80-926f-11ee-92a3-a769185abdf7 Status: Signerat av alla

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 49 Justeringsperson och justeringsdatum

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att utse Jan Olsson att jämte ordföranden justera dagens protokoll. Protokollet justeras den 4 december 2023.

§ 50 Godkännande av dagordning

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att godkänna dagordningen.

Dnr 23/00006-20

§ 51 Anmälan av ny ersättare i VA SYDs förbundsfullmäktige för perioden fram till och med 2026-12-31 (Malmö)

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att lägga anmälan om utseende av Susanne Jönsson (S) till ny ersättare i VA SYDs förbundsfullmäktige till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Ledamöter och ersättare i förbundsfullmäktige VA SYD utses av kommunfullmäktige i respektive medlemskommun. Efter beslut anmäls förändringarna i VA SYDs förbundsfullmäktige.

Frida Trollmyr (S) har av sagt sig uppdraget som ersättare i VA SYDs förbundsfullmäktige. Kommunfullmäktige i Malmö har vid sitt sammanträde den 1 november 2023 godkänt avsägelsen och utsett Susanne Jönsson (S) till ny ersättare i förbundsfullmäktige VA SYD.

Dnr 23/01824-7

§ 52 Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att fastställa bifogade förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD,

att underskottet i verksamheten för VA Burlöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 15,0% samt genom ianspråktagande av tidigare överskott med 1 080 tkr och fonderingar med 6 170 tkr, fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Eslöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 29,3% samt genom ianspråktagande av fonderingar med 6 811 tkr fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Lomma för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 23,9% samt genom ianspråktagande av tidigare överskott med 2 214 tkr fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Lund för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 17,4% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del,

att underskottet i verksamheten för VA Malmö för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 11,5% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del, samt

att uppdra till förbundsstyrelsen att ta fram en ny beredningsprocess för budgetarbetet inför 2024.

Sammanfattning av ärendet

Ett förslag till drift- och investeringsbudget samt taxa för 2024 för VA-kollektiven har tagits fram. Stefan Åkesson informerar om ärendet och Karin Wikström informerar om budget samt taxa 2024 för avfallsverksamheten.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

John Roslund (M) med instämmande av Robert Wenglén (M), Jan Olsson (S), Shahad Lund (MP), Janet Andersson (S), Bo Kronvall (L) och Louise Rehn Winsborg (M) yrkar bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Ewa Bertz (L) med instämmande av Robert Wenglén (M), Jan Olsson (S), Shahad Lund (MP), Janet Andersson (S), Bo Kronvall (L), Louise Rehn Winsborg (M), John Roslund (M) och Håkan Ask (SD) yrkar att det ska uppdras till förbundsstyrelsen att ta fram en ny beredningsprocess för budgetarbetet inför 2024.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut, förbundsstyrelsens med Ewa Bertzs (L) med fleras tilläggsyrkande, och att förbundsfullmäktige har beslutat enligt förslaget.

Dnr 22/01543-29

§ 53 Förslag till extra sammanträde med förbundsfullmäktige

Beslut

Förbundsfullmäktige beslutar

att ett extra sammanträde med förbundsfullmäktige ska hållas den 22 december 2023 kl 9.00.

Sammanfattning av ärendet

Det föreslås att det ska hållas ett extra sammanträde med förbundsfullmäktige den 18 december 2023 kl 9.00 för behandling av ärende om MAXIMA.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att det extra sammanträdet med förbundsfullmäktige ska hållas den 22 december kl 9.00.

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag till beslut i enlighet med ordförandens förslag, och att förbundsfullmäktige har beslutat enligt förslaget.

Titel	Ärende-Nr	Dokument-Nr	Utgåva
Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö	23/01824	Klicka här för att ange dokument-Nr.	1
Handläggare/Avd	Dokumentdatum	Sida	
Stefan Åkesson Ekonomiavdelningen	2023-11-22	1 (4)	

Ange projektnr.

Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

Förslag till beslut

Förbundsstyrelsen föreslår Förbundsfullmäktige besluta

- **att** fastställa bifogade förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD
- **att** underskottet i verksamheten för VA Burlöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 15,0% samt genom ianspråktagande av tidigare överskott med 1 080 tkr och fonderingar med 6 170 tkr, fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del
- **att** underskottet i verksamheten för VA Eslöv för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 29,3% samt genom ianspråktagande av fonderingar med 6 811 tkr fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del
- **att** underskottet i verksamheten för VA Lomma för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 23,9% samt genom ianspråktagande av tidigare överskott med 2 214 tkr fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del
- **att** underskottet i verksamheten för VA Lund för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 17,4% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del
- **att** underskottet i verksamheten för VA Malmö för 2024 finansieras genom att VA-taxan från och med 2024-01-01 höjs med 11,5% fördelat med 60% på fast del och 40% på rörlig del

FÖRSLAG TILL BESLUT

Titel	Ärende-Nr	Dokument-Nr	Utgåva
Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö	23/01824	Klicka här för att ange dokument-Nr.	1
Handläggare/Avd	Dokumentdatum	Sida	
Stefan Åkesson	2023-11-22	2 (4)	
Ekonomiavdelningen			

Sammanfattning av ärendet

VA-verksamheten inom VA SYD finansieras genom uttag av avgifter från VA-abonenterna i hemkommunerna. Storleken på avgifterna regleras i VA-taxa. VA-avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter. Anläggningsavgifterna ska täcka kostnaderna för anslutning av nya abonnenter. Brukningsavgifterna ska täcka kostnader för drift av den allmänna VA-anläggningen samt kapitalkostnader för erforderliga investeringar i ledningsnät, reningsverk och andra anläggningar.

En viktig förutsättning för kommunalförbundet VA SYD är att ekonomierna för de samverkande kommunernas verksamheter skall hållas klart åtskilda och att det lokala inflytandet från delägarkommunerna säkerställs. Därför erfordras ett budget- och taxeärende för varje i kommunalförbundet ingående kommuns ägarnämnd.

Ägarnämnderna i VA SYD skall säkerställa det lokala inflytandet och som grund för ägarnämndernas ställningstaganden ligger de förhållanden som finns i den egna kommunen och de krav på verksamheten som ställs från olika intressenter där.

Förbundsfullmäktige är VA SYDs högsta beslutande organ. Förbundsfullmäktige har övertagit de uppgifter rörande verksamheterna som tidigare legat på kommunfullmäktige i delägarkommunerna. Förbundsfullmäktiges uppgift är bl.a. att besluta om budget för förbundet och besluta om viktiga ekonomiska frågor, bl.a. beslut om nivå för VA-taxa, på initiativ från ägarnämnderna.

Förbundsstyrelsens roll är att leda och samordna förvaltningen av kommunalförbundets angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Grunden för förbundsstyrelsens ställningstagande är en strävan att utveckla verksamheten i kommunalförbundet så att den totalt sett skall kunna drivas med största möjliga effektivitet. Styrelsen skall bereda de ärenden som tas upp i förbundsfullmäktige.

Förbundsstyrelsen beslutade att föreslå till Förbundsfullmäktige att resursbudgeten ska minska med 15 077 tkr för de gemensamma kostnaderna. Detta påverkar kollektiven med följande belopp:

- Burlöv 550 tkr
- Lomma 787 tkr
- Eslöv 1 300 tkr
- Lund 2 809 tkr
- Malmö 9 631 tkr

Förändringen är applicerad i de bifogade dokumenten.

Arbetet med budget 2024 har genomförts av alla chefer på VA SYD i samarbete med ekonomiavdelningen. VA SYDs ledningsgrupp har varit styrande i arbetet med budgetprioriteringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Titel	Ärende-Nr	Dokument-Nr	Utgåva
Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Eslöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö	23/01824	Klicka här för att ange dokument-Nr.	1
Handläggare/Avd	Dokumentdatum	Sida	
Stefan Åkesson Ekonomiavdelningen	2023-11-22	3 (4)	

Samråd har skett med

Budgetärendet och konsekvenserna för VA-taxan har behandlats i Förbundsstyrelsen vid sammanträde 2023-11-17

Budgetärendet och konsekvenserna för VA-taxan har behandlats i ägarnämnden för Malmö vid sammanträde 2023-11-06.

Budgetärendet och konsekvenserna för VA-taxan har behandlats i ägarnämnderna för Burlöv och Lund vid sammanträden 2023-11-07.

Budgetärendet och konsekvenserna för VA-taxan har behandlats i ägarnämnden för Eslöv vid sammanträde 2023-11-08.

Budgetärendet och konsekvenserna för VA-taxan har behandlats i ägarnämnden för Lomma vid sammanträde 2023-11-09.

Information om budgetarbetet och förestående taxehöjningar har presenterats på följande möten:

- Förbundsstyrelsen 2023-06-15
- Ägarnämnder september/oktober 2023
- Förbundsstyrelsen 2023-10-13
- Delegation 1 2023-10-27

Beslutsunderlag

Bilaga 1	Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA kollektiven
Bilaga 2	Budgetförslag 2024 – VA Burlöv
Bilaga 3	Budgetförslag 2024 – VA Eslöv
Bilaga 4	Budgetförslag 2024 – VA Lomma
Bilaga 5	Budgetförslag 2024 – VA Lund
Bilaga 6	Budgetförslag 2024 – VA Malmö
Bilaga 7	Burlöv taxebilaga brukningsavgifter 2024
Bilaga 8	Eslöv taxebilaga brukningsavgifter 2024
Bilaga 9	Lomma taxebilaga brukningsavgifter 2024
Bilaga 10	Lund taxebilaga brukningsavgifter 2024
Bilaga 11	Malmö taxebilaga brukningsavgifter 2024

FÖRSLAG TILL BESLUT

Titel

Förslag till drift- och investeringsbudget 2024 för VA-kollektiven inom VA SYD samt justering av VA-taxa för 2024 för VA Burlöv, VA Lomma, VA Lund och VA Malmö

Ärende-Nr

23/01824

Dokument-Nr

Klicka här för att ange dokument-Nr.

Utgåva

1

Handläggare/Avd

Stefan Åkesson

Dokumentdatum

2023-11-22

Sida

4 (4)

Ekonomiavdelningen

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA SYD

DRIFTSBUDGET 2024 – VA BURLÖV

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningavgifter	40 844	39 029	-1 815
Anläggningsavgifter	832	892	60
Övriga intäkter	1 110	832	-278
Verksamhetens intäkter	42 786	40 753	-2 033
Personalkostnader	-15 405	-16 106	-701
Internfördelad tid	3 736	3 617	-119
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-11 669</i>	<i>-12 489</i>	<i>-820</i>
Övriga kostnader	-27 955	-29 327	-1 372
Verksamhetens kostnader	-39 624	-41 816	-2 192
Avskrivningar	-5 732	-6 936	-1 204
Upplösning avsättning avskrivn	249	123	-126
Totala kostnader	-45 107	-48 629	-3 522
Verksamhetens Nettokostnader	-2 321	-7 876	-5 555
Finansiella intäkter	18	245	227
Finansiella kostnader	-3 272	-5 463	-2 191
Finansiella poster	-3 254	-5 218	-1 964
Resultat efter finansiella poster	-5 575	-13 094	-7 519
Tidigare överskott/Avsättning	5 575	7 250	1 675
Årets resultat	0	-5 844	-5 844

DRIFTSBUDGET 2024 – VA ESLÖV

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningssavgifter	100 820	100 264	-556
Anläggningsavgifter	1 525	1 830	305
Övriga intäkter	27 734	21 643	-6 091
Verksamhetens intäkter	130 079	123 737	-6 342

Personalkostnader	-32 278	-35 304	-3 026
Internfördelad tid	5 882	6 118	236
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-26 396</i>	<i>-29 186</i>	<i>-2 790</i>
Övriga kostnader	-75 871	-79 545	-3 674
Verksamhetens kostnader	-102 267	-108 731	-6 464
Avskrivningar	-32 954	-34 726	-1 771
Upplösning avsättning avskrivn	0	255	255
Totala kostnader	-135 221	-143 202	-7 981

Verksamhetens Nettokostnader	-5 142	-19 465	-14 323
-------------------------------------	---------------	----------------	----------------

Finansiella intäkter	338	533	195
Finansiella kostnader	-8 846	-17 210	-8 364
Finansiella poster	-8 508	-16 677	-8 169

Resultat efter finansiella poster	-13 650	-36 142	-22 492
Tidigare överskott/Avsättning	13 650	6 811	-6 839
Årets resultat	0	-29 331	-29 331

DRIFTSBUDGET 2024 – VA LOMMA

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningssavgifter	56 571	55 806	-765
Anläggningsavgifter	1 019	1 056	37
Övriga intäkter	3 903	3 303	-600
Verksamhetens intäkter	61 493	60 165	-1 328
Personalkostnader	-20 875	-22 523	-1 648
Internfördelad tid	4 710	4 730	20
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-16 165</i>	<i>-17 793</i>	<i>-1 628</i>
Övriga kostnader	-38 947	-37 036	1 911
Verksamhetens kostnader	-55 112	-54 829	283
Avskrivningar	-12 917	-14 081	-1 164
Upplösning avsättning avskrivn	0	31	31
Totala kostnader	-68 029	-68 879	-850
Verksamhetens Nettokostnader	-6 536	-8 714	-2 178
Finansiella intäkter	24	342	318
Finansiella kostnader	-2 663	-7 200	-4 537
Finansiella poster	-2 639	-6 858	-4 219
Resultat efter finansiella poster	-9 175	-15 572	-6 397
Tidigare överskott/Avsättning	9 175	2 214	-6 961
Årets resultat	0	-13 358	-13 358

DRIFTSBUDGET 2024 – VA LUND

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningavgifter	248 450	246 683	-1 767
Anläggningsavgifter	9 837	10 391	554
Övriga intäkter	4 820	6 100	1 280
Verksamhetens intäkter	263 107	263 174	67
Personalkostnader	-69 832	-76 229	-6 397
Internfördelad tid	13 295	11 772	-1 523
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-56 537</i>	<i>-64 457</i>	<i>-7 920</i>
Övriga kostnader	-151 112	-156 988	-5 876
Verksamhetens kostnader	-207 649	-221 445	-13 796
Avskrivningar	-55 902	-62 525	-6 623
Upplösning avsättning avskrivn	6 783	6 440	-343
Totala kostnader	-256 768	-277 530	-20 761
Verksamhetens Nettokostnader	6 339	-14 356	-20 694
Finansiella intäkter	82	1 151	1 069
Finansiella kostnader	-18 838	-29 633	-10 795
Finansiella poster	-18 756	-28 482	-9 726
Resultat efter finansiella poster	-12 417	-42 838	-30 420
Tidigare överskott/Avsättning	12 417	0	-12 417
Årets resultat	0	-42 838	-42 837

DRIFTSBUDGET 2024 – VA MALMÖ

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningavgifter	798 933	795 257	-3 676
Anläggningsavgifter	22 395	23 554	1 159
Övriga intäkter	67 074	64 335	-2 739
Verksamhetens intäkter	888 402	883 146	-5 256
Personalkostnader	-254 448	-276 923	-22 475
Internfördelad tid	60 463	58 571	-1 892
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-193 985</i>	<i>-218 352</i>	<i>-24 367</i>
Övriga kostnader	-492 872	-506 540	-13 668
Verksamhetens kostnader	-686 857	-724 892	-38 035
Avskrivningar	-158 407	-166 122	-7 716
Upplösning avsättning avskrivn	5 841	5 420	-421
Totala kostnader	-839 423	-885 594	-46 172
Verksamhetens Nettokostnader	48 979	-2 448	-51 428
Finansiella intäkter	288	4 209	3 921
Finansiella kostnader	-49 267	-93 562	-44 295
Finansiella poster	-48 979	-89 353	-40 374
Resultat efter finansiella poster	0	-91 801	-91 802
Tidigare överskott/Avsättning	0	0	0
Årets resultat	0	-91 801	-91 802

DRIFTSBUDGET 2024 –VA KOLLEKTIVEN

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningavgifter	1 245 618	1 237 039	-8 579
Anläggningsavgifter	35 608	37 723	2 115
Övriga intäkter	104 641	96 213	-8 428
Verksamhetens intäkter	1 385 867	1 370 975	-14 892
Personalkostnader	-392 838	-427 085	-34 247
Internfördelad tid	88 086	84 808	-3 278
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-304 752</i>	<i>-342 277</i>	<i>-37 525</i>
Övriga kostnader	-786 757	-809 436	-22 679
Verksamhetens kostnader	-1 091 509	-1 151 713	-60 204
Avskrivningar	-265 912	-284 390	-18 478
Upplösning avsättning avskrivn	12 873	12 269	-604
Totala kostnader	-1 344 548	-1 423 834	-79 286
Verksamhetens Nettokostnader	41 319	-52 859	-94 178
Finansiella intäkter	750	6 480	5 730
Finansiella kostnader	-82 886	-153 068	-70 182
Finansiella poster	-82 136	-146 588	-64 452
Resultat efter finansiella poster	-40 817	-199 447	-158 630
Tidigare överskott/Avsättning	40 817	16 275	-24 542
Årets resultat	0	-183 172	-183 172

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA BURLÖV

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Befintliga ledningar	13 570	18 371	9 006	6 320
Exploatering och serviser	7 132	7 899	13 928	11 392
Inventarier och utrustning	727	1 062	810	861
Pumpning, reservoar. o anordn.	1 700	1 600	1 500	1 500
VA-utbyggnadsområde	0	0	0	3 015
Investeringar totalt	23 129	28 932	25 244	23 088

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA ESLÖV

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	59 535	69 278	58 726	43 521
Befintliga ledningar	31 773	55 499	15 435	18 919
Exploatering och serviser	6 606	10 379	13 054	11 683
Inventarier och utrustning	1 739	2 334	1 881	1 979
Nya överförings o huvudledning	0	906	8 347	1 953
Pumpning, reservoar. o anordn.	22 383	4 151	12 490	1 341
Vattenverk	850	621	1 379	0
VA-utbyggnadsområde	417	554	10 895	9 079
Övergripande justering	-17 920	0	0	0
Investeringar totalt	105 383	143 722	122 207	88 475

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA LOMMA

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	4 350	6 373	5 631	5 600
Befintliga ledningar	6 013	15 364	5 071	14 283
Exploatering och serviser	2 800	3 550	8 619	8 619
Inventarier och utrustning	1 442	2 194	1 780	1 893
Pumpning, reservoar. o anordn.	9 682	6 563	37 396	3 859
Investeringar totalt	24 287	34 044	58 497	34 254

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA LUND

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	46 375	35 259	51 998	79 801
Befintliga ledningar	47 097	76 966	80 240	71 314
Dagvattenanläggningar	10 831	11 606	12 857	19 990
Exploatering och serviser	51 597	48 489	42 886	36 315
Inventarier och utrustning	3 902	5 491	4 382	4 656
Nya överförings o huvudledning	20 039	3 580	420	68 919
Pumpning, reservoar. o anordn.	8 825	26 002	20 571	10 668
Vattenverk	2 800	3 223	9 819	4 959
VA-utbyggnadsområde	9 805	223	12 608	3 060
Övergripande justering	-29 120	0	0	0
Investeringar totalt	172 151	210 839	235 781	299 682

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA MALMÖ

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	220 791	240 785	190 013	270 890
Befintliga ledningar	196 348	273 519	267 999	194 741
Dagvattenanläggningar	0	95	0	5 000
Exploatering och serviser	118 959	124 551	119 705	107 782
Inventarier och utrustning	7 828	10 885	8 526	13 526
Nya överförings o huvudledning	855	804	6 160	30 037
Pumpning, reservoar. o anordn.	20 161	32 735	49 170	39 140
Vattenverk	75 716	93 525	84 558	35 286
VA-utbyggnadsområde	0	790	3 535	0
Övergripande justering	-92 960	0	0	0
Investeringar totalt	547 698	777 689	729 666	696 402

INVESTERINGSBUDGET 2024 – GEMENSAMMA

Investeringar	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	27 352	15 855	3 900	0
Befintliga ledningar	0	89	60	60
Inventarier och utrustning	9 500	23 500	5 240	6 560
IT-system och hårdvara	23 758	20 799	10 900	10 900
Investeringar totalt	60 609	60 244	20 100	17 520

INVESTERINGSBUDGET 2024 – MAXIMA

Investeringar	2023	2024
Avloppsreningsverk	172 769	239 181
Investeringar Totalt	172 769	239 181

INVESTERINGSBUDGET 2024 – VA KOLLEKTIVEN

Investeringar	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	531 172	606 732	310 268	399 811
Befintliga ledningar	297 301	439 809	377 811	305 636
Dagvattenanläggningar	10 832	11 701	12 857	24 990
Exploatering och serviser	187 094	194 868	198 192	175 792
Inventarier och utrustning	25 138	45 465	22 619	29 476
IT-system och hårdvara	23 758	20 799	10 900	10 900
Nya överförings o huvudledning	20 894	5 290	14 927	100 909
Pumpning, reservoar. o anordn.	60 251	71 051	121 126	56 509
Vattenverk	79 366	97 368	95 756	40 245
VA-utbyggnadsområde	10 223	1 566	27 038	15 154
Övergripande justering	-140 000	0	0	0
Investeringar Totalt	1 106 029	1 494 650	1 191 494	1 159 421

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA BURLÖV

2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Vi fortsätter att investera i vårt vatten.....	2
2	Investeringsbudget	4
2.1	Långsiktig plan	4
2.2	Vad är planerat för år 2024?	5
2.3	MAXIMA	6
2.3.1	Vad är planerat för år 2024?	7
3	Driftsbudget.....	8
3.1	Resultaträkning.....	8
3.2	Budgetförklaringar	9
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	9
3.2.2	Anläggningsavgifter	10
3.2.3	Övriga intäkter	11
3.2.4	Resurskostnader	11
3.2.5	Övriga kostnader	12
3.2.6	Gemensamma intäkter och kostnader	13
3.2.7	Kapitalkostnader.....	14
3.3	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	16
4	3-årsplan	17
4.1	Intäkter	18
4.2	Resurskostnader	18
4.3	Övriga kostnader	18
4.4	Finansiella kostnader.....	18

1 Vi fortsätter att investera i vårt vatten

Räntor, inflation och inte minst behovet av ökade investeringar innebär stora kostnadsökningar som kommer att kräva höjda VA-taxor i hela landet.

Förra året var det de rusande elpriserna som var en av de främsta orsakerna, i år är främsta orsaken en ingående negativ budget på grund av nyttjade resultat i budgeten för 2023. Det innebär att vi som utgångspunkt måste kraftigt öka taxorna i fyra av våra medlemskommuner bara för att täcka en ingående negativ budget, därefter tillkommer alla andra höjningar på grund av ökade kostnader.

De höjda räntorna och inflationen driver upp kostnaderna. Ränteläget spelar en stor roll eftersom ett kommunalförbund, som VA SYD, inte får gå med vinst utan finansierar alla investeringar genom lån.

Ökade kostnader för inköp av vatten, avskrivningar, pensionskostnader och kemikalier är andra faktorer som påverkar taxehöjningen. Elpriserna kommer dock att sjunka i budgeten för 2024 jämfört med 2023.

Höjningarna av VA-taxorna i våra medlemskommuner sker ändå fortsatt från låga nivåer och vi har en stor befolkning vilket innebär att många är med och delar på kostnaden.

En mer långsiktig utmaning är att infrastrukturen är sliten och underdimensionerad, vilket skapar ett omfattande investeringsbehov och nya utgiftsposter. Våra VA-anläggningar är byggda för 50–70 år sedan och räcker inte till för att hantera en växande befolkning, expanderande städer och klimatförändringar.

Allt underhållsarbete syftar till att hålla anläggningar och dess ingående delar i sådant skick att de kan utföra sin krävda funktion. Underhållet har i VA SYDs verksamhet under lång tid varit eftersatt vilket redan har gett konsekvenser i form av generellt försämrade prestanda på anläggningarna samt flera mycket allvarliga och kostsamma haverier. Ännu fler haverier och sämre prestanda är sannolikt. Dålig prestanda och haverier påverkar anläggningens funktion och därmed förmåga att leverera det den är avsedd för (i VA SYDs fall är det att rena avloppsvatten, producera dricksvatten samt förflyttning av olika vattenslag). Den utdragna processen kring beslutet för genomförande av programmet *Maxima* innebär att underhållskostnaderna stiger då det tar längre tid för den nya anläggningen att tas i bruk och underhållet behöver hanteras motsvarande tid på den gamla utrustningen. Att inte bedriva underhållsarbete kommer försämra anläggningarnas prestanda ytterligare.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa får MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) att varna för bristande samhällelig beredskap när det gäller bland annat dricksvattenhantering och avlopp. Det måste åtgärdas.

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera såväl i fredstid som under höjd beredskap och krig. Avbrott kan uppstå vid till exempel pumphaverier, läckor, översvämningar och ledningsbrott och ännu allvarligare är det om förorenat vatten kommer ut i dricksvattnet och gör människor sjuka. Det finns en mängd olika händelser som, tillsammans eller var för sig, kan hota dricksvattenförsörjningen. Det som vid en första anblick kan se ut som en slump eller en olycka, kan vara en antagonistisk händelse. Samhällskritisk infrastruktur, där dricksvattenförsörjningen ingår, är enligt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) och Säkerhetspolisen ett centralt mål för främmande makt redan nu. Med koppling till MSB:s

varningar går det inte heller att utesluta avsiktlig skadegörelse mot samhälls nödvändig infrastruktur, vilket de misstänkta återkommande sabotagen mot gasledningarna i Östersjön är en påminnelse om.

Sammantaget innebär det att ett driftsäkert VA-system är en av samhällets viktigaste infrastruktur tillgångar med stora behov av utbyggnad, förnyelse och rekrytering av kompetent personal. Det kostar men är nödvändigt – framför allt i Skåne som präglas av stor inflyttning, bostadsbyggande och företagsetableringar.

VA SYD uppskattar det egna investeringsbehovet till cirka 1,2 miljarder om året de kommande tre åren. Utöver detta tillkommer stora investeringskostnader för programmet *Maxima* som behövs för att skapa ett robust och driftsäkert avloppssystem. Reningsverket Nya Sjölund i Malmö är den viktigaste ingrediensen i programmet. Förbättrad vattenhantering och ny miljöteknik gynnar såväl näringslivet som vattenmiljön och klimatet och är samtidigt en förutsättning för att regionen ska kunna växa.

2 Investeringsbudget

2.1 Långsiktig plan

Ur ett långsiktigt perspektiv drivs budgeten främst av ett förnyelsebehov på befintliga ledningar samt exploatering. Investeringar som får påverkan på Burlövs taxa framöver, men som inte är en del av Burlövs egen investeringsbudget, är främst investeringar på Sjölunda reningsverk. Sjölunda reningsverk, där Burlövs avloppsvatten renas, står inför stora investeringar på grund av ett moderniseringsbehov men också stora befolkningsökningar och utökade krav på rening. De större investeringar som genomförs i Burlöv närmsta tre åren är:

- Sunnanå sydost utbyggnad
- Kronetorp strukturplan
- Burlövs stationsområde avslutas under perioden

När det gäller gemensamma investeringar, vilka inte syns på respektive kollektiv, pågår det och planeras det för insatser som påverkar arbetssätt och effektivitet inom områdena digitalisering och informationshantering. De gemensamma investeringarna innefattar även utrustning för stöd så som labb, instrument och IT.

Nedan visas Burlövs investeringstakt för de kommande tre åren uppdelat på de största områdena. Att budgeten för befintliga ledningar minskar under åren 2024-2025 i nedan tabell beror främst på en omfördelning av personella resurser till VA-utbyggnadsområdet Sunnanå sydost som beräknas pågå mellan 2024-2025.

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Befintliga ledningar	13 570	18 371	9 006	6 320
Exploatering och serviser	7 132	7 899	13 928	11 392
Inventarier och utrustning	727	1 062	810	861
Pumpning, reservoar. o anordn.	1 700	1 600	1 500	1 500
VA-utbyggnadsområde	0	0	0	3 015
Investeringar totalt	23 129	28 932	25 244	23 088

2.2 Vad är planerat för år 2024?

Den totala investeringsbudgeten för Burlöv är 28 932 tkr för 2024. Budgeten omfattar ett antal projekt och följande kan lyftas fram för att ge en översiktsbild över vad som planeras.

Under rubriken **Befintliga ledningar** är de största projekten under året Burlövs stationsområde, utbyte av anordningar samt förnyelse av Blomstervägarna.

I Burlövs stationsområde sker förnyelse för att säkerställa distribution och kapacitet för framtida bruk samt för kommunens planerade exploatering. Projektet är indelat i tre etapper; Hantverkaregatan som färdigställs 2023, Vånggatan samt sanering av eternitleddning inom Burlövs centrum som genomförs under 2024.

Under 2024 ser vi fortsatt ett högt tryck på utbyte av anordningar. Det uppdämda behovet av att byta ut vattenmätare sedan pandemin leder till fler byten än normalt vilket också leder till fler identifierade anordningar som behöver åtgärdas då de inte fungerar tillfredsställande.

Förnyelse av vattenledning sker i blomstervägarna då vi identifierat riskledningarna.

I och med avvecklingen av Arlövs sockerbruk behöver VA SYD göra en ombyggnad av dagvattenhanteringen i området. I projektet kommer vi bland annat utreda om fördröjningskapaciteten i Kalinadammen behöver ökas, om flödesriktningen behöver ändras samt överta ledningar och bygga en helt ny systemlösning för dagvattenhanteringen i och kring sockerbrukets fastighet.

Under **Exploatering och serviser** är det främst att fortsätta arbetet med strukturplan för Kronetorp som tar budget i anspråk. Projektering i Pilvallen och Burlövs Egna Hem är två andra projekt som beräknas kunna starta under året.

Under rubriken **Inventarier och utrustning** hittar vi inköp samt installation av vattenmätare. I Burlöv har vi drygt 3 000 vattenmätare. De vanligaste mätarna får sitta uppe i 10 år innan de ska bytas, och de större mätarna har kortare utesittningstid och måste bytas oftare. Under Covidpandemin kunde inga vattenmätare bytas och vi har nu fler mätare att byta de närmsta åren för att komma ikapp. För att öka resurserna som byter mätare har vi upphandlat en extern entreprenör.

Vid vattenmätarbytet är målet att byta till digitala vattenmätare då vi ser en stor vinst med dem så som automatisk avläsning varje månad, bättre balans i intäkter och i framtiden larm vid läckor.

Under rubriken **Pumpning, reservoar. o anordningar** finns investeringar i mindre pumpstationer för att ersätta äldre utrustning.

2.3 MAXIMA

Avloppsreningsystemet MAXIMA är VA SYDs satsning på en ny regional avloppsrening i medlemskommunerna Burlöv, Lomma och Malmö samt Svedala som VA SYD samtidigt erbjuder att bli medlem. Det är en av regionens största infrastruktursatsningar i närtid och en viktig förutsättning för att tillväxtregionen sydvästra Skåne ska kunna fortsätta växa. Med en gemensam lösning möter VA SYD behovet av utbyggnad och modernisering av avloppsreningen i kommunerna, värnar närliggande vattenmiljöer och möjliggör växande städer.

MAXIMA omfattar i dagsläget ett nytt och robust Sjölunda avloppsreningsverk i Malmös utkant intill Öresund, utloppsledningar i Öresund, en ny stor pumpstation vid Sjölunda avloppsreningsverk, en avloppstunnel under Malmö samt överföringsledningar och nödvändiga pumpstationer för att ansluta berörda kommuner till Sjölunda avloppsreningsverk.

Nedan visas programmets investeringstakt uppdelat i programmets huvudområden.

Kolumn 2023: avser senaste årsprognos för 2023

Kolumn 2024: avser investeringsbudget för 2024

Tkr		
Investeringar	2023	2024
Programstyrning	82 470	127 000
Tillstånd	19 440	6 200
Nya Sjölunda	22 007	28 900
Tunnel	7 638	46 800
Överföring Lund-Malmö	-102	0
Mottagning	4 611	5 000
Kostnader fakturerade till Lund för omarbetning	-44 690	0
Osäkerheter för planerade händelser		25 000
Investeringar totalt	91 374	238 900

2.3.1 Vad är planerat för år 2024?

Programorganisationen som ska bygga MAXIMA arbetar i enlighet med programdirektivet. Ett genomförandeavtal avseende omfattning med tillhörande budget förväntas beslutas av medlemskommunerna under 2024.

Programmet arbetar fram MAXIMAs omfattning. Varje etapp ska beskrivas för att förstå otydligheter, avgränsas, kostnadsberäknas och tidsättas för ett genomförande.

Programmet arbetar med uppdelning; avgränsningar för interna projekt. Den slutgiltiga uppdelningen kommer ske efter ett genomförandebeslut och programmet ska därtill formulera nödvändiga strategier som ska ligga till grund för respektive projekts genomförande, entreprenadform och omfattning.

Tillståndsprocessen sker i enlighet med fattade beslut. VA SYD har lämnat in tillståndsansökan för miljötillstånd till Mark- och miljödomstolen (MMD) och tillstånd för utläggning av utloppsledning till regeringen i enlighet med Kontinentalsockellagen under 2023. Under 2024 förväntas huvudförhandlingen i MMD att äga rum.

Förväntad leverans för genomförandeavtalet sker i enlighet med 2023 överenskommen tidplan. Ordningen för beslut är:

1. Leverans till medlemsrådet
2. VA SYDs Förbundsfullmäktige fattar beslut
3. Medlemskommunerna inklusive Svedala fattar beslut
4. VA SYDs Förbundsfullmäktige kvitterar tagna beslut

Programdirektivet är nedbrutet till en programplan och en mottagningsplan. Det innebär i korthet att:

- Forma ett program för att genomföra medlemskommunernas beslut om programmets omfattning till överenskommet tids- och kostnadsspann
- Organisera programmet så att åtagandet i genomförandebeslutet säkerställs
- Informera nödvändiga intressenter inför genomförandet
- Genomföra tillståndsprocessen så att prognoserade planer kan innehållas samt att pågående drift erhåller en förankrad process innehållande framtida tillstånd.
- Fortsatt arbeta med etablering av en mottagande organisation i VA SYD i enlighet med mottagningsplanen
- Fortsatt projektering

Volymen av ovan arbete för 2024 finns i föreslagen budget.

3 Driftsbudget

I detta kapitel beskrivs det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningsavgifter	40 844	39 029	-1 815
Anläggningsavgifter	832	892	60
Övriga intäkter	1 110	832	-278
Verksamhetens intäkter	42 786	40 753	-2 033
Personalkostnader	-15 405	-16 106	-701
Internfördelad tid	3 736	3 617	-119
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-11 669</i>	<i>-12 489</i>	<i>-820</i>
Övriga kostnader	-27 955	-29 327	-1 372
Verksamhetens kostnader	-39 624	-41 816	-2 192
Avskrivningar	-5 732	-6 936	-1 204
Upplösning avsättning avskrivn	249	123	-126
Totala kostnader	-45 107	-48 629	-3 522
Verksamhetens Nettokostnader	-2 321	-7 876	-5 555
Finansiella intäkter	18	245	227
Finansiella kostnader	-3 272	-5 463	-2 191
Finansiella poster	-3 254	-5 218	-1 964
Resultat efter finansiella poster	-5 575	-13 094	-7 519
Tidigare överskott/Avsättning	5 575	7 250	1 675
Årets resultat	0	-5 844	-5 844

En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med 33,2 %. Burlöv har dock ett ackumulerat överskott om 1 080 tkr som måste nyttjas under 2024. En taxejustering med 30,5 % krävs då för att täcka kvarvarande budgetunderskott. Det finns även möjlighet att nyttja fonderingar så att taxehöjningen blir **15,0%**

3.2 Budgetförklaringar

3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

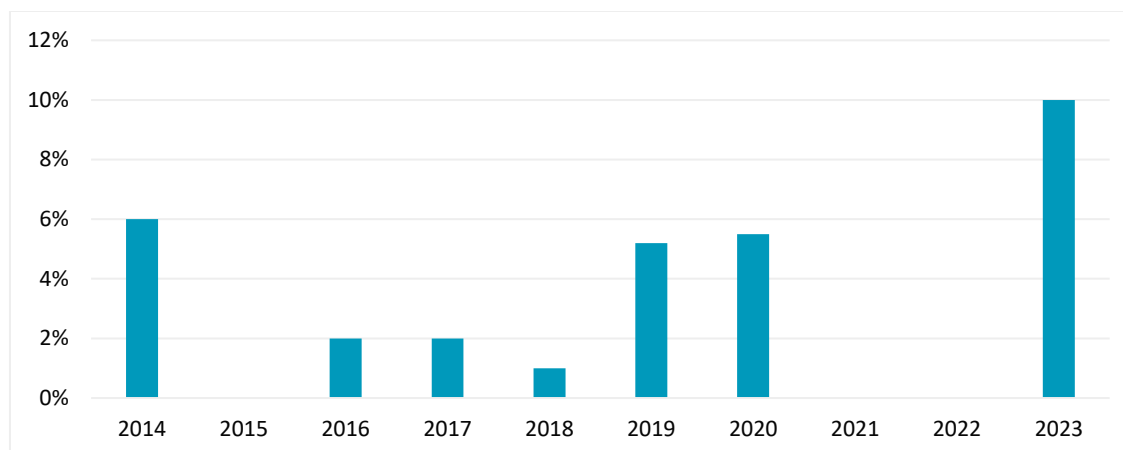
Budgeteringen följer DR2-prognosen med minskad fakturerad vattenförbrukning varför budgeten har justerats ned. Det har också gjorts en nedjustering till följd av att Nordic Sugar planerar att lägga ned sin verksamhet i början av 2024. Budgeten har även räknats upp med 1,7% förväntad befolkningsökning för 2024. Dessa justeringar summerar till en minskning av budgeten med -1 815 tkr.

För kollektivet innebär varje 1% höjning att brukningsintäkterna ökar med 390 tkr. För 2024 föreslås följande taxeförändring:

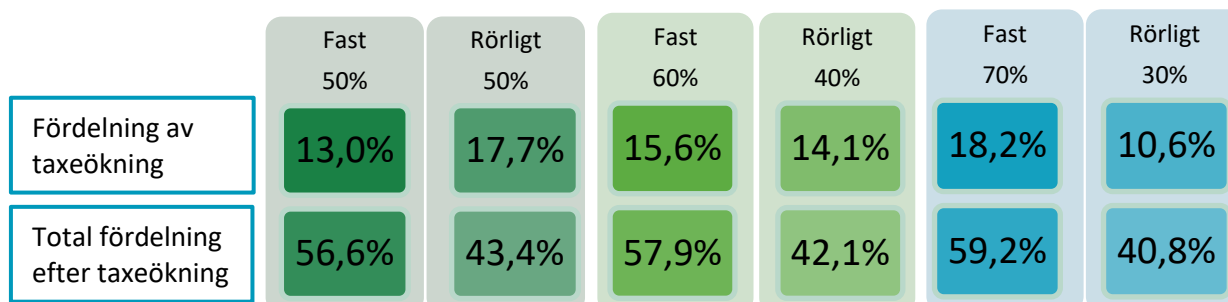
3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

Nedan bild visar den historiska taxeutvecklingen. Blankt innebär att ingen taxehöjning gjorts.

3.2.1.2 Taxefördelning

Den nuvarande taxan är fördelad enligt följande: Fast 57,6% Rörligt 42,4%

Vi förordar en fördelning av taxeökningen med 60% fast och 40% rörligt för att synkronisera med VA SYDs kostnadsstruktur.

3.2.1.3 Kostnad typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletttrum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

15,0 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/år	Höjning/månad
6 238 kr	7 178 kr	940 kr	78 kr

Typhus B

"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2000 m³/år.

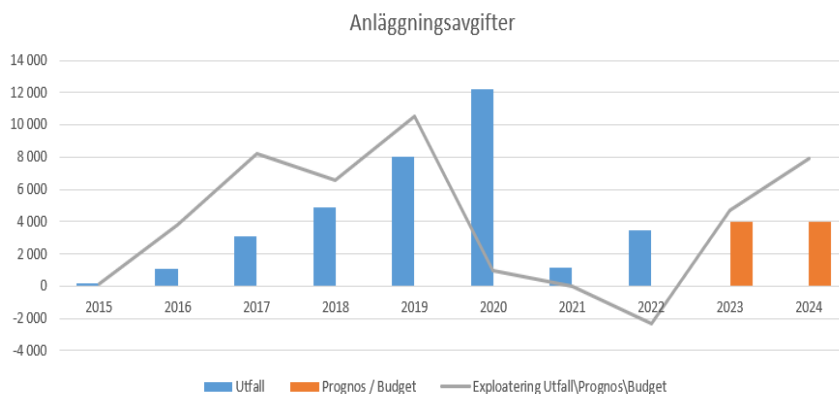
15,0 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
58 479 kr	67 151 kr	8 672 kr	723 kr	578 kr	48kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid tillbyggnad eller fastighetsreglering.

Anläggningsavgifterna betraktas som en förutbetalad intäkt som successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Periodisering av anläggningsavgiften görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.

I ovan bild kan vi i de blå kolumnerna följa vårt historiska utfall för våra anläggningsavgifter. Under innevarande år är det dock prognos i den orange-färgad kolumnen vi ser istället för utfall. För kommande år är kolumnen

orangevärgad och visar här istället vår budgeterade nivå. Linjen som syns i bilden är våra exploateringar som är uppbyggt på samma sätt som utfallet med utfall, prognos och budget.

Det som ses i diagrammet är att det under innevarande år inte alltid faller ut anläggningsavgifter motsvarande exploateringarna. Detta beror på att utbyggnaden av ett område oftast pågår under en längre period än exploateringsprojekten. Anläggningsavgifterna kan därför inhämtas i många år efter att en exploatering är slutförd. Budget 2024 för anläggningsavgifterna förväntas följa prognosen för 2023 inklusive indexreglering på 5,0%, då vi tror på en aning lugnare byggtakt.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har. Övriga intäkter står för 2,8 % av de totala VA-intäkterna och består dels av intäkter för pumpstationer och dels intäkter för transiteringsavgifter av dricksvatten från grannkommun. Under övrigt återfinns diverse intäkter såsom ledningsöverföring, uthyrning av antennplatser etc.

Följande intäktsposter är redovisade under denna kategori:

Intäkt pumpstationer	52 tkr
Transiteringsavgifter (Lomma Kommun)	185 tkr
Övrigt	<u>595 tkr</u>
Totalt	832 tkr

3.2.4 Resurskostnader

Till resurskostnader hör personalkostnader, internfördelad tid samt konsulter och inhyrd personal. Konsulter och inhyrd personal återfinns vanligtvis som en post under Övriga kostnader, men här vill vi lyfta dessa poster tillsammans.

Resurskostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Personalkostnader	-15 405	-16 106	-701	-4,6%
Internfördelad tid	3 736	3 617	-119	-3,2%
Summa egen personal	-11 669	-12 489	-820	-7,0%
Konsulter och inhyrd personal	-1 922	-1 752	170	8,8%
Summa totalt	-13 591	-14 241	-650	-4,8%

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten. Personalen som arbetar med Maxima fördelas till kollektiven Malmö, Lomma och Burlöv.

Lönekostnaderna för 2024 består både av poster för befintlig personal, men även budget för nya tjänster. Lönejustering för 2024 har budgeterats till 4%. I budget för 2024 ingår även helårseffekt av de tjänster som har anställts under 2023.

PO-kostnaderna fortsätter ligga på en hög nivå (52,6%), men strax under budget för 2023 (54%).

VA SYD ser framöver ett stort behov av fler tjänster för att kunna möta investeringsbehovet men även för att kunna leverera enligt driftsuppdraget, och möta det faktiska underhållsbehovet. En ökad investeringsbudget medför förutom ett ökat behov av projektledare, även att driftverksamheten behöver förstärkas och vara tillgänglig för att kunna bidra till, samt ta emot investeringsprojekten. Till 2024 budgeteras därför med 37 nya tjänster, med budgeterad anställningsstart från juni 2024-nov 2024.

Internfördelad tid minskar till 2024, vilket är en anpassning till prognosen för 2023, då det har visat sig att budget för 2023 är för hög. För de nya tjänsterna som tillkommer under 2024 beräknas inte så mycket tid på internfördelad tid, utan det ökar när de nyanställda personerna börjar komma in i sitt arbete.

Kostnadsposten för konsulter och inhyrd personal minskar från 2023 till 2024. Posten har anpassats efter politiskt beslut om minskning av resursbudget.

3.2.4.1 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost. Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt

3.2.5 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor). De kostnadsgrupperna med störst avvikelse mellan budget 2023 och budget 2024 redovisas nedan.

Övriga kostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Rep/underhåll mask/inventarier	-383	-39	344	89,7%
Fastighetskostnader	-331	-512	-181	-54,8%
Elektricitet	-500	-699	-199	-39,7%
Vatten för distribution	-7 467	-8 197	-730	-9,8%
Entreprenadarbeten övriga	-9 862	-10 624	-762	-7,7%
Resterande övriga kostnader	-9 413	-9 256	157	1,7%
Totalt	-27 955	-29 327	-1 372	-4,9%

Reparation och underhåll av maskiner/inventarier

Avser kostnader för reparationer och underhåll på våra avloppsreningsverk, vattenverk samt pumpstationer. Budget har flyttats till andra grupperingar som t.ex. Förbrukningsinventarier och Service och underhåll.

Fastighetskostnader

Kostnaderna för gångbanerenshållning, städning och planerat underhåll på våra fastigheter ökar framförallt till följd av hög inflation och nytt städavtal.

Elektricitet

Kostnaden per kilowattimme (elförbrukning) ökade kraftigt under 2022 och hamnade på I snitt för året 1,61 kr/kWh. Långtidsprognos baserat på terminer för 2023 inklusive prissäkring sa 3,25 kr/kWh i oktober föregående år, utfallet hittills i år är 0,73 kr/kWh. Motsvarande långtidsprognos för 2024 är 0,90 kr/kWh. Under 2024 kommer cirka 76% av elförbrukningen vara säkrat till 0,91 kr/kWh, vilket är en ökning av den säkrade delen från nuvarande 56%. Den negativa avvikelserna beror på övertagande av pumpstation Hamngatan från ABMA.

Vatten för distribution

Vattendistributören Sydvatten har inför 2024 aviserat en höjning på 8% på den fasta delen av avgiften och på den rörliga delen höjs den med 43% från 0,7 kr/m³ till 1,0 kr/m³ (den fasta delen av kostnaden står för ungefär 86% av avgiften).

Entreprenadarbeten övriga

Denna post avser till största del kostnader för transport till avloppsreningsverk och rening av avloppsvatten i Malmö. Budgetavvikelsen beror på den växande underhållsskulden vi har i våra öppna dagvattenanläggningar. Denna underhållsskuld måste adresseras för att våra anläggningar ska kunna göra det jobb som förväntas av dem. Årets budget har därför anpassats för att fortsätta arbetet med att minska underhållsskulden.

Resterande övriga kostnader

I denna grupp återfinns resterande kostnadsposter. Även inom dessa blandade poster är största anledningen till prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer. Här återfinns också kostnader för konsulter och inhyrd personal som minskar från 2023 till 2024 efter beslut i förbundsstyrelsen.

3.2.6 Gemensamma intäkter och kostnader

VA SYD har en modell för att fördela gemensamma intäkter och kostnader mellan kollektiven. Intäkter som fördelas kommer till största delen från forskningsbolaget och laborativ verksamheten. Kostnader som fördelas är samtliga personalkostnader utom direkta lönekostnader mot avfallsverksamheten. Även övriga gemensamma kostnader som till exempel ledningsstöd, IT, kommunikation, kundservice, ekonomi, fakturering, HR och kapitalkostnader för gemensamma investeringar fördelas.

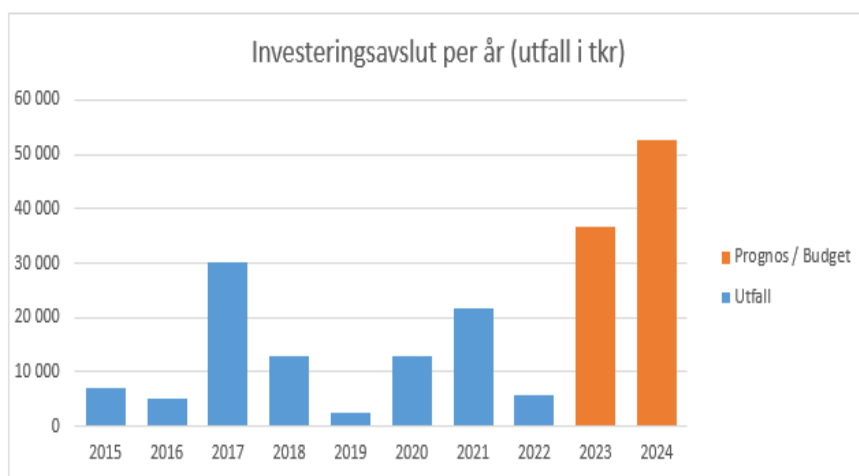
VA Burlövs del av totala gemensamma intäkter och kostnader för VA SYD i budget 2024 presenteras i nedan tabell. Delen uppgår till 3,6 % och inkluderar även fördelade kostnader för Maxima.

	<u>VA BURLÖV</u>	<u>VA SYD</u>
Övriga intäkter	489	13 497
Personalkostnader	-16 106	-437 410
Internfördelad tid	3 617	87 217
Övriga kostnader	-6 587	-178 941
Avskrivningar	-1 204	-33 053
Finansiella intäkter	245	6 500
Finansiella kostnader	-1 083	-20 207
Summa	-20 629	-562 397

3.2.7 Kapitalkostnader

3.2.7.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2024 ligger på ungefär samma nivå som prognos 2023. De pågående projekt som avslutas har ungefär lika stora avskrivningar som de anläggningar som blir fullt avskrivna under 2024. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Bilden ovan visar pågående investeringar som avslutas under respektive år och istället aktiveras och genererar en avskrivningskostnad.

Avskrivningarna minskar med 185 tkr mellan prognos 2023 och budget 2024. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Burlöv, pågående och kommande investeringar i Burlöv samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

3.2.7.2 Upplösning avsättning avskrivningar

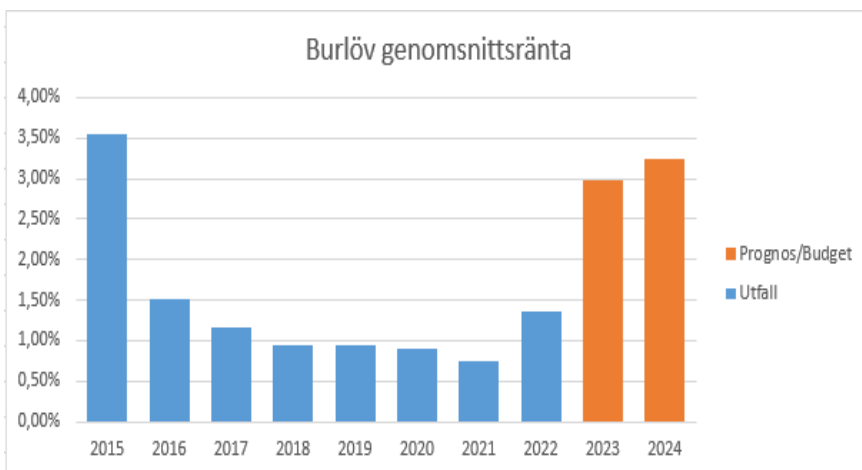
Avsättningen kan ianspråkats till att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. Upplösning av avsättningen år 2024 beräknas uppgå till 123 tkr för Burlöv.

3.2.7.3 Lånekostnader

Räntekostnaderna har ökat markant sen mitten av 2022 och vi ser en fortsatt hög kostnad under 2024. I budget 2023 räknade vi med en ränta på 3,75%. Under 2023 har räntan på de nya lånen och omlagda befintliga lån legat på mellan 3,39% och 4,06%.

I budget 2024 har vi räknat med 40 Mkr i nya lån fördelat på tre tillfällen och till en ränta av 4,0%. Vi har inga befintliga lån som ska skrivas om under 2024.

Nedan ser vi hur genomsnittsräntan utvecklats under de senaste åren 2015–2022 samt för prognos 2023 och budget 2024.

3.3 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår			
50	50	60	70	80
33	60	70	80	90
20	80	90	100	110
10	130	140	150	160
5	230	240	250	260
Räntesats	3%	4%	5%	6%

4 3-årsplan

För första gången tar VA SYD nu fram ett underlag för 3-årsplan. För planåren 2025-2026 är det dock viktigt att ha med sig att ju längre fram i tiden vi kommer desto osäkrare blir siffrorna.

Resultaträkning	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Brukningssavgifter	40 844	40 844	39 029	44 873	57 440
Anläggningsavgifter	912	832	892	981	1 079
Övriga intäkter	1 100	1 110	832	857	883
Verksamhetens intäkter	42 856	42 786	40 753	46 711	59 402
Personalkostnader	-14 354	-15 405	-16 106	-17 755	-18 839
Internfördelad tid	2 978	3 736	3 617	3 888	4 180
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-11 376</i>	<i>-11 669</i>	<i>-12 489</i>	<i>-13 867</i>	<i>-14 659</i>
Övriga kostnader	-29 971	-27 955	-29 327	-31 263	-32 823
Verksamhetens kostnader	-41 347	-7 397	-41 816	-45 130	-47 482
Avskrivningar	-5 633	-5 732	-6 936	-7 192	-7 325
Upplösning avsättning avskrivn	249	249	123	123	123
Totala kostnader	-46 731	-52 504	-48 629	-52 199	-54 685
Verksamhetens Nettokostnader	-3 875	-9 718	-7 876	-5 488	4 717
Finansiella intäkter	208	18	245	245	245
Finansiella kostnader	-3 283	-3 272	-5 463	-7 324	-10 757
Finansiella poster	-3 075	-3 254	-5 218	-7 079	-10 512
Resultat efter finansiella poster	-6 950	-12 972	-13 094	-12 567	-5 795
Tidigare överskott/Avsättning	6 950	5 575	7 250		
Årets resultat	0	-7 397	-5 844	-12 567	-5 795

Taxeutvecklingen för de olika åren med ovanstående tabell blir

2024: 15,0%

2025: 28,0%

2026: 10,1%

I underlagen för 2025 och 2026 är utgångspunkten budget för 2024, därefter har schablonmässiga justeringar gjorts, beroende på vad det är för post. I stora drag handlar det om följande antaganden:

4.1 Intäkter

Brukningssavgifterna för 2025 och 2026 har justerats med att föregående års negativa resultat ska täckas. Det har också gjorts en justering för 2025 där det inte räknas med någon intäkt från Nordic Sugar. För övrigt är antagandet att förbrukning och befolkning är på samma nivå som 2024.

För övrigt har intäktssidan räknats upp med 3% för övriga intäkter och 10% för anläggningsavgifter.

4.2 Resurskostnader

Enligt beräkningar från KPA kommer PO-påslaget minska för 2025 och 2026. Nuvarande beräkningar är att PO-påslaget kommer vara 44,3% 2025 och 41,7% 2026. (PO-påslaget är 52,6% 2024.)

Lönekostnaderna räknas för övrigt upp med 4,3% 2025 och 2026, och det finns även ett påslag med nya tjänster.

Kostnader för konsulter och inhyrd personal ligger på samma nivå 2025 och 2026 som för 2024.

4.3 Övriga kostnader

Generellt ökar posten övriga kostnader med en indexuppräkning på 4,5%, några poster finns det dock avvikande hantering av.

Inköp av vatten utgår från Sydvattens prognoser med 8% ökning av de fasta kostnaderna.

Kostnader för el utgår från ett snittpris på 0,95 kr/kWh både 2025 och 2026. Detta är givetvis en post som är svår att bedöma.

4.4 Finansiella kostnader

Räntenivåerna för 2025 och 2026 är beräknade på 3,75%. Investeringsplanen ligger till grund för antaganden om lånenivåer. Den exakta tidpunkten för lånen kan dock variera jämfört med de antaganden som är gjorda.

VA SYD levererar friskt dricksvatten, hanterar dagvatten, renar avloppsvatten och tar hand om hushållsavfall på ett ansvarsfullt sätt. Vi uppmuntrar dig att dricka kranvatten, tänka på vad du spolrar ner i avloppet och sortera dina sopor. Tillsammans bidrar vi aktivt till en hållbar samhällsutveckling. För miljön nära dig.

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA ESLÖV

2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Vi fortsätter att investera i vårt vatten.....	2
2	Investeringsbudget	4
2.1	Långsiktig plan	4
2.2	Vad är planerat för år 2024?	5
3	Driftsbudget.....	7
3.1	Resultaträkning	7
3.2	Budgetförklaringar	8
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	8
3.2.2	Anläggningsavgifter	9
3.2.3	Övriga intäkter.....	10
3.2.4	Resurskostnader	11
3.2.5	Övriga kostnader	12
3.2.6	Gemensamma intäkter och kostnader	13
3.2.7	Kapitalkostnader	14
3.3	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	15
4	3-årsplan	16
4.1	Intäkter	17
4.2	Resurskostnader.....	17
4.3	Övriga kostnader	17
4.4	Finansiella kostnader.....	17

1 Vi fortsätter att investera i vårt vatten

Räntor, inflation och inte minst behovet av ökade investeringar innebär stora kostnadsökningar som kommer att kräva höjda VA-taxor i hela landet.

Förra året var det de rusande elpriserna som var en av de främsta orsakerna, i år är främsta orsaken en ingående negativ budget på grund av nyttjade resultat i budgeten för 2023. Det innebär att vi som utgångspunkt måste kraftigt öka taxorna i fyra av våra medlemskommuner bara för att täcka en ingående negativ budget, därefter tillkommer alla andra höjningar på grund av ökade kostnader.

De höjda räntorna och inflationen driver upp kostnaderna. Ränteläget spelar en stor roll eftersom ett kommunalförbund, som VA SYD, inte får gå med vinst utan finansierar alla investeringar genom lån.

Ökade kostnader för inköp av vatten, avskrivningar, pensionskostnader och kemikalier är andra faktorer som påverkar taxehöjningen. Elpriserna kommer dock att sjunka i budgeten för 2024 jämfört med 2023.

Höjningarna av VA-taxorna i våra medlemskommuner sker ändå fortsatt från låga nivåer och vi har en stor befolkning vilket innebär att många är med och delar på kostnaden.

En mer långsiktig utmaning är att infrastrukturen är sliten och underdimensionerad, vilket skapar ett omfattande investeringsbehov och nya utgiftsposter. Våra VA-anläggningar är byggda för 50–70 år sedan och räcker inte till för att hantera en växande befolkning, expanderande städer och klimatförändringar.

Allt underhållsarbete syftar till att hålla anläggningar och dess ingående delar i sådant skick att de kan utföra sin krävda funktion. Underhållet har i VA SYDs verksamhet under lång tid varit eftersatt vilket redan har gett konsekvenser i form av generellt försämrade prestanda på anläggningarna samt flera mycket allvarliga och kostsamma haverier. Ännu fler haverier och sämre prestanda är sannolikt. Dålig prestanda och haverier påverkar anläggningens funktion och därmed förmåga att leverera det den är avsedd för (i VA SYDs fall är det att rena avloppsvatten, producera dricksvatten samt förflyttning av olika vattenslag). Den utdragna processen kring beslutet för genomförande av programmet *Maxima* innebär att underhållskostnaderna stiger då det tar längre tid för den nya anläggningen att tas i bruk och underhållet behöver hanteras motsvarande tid på den gamla utrustningen. Att inte bedriva underhållsarbete kommer försämra anläggningarnas prestanda ytterligare.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa får MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) att varna för bristande samhällelig beredskap när det gäller bland annat dricksvattenhantering och avlopp. Det måste åtgärdas.

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera såväl i fredstid som under höjd beredskap och krig. Avbrott kan uppstå vid till exempel pumphaverier, läckor, översvämningar och ledningsbrott och ännu allvarligare är det om förorenat vatten kommer ut i dricksvattnet och gör människor sjuka. Det finns en mängd olika händelser som, tillsammans eller var för sig, kan hota dricksvattenförsörjningen. Det som vid en första anblick kan se ut som en slump eller en olycka, kan vara en antagonistisk händelse. Samhällskritisk infrastruktur, där dricksvattenförsörjningen ingår, är enligt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) och Säkerhetspolisen ett centralt mål för främmande makt redan nu. Med koppling till MSB:s

varningar går det inte heller att utesluta avsiktlig skadegörelse mot samhällsnödvändig infrastruktur, vilket de misstänkta återkommande sabotagen mot gasledningarna i Östersjön är en påminnelse om.

Sammantaget innebär det att ett driftsäkert VA-system är en av samhällets viktigaste infrastruktur tillgångar med stora behov av utbyggnad, förnyelse och rekrytering av kompetent personal. Det kostar men är nödvändigt – framför allt i Skåne som präglas av stor inflyttning, bostadsbyggande och företagsetableringar.

VA SYD uppskattar det egna investeringsbehovet till cirka 1,2 miljarder om året de kommande tre åren. Utöver detta tillkommer stora investeringskostnader för programmet *Maxima* som behövs för att skapa ett robust och driftsäkert avloppssystem. Reningsverket Nya Sjölund i Malmö är den viktigaste ingrediensen i programmet. Förbättrad vattenhantering och ny miljöteknik gynnar såväl näringslivet som vattenmiljön och klimatet och är samtidigt en förutsättning för att regionen ska kunna växa.

2 Investeringsbudget

2.1 Långsiktig plan

I området kring Kävlingeådalen på både Eslövs och Lunds sida finns stora behov att se över infrastrukturen. Området har idag många små anläggningar som behöver moderniseras och byggas ut för att möta nya krav. Det finns idag en långsiktig plan för hur VA-infrastrukturen skall utvecklas framöver i området. Planen innebär att VA-infrastrukturen integreras mer över kommungränserna i Eslöv och Lund för att få effektivare lösningar när behov av reinvesteringar och kapacitetsutbyggnad finns. Till exempel kommer avloppsvattnet i regionen till största delen att renas på S Sandby reningsverk. Andra exempel är att knyta ihop dricksvattendistributionen över kommungränsen för att öka leveranssäkerheten och på effektivaste sätt integrera VA-utbyggnadsområden i VA-systemet.

På Ellinge avloppsreningsverk planeras investeringar för ca 350 Mkr de närmsta 10 åren. Mycket handlar om reinvesteringar men även viss kapacitetsökning. Inom närmsta tre åren avslutas ombyggnaden av gassystemet på Ellinge ARV och i övrigt är det mindre projekt. De större investeringarna på Ellinge kommer senare. Ombyggnaderna av Löberöd och Stehags reningsverk kommer inom treårsperioden.

Närmsta åren drivs relativt många separeringsprojekt i anslutning till omgestaltning av de centrala delarna i huvudorten. Sett i ett längre perspektiv drivs budgeten för ledningsnätet i Eslövs kommun upp av tre behov: Förnyelse av befintliga ledningar, överföringsledningar för att skapa redundans eller ersätta mindre anläggningar samt anslutning av bebyggelse på landsbygden.

När det gäller gemensamma investeringar, vilka inte syns på respektive kollektiv pågår det och planeras det för insatser som påverkar arbetssätt och effektivitet inom områdena digitalisering och informationshantering. De gemensamma investeringarna innefattar även utrustning för stöd så som labb, instrument och IT.

Nedan visas Eslövs investeringstakt för de kommande tre åren uppdelat på de största områdena.

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	59 535	69 278	58 726	43 521
Befintliga ledningar	31 773	55 499	15 435	18 919
Exploatering och serviser	6 606	10 379	13 054	11 683
Inventarier och utrustning	1 739	2 334	1 881	1 979
Nya överförings o huvudledning	0	906	8 347	1 953
Pumpning, reservoar. o anordn.	22 383	4 151	12 490	1 341
Vattenverk	850	621	1 379	0
VA-utbyggnadsområde	417	554	10 895	9 079
Övergripande justering	-17 920	0	0	0
Investeringar totalt	105 383	143 722	122 207	88 475

2.2 Vad är planerat för år 2024?

Den totala investeringsbudgeten för Eslöv är 143 722 tkr för 2024. Budgeten omfattar ett antal projekt och följande kan lyftas fram för att ge en översiktsbild av vad som planeras.

Under rubriken **Avloppsreningsverk** hittar vi framförallt ombyggnad av Löberöd ARV vilket fortsatt är den enskilt största posten under året. Ombyggnaden i Löberöd har lidit av stora tidsförseningar under 2023 med anledning av utdragna kommunikationsflöden med olika myndigheter och instanser. Detta innebär att projektets budget till stora delar skjutits till 2024 och beräknas nu färdigställas under 2025. Även ombyggnad av Öslövs ARV budgeteras under året, vilket likt Löberöd är ett äldre reningsverk som ska byggas om för att möta utsläppskraven men också för att säkra tillgänglighet och arbetsmiljö. Det finns också föreläggande på anläggningarna om att förbättra utsläppen.

I budgeten finns också ett flertal projekt kopplade till Ellinge ARV. Det i särklass största projektet inom Ellinge är anpassning av gassystemet för att uppfylla gällande reglementen. Delar av detta moderniseringsarbete innebär även att lokalerna för gashantering och styrningen av anläggningen kommer att moderniseras. Under året investeras det även i slammet där gammal och sliten utrustning byts ut. Bland annat investeras det i en ny slamförtjockare och ny sidobyggnad för ett torrt polymerlager samt redundans för förtjockning och polymerlösare. Slamsilon moderniseras även med ny fasad och nytt tak.

Eslövs kommun har sedan en tid tillbaka drivit på att upprätta upplåtelseavtal, markarrende och eller som alternativ förvärv av mark som VA SYD nyttjar och bedriver VA verksamhet på, eftersom det saknas reglering inom detta område. Efter en analys med hänsyn till både kort- och långsiktiga aspekter och därtill även ekonomiska så har slutsatsen landat i att i första hand förvärva de aktuella fastigheterna från Eslövs kommun, 17 stycken till antalet till en investeringskostnad på cirka 17 500 tkr.

För **Befintliga ledningar** är Halabacken m.fl. årets största projekt. Projektet skall separera ledningar i Halabacken, Bondevägen och Åbovägen för att på så sätt möjliggöra avledning av dagvatten från exploateringsområde Dannemannen vilket är ett förtätningsprojekt. Genom att separera den kombinerade ledningen passar VA SYD på att öka dimensionen på dagvattenledningen så att risken för källaröversvämningar lägre nedströms minskar.

För att möjliggöra Eslövs kommuns planer på att omgestalta Kanalgatan samt Stadsparken och Joel Sallius Plats kommer VA SYD tillsammans med Eslöv utföra ett flertal projekt där en yttlig dagvattenlösning kommer anläggas längs Kanalgatan av kommunen. VA SYD anlägger en ny dagvattenledning som en förberedelse för framtida separering vilket tillsammans med nya VA-ledningar i området kommer att minska risken för vattenläckor och andra oplanerade driftstörningar. Ledningar på och kring Föreningstorget flyttas från torget och ut i omkringliggande gator och huvudmatningen som ligger i Västerlånggatan flyttas längre ut i gatan.

Förnyad dricksvattenledning i Trehäradsvägen mellan Verkstadsvägen och Lundavägen sker i samband med att kommunen omgestaltar vägen.

När det gäller **Exploatering** ser vi framförallt projekten Ölyckegården etapp 3 som bedrivs som ett gemensamt exploateringsprojekt tillsammans med kommunen samt ett mindre projekt, Sallerup 50:18 som innebär en mindre förlängning av vårt VA-nät för att möjliggöra anslutningar för ett mindre bostadsområde som är de större budgetposter under året.

Under rubriken **Inventarier och utrustning** hittar vi inköp samt installation av vattenmätare. I Eslöv har vi nästan 7 000 vattenmätare. De vanligaste mätarna får sitta uppe i 10 år innan de ska bytas, och de större mätarna har kortare utesittningstid och måste bytas oftare. Under Covidpandemin kunde inga vattenmätare bytas och vi har nu fler mätare att byta de närmsta åren för att komma ikapp. För att öka resurserna som byter mätare har vi upphandlat en extern entreprenör.

Vid vattenmätarbyten är målet att byta till digitala vattenmätare då vi ser en stor vinst med dem så som automatisk avläsning varje månad, bättre balans i intäkter och i framtiden larm vid läckor.

Under **Pumpning, reservoarer och anordningar** kommer bland annat ett nytt staket att byggas runt Harlösa ARV då det idag endast finns ett lågt staket. När vi nu har ett nytt reningsverk med många tekniska apparater är verket mer känsligt för sabotage. Därför kommer ett nytt panelstaket med taggtråd, som är svårare att forcera, att sättas upp.

Installation av ny fast reservkraft i Harlösa Kyrkbacken slutförs under året och görs för att undvika att anläggningen tappar trycket på dricksvattenätet om anläggningen bli spänningslös.

3 Driftsbudget

I detta kapitel beskrivs det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningsavgifter	100 820	100 264	-556
Anläggningsavgifter	1 525	1 830	305
Övriga intäkter	27 734	21 643	-6 091
Verksamhetens intäkter	130 079	123 737	-6 342
Personalkostnader	-32 278	-35 304	-3 026
Internfördelad tid	5 882	6 118	236
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-26 396</i>	<i>-29 186</i>	<i>-2 790</i>
Övriga kostnader	-75 871	-79 545	-3 674
Verksamhetens kostnader	-102 267	-108 731	-6 464
Avskrivningar	-32 954	-34 726	-1 771
Upplösning avsättning avskrivn	0	255	255
Totala kostnader	-135 221	-143 202	-7 981
Verksamhetens Nettokostnader	-5 142	-19 465	-14 323
Finansiella intäkter	338	533	195
Finansiella kostnader	-8 846	-17 210	-8 364
Finansiella poster	-8 508	-16 677	-8 169
Resultat efter finansiella poster	-13 650	-36 142	-22 492
Tidigare överskott/Avsättning	13 650	6 811	-6 839
Årets resultat	0	-29 331	-29 331

En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med 35,9%. Eslöv har inget ackumulerat överskott men det är möjligt att nyttja en del av fonderingarna, 6 811 tkr, så att taxejusteringen blir **29,3%**.

3.2 Budgetförklaringar

3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

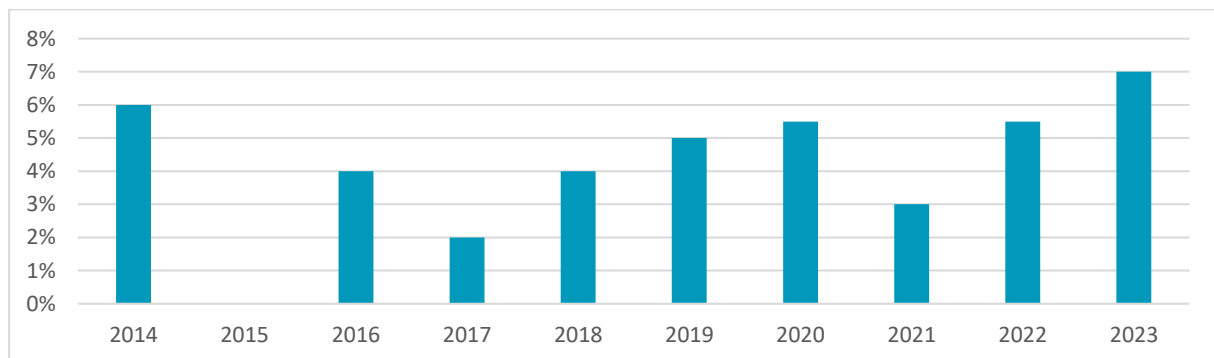
Budgeteringen följer DR2-prognosen med minskad fakturerad vattenförbrukning varför budgeten har justerats ned med -556 tkr. Budgeten har räknats upp med 1,0% förväntad befolkningsökning för 2024.

För kollektivet innebär varje 1% höjning att brukningsintäkterna ökar med 1 003 tkr. För 2024 föreslås följande taxeförändring:

3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

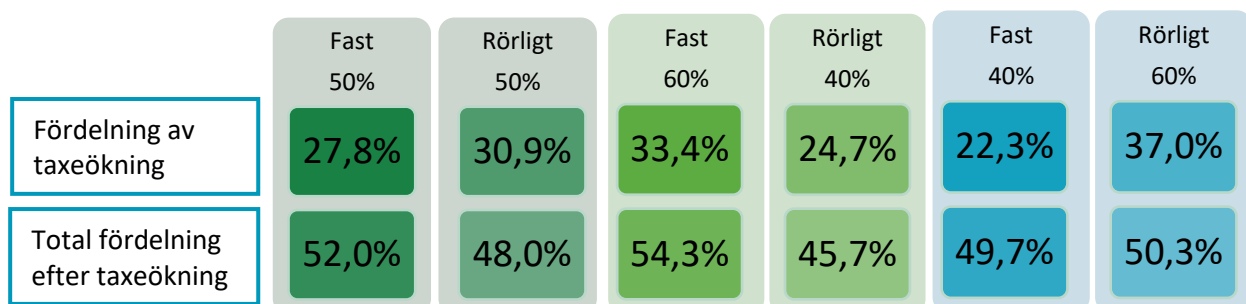
Nedan bild visar den historiska taxeutvecklingen. Blankt innebär att ingen taxehöjning gjorts.

3.2.1.2 Taxefördelning

Den nuvarande taxan är fördelad enligt följande:

Fast 52,6 % Rörligt 47,4 %

Vi förordar en fördelning av taxeökningen med 60% fast och 40% rörligt för att synkronisera med VA SYDs kostnadsstruktur.

3.2.1.3 Kostnad typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

29,3% taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/år	Höjning/månad
9 282 kr	12 032 kr	2 750 kr	229 kr

Typhus B

"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2000 m³/år.

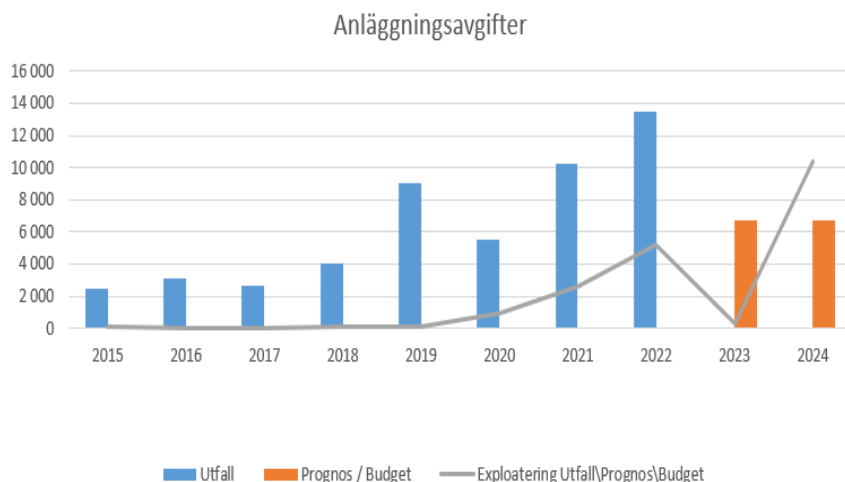
29,3% taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
86 966 kr	111 323 kr	24 357 kr	2 030 kr	1 624 kr	135 kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid tillbyggnad eller fastighetsreglering.

Anläggningsavgifterna betraktas som en förutbetalad intäkt som successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Periodisering av anläggningsavgiften görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.

I ovan bild kan vi i de blå kolumnerna följa vårt historiska utfall för våra anläggningsavgifter. Under innevarande år är det dock prognos i kolumnen vi ser istället för utfall. För kommande år är kolumnen orangefärgad och visar här istället vår budgeterade nivå. Linjen som syns i bilden är våra exploateringar som är uppbyggt på samma sätt som utfallet med utfall, prognos och budget.

Det som ses i diagrammet är att det under innevarande år inte alltid faller ut anläggningsavgifter motsvarande exploateringarna. Detta beror på att utbyggnaden av ett område oftast pågår under en längre period än exploateringsprojekten. Anläggningsavgifterna kan därför inhämtas i många år efter att en exploatering är slutförd. Budget 2024 för anläggningsavgifterna förväntas följa prognosen för 2023 inklusive indexreglering på 5,0%, då vi tror på en aning lugnare byggtakt.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har.

Övriga Intäkter (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Industrikund (rening avloppsvatten)	11 000	11 000	0	0,0%
Gasförsäljning	12 000	5 650	-6 350	-52,9%
Investeringsbidrag industrikund	3 123	3 540	417	13,4%
Övrigt	1 611	1 453	-158	-9,8%
Summa	27 734	21 643	-6 091	22,0%

Gruppen övriga intäkter står för 22,5 % av de totala VA-intäkterna och består i huvudsak av tre intäktsflöden.

Största delen är ersättning från en industrikund i kommunen för **rening av deras avloppsvatten** och avser ersättning för driftskostnader inklusive personalkostnad.

Näst största posten kommer från **försäljning av biogas**. Denna intäkt delas med industrikund som står för merparten av det material som används i denna process. Avvikelsen uppkommer till följd av

det i budget 2023 togs höjd för att priset på gas rusade i höjden under hösten 2022. Men priserna har under året sjunkit till "normala" nivåer och därför sänks nu budgeten. Här finns även budget för ett biogasstöd från Energimyndigheten på 1,6 mkr.

Investeringsbidrag industrikund avser intäkter för ränta och amortering för utförda investeringar på Ellinge avloppsreningsverk.

Därutöver tillkommer en del **övriga** mindre intäkter som t ex uthyrning av antennplatser på vattentorn etc. I denna grupp återfinns även del av de gemensamma intäkterna.

3.2.4 Resurskostnader

Till resurskostnader hör personalkostnader, internfördelad tid samt konsulter och inhyrd personal. Konsulter och inhyrd personal återfinns vanligtvis som en post under Övriga kostnader, men här vill vi lyfta dessa poster tillsammans.

Resurskostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Personalkostnader	-32 278	-35 304	-3 026	-9,4%
Internfördelad tid	5 882	6 118	236	4,0%
Summa egen personal	-26 396	-29 186	-2 790	10,6%
Konsulter och inhyrd personal	-5 177	-4 168	1 009	19,5%
Summa totalt	-31 573	-33 354	-1 781	-5,6%

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten. Personalen som arbetar med Maxima fördelas till kollektiven Malmö, Lomma och Burlöv.

Lönekostnaderna för 2024 består både av poster för befintlig personal, men även budget för nya tjänster. Lönejustering för 2024 har budgeterats till 4%. I budget för 2024 ingår även helårseffekt på de tjänster som har anställts under 2023.

PO-kostnaderna fortsätter ligga på en hög nivå (52,6%), men strax under budget för 2023 (54%).

VA SYD ser framöver ett stort behov av fler tjänster för att kunna möta investeringsbehovet men även för att kunna leverera enligt driftsuppdraget, och möta det faktiska underhållsbehovet. En ökad investeringsbudget medför förutom ett ökat behov av projektledare, även att driftverksamheten behöver förstärkas och vara tillgänglig för att kunna bidra till, samt ta emot investeringsprojekten. Till 2024 budgeteras därför med 37 nya tjänster, med budgeterad anställningsstart från juni 2024-nov 2024.

Internfördelad tid minskar till 2024, vilket är en anpassning till prognosen för 2023, då det har visat sig att budget för 2023 är för hög. För de nya tjänsterna som tillkommer under 2024 beräknas inte så mycket tid på internfördelad tid, utan det ökar när de nyanställda personerna börjar komma in i sitt arbete.

Kostnadsposten för konsulter och inhyrd personal minskar från 2023 till 2024. Posten har anpassats efter politiskt beslut om minskning av resursbudget.

3.2.4.1 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost.

Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt

3.2.5 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor). De kostnadsgrupperna med störst avvikelse mellan budget 2023 och budget 2024 redovisas nedan.

Övriga kostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Elektricitet	-12 643	-8 624	4 019	31,8%
Fastighetskostnader	-4 411	-5 594	-1 184	-26,8%
Licenser, Service enl. Avtal	-4 374	-5 971	-1 597	-36,5%
Förbrukningsinventarier	-876	-2 545	-1 669	-190,5%
Vatten för distribution	-12 696	-14 865	-2 169	-17,1%
Resterande övriga kostnader	-40 871	-41 945	-1 075	-2,6%
Totalt	-75 871	-79 545	-3 674	-4,8%

Elektricitet

Kostnaden per kilowattimme (elförbrukning) ökade kraftigt under 2022 och hamnade på i snitt för året 1,61 kr/kWh. Långtidsprognos baserat på terminer för 2023 inklusive prissäkring var 3,25 kr/kWh i oktober föregående år, utfallet hittills i år är 0,73 kr/kWh. Motsvarande långtidsprognos för 2024 är 0,90 kr/kWh. Under 2024 kommer cirka 76% av elförbrukningen vara säkrat till 0,91 kr/kWh, vilket är en ökning av den säkrade delen från nuvarande 56%.

Fastighetskostnader

Kostnaderna för gångbanerenshållning, städning och planerat underhåll på våra fastigheter ökar framförallt till följd av hög inflation och nytt städavtal.

Licenser, service enligt avtal

Inom denna grupp finns kostnader som bl a är relaterade till våra IT-system. Framförallt är det IT-licenser som har blivit dyrare samt att VA SYD har fler anställda och konsulter, vilket gör att fler licenser måste anskaffas. Kostnaderna för service enligt avtal ökar också, med anledning av nya och indexreglerade avtal inom bl a skadedjursbekämpning och ventilationservice.

Förbrukningsinventarier

Posten består av inköp av mätutrustning, instrument, förbrukningsmaterial, automatik/övervakningsutrustning m.m. och avser till största del service och underhåll. Behovet av underhåll på anläggningarna är stort och kommer att fortsätta öka kommande år. Priserna har stigit dels till följd av inflation och dels av brist på utrustning hos leverantörer.

Vatten för distribution

Vattendistributören Sydsvatten har inför 2024 aviserat en höjning på 8% på den fasta delen av avgiften och på den rörliga delen höjs den med 43% från 0,7 kr/m³ till 1,0 kr/m³ (den fasta delen av kostnaden står för ungefär 86% av avgiften).

Resterande övriga kostnader

I denna grupp återfinns resterande kostnadsposter. Även inom dessa blandade poster är största anledningen till prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer. Här återfinns också kostnader för konsulter och inhyrd personal som minskar från 2023 till 2024 efter beslut i förbundsstyrelsen.

3.2.6 Gemensamma intäkter och kostnader

VA SYD har en modell för att fördela gemensamma intäkter och kostnader mellan kollektiven. Intäkter som fördelas kommer till största delen från forskningsbolaget och laborieverksamheten. Kostnader som fördelas är samtliga personalkostnader utom direkta lönekostnader mot avfallsverksamheten. Även övriga gemensamma kostnader som till exempel ledningsstöd, IT, kommunikation, kundservice, ekonomi, fakturering, HR och kapitalkostnader för gemensamma investeringar fördelas.

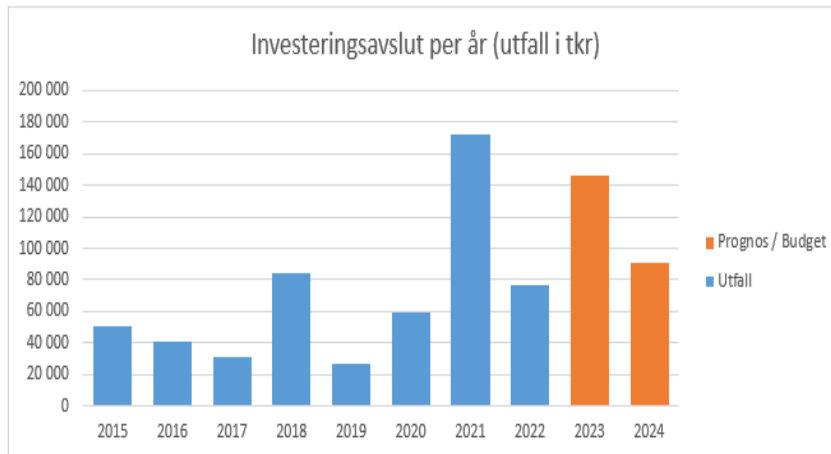
VA Eslövs del av totala gemensamma intäkter och kostnader för VA SYD i budget 2024 presenteras i nedan tabell. Den uppgår till 8%.

	VA ESLÖV	VA SYD
Övriga intäkter	1 154	13 497
Personalkostnader	-35 259	-437 410
Internfördelad tid	6 238	87 217
Övriga kostnader	-13 574	-178 941
Avskrivningar	-2 625	-33 053
Finansiella intäkter	533	6 500
Finansiella kostnader	-723	-20 207
Summa	-44 256	-562 397

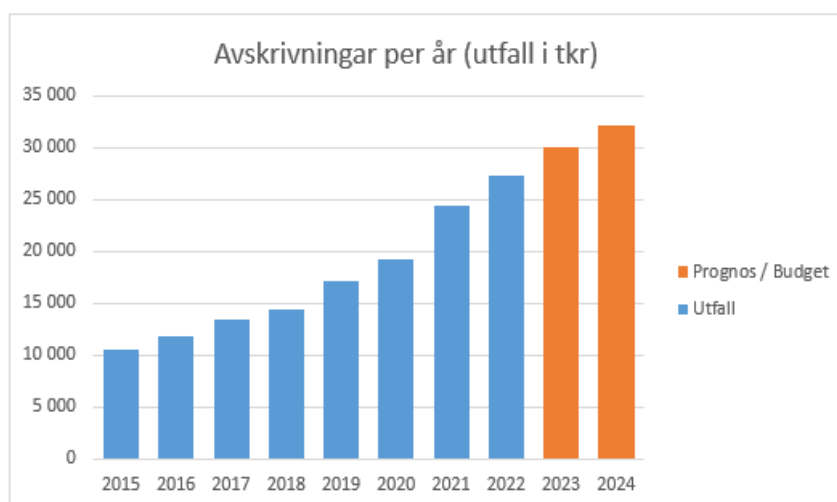
3.2.7 Kapitalkostnader

3.2.7.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2024 ökar jämfört med prognos 2023. Detta beror på att antalet avslut av våra investeringsprojekt och dess totala investeringsbelopp ökar i förhållande till tidigare år. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Bilden ovan visar pågående investeringar som avslutas under respektive år och istället aktiveras och genererar en avskrivningskostnad

Avskrivningarna ökar med 2 035 tkr mellan prognos 2023 och budget 2024. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Eslöv, pågående och kommande investeringar i Eslöv samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

3.2.7.2 Upplösning avsättning avskrivningar

Avsättningen kan ianspråkta för att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns

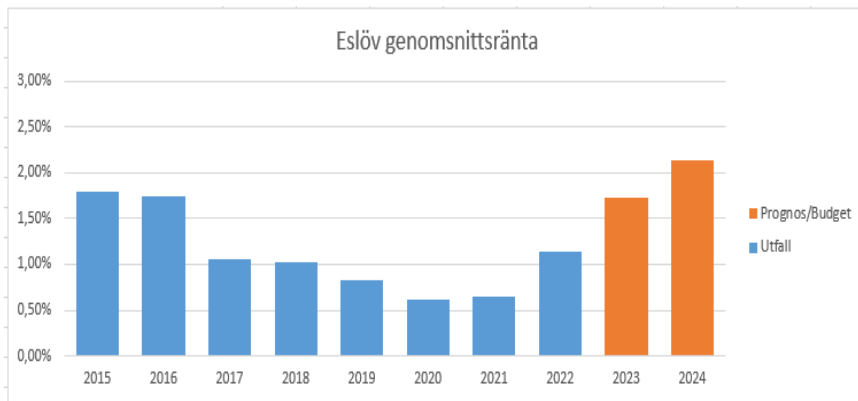
inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. För 2024 beräknas de uppgå till 255 tkr för Eslöv.

3.2.7.3 Lånekostnader

Räntekostnaderna har ökat markant sen mitten av 2022 och vi ser en fortsatt hög kostnad under 2024. I budget 2023 räknade vi med en ränta på 3,75%. Under året har räntan på det nya lånet och omlagda befintliga lån legat mellan 3,58% och 3,65%.

I budget 2024 har vi räknat 160 Mkr i nya lån till en ränta av 4,0% fördelat på fyra tillfällen. Befintliga lån som ska skrivas om under 2024 uppgår till drygt 91 Mkr.

Nedan ser vi hur genomsnittsräntan utvecklats under de senaste åren 2015–2022 samt för prognos 2023 och budget 2024.

3.3 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår			
50	50	60	70	80
33	60	70	80	90
20	80	90	100	110
10	130	140	150	160
5	230	240	250	260
Räntesats	3%	4%	5%	6%

4 3-årsplan

För första gången tar VA SYD nu fram ett underlag för 3-årsplan. För planåren 2025-2026 är det dock viktigt att ha med sig att ju längre fram i tiden vi kommer desto osäkrare blir siffrorna.

Resultaträkning	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Brukningssavgifter	95 820	100 820	100 264	129 595	150 379
Anläggningsavgifter	1 696	1 525	1 830	2 013	2 214
Övriga intäkter	24 215	27 734	21 643	22 292	22 961
Verksamhetens intäkter	121 731	130 079	123 737	153 900	175 555

Personalkostnader	-30 877	-32 278	-35 304	-37 173	-39 443
Internfördelad tid	5 211	5 882	6 118	6 623	7 170
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-25 666</i>	<i>-26 396</i>	<i>-29 186</i>	<i>-30 549</i>	<i>-32 273</i>
Övriga kostnader	-75 986	-75 871	-79 545	-84 213	-87 909
Verksamhetens kostnader	-101 653	-102 267	-108 731	-114 763	-120 182
Avskrivningar	-30 066	-32 954	-34 726	-37 900	-43 867
Upplösning avsättning avskrivn	261	0	255	255	255
Totala kostnader	-131 458	-135 221	-143 202	-152 407	-163 794

Verksamhetens Nettokostnader	-9 727	-5 142	-19 465	1 493	11 761
-------------------------------------	---------------	---------------	----------------	--------------	---------------

Finansiella intäkter	771	338	533	533	533
Finansiella kostnader	-9 277	-8 846	-17 210	-22 810	-29 455
Finansiella poster	-8 506	-8 508	-16 677	-22 277	-28 922

Resultat efter finansiella poster	-18 233	-13 650	-36 142	-20 785	-17 161
Tidigare överskott/Avsättning	18 233	13 650	6 811		
Årets resultat	0	0	-29 331	-20 785	-17 161

Taxeutvecklingen för de olika åren med ovanstående tabell blir

2024: 29,3%

2025: 16,0%

2026: 11,4%

I underlagen för 2025 och 2026 är utgångspunkten budget för 2024, därefter har schablonmässiga justeringar gjorts, beroende på vad det är för post. I stora drag handlar det om följande antaganden:

4.1 Intäkter

Brukningssavgifterna har endast justerats med att föregående års negativa resultat ska täckas. Det innebär att antaganden om förbrukning och befolkning är på samma nivå som 2024.

För övrigt har intäktssidan räknats upp med 3% för övriga intäkter och 10% för anläggningsavgifter.

4.2 Resurskostnader

Enligt beräkningar från KPA kommer PO-påslaget minska för 2025 och 2026. Nuvarande beräkningar är att PO-påslaget kommer vara 44,3% 2025 och 41,7% 2026. (PO-påslaget är 52,6% 2024.)

Lönekostnaderna räknas för övrigt upp med 4,3% 2025 och 2026, och det finns även ett påslag med nya tjänster.

Kostnader för konsulter och inhyrd personal ligger på samma nivå 2025 och 2026 som för 2024.

4.3 Övriga kostnader

Generellt ökar posten övriga kostnader med en indexuppräkning på 4,5%, några poster finns det dock avvikande hantering av.

Inköp av vatten utgår från Sydvattens prognoser med 8% ökning av de fasta kostnaderna.

Kostnader för el utgår från ett snittpris på 0,95 kr/kWh både 2025 och 2026. Detta är givetvis en post som är svår att bedöma.

4.4 Finansiella kostnader

Räntenivåerna för 2025 och 2026 är beräknade på 3,75%. Investeringsplanen ligger till grund för antaganden om lånenivåer. Den exakta tidpunkten för lånen kan dock variera jämfört med de antaganden som är gjorda.

VA SYD levererar friskt dricksvatten, hanterar dagvatten, renar avloppsvatten och tar hand om hushållsavfall på ett ansvarsfullt sätt. Vi uppmuntrar dig att dricka kranvatten, tänka på vad du spolrar ner i avloppet och sortera dina sopor. Tillsammans bidrar vi aktivt till en hållbar samhällsutveckling. För miljön nära dig.

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA LOMMA

2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Vi fortsätter att investera i vårt vatten.....	2
2	Investeringsbudget	4
2.1	Långsiktig plan	4
2.2	Vad är planerat för år 2024?	5
2.3	MAXIMA	6
2.3.1	Vad är planerat för år 2024?	7
3	Driftsbudget.....	8
3.1	Resultaträkning.....	8
3.2	Budgetförklaringar	9
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	9
3.2.2	Anläggningsavgifter	10
3.2.3	Övriga intäkter	11
3.2.4	Resurskostnader	11
3.2.5	Övriga kostnader	12
3.2.6	Gemensamma intäkter och kostnader	13
3.2.7	Kapitalkostnader.....	14
3.3	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	15
4	3-årsplan	16
4.1	Intäkter	17
4.2	Resurskostnader	17
4.3	Övriga kostnader	17
4.4	Finansiella kostnader.....	17

1 Vi fortsätter att investera i vårt vatten

Räntor, inflation och inte minst behovet av ökade investeringar innebär stora kostnadsökningar som kommer att kräva höjda VA-taxor i hela landet.

Förra året var det de rusande elpriserna som var en av de främsta orsakerna, i år är främsta orsaken en ingående negativ budget på grund av nyttjade resultat i budgeten för 2023. Det innebär att vi som utgångspunkt måste kraftigt öka taxorna i fyra av våra medlemskommuner bara för att täcka en ingående negativ budget, därefter tillkommer alla andra höjningar på grund av ökade kostnader.

De höjda räntorna och inflationen driver upp kostnaderna. Ränteläget spelar en stor roll eftersom ett kommunalförbund, som VA SYD, inte får gå med vinst utan finansierar alla investeringar genom lån.

Ökade kostnader för inköp av vatten, avskrivningar, pensionskostnader och kemikalier är andra faktorer som påverkar taxehöjningen. Elpriserna kommer dock att sjunka i budgeten för 2024 jämfört med 2023.

Höjningarna av VA-taxorna i våra medlemskommuner sker ändå fortsatt från låga nivåer och vi har en stor befolkning vilket innebär att många är med och delar på kostnaden.

En mer långsiktig utmaning är att infrastrukturen är sliten och underdimensionerad, vilket skapar ett omfattande investeringsbehov och nya utgiftsposter. Våra VA-anläggningar är byggda för 50–70 år sedan och räcker inte till för att hantera en växande befolkning, expanderande städer och klimatförändringar.

Allt underhållsarbete syftar till att hålla anläggningar och dess ingående delar i sådant skick att de kan utföra sin krävda funktion. Underhållet har i VA SYDs verksamhet under lång tid varit eftersatt vilket redan har gett konsekvenser i form av generellt försämrad prestanda på anläggningarna samt flera mycket allvarliga och kostsamma haverier. Ännu fler haverier och sämre prestanda är sannolikt. Dålig prestanda och haverier påverkar anläggningens funktion och därmed förmåga att leverera det den är avsedd för (i VA SYDs fall är det att rena avloppsvatten, producera dricksvatten samt förflyttning av olika vattenslag). Den utdragna processen kring beslutet för genomförande av programmet *Maxima* innebär att underhållskostnaderna stiger då det tar längre tid för den nya anläggningen att tas i bruk och underhållet behöver hanteras motsvarande tid på den gamla utrustningen. Att inte bedriva underhållsarbete kommer försämra anläggningarnas prestanda ytterligare.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa får MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) att varna för bristande samhällelig beredskap när det gäller bland annat dricksvattenhantering och avlopp. Det måste åtgärdas.

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera såväl i fredstid som under höjd beredskap och krig. Avbrott kan uppstå vid till exempel pumphaverier, läckor, översvämningar och ledningsbrott och ännu allvarligare är det om förorenat vatten kommer ut i dricksvattnet och gör människor sjuka. Det finns en mängd olika händelser som, tillsammans eller var för sig, kan hota dricksvattenförsörjningen. Det som vid en första anblick kan se ut som en slump eller en olycka, kan vara en antagonistisk händelse. Samhällskritisk infrastruktur, där dricksvattenförsörjningen ingår, är enligt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) och Säkerhetspolisen ett centralt mål för främmande makt redan nu. Med koppling till MSB:s

varningar går det inte heller att utesluta avsiktlig skadegörelse mot samhällsnödvändig infrastruktur, vilket de misstänkta återkommande sabotagen mot gasledningarna i Östersjön är en påminnelse om.

Sammantaget innebär det att ett driftsäkert VA-system är en av samhällets viktigaste infrastruktur tillgångar med stora behov av utbyggnad, förnyelse och rekrytering av kompetent personal. Det kostar men är nödvändigt – framför allt i Skåne som präglas av stor inflyttning, bostadsbyggande och företagsetableringar.

VA SYD uppskattar det egna investeringsbehovet till cirka 1,2 miljarder om året de kommande tre åren. Utöver detta tillkommer stora investeringskostnader för programmet *Maxima* som behövs för att skapa ett robust och driftsäkert avloppssystem. Reningsverket Nya Sjölanda i Malmö är den viktigaste ingrediensen i programmet. Förbättrad vattenhantering och ny miljöteknik gynnar såväl näringslivet som vattenmiljön och klimatet och är samtidigt en förutsättning för att regionen ska kunna växa.

2 Investeringsbudget

2.1 Långsiktig plan

I det längre perspektivet byggs budgeten utifrån behovet att förnya befintliga ledningar samt förbättra kapaciteten för att möta de utbyggnader som pågår och planeras i Lomma. De större projekten som planeras närmsta tre åren är:

- Spillvattenmagasinet Hamntorget
- Löddesnäs pumpstation
- Koppargatan pumpstation
- Fullriggaregatan (ökad kapacitet och redundans)

Investeringar som får påverkan på Lommas taxa framöver, men som inte är en del av Lommas egen investeringsbudget, är främst investeringar på Sjölunda avloppsreningsverk. Reningsverket, där södra kommunalens avloppsvatten renas och i framtiden även den norra kommunalens, står inför stora investeringar, dels beroende på ett moderniseringsbehov men också stora befolkningsökningar och utökade krav på rening av avloppsvatten.

När det gäller gemensamma investeringar, vilka inte syns på respektive kollektiv, pågår det och planeras det för insatser som påverkar arbetssätt och effektivitet inom områdena digitalisering och informationshantering. De gemensamma investeringarna innefattar även utrustning för stöd så som labb, instrument och IT.

Nedan visas Lommas investeringstakt för de kommande tre åren uppdelat på de största områdena.

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	4 350	6 373	5 631	5 600
Befintliga ledningar	6 013	15 364	5 071	14 283
Exploatering och serviser	2 800	3 550	8 619	8 619
Inventarier och utrustning	1 442	2 194	1 780	1 893
Pumpning, reservoar. o anordn.	9 682	6 563	37 396	3 859
Investeringar totalt	24 287	34 044	58 497	34 254

2.2 Vad är planerat för år 2024?

Den totala investeringsbudgeten för Lomma är 34 044 tkr för 2024. Budgeten omfattar ett antal projekt och följande kan lyftas fram för att ge en översiktsbild över vad som planeras.

Under rubriken **Avloppsreningsverk** hittar vi bland annat projekten Borgeby Slamlager där tak och väggar skall renoveras samt renovering av betongkonstruktioner inom avloppsreningsverket. En invändig renovering av kontorsyta på Borgeby planeras också för året då ytskikten har passerat sin livslängd. Utrymmen som kommer att ingå i renoveringen är omklädningsrum, kontor, kontrollrum samt laboratorier.

Under rubriken **Befintliga ledningar** finns bland annat projektet Mätzoner dricksvattennät där flödesmätare sätts ut i kommunen för att förbättra möjligheten till att kunna lokalisera lokala avvikelser av vattenförbrukningen och på så vis jobba med läckagekontroll samt övervaka vad som händer ute på dricksvattenledningsnätet.

Några av de större förnyelseprojekten under året är Trädgårdsvägen där rörbrott, ytsprickor samt galvade ledningar identifierats samt Per Ols väg där den befintliga vattenledningen är i dåligt skick med återkommande driftsstörningar. I båda projekten kommer samtliga ledningsslag förnyas.

Under 2024 ser vi fortsatt ett högt tryck på utbyte av anordningar. Det uppdämda behovet av att byta ut vattenmätare sedan pandemin leder till fler byten än normalt vilket också leder till fler identifierade anordningar som behöver åtgärdas då de inte fungerar tillfredsställande.

Under **Exploatering och serviser** finns budget avsatt för inkoppling samt separering av serviser samt en projekteringsstart för Bjärreds Vångar etapp 1 som är kommunens första etapp av ett större exploateringsområde i Bjärred.

Under rubriken **Inventarier och utrustning** hittar vi inköp samt installation av vattenmätare. I Lomma har vi ungefär 6 500 vattenmätare. De vanligaste mätarna får sitta uppe i 10 år innan de ska bytas, och de större mätarna har kortare utesittningstid och måste bytas oftare. Under Covidpandemin kunde inga vattenmätare bytas och vi har nu fler mätare att byta de närmsta åren för att komma ikapp. För att öka resurserna som byter mätare har vi upphandlat en extern entreprenör.

Vid vattenmätarbyten är målet att byta till digitala vattenmätare då vi ser en stor vinst med dem som automatisk avläsning varje månad, bättre balans i intäkter och i framtiden larm vid läckor.

Under rubriken **Pumpning, reservoar. o anordningar.** kommer en dagvattenpumpstation att renoveras i projektet Lomma C-station dagvatten då den är gammal och i mycket dåligt skick. Projektet kommer att leverera en renovering och uppdatering av fastigheterna både in- och utvändigt samt installationer med tillhörande processutrustning.

Vid Hamntorget byggs ett nytt spillvattenmagasin med tillhörande pumpstation för att höja kapaciteten i överföringen av spillvatten från Lomma till Sjölanda genom utjämning av flödet. Projektet genomförs för att möjliggöra utbyggnad i Lomma utan risk för översvämning i spillvattensystemet. I projektet Björkallén kommer nuvarande tryckreduceringsutrustning i stationen från 60-talet att bytas ut då den är gammal och inte fungerar tillfredsställande. Nuvarande anläggning går inte att göra service på då risken att dra sönder något är för stor och reservdelar till utrustningen inte finns att få tag i. Den nya utrustningen kommer även att minska risken för läckor på ledningsnätet då tryckvariationerna i dag är stora.

2.3 MAXIMA

Avloppsreningsystemet MAXIMA är VA SYDs satsning på en ny regional avloppsrening i medlemskommunerna Burlöv, Lomma och Malmö samt Svedala som VA SYD samtidigt erbjuder att bli medlem. Det är en av regionens största infrastruktursatsningar i närtid och en viktig förutsättning för att tillväxtregionen sydvästra Skåne ska kunna fortsätta växa. Med en gemensam lösning möter VA SYD behovet av utbyggnad och modernisering av avloppsreningen i kommunerna, värnar närliggande vattenmiljöer och möjliggör växande städer.

MAXIMA omfattar i dagsläget ett nytt och robust Sjölunda avloppsreningsverk i Malmös utkant intill Öresund, utloppsledningar i Öresund, en ny stor pumpstation vid Sjölunda avloppsreningsverk, en avloppstunnel under Malmö samt överföringsledningar och nödvändiga pumpstationer för att ansluta berörda kommuner till Sjölunda avloppsreningsverk.

Nedan visas programmets investeringstakt uppdelat i programmets huvudområden.

Kolumn 2023: avser senaste årsprognos för 2023

Kolumn 2024: avser investeringsbudget för 2024

Tkr		
Investeringar	2023	2024
Programstyrning	82 470	127 000
Tillstånd	19 440	6 200
Nya Sjölunda	22 007	28 900
Tunnel	7 638	46 800
Överföring Lund-Malmö	-102	0
Mottagning	4 611	5 000
Kostnader fakturerade till Lund för omarbetning	-44 690	0
Osäkerheter för planerade händelser		25 000
Investeringar totalt	91 374	238 900

2.3.1 Vad är planerat för år 2024?

Programorganisationen som ska bygga MAXIMA arbetar i enlighet med programdirektivet. Ett genomförandeavtal avseende omfattning med tillhörande budget förväntas beslutas av medlemskommunerna under 2024.

Programmet arbetar fram MAXIMAs omfattning. Varje etapp ska beskrivas för att förstå otydligheter, avgränsas, kostnadsberäknas och tidsättas för ett genomförande.

Programmet arbetar med uppdelning; avgränsningar för interna projekt. Den slutgiltiga uppdelningen kommer ske efter ett genomförandebeslut och programmet ska därtill formulera nödvändiga strategier som ska ligga till grund för respektive projekts genomförande, entreprenadform och omfattning.

Tillståndsprocessen sker i enlighet med fattade beslut. VA SYD har lämnat in tillståndsansökan för miljötillstånd till Mark- och miljödomstolen (MMD) och tillstånd för utläggning av utloppsledning till regeringen i enlighet med Kontinentalsockellagen under 2023. Under 2024 förväntas huvudförhandlingen i MMD att äga rum.

Förväntad leverans för genomförandeavtalet sker i enlighet med 2023 överenskommen tidplan. Ordningen för beslut är:

1. Leverans till medlemsrådet
2. VA SYDs Förbundsfullmäktige fattar beslut
3. Medlemskommunerna inklusive Svedala fattar beslut
4. VA SYDs Förbundsfullmäktige kvitterar tagna beslut

Programdirektivet är nedbrutet till en programplan och en mottagningsplan. Det innebär i korthet att:

- Forma ett program för att genomföra medlemskommunernas beslut om programmets omfattning till överenskommet tids- och kostnadsspann
- Organisera programmet så att åtagandet i genomförandebeslutet säkerställs
- Informera nödvändiga intressenter inför genomförandet
- Genomföra tillståndsprocessen så att prognoserade planer kan innehållas samt att pågående drift erhåller en förankrad process innehållande framtida tillstånd.
- Fortsatt arbeta med etablering av en mottagande organisation i VA SYD i enlighet med mottagningsplanen
- Fortsatt projektering

Volymen av ovan arbete för 2024 finns i föreslagen budget.

3 Driftsbudget

I detta kapitel beskrivs det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningssavgifter	56 571	55 806	-765
Anläggningsavgifter	1 019	1 056	37
Övriga intäkter	3 903	3 303	-600
Verksamhetens intäkter	61 493	60 165	-1 328
Personalkostnader	-20 875	-22 523	-1 648
Internfördelad tid	4 710	4 730	20
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-16 165</i>	<i>-17 793</i>	<i>-1 628</i>
Övriga kostnader	-38 947	-37 036	1 911
Verksamhetens kostnader	-55 112	-54 829	-283
Avskrivningar	-12 917	-14 081	-1 164
Upplösning avsättning avskrivn	0	31	31
Totala kostnader	-68 029	-68 879	-850
Verksamhetens Nettokostnader	-6 536	-8 714	-2 178
Finansiella intäkter	24	342	318
Finansiella kostnader	-2 663	-7 200	-4 537
Finansiella poster	-2 639	-6 858	-4 219
Resultat efter finansiella poster	-9 175	-15 572	-6 397
Tidigare överskott/Avsättning	9 175	2 214	-6 961
Årets resultat	0	-13 358	-13 358

En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med 27,9 %. Lomma har dock ett ackumulerat överskott på 2 214 tkr som kan nyttjas för att täcka delar av budgetunderskottet. En taxejustering med **23,9 %** krävs då för att täcka kvarvarande budgetunderskott.

3.2 Budgetförklaringar

3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

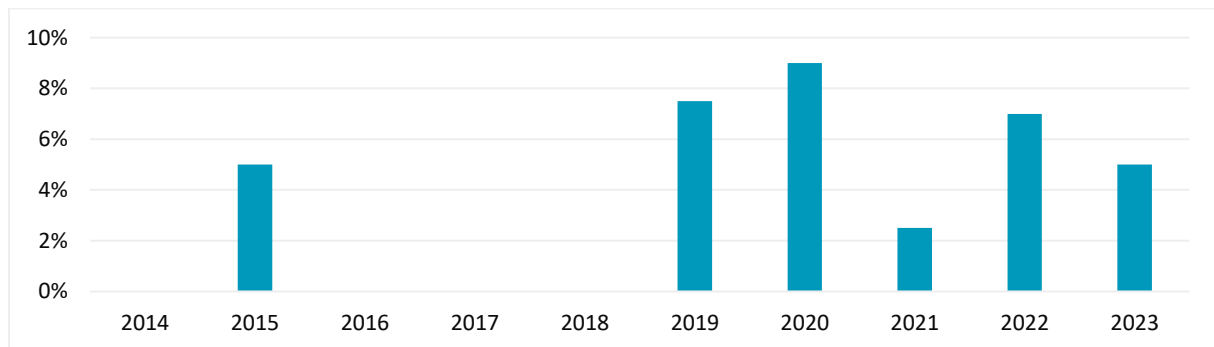
Budgeteringen följer DR2-prognosen med minskad fakturerad vattenförbrukning vilket gör att budgeten har justerats ned med -765 tkr. Här ingår även en uppräkningsökning med 1,0 % förväntad befolkningsökning för 2024.

För kollektivet innebär varje 1 % höjning att brukningsintäkterna ökar med 558 tkr. För 2024 föreslås följande taxeförändring:

3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

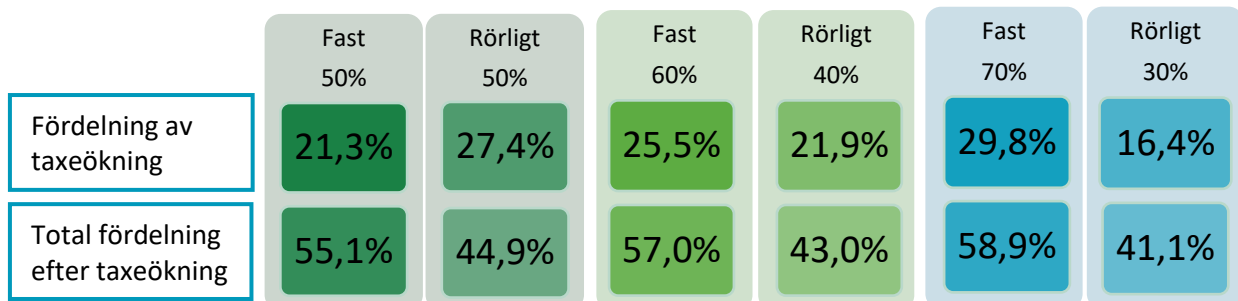
Nedan bild visar den historiska taxeutvecklingen. Blankt innebär att ingen taxehöjning skett.

3.2.1.2 Taxefördelning

Den nuvarande taxan är fördelad enligt följande:

Fast 56,3% Rörligt 43,7%

Vi förordar en fördelning av taxeökningen med 60% fast och 40% rörligt för att synkronisera med VA SYDs kostnadsstruktur.

3.2.1.3 Kostnad typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

23,9 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/år	Höjning/månad
7 938 kr	9 839 kr	1 902 kr	159 kr

Typhus B

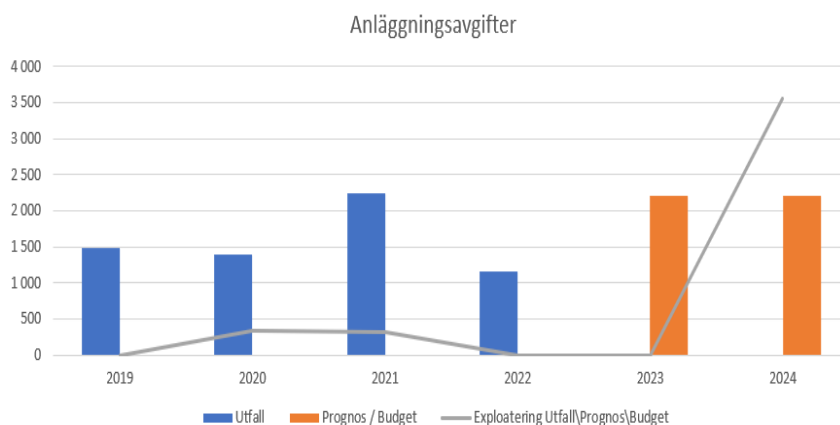
"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1 000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2 000 m³/år.

23,9 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2023	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
82 529 kr	101 966 kr	19 437 kr	1 620 kr	1 296 kr	108 kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid tillbyggnad eller fastighetsreglering.

I ovan bild kan vi i de blå kolumnerna följa vårt historiska utfall för våra anläggningsavgifter. Under innevarande år är det dock prognos i kolumnen vi ser istället för utfall. För kommande år är kolumnen orangefärgad och visar här istället vår budgeterade nivå. Linjen som syns i bilden är våra exploateringar som är uppbyggt på samma sätt som utfallet med utfall, prognos och budget.

Det som ses i diagrammet är att det under innevarande år inte alltid faller ut anläggningsavgifter motsvarande exploateringarna. Detta beror på att utbyggnaden av ett område oftast pågår under en längre period än exploateringsprojekten. Anläggningsavgifterna kan därför inhämtas i många år efter att en exploatering är slutförd. Budget 2024 för anläggningsavgifterna förväntas följa prognosen för 2023 inklusive indexreglering på 7,5%, då vi tror på en aning lugnare byggtakt.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har.

Övriga intäkter står för 5,5% av de totala VA-intäkterna.

Följande intäktsposter är redovisade under denna kategori:

<u>Intäktspost</u>	<u>Belopp</u>
Dagvattenavgift (Lomma Kommun)	1 000 tkr
Skattefinansierad del av Enskilda avlopp (Lomma Kommun)	1 500 tkr
Del av VA SYDs gemensamma intäkter	<u>803 tkr</u>
Totalt	<u>3 303 tkr</u>

3.2.4 Resurskostnader

Till resurskostnader hör personalkostnader, internfördelad tid samt konsulter och inhyrd personal. Konsulter och inhyrd personal återfinns vanligtvis som en post under Övriga kostnader, men här vill vi lyfta dessa poster tillsammans.

Resurskostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Personalkostnader	-20 875	-22 523	-1 648	-7,9%
Internfördelad tid	4 710	4 730	20	0,4%
Summa egen personal	-16 165	-17 793	-1 628	-10,1%
Konsulter och inhyrd personal	-2 865	-2 247	618	21,6%
Summa totalt	-19 030	-20 040	-1 010	-5,3%

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten. Personalen som arbetar med Maxima fördelas till kollektiven Malmö, Lomma och Burlöv.

Lönekostnaderna för 2024 består både av poster för befintlig personal, men även budget för nya tjänster. Lönejustering för 2024 har budgeterats till 4%. I budget för 2024 ingår även helårseffekt på de tjänster som har anställts under 2023.

PO-kostnaderna fortsätter ligga på en hög nivå (52,6%), men strax under budget för 2023 (54%).

VA SYD ser framöver ett stort behov av fler tjänster för att kunna möta investeringsbehovet men även för att kunna leverera enligt driftsuppdraget, och möta det faktiska underhållsbehovet. En ökad investeringsbudget medför förutom ett ökat behov av projektledare, även att driftverksamheten

behöver förstärkas och vara tillgänglig för att kunna bidra till, samt ta emot investeringsprojekten. Till 2024 budgeteras därför med 37 nya tjänster, med budgeterad anställningsstart från juni 2024-nov 2024.

Internfördelad tid minskar till 2024, vilket är en anpassning till prognosen för 2023, då det har visat sig att budget för 2023 är för hög. För de nya tjänsterna som tillkommer under 2024 beräknas inte så mycket tid på internfördelad tid, utan det ökar när de nyanställda personerna börjar komma in i sitt arbete.

Kostnadsposten för konsulter och inhyrd personal minskar från 2023 till 2024. Posten har anpassats efter politiskt beslut om minskning av resursbudget.

3.2.4.1 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost. Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt.

3.2.5 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor). De kostnadsgrupperna med störst avvikelse mellan budget 2023 och budget 2024 redovisas nedan.

Övriga kostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Entreprenadarbeten övriga	-9 154	-6 982	2 171	23,7%
Elektricitet	-3 757	-2 214	1 544	41,1%
Slamhantering	-764	-1 255	-491	-64,3%
Licenser, Service enl. Avtal	-2 431	-2 958	-527	-21,7%
Vatten för distribution	-8 845	-9 935	-1 090	-12,3%
Resterande övriga kostnader	-13 996	-13 691	304	2,2%
Totalt	-38 947	-37 036	1 911	4,9%

Entreprenadarbeten övriga

Denna post avser till största del kostnader för transport till avloppsreningsverk och rening av avloppsvatten. Positiva budgetavvikelsen beror på att vi minimerat budgeten för de öppna dagvattenanläggningarna.

Elektricitet

Kostnaden per kilowattimme (elförbrukning) ökade kraftigt under 2022 och hamnade på i snitt för året 1,61 kr/kWh. Långtidsprognos baserat på terminer för 2023 inklusive prissäkring var 3,25 kr/kWh i oktober föregående år, utfallet hittills i år är 0,73 kr/kWh. Motsvarande långtidsprognos för 2024 är 0,90 kr/kWh. Under 2024 kommer cirka 76% av elförbrukningen vara säkrat till 0,91 kr/kWh, vilket är en ökning av den säkrade delen från nuvarande 56%.

Slamhantering

Prisökning från 312 kr/ton till 429 kr/ton, slamsugning vid fler tillfällen samt en ökad volym för omhändertagande av slam gör att budget ökar mot 2023.

Licenser, service enl avtal

Inom denna grupp finns kostnader som bl a är relaterade till våra IT-system. Framförallt är det IT-licenser som har blivit dyrare samt att VA SYD har fler anställda och konsulter vilket gör att fler licenser måste anskaffas. Kostnaderna för service enligt avtal ökar också med anledning av nya och indexreglerade avtal inom bl a skadedjursbekämpning och ventilationsservice.

Vatten för distribution

Vattendistributören Sydsvatten har inför 2024 aviserat en höjning på 8% på den fasta delen av avgiften och på den rörliga delen höjs den med 43% från 0,7 kr/m³ till 1,0 kr/m³ (den fasta delen av kostnaden står för ungefär 86% av avgiften).

Resterande övriga kostnader

I denna grupp återfinns resterande kostnadsposter. Även inom dessa blandade poster är största anledningen till prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer. Här återfinns också kostnader för konsulter och inhyrd personal som minskar från 2023 till 2024 efter beslut i förbundsstyrelsen.

3.2.6 Gemensamma intäkter och kostnader

VA SYD har en modell för att fördela gemensamma intäkter och kostnader mellan kollektiven. Intäkter som fördelas kommer till största delen från forskningsbolaget och laborieverksamheten. Kostnader som fördelas är samtliga personalkostnader utom direkta lönekostnader mot avfallsverksamheten. Även övriga gemensamma kostnader som till exempel ledningsstöd, IT, kommunikation, kundservice, ekonomi, fakturering, HR och kapitalkostnader för gemensamma investeringar fördelas.

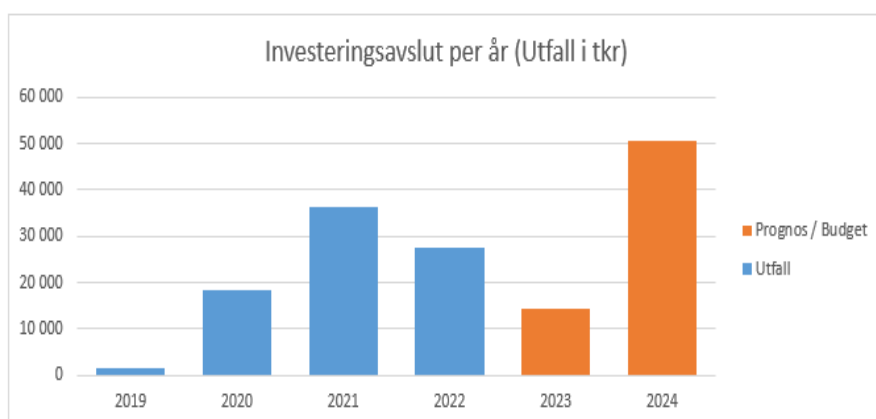
VA Lommas del av totala gemensamma intäkter och kostnader för VA SYD i budget 2024 presenteras i nedan tabell. Delen uppgår till 5 % och inkluderar även fördelade kostnader för Maxima.

	VA LOMMA	VA SYD
Övriga intäkter	699	13 497
Personalkostnader	-22 523	-437 410
Internfördelad tid	4 750	87 217
Övriga kostnader	-9 055	-178 941
Avskrivningar	-1 682	-33 053
Finansiella intäkter	342	6 500
Finansiella kostnader	-1 211	-20 207
Summa	-28 680	-562 397

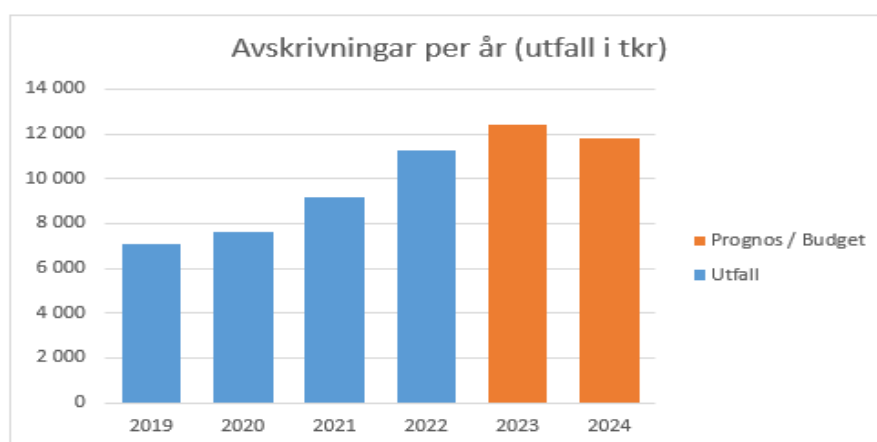
3.2.7 Kapitalkostnader

3.2.7.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2024 minskar något jämfört med prognos 2023. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Bilden ovan visar pågående investeringar som avslutas under respektive år och istället aktiveras och genererar en avskrivningskostnad.

Avskrivningarna minskar med 591 tkr mellan prognos 2023 och budget 2024. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Lomma, pågående och kommande investeringar i Lomma samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

3.2.7.2 Upplösning avsättning avskrivningar

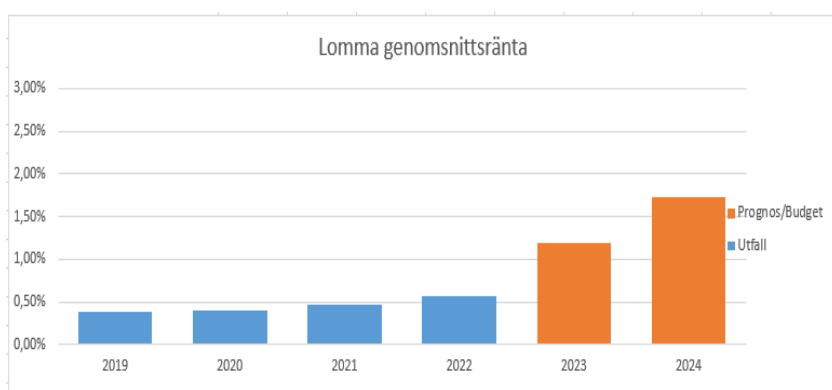
Avsättningen kan ianspråkta till att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. Upplösning av avsättningen år 2024 beräknas uppgå till 31 tkr för Lomma.

3.2.7.3 Lånekostnader

Räntekostnaderna har ökat markant sen mitten av 2022 och vi ser en fortsatt hög kostnad under 2024. I budget 2023 räknade vi med en ränta på 3,75% men de nya lån vi tagit under 2023 låg mellan 3,37% och 3,64%.

I budget 2024 har vi räknat med 50 Mkr i nya lån till en ränta på 4,0% fördelat på fyra tillfällen. Befintliga lån som ska skrivas om under 2024 uppgår till drygt 17,5 Mkr.

Nedan ser vi hur genomsnittsräntan utvecklats under de senaste åren 2019–2022 samt för prognos 2023 och budget 2024.

3.3 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår			
	3%	4%	5%	6%
50	50	60	70	80
33	60	70	80	90
20	80	90	100	110
10	130	140	150	160
5	230	240	250	260
Räntesats	3%	4%	5%	6%

4 3-årsplan

För första gången tar VA SYD nu fram ett underlag för 3-årsplan. För planåren 2025–2026 är det dock viktigt att ha med sig att ju längre fram i tiden vi kommer desto osäkrare blir siffrorna.

Resultaträkning	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Brukningssavgifter	55 571	56 571	55 806	69 164	80 554
Anläggningsavgifter	1 012	1 019	1 056	1 162	1 278
Övriga intäkter	3 791	3 903	3 303	3 402	3 504
Verksamhetens intäkter	60 374	61 493	60 165	73 728	85 336

Personalkostnader	-19 609	-20 875	-22 523	-24 059	-25 528
Internfördelad tid	3 832	4 710	4 730	5 090	5 478
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-15 777</i>	<i>-16 165</i>	<i>-17 793</i>	<i>-18 969</i>	<i>-20 050</i>
Övriga kostnader	-39 964	-38 947	-37 036	-42 978	-45 099
Verksamhetens kostnader	-55 741	-5 881	-54 829	-61 946	-65 149
Avskrivningar	-12 421	-12 917	-14 081	-14 842	-14 512
Upplösning avsättning avskrivn	24	0	31	31	31
Totala kostnader	-68 138	-73 910	-68 879	-76 758	-79 630

Verksamhetens Nettokostnader	-7 764	-12 417	-8 714	-3 030	5 706
-------------------------------------	---------------	----------------	---------------	---------------	--------------

Finansiella intäkter	289	24	342	342	342
Finansiella kostnader	-1 869	-2 663	-7 200	-10 452	-15 170
Finansiella poster	-1 580	-2 639	-6 858	-10 110	-14 828

Resultat efter finansiella poster	-9 344	-15 056	-15 572	-13 140	-9 122
Tidigare överskott/Avsättning	9 344	9 175	2 214	1 750	
Årets resultat	0	-5 881	-13 358	-11 390	-9 122

Taxeutvecklingen för de olika åren med ovanstående tabell blir

2024: 23,9%

2025: 16,5%

2026: 11,3%

I underlagen för 2025 och 2026 är utgångspunkten budget för 2024, därefter har schablonmässiga justeringar gjorts, beroende på vad det är för post. I stora drag handlar det om följande antaganden:

4.1 Intäkter

Brukningavgifterna har endast justerats med att föregående års negativa resultat ska täckas. Det innebär att antaganden om förbrukning och befolkning är på samma nivå som 2024.

För övrigt har intäktssidan räknats upp med 3% för övriga intäkter och 10% för anläggningsavgifter.

4.2 Resurskostnader

Enligt beräkningar från KPA kommer PO-påslaget minska för 2025 och 2026. Nuvarande beräkningar är att PO-påslaget kommer vara 44,3% 2025 och 41,7% 2026. (PO-påslaget är 52,6% 2024.)

Lönekostnaderna räknas för övrigt upp med 4,3% 2025 och 2026, och det finns även ett påslag med nya tjänster.

Kostnader för konsulter och inhyrd personal ligger på samma nivå 2025 och 2026 som för 2024.

4.3 Övriga kostnader

I budget 2024 har underhållskostnadskostnader minimerats, till budget 2025 har dessa poster återförts.

Bortsett från justeringen av underhållskostnader så ökar posten övriga kostnader med en indexuppräkning på 4,5%, några poster finns det dock avvikande hantering av.

Inköp av vatten utgår från Sydvattens prognoser med 8% ökning av de fasta kostnaderna.

Kostnader för el utgår från ett snittpris på 0,95 kr/kWh både 2025 och 2026. Detta är givetvis en post som är svår att bedöma.

4.4 Finansiella kostnader

Räntenivåerna för 2025 och 2026 är beräknade på 3,75%. Investeringsplanen ligger till grund för antaganden om lånenivåer. Den exakta tidpunkten för lånen kan dock variera jämfört med de antaganden som är gjorda.

VA SYD levererar friskt dricksvatten, hanterar dagvatten, renar avloppsvatten och tar hand om hushållsavfall på ett ansvarsfullt sätt. Vi uppmuntrar dig att dricka kranvatten, tänka på vad du spolrar ner i avloppet och sortera dina sopor. Tillsammans bidrar vi aktivt till en hållbar samhällsutveckling. För miljön nära dig.

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA LUND

2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Vi fortsätter att investera i vårt vatten.....	2
2	Investeringsbudget	4
2.1	Långsiktig plan	4
2.2	Vad är planerat för år 2024?	5
3	Driftsbudget.....	7
3.1	Resultaträkning	7
3.2	Budgetförklaringar	8
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	8
3.2.2	Anläggningsavgifter	9
3.2.3	Övriga intäkter.....	10
3.2.4	Resurskostnader	10
3.2.5	Övriga kostnader	12
3.2.6	Gemensamma intäkter och kostnader	13
3.2.7	Kapitalkostnader	13
3.3	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	15
4	3-årsplan	16
4.1	Intäkter	17
4.2	Resurskostnader.....	17
4.3	Övriga kostnader	17
4.4	Finansiella kostnader.....	17

1 Vi fortsätter att investera i vårt vatten

Räntor, inflation och inte minst behovet av ökade investeringar innebär stora kostnadsökningar som kommer att kräva höjda VA-taxor i hela landet.

Förra året var det de rusande elpriserna som var en av de främsta orsakerna, i år är främsta orsaken en ingående negativ budget på grund av nyttjade resultat i budgeten för 2023. Det innebär att vi som utgångspunkt måste kraftigt öka taxorna i fyra av våra medlemskommuner bara för att täcka en ingående negativ budget, därefter tillkommer alla andra höjningar på grund av ökade kostnader.

De höjda räntorna och inflationen driver upp kostnaderna. Ränteläget spelar en stor roll eftersom ett kommunalförbund, som VA SYD, inte får gå med vinst utan finansierar alla investeringar genom lån.

Ökade kostnader för inköp av vatten, avskrivningar, pensionskostnader och kemikalier är andra faktorer som påverkar taxehöjningen. Elpriserna kommer dock att sjunka i budgeten för 2024 jämfört med 2023.

Höjningarna av VA-taxorna i våra medlemskommuner sker ändå fortsatt från låga nivåer och vi har en stor befolkning vilket innebär att många är med och delar på kostnaden.

En mer långsiktig utmaning är att infrastrukturen är sliten och underdimensionerad, vilket skapar ett omfattande investeringsbehov och nya utgiftsposter. Våra VA-anläggningar är byggda för 50–70 år sedan och räcker inte till för att hantera en växande befolkning, expanderande städer och klimatförändringar.

Allt underhållsarbete syftar till att hålla anläggningar och dess ingående delar i sådant skick att de kan utföra sin krävda funktion. Underhållet har i VA SYDs verksamhet under lång tid varit eftersatt vilket redan har gett konsekvenser i form av generellt försämrade prestanda på anläggningarna samt flera mycket allvarliga och kostsamma haverier. Ännu fler haverier och sämre prestanda är sannolikt. Dålig prestanda och haverier påverkar anläggningens funktion och därmed förmåga att leverera det den är avsedd för (i VA SYDs fall är det att rena avloppsvatten, producera dricksvatten samt förflyttning av olika vattenslag). Den utdragna processen kring beslutet för genomförande av programmet *Maxima* innebär att underhållskostnaderna stiger då det tar längre tid för den nya anläggningen att tas i bruk och underhållet behöver hanteras motsvarande tid på den gamla utrustningen. Att inte bedriva underhållsarbete kommer försämra anläggningarnas prestanda ytterligare.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa får MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) att varna för bristande samhällelig beredskap när det gäller bland annat dricksvattenhantering och avlopp. Det måste åtgärdas.

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera såväl i fredstid som under höjd beredskap och krig. Avbrott kan uppstå vid till exempel pumphaverier, läckor, översvämningar och ledningsbrott och ännu allvarligare är det om förorenat vatten kommer ut i dricksvattnet och gör människor sjuka. Det finns en mängd olika händelser som, tillsammans eller var för sig, kan hota dricksvattenförsörjningen. Det som vid en första anblick kan se ut som en slump eller en olycka, kan vara en antagonistisk händelse. Samhällskritisk infrastruktur, där dricksvattenförsörjningen ingår, är enligt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) och Säkerhetspolisen ett centralt mål för främmande makt redan nu. Med koppling till MSB:s

varningar går det inte heller att utesluta avsiktlig skadegörelse mot samhällsnödvändig infrastruktur, vilket de misstänkta återkommande sabotagen mot gasledningarna i Östersjön är en påminnelse om.

Sammantaget innebär det att ett driftsäkert VA-system är en av samhällets viktigaste infrastruktur tillgångar med stora behov av utbyggnad, förnyelse och rekrytering av kompetent personal. Det kostar men är nödvändigt – framför allt i Skåne som präglas av stor inflyttning, bostadsbyggande och företagsetableringar.

VA SYD uppskattar det egna investeringsbehovet till cirka 1,2 miljarder om året de kommande tre åren. Utöver detta tillkommer stora investeringskostnader för programmet *Maxima* som behövs för att skapa ett robust och driftsäkert avloppssystem. Reningsverket Nya Sjölanda i Malmö är den viktigaste ingrediensen i programmet. Förbättrad vattenhantering och ny miljöteknik gynnar såväl näringslivet som vattenmiljön och klimatet och är samtidigt en förutsättning för att regionen ska kunna växa.

2 Investeringsbudget

2.1 Långsiktig plan

I området kring Kävlingeådalen på både Eslövs och Lunds sida finns stora behov att se över infrastrukturen. Området har idag många små anläggningar som behöver moderniseras, byggas ut och möta nya krav. Det finns idag en långsiktig plan för hur VA-infrastrukturen skall utvecklas framöver i området. Planen innebär att VA-infrastrukturen integreras mer över kommungränserna i Eslöv och Lund för att få effektivare lösningar när behov av reinvesteringar och kapacitetsutbyggnad finns. Till exempel kommer avloppsvattnet i regionen till största delen att renas på S Sandby reningsverk. Andra exempel är att knyta ihop dricksvattendistributionen över kommungränsen för att öka leveranssäkerheten och på effektivaste sätt integrera VA-utbyggnadsområden i VA-systemet. Under perioden kommer investeringar i S Sandby reningsverk att ske liksom i överföringsledning från Harlösa/Revinge till S Sandby.

Källby ARV är i stort behov av utbyggnad beroende på en snabbt ökande belastning. Vissa anläggningsdelar börjar dessutom att bli gamla och behöver ersättas. Just nu investeras det minimalt på Källby i avvaktan på vilken inriktning som slutgiltigt väljs. Inom perioden kommer endast nödvändiga investeringar att göras.

Sett i ett längre perspektiv drivs budgeten för ledningsnätet upp av ett förnyelsebehov men även ombyggnationer till följd av förtätning och kapacitetproblematik som kommer att uppstå till följd av detta. Det pågår och planeras för stora exploateringar som bedöms använda mycket resurser flera år framöver, men på grund av konjunkturläget bedömer vi därför planeringen av nya projekt som osäkra.

Under den kommande 10-årsperioden finns det ett fortsatt stort antal utbyggnadsprojekt för att ansluta samlad bebyggelse till det kommunala nätet. Några exempel på framtida projekt är: Borelund, Assartorp – Hässleberga och Skatteberga.

När det gäller gemensamma investeringar, vilka inte syns på respektive kollektiv pågår det och planeras det för insatser som påverkar arbetssätt och effektivitet inom områdena digitalisering och informationshantering. De gemensamma investeringarna innefattar även utrustning för stöd så som labb, instrument och IT.

Nedan visas Lunds investeringstakt för de kommande tre åren uppdelat på de största områdena.

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	46 375	35 259	51 998	79 801
Befintliga ledningar	47 097	76 966	80 240	71 314
Dagvattenanläggningar	10 831	11 606	12 857	19 990
Exploatering och serviser	51 597	48 489	42 886	36 315
Inventarier och utrustning	3 902	5 491	4 382	4 656
Nya överförings o huvudledning	20 039	3 580	420	68 919
Pumpning, reservoar. o anordn.	8 825	26 002	20 571	10 668
Vattenverk	2 800	3 223	9 819	4 959
VA-utbyggnadsområde	9 805	223	12 608	3 060
Övergripande justering	-29 120	0	0	0
Investeringar totalt	172 151	210 839	235 781	299 682

2.2 Vad är planerat för år 2024?

Den totala investeringsbudgeten för Lund är 210 839 tkr för 2024. Budgeten omfattar ett antal projekt och följande kan lyftas fram för att ge en översiktsbild över vad som planeras.

Under rubriken **Avloppsreningsverk** hittar vi följande större händelser:

På Källby avloppsreningsverk moderniseras gasanläggningen för att möta dagens krav på säkerhet och tillgänglighet vilket även Räddningstjänsten anser då de lagt ett föreläggande för anläggningen.

En förstudie genomförs för att säkerställa att hela luftförsörjningssystemet är redundant och är rätt dimensionerat med både styrning och kapacitet på Källby. Nya blåmaskiner, styrning och reglering samt tillkommande omfattning som påvisas i förstudie genomförs sedan under 2024.

Ett stort antal sedimentskrapsel på Källby ARV är i dåligt skick och kommer att bytas ut under året.

Södra Sandby reningsverk är föråldrat och i stort behov av att moderniseras. Det kommer att byggas på ett sådant sätt så att det möter de behov som vi kan se inom de närmsta 20-30 åren men också samtidigt möjliggöra anslutning av mindre reningsverk som t ex Flyinge. Projektet befinner sig i en utredningsfas.

Under rubriken **Befintliga ledningar** finner vi bland annat projekten:

Måsvägen där det finns ett behov av separering och förberedande arbete inför ombyggnation i Västerbro-området. Beslut i projektet har tagits tillsammans med Lunds kommun att det fanns större vinster om VA SYD utvidgade projektet till att även inkludera en koppling över till Gässlingavägen och Tage Erlanders väg vilket flyttat stora delar av projektet till 2024.

Sliparelyckan, där de kombinerade ledningarna är både dåliga och underdimensionerade. Området har haft problem med källaröversvämningar och dricksvattenledningen som går i Vallmovägen och Tulpanvägen är överdimensionerad. Ledningarna kommer därför förnyas och dimensioneras korrekt samtidigt som dagvattnet hanteras för att minimera källaröversvämningar.

På grund av exploatering av Västerbro behöver en kapacitetsökning samt nya förbindelsepunkter till nya fastigheter göras i projektet Öresundsvägen-Kobjersvägen.

Under 2024 ser vi fortsatt ett högt tryck på utbyte av anordningar. Det uppdämda behovet av att byta ut vattenmätare sedan pandemin leder till fler byten än normalt vilket också leder till fler identifierade anordningar som behöver åtgärdas då de inte fungerar tillfredsställande

Under **Dagvattenanläggningar** finns projektet Värpingedammen som både syftar till att utjämna dagvattenflödet samt rena det innan det når recipienten. Kopplat till detta finns även en utvecklingsanläggning där det kommer finnas möjligheter att hitta framtida metoder för att ytterligare rena dagvatten.

Under **Exploatering och serviser** finns bland annat projekten Hasslanda 2 som är ett större exploateringsprojekt för ett nytt verksamhetsområde i södra Lund. Projekt Veberöd 2:113 som består av ett mindre verksamhetsområde. Projekt Portkvarteren Brunshög samt projekt Västra Grönstråket i Brunshög som består av två nya projekt i den fortsatta utbyggnaden inom Brunshögsområdet i nordöstra Lund

Under rubriken **Inventarier och utrustning** hittar vi inköp samt installation av vattenmätare. I Lund har vi ungefär 17 000 vattenmätare. De vanligaste mätarna får sitta uppe i 10 år innan de ska bytas, och de större mätarna har kortare utesittningstid och måste bytas oftare. Under Covidpandemin kunde inga vattenmätare bytas och vi har nu fler mätare att byta de närmsta åren för att komma ikapp. För att öka resurserna som byter mätare har vi upphandlat en extern entreprenör. Vid vattenmätare bytet är målet att byta till digitala vattenmätare då vi ser en stor vinst med dem så som automatisk avläsning varje månad, bättre balans i intäkter och i framtiden larm vid läckor.

I budgetrubriken **Nya överförings o huvudledning** finns projektet Harlösa-Södra Sandby som omfattar spillvattenledningar mellan Harlösa och Södra Sandby ARV samt samförläggning med vattenledning på sträckan mellan Revingeby och S Sandby ARV. Harlösa saknar avloppsvattenrening sedan Fortifikationsverket sagt upp avtalet och för att undvika bräddning till recipient och miljöbrott måste en anslutning av spillvatten på plats så snart som möjligt. Dricksvattenledningen mellan Revingeby och S Sandby är nödvändig för att kunna stötta upp försörjningen av det växande S Sandby med omnejd. I dagsläget räcker inte kapaciteten till och det är av största vikt att anslutningen byggs och tas i drift så snart som möjligt för att trygga vattenförsörjningen i området och möjliggöra kommunens utbyggnadsplaner.

Genom överföringen läggs de små lokala anläggningarna i Revingeby och Skatteberga ner och Fortifikationsverkets anläggning vid P7 Revingehed ansluts via avtal till det kommunala systemet. Även Sandby Mosse kan anslutas till kommunalt spillvatten och dricksvatten. Projektet beräknas starta under 2024 och vara klart 2028.

Under rubriken **Pumpning, reservoar. o anordningar** är det främst två projekt som utmärker sig. Först har vi en ny pumpstation för spillvatten som kan försörja hela Södra Råbylund samt Stora Råby. I projektet ingår även uppdimensionerad tryckledning från pumpstationen samt eventuellt även renoverad självfallsledning till pumpstationen.

Det andra projektet innebär att en ny reservkraftsbyggnad byggs vid Dalby vattentorn vilken skall se till att Dalbys invånare skall kunna få vatten även vid driftsstörningar på elnätet.

Renovering av reservoarer och säkra upp att dessa kan vara i drift i ytterligare minst 30 år är ett projekt som vi hittar under budgetrubriken **Vattenverk**.

3 Driftsbudget

I detta kapitel beskrivs det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningssavgifter	248 450	246 683	-1 767
Anläggningsavgifter	9 837	10 391	554
Övriga intäkter	4 820	6 100	1 280
Verksamhetens intäkter	263 107	263 174	67

Personalkostnader	-69 832	-76 229	-6 397
Internfördelad tid	13 295	11 772	-1 523
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-56 537</i>	<i>-64 457</i>	<i>-7 920</i>
Övriga kostnader	-151 112	-156 988	-5 876
Verksamhetens kostnader	-207 649	-221 445	-13 796
Avskrivningar	-55 902	-62 525	-6 623
Upplösning avsättning avskrivn	6 783	6 440	-343
Totala kostnader	-256 768	-277 530	-20 761

Verksamhetens Nettokostnader	6 339	-14 356	-20 694
-------------------------------------	--------------	----------------	----------------

Finansiella intäkter	82	1 151	1 069
Finansiella kostnader	-18 838	-29 633	-10 795
Finansiella poster	-18 756	-28 482	-9 726

Resultat efter finansiella poster	-12 417	-42 838	-30 420
Tidigare överskott/Avsättning	12 417	0	-12 417
Årets resultat	0	-42 838	-42 837

Budgeten 2024 visar ett underskott som uppgår till 42 838 tkr. En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med **17,4 %**. Lund har inget ackumulerat överskott sedan tidigare.

3.2 Budgetförklaringar

3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

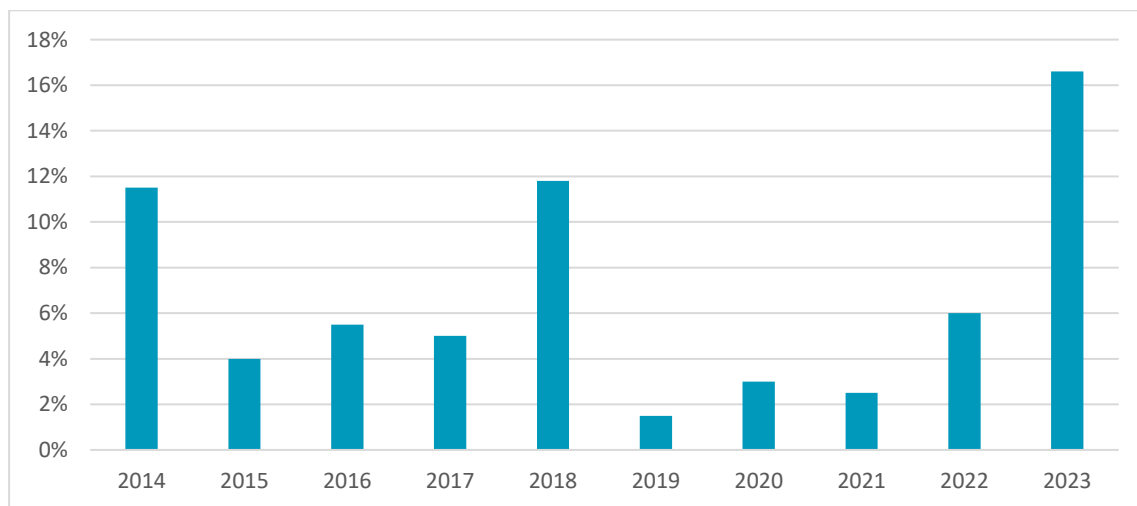
Budgeteringen följer DR2-prognosen med minskad fakturerad vattenförbrukning varför budgeten har justerats ned med -1 767 tkr. Här ingår även en uppräkningsökning med 1,0% förväntad befolkningsökning för 2024.

För kollektivet innebär varje 1% höjning att brukningsintäkterna ökar med 2 467 tkr. För 2024 föreslås följande taxeförändring:

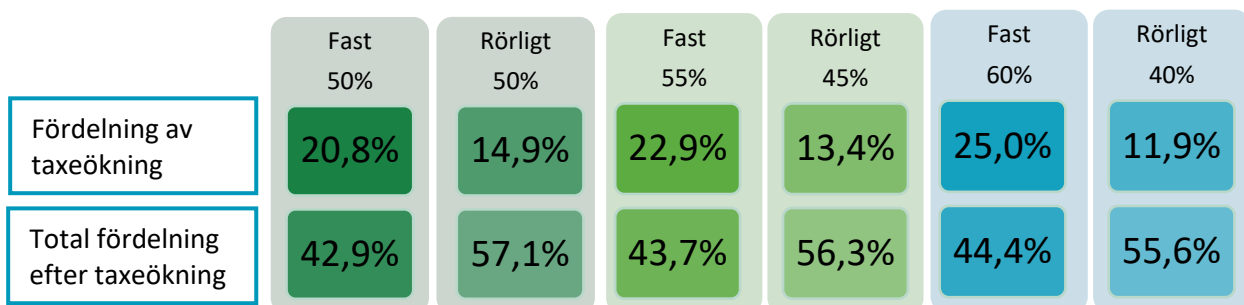
3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

Diagrammet nedan visar den historiska taxeutvecklingen.

3.2.1.2 Taxefördelning

Den nuvarande taxan är fördelad enligt följande: Fast 41,7% Rörligt 58,3%

Vi förordar en fördelning av taxeökningen med 60% fast och 40% rörligt för att synkronisera med VA SYDs kostnadsstruktur.

3.2.1.3 Kostnad typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

17,4% taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/år	Höjning/månad
7 827 kr	9 351kr	1 525 kr	127 kr

Typhus B

"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2000 m³/år.

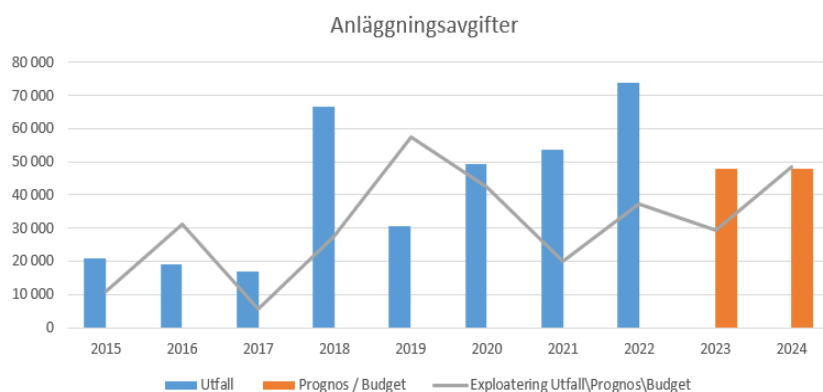
17,4% taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
56 484 kr	64 810 kr	8 326 kr	694 kr	555 kr	46 kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid tillbyggnad eller fastighetsreglering.

Anläggningsavgifterna betraktas som en förutbetalad intäkt som successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Periodisering av anläggningsavgiften görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.

I ovan diagram kan vi i de blå kolumnerna följa vårt historiska utfall för våra anläggningsavgifter. Under innevarande år är det dock prognos i kolumnen vi ser istället för utfall. För kommande år är kolumnen orange-

färgad och visar här istället vår budgeterade nivå. Linjen som syns i bilden är våra exploateringar som är uppbyggt på samma sätt som utfallet med utfall, prognos och budget.

Det som ses i diagrammet är att det under innevarande år inte alltid faller ut anläggningsavgifter motsvarande exploateringarna. Detta beror på att utbyggnaden av ett område oftast pågår under en längre period än exploateringsprojekten. Anläggningsavgifterna kan därför inhämtas i många år efter att en exploatering är slutförd. Budget 2024 för anläggningsavgifterna förväntas följa prognosen för 2023 inklusive indexreglering på 5,0%, då vi tror på en aning lugnare byggtakt.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har.

Övriga Intäkter (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Energiåtervinning	1 200	1 200	0	0,0%
Gasförsäljning	200	2 100	1 900	950,0%
Övrigt	3 420	2 800	-620	-18,1%
Summa	4 820	6 100	1 280	26,6%

Övriga intäkter står för 2,3 % av de totala VA-intäkterna och består i huvudsak av tre intäktsflöden.

Energiåtervinning. Från renat avloppsvatten till Kraftringen i form av fjärrvärme.

Försäljning av rågas Det planerade arbetet med att modernisera röt-kammare är klart under första tertialet. Produktionen beräknas bli jämnare och i samband med ett ändrat upplägg i affären gör det att vi inte längre behöver stödköpa gas externt. Här finns även budget för ett biogasstöd från Energimyndigheten på 0,9 mkr.

Under **övrigt** återfinns del av VA SYDs gemensamma intäkter samt mindre intäktsposter bestående av transiteringsavgifter från grannkommun, uthyrning av antennplatser. Avvikelsen består framförallt av lägre intäkter från EU-bidrag i projektet Rewaise.

3.2.4 Resurskostnader

Till resurskostnader hör personalkostnader, internfördelad tid samt konsulter och inhyrd personal. Konsulter och inhyrd personal återfinns vanligtvis som en post under Övriga kostnader, men här vill vi lyfta dessa poster tillsammans.

Resurskostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Personalkostnader	-69 832	-76 229	-6 397	-9,2%
Internfördelad tid	13 295	11 772	-1 523	-11,5%
Summa egen personal	-56 537	-64 457	-7 920	-14,0%
Konsulter och inhyrd personal	-10 790	-10 944	-154	-1,4%
Summa totalt	-67 327	-75 401	-8 074	-12,0%

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten. Personalen som arbetar med Maxima fördelas till kollektiven Malmö, Lomma och Burlöv.

Lönekostnaderna för 2024 består både av poster för befintlig personal, men även budget för nya tjänster. Lönejustering för 2024 har budgeterats till 4%. I budget för 2024 ingår även helårseffekt på de tjänster som har anställts under 2023.

PO-kostnaderna fortsätter ligga på en hög nivå (52,6%), men strax under budget för 2023 (54%).

VA SYD ser framöver ett stort behov av fler tjänster för att kunna möta investeringsbehovet men även för att kunna leverera enligt driftsuppdraget, och möta det faktiska underhållsbehovet. En ökad investeringsbudget medför förutom ett ökat behov av projektledare, även att driftverksamheten behöver förstärkas och vara tillgänglig för att kunna bidra till, samt ta emot investeringsprojekten. Till 2024 budgeteras därför med 37 nya tjänster, med budgeterad anställningsstart från juni 2024-nov 2024.

Internfördelad tid minskar till 2024, vilket är en anpassning till prognosen för 2023, då det har visat sig att budget för 2023 är för hög. För de nya tjänsterna som tillkommer under 2024 beräknas inte så mycket tid på internfördelad tid, utan det ökar när de nyanställda personerna börjar komma in i sitt arbete.

Även konsulter och inhyrd personal ökar till 2024. Ökningarna härrör från olika delar av verksamheten och beror bland annat på att man behöver kunna täcka upp på vakanta tjänster, men även att det inom vissa områden finns utökat behov av särskilda insatser, till exempel för att byta vattenmätare eller för att kunna genomföra säkerhetsprovningar i en utökad omfattning. Posten har också anpassats efter politiskt beslut om minskning av resursbudget.

3.2.4.1 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost.

Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt.

3.2.5 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor). De kostnadsgrupperna med störst avvikelse mellan budget 2023 och budget 2024 redovisas nedan.

Övriga kostnader	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Elektricitet	-22 839	-14 232	8 606	37,7%
Kemikalier	-4 542	-6 163	-1 620	-35,7%
Rep o underhåll ledn. & anord	-9 183	-10 862	-1 679	-18,3%
Licenser, Service enl. Avtal	-9 212	-13 865	-4 653	-50,5%
Vatten för distribution	-45 826	-51 250	-5 424	-11,8%
Resterande övriga kostnader	-53 262	-60 616	-7 354	-13,8%
Totalt	-144 864	-156 988	-12 124	-8,4%

Elektricitet

Kostnaden per kilowattimme (elförbrukning) ökade kraftigt under 2022 och hamnade på i snitt för året 1,61 kr/kWh. Långtidsprognos baserat på terminer för 2023 inklusive prissäkring var 3,25 kr/kWh i oktober föregående år, utfallet hittills i år är 0,73 kr/kWh. Motsvarande långtidsprognos för 2024 är 0,90 kr/kWh. Under 2024 kommer cirka 76% av elförbrukningen vara säkrat till 0,91 kr/kWh, vilket är en ökning av den säkrade delen från nuvarande 56%.

Kemikalier

Kemikalieanvändning finns på flertalet ställen i vår verksamhet och har olika syften beroende på användningsområde. Den största användningen hittas på produktionsavdelningen och har med rening av avloppsvatten att göra. Anledning till avvikelsen är prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer.

Reparation o underhåll ledningar & anordningar

Denna gruppering avser kostnader för anläggnings- och reparationsentreprenader. De större posterna på VA SYD avser: reparation av ledningar, tillsyn och undersökningar, miljöinsatser samt återställningskostnader. Avvikelsen beror på ökade kostnader för reparationer av ledningar.

Licenser, service enligt avtal

Inom denna grupp finns kostnader som bl a är relaterade till våra IT-system. Framförallt är det IT-licenser som har blivit dyrare samt att VA SYD har fler anställda och konsulter vilket gör att fler licenser måste anskaffas. Kostnaderna för service enligt avtal ökar också, med anledning av nya och indexreglerade avtal inom bl a skadedjursbekämpning och ventilationservice.

Vatten för distribution

Vattendistributören Sydsvatten har inför 2024 aviserat en höjning på 8% på den fasta delen av avgiften och på den rörliga delen höjs den med 43% från 0,7 kr/m³ till 1,0 kr/m³ (den fasta delen av kostnaden står för ungefär 86% av avgiften).

Resterande övriga kostnader

I denna grupp återfinns resterande kostnadsposter. Även inom dessa blandade poster är största anledningen till prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer. Här återfinns också kostnader för konsulter och inhyrd personal som minskar från 2023 till 2024 efter beslut i förbundsstyrelsen.

3.2.6 Gemensamma intäkter och kostnader

VA SYD har en modell för att fördela gemensamma intäkter och kostnader mellan kollektiven. Intäkter som fördelas kommer till största delen från forskningsbolaget och laboratorieverksamheten. Kostnader som fördelas är samtliga personalkostnader utom direkta lönekostnader mot avfallsverksamheten. Även övriga gemensamma kostnader som till exempel ledningsstöd, IT, kommunikation, kundservice, ekonomi, fakturering, HR och kapitalkostnader för gemensamma investeringar fördelas.

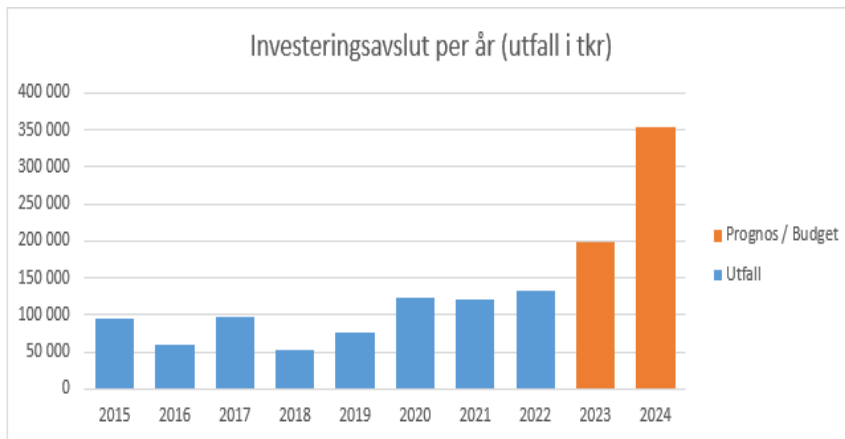
VA Lunds del av totala gemensamma intäkter och kostnader för VA SYD i budget 2024 presenteras i nedan tabell. Den uppgår till 17%.

	<u>VA LUND</u>	<u>VA SYD</u>
Övriga intäkter	2 494	13 497
Personalkostnader	-76 204	-437 410
Internfördelad tid	13 482	87 217
Övriga kostnader	-29 337	-178 941
Avskrivningar	-5 672	-33 053
Finansiella intäkter	1 151	6 500
Finansiella kostnader	-1 563	-20 207
Summa	-95 649	-562 397

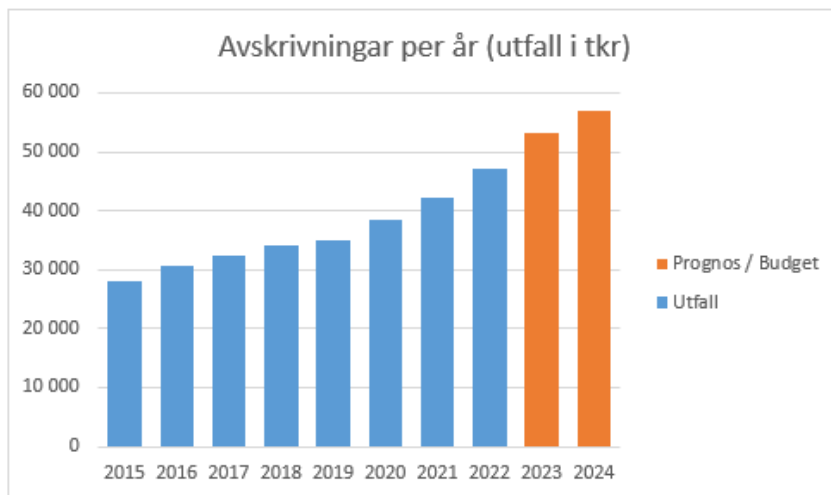
3.2.7 Kapitalkostnader

3.2.7.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2024 ökar lite jämfört med prognos 2023. Detta beror på att antalet avslut av våra investeringsprojekt och dess totala investeringsbelopp ökar lite i förhållande till tidigare år. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Bilden ovan visar pågående investeringar som avslutas under respektive år och istället aktiveras och börjar skrivas av.

Avskrivningarna ökar med 3 586 tkr mellan prognos 2023 och budget 2024. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Lund, pågående och kommande investeringar i Lund samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

3.2.7.2 Upplösning avsättning avskrivningar

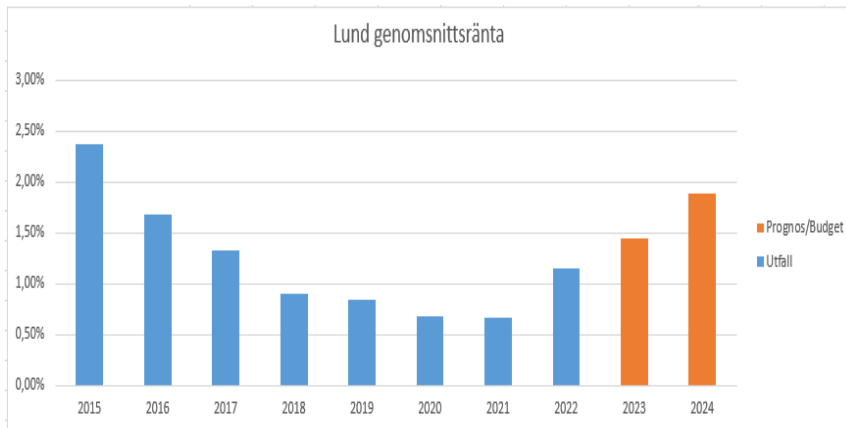
Avsättningen kan ianspråkats till att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. Avsättningarna för Lund fortsätter att löpa på enligt plan. För 2024 beräknas de uppgå till 6 440 tkr.

3.2.7.3 Lånekostnader

Räntekostnaderna har ökat markant sen mitten av 2022 och vi ser en fortsatt hög kostnad under 2024. I budget 2023 räknade vi med en ränta på 3,75%. Under året har räntan på nya och omlagda befintliga lån legat mellan 3,70% och 3,93%.

I budget 2024 har vi räknat med 240 Mkr i nya lån fördelat på fyra tillfällen och till en ränta på 4,0%. Befintliga lån som ska skrivas om under 2024 uppgår till 141 Mkr.

Nedan ser vi hur genomsnittsräntan utvecklats under de senaste åren 2015–2022 samt för prognos 2023 och budget 2024.

3.3 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår			
	3%	4%	5%	6%
50	50	60	70	80
33	60	70	80	90
20	80	90	100	110
10	130	140	150	160
5	230	240	250	260
Räntesats	3%	4%	5%	6%

4 3-årsplan

För första gången tar VA SYD nu fram ett underlag för 3-årsplan. För planåren 2025-2026 är det dock viktigt att ha med sig att ju längre fram i tiden vi kommer desto osäkrare blir siffrorna.

Resultaträkning	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Brukningsavgifter	241 450	248 450	246 683	289 521	318 108
Anläggningsavgifter	9 431	9 837	10 391	11 430	12 573
Övriga intäkter	54 541	4 820	6 100	6 283	6 471
Verksamhetens intäkter	305 422	263 107	263 174	307 234	337 153

Personalkostnader	-66 751	-69 832	-76 229	-80 484	-85 399
Internfördelad tid	11 529	13 295	11 772	12 803	13 919
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-55 222</i>	<i>-56 537</i>	<i>-64 457</i>	<i>-67 681</i>	<i>-71 480</i>
Övriga kostnader	-203 028	-151 112	-156 988	-165 071	-173 046
Verksamhetens kostnader	-258 250	-207 649	-221 445	-232 752	-244 526
Avskrivningar	-53 267	-55 902	-62 525	-69 847	-70 840
Upplösning avsättning avskrivn	6 857	6 783	6 440	6 423	6 361
Totala kostnader	-304 660	-256 768	-277 530	-296 176	-309 005

Verksamhetens Nettokostnader	762	6 339	-14 356	11 058	28 148
-------------------------------------	------------	--------------	----------------	---------------	---------------

Finansiella intäkter	1 020	82	1 151	1 151	1 151
Finansiella kostnader	-17 852	-18 838	-29 633	-40 796	-54 610
Finansiella poster	-16 832	-18 756	-28 482	-39 645	-53 459

Resultat efter finansiella poster	-16 069	-12 417	-42 838	-28 587	-25 312
Tidigare överskott/Avsättning	16 069	12 417			
Årets resultat	0	0	-42 838	-28 587	-25 312

Taxeutvecklingen för de olika åren med ovanstående tabell blir

2024: 17,4%

2025: 9,9%

2026: 8,0%

I underlagen för 2025 och 2026 är utgångspunkten budget för 2024, därefter har schablonmässiga justeringar gjorts, beroende på vad det är för post. I stora drag handlar det om följande antaganden:

4.1 Intäkter

Brukningssavgifterna har endast justerats med att föregående års negativa resultat ska täckas. Det innebär att antaganden om förbrukning och befolkning är på samma nivå som 2024.

För övrigt har intäktssidan räknats upp med 3% för övriga intäkter och 10% för anläggningsavgifter.

4.2 Resurskostnader

Enligt beräkningar från KPA kommer PO-påslaget minska för 2025 och 2026. Nuvarande beräkningar är att PO-påslaget kommer vara 44,3% 2025 och 41,7% 2026. (PO-påslaget är 52,6% 2024.)

Lönekostnaderna räknas för övrigt upp med 4,3% 2025 och 2026, och det finns även ett påslag med nya tjänster.

Kostnader för konsulter och inhyrd personal ligger på samma nivå 2025 och 2026 som för 2024.

4.3 Övriga kostnader

Generellt ökar posten övriga kostnader med en indexuppräkning på 4,5%, några poster finns det dock avvikande hantering av.

Inköp av vatten utgår från Sydvattens prognoser med 8% ökning av de fasta kostnaderna.

Kostnader för el utgår från ett snittpris på 0,95 kr/kWh både 2025 och 2026. Detta är givetvis en post som är svår att bedöma.

4.4 Finansiella kostnader

Räntenivåerna för 2025 och 2026 är beräknade på 3,75%. Investeringsplanen ligger till grund för antaganden om lånenivåer. Den exakta tidpunkten för lånen kan dock variera jämfört med de antaganden som är gjorda.

BUDGETFÖRSLAG 2024

VA MALMÖ

2023-11-22

Innehållsförteckning

1	Vi fortsätter att investera i vårt vatten.....	2
2	Investeringsbudget	4
2.1	Långsiktig plan	4
2.2	Vad är planerat för år 2024?	5
2.3	MAXIMA	7
2.3.1	Vad är planerat för år 2024?	8
3	Driftsbudget.....	9
3.1	Resultaträkning.....	9
3.2	Budgetförklaringar	10
3.2.1	Brukningsavgifter – taxan.....	10
3.2.2	Anläggningsavgifter	11
3.2.3	Övriga intäkter	12
3.2.4	Resurskostnader	12
3.2.5	Övriga kostnader	14
3.2.6	Gemensamma intäkter och kostnader	15
3.2.7	Kapitalkostnader.....	15
3.3	Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader.....	17
4	3-årsplan	18
4.1	Intäkter	19
4.2	Resurskostnader	19
4.3	Övriga kostnader	19
4.4	Finansiella kostnader.....	19

1 Vi fortsätter att investera i vårt vatten

Räntor, inflation och inte minst behovet av ökade investeringar innebär stora kostnadsökningar som kommer att kräva höjda VA-taxor i hela landet.

Förra året var det de rusande elpriserna som var en av de främsta orsakerna, i år är främsta orsaken en ingående negativ budget på grund av nyttjade resultat i budgeten för 2023. Det innebär att vi som utgångspunkt måste kraftigt öka taxorna i fyra av våra medlemskommuner bara för att täcka en ingående negativ budget, därefter tillkommer alla andra höjningar på grund av ökade kostnader.

De höjda räntorna och inflationen driver upp kostnaderna. Ränteläget spelar en stor roll eftersom ett kommunalförbund, som VA SYD, inte får gå med vinst utan finansierar alla investeringar genom lån.

Ökade kostnader för inköp av vatten, avskrivningar, pensionskostnader och kemikalier är andra faktorer som påverkar taxehöjningen. Elpriserna kommer dock att sjunka i budgeten för 2024 jämfört med 2023.

Höjningarna av VA-taxorna i våra medlemskommuner sker ändå fortsatt från låga nivåer och vi har en stor befolkning vilket innebär att många är med och delar på kostnaden.

En mer långsiktig utmaning är att infrastrukturen är sliten och underdimensionerad, vilket skapar ett omfattande investeringsbehov och nya utgiftsposter. Våra VA-anläggningar är byggda för 50–70 år sedan och räcker inte till för att hantera en växande befolkning, expanderande städer och klimatförändringar.

Allt underhållsarbete syftar till att hålla anläggningar och dess ingående delar i sådant skick att de kan utföra sin krävda funktion. Underhållet har i VA SYDs verksamhet under lång tid varit eftersatt vilket redan har gett konsekvenser i form av generellt försämrade prestanda på anläggningarna samt flera mycket allvarliga och kostsamma haverier. Ännu fler haverier och sämre prestanda är sannolikt. Dålig prestanda och haverier påverkar anläggningens funktion och därmed förmåga att leverera det den är avsedd för (i VA SYDs fall är det att rena avloppsvatten, producera dricksvatten samt förflyttning av olika vattenslag). Den utdragna processen kring beslutet för genomförande av programmet *Maxima* innebär att underhållskostnaderna stiger då det tar längre tid för den nya anläggningen att tas i bruk och underhållet behöver hanteras motsvarande tid på den gamla utrustningen. Att inte bedriva underhållsarbete kommer försämra anläggningarnas prestanda ytterligare.

Det försämrade säkerhetsläget i Europa får MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) att varna för bristande samhällelig beredskap när det gäller bland annat dricksvattenhantering och avlopp. Det måste åtgärdas.

Dricksvattenförsörjningen är en samhällsviktig verksamhet som behöver fungera såväl i fredstid som under höjd beredskap och krig. Avbrott kan uppstå vid till exempel pumphaverier, läckor, översvämningar och ledningsbrott och ännu allvarligare är det om förorenat vatten kommer ut i dricksvattnet och gör människor sjuka. Det finns en mängd olika händelser som, tillsammans eller var för sig, kan hota dricksvattenförsörjningen. Det som vid en första anblick kan se ut som en slump eller en olycka, kan vara en antagonistisk händelse. Samhällskritisk infrastruktur, där dricksvattenförsörjningen ingår, är enligt den militära underrättelse- och säkerhetstjänsten (MUST) och Säkerhetspolisen ett centralt mål för främmande makt redan nu. Med koppling till MSB:s

varningar går det inte heller att utesluta avsiktlig skadegörelse mot samhällsnödvändig infrastruktur, vilket de misstänkta återkommande sabotagen mot gasledningarna i Östersjön är en påminnelse om.

Sammantaget innebär det att ett driftsäkert VA-system är en av samhällets viktigaste infrastruktur tillgångar med stora behov av utbyggnad, förnyelse och rekrytering av kompetent personal. Det kostar men är nödvändigt – framför allt i Skåne som präglas av stor inflyttning, bostadsbyggande och företagsetableringar.

VA SYD uppskattar det egna investeringsbehovet till cirka 1,2 miljarder om året de kommande tre åren. Utöver detta tillkommer stora investeringskostnader för programmet *Maxima* som behövs för att skapa ett robust och driftsäkert avloppssystem. Reningsverket Nya Sjölanda i Malmö är den viktigaste ingrediensen i programmet. Förbättrad vattenhantering och ny miljöteknik gynnar såväl näringslivet som vattenmiljön och klimatet och är samtidigt en förutsättning för att regionen ska kunna växa.

2 Investeringsbudget

2.1 Långsiktig plan

I Malmö finns det ett mycket stort behov av att dels reinvestera och modernisera gamla anläggningar och dels att bygga ut kapacitet på grund av stor befolkningsökning. De två stora avloppsreningsverken Sjölunda och Klagshamn samt vattenverket Bulltofta är exempel på detta. På grund av de stora behoven behöver det utredas hur verken skall utvecklas och som en konsekvens av detta söks nya miljötillstånd. Fram till att alla miljötillstånd och beslut är tagna är strategin att endast göra absolut nödvändiga investeringar för att hålla anläggningarna i drift.

Till Sjölunda finns ett stort tryckavloppssystem som har många år på nacken. Planen är att detta ersätts med en tunnel för att leda avloppsvatten till Sjölunda.

För att möta det behov som uppstår på VA-näten till följd av Malmös storstadsavtal har VA SYD formerat ett program under namnet "Malmö storstadsprogram". Detta program syftar till att identifiera och samordna de nyttor vi kan få i respektive projekt. Helhetsbilden av storstadsavtalets påverkan börjar växa fram och vi ser stora behov av förnyelse och förbättringsprojekt i samband med ombyggnation av busstråk samt stadens förtätning. Busstråken kommer försvåra åtkomsten till de ledningar som ligger under dessa stråk. Det är därför av väsentlig vikt att dessa ledningar har så bra status som möjligt och i vissa fall byts ut innan de är helt uttjänta. Under åren 2024-26 planeras för investeringar på ca 380 Mkr i anslutning till storstadsprogrammet. 2025-26 finns det en osäkerhet då utredningarna för exakt vad som skall läggas om inte är klara. Programmet förväntas pågå fram till, troligtvis, 2040. På Bulltofta vattenverk sätts nya brunnar för att öka den verkliga kapaciteten till den dimensionerande kapaciteten. I samband med detta kommer det ske omfattande reinvesteringar i storleksordningen 200 Mkr. En del av detta innebär att bygga bort beroendet av leverans av vatten från Sydsvatten för att kunna driva Bulltofta.

När det gäller gemensamma investeringar, vilka inte syns på respektive kollektiv, pågår det och planeras det för insatser som påverkar arbetssätt och effektivitet inom områdena digitalisering och informationshantering. De gemensamma investeringarna innefattar även utrustning för stöd så som labb, instrument och IT.

Nedan visas Malmös investeringstakt för de kommande tre åren uppdelat på de största områdena.

Investeringar (tkr)	2023	2024	2025	2026
Avloppsreningsverk	220 791	240 785	190 013	270 890
Befintliga ledningar	196 348	273 519	267 999	194 741
Dagvattenanläggningar	0	95	0	5 000
Exploatering och serviser	118 959	124 551	119 705	107 782
Inventarier och utrustning	7 828	10 885	8 526	13 526
Nya överförings o huvudledning	855	804	6 160	30 037
Pumpning, reservoar. o anordn.	20 161	32 735	49 170	39 140
Vattenverk	75 716	93 525	84 558	35 286
VA-utbyggnadsområde	0	790	3 535	0
Övergripande justering	-92 960	0	0	0
Investeringar totalt	547 698	777 689	729 666	696 402

2.2 Vad är planerat för år 2024?

Den totala investeringsbudgeten för Malmö är 777 689 tkr för 2024. Budgeten omfattar ett antal projekt och följande kan lyftas fram för att ge en översiktsbild över vad som planeras.

Under rubriken **Avloppsreningsverk** hittar vi projekt kopplade till upprustning av Sjölunda och Klagshamns avloppsreningsverk.

På Sjölunda startas/pågår ett antal stora projekt som är nödvändiga för att hålla Sjölunda i drift närmsta åren. Med en växande befolkning ökar belastningen på verket, vilket ställer krav på en ökad kväverenskapskapacitet. Genom att bygga om processen i en av de biologiska linjerna, G4, kommer denna del av verket att kunna möta dessa krav.

Med anledning av att verket periodvis har utmaningar med att uppnå krav kring BOD- och fosforavskiljning, moderniseras flotationsanläggningen med ett kortsiktigt perspektiv. Anledningen är att flotationsanläggningen inte kommer ingå i verkets framtida utformning.

I Projektet Ombyggnad av befintlig sandfång och förluftning kommer anläggningen att byggas om för ny fällningskemikalie. Befintlig fällningskemikalie kommer att fasas ut ur marknaden och måste ersättas.

På Klagshamn avloppsreningsverk pågår fyra större ombyggnader. Precis som på våra övriga gasproducerande verk kommer gasanläggningen att moderniseras för att möta säkerhetskrav. Nya inloppspumpar installeras då befintliga pumpar nått sin tekniska livslängd och idag har en reducerad kapacitet på 40%. I projektet CSN2 kommer verkets västra del att moderniseras elektriskt. Under detta arbete kommer även värmehanteringen på verket att optimeras. Ny ozonanläggning byggs då nuvarande prototypanläggning är underdimensionerad och har passerat sin livslängd.

Under rubriken **Befintliga ledningar** finns bland annat:

Flera projekt kopplade till Malmö Storstadspaket till en summa av ca 218 mkr under 2024. Projekten ska säkerställa att vi kan leverera våra VA-tjänster till invånarna och inte ha några onödiga driftavbrott som påverkar Malmöexpresslinjen. Nedan nämnda projekt är några av flera pågående och kommande projekt där VA SYD behöver göra omfattande åtgärder till följd av ombyggnationer i och längs Malmös nya elektrifierade busstråk.

Tre exempel på projekt under 2023 är:

Förnyelse och kapacitetsökning av den allmänna VA-anläggningen i Malmöexpress-stråken i Kirseberg. 3,3 km ledningar berörs från korsningen Hornsgatan/Södra Bulltoftavägen till och med Segevångsstigen. Förnyelse och kapacitetsökning i Limhamn där nätet med en längd på 3,5 km från Fridhemstorget till Kalkbrottsgatan förnyas och anpassas, samt reovering av befintliga ledningar i Sallerupsvägen, från Ellstorpsgatan till Föreningsgatan.

Större investeringar fortsätter även i området Nyhamnen som står inför en omfattande exploatering och utbyggnad. En ombyggnad av VA-ledningsnätet längs Jörgen Kocksgatan och ombyggnad av befintlig pumpstation vid Frihamnsallén, i projektområdets östra ände är ett nödvändigt första steg i den fortsatta utbyggnaden av Nyhamnen. Ledningar längs Jörgen Kocksgatan måste dimensioneras upp och kopplas ihop för att VA SYD ska kunna koppla bort befintligt kombinerat ledningsnät.

Projektering pågår under 2023 och byggstart är beräknad till mitten av 2024. Projektet är beroende av Malmö Stads plan, som i dagsläget är något osäker.

Under 2024 ser vi fortsatt ett högt tryck på utbyte av anordningar. Det uppdämda behovet av att byta ut vattenmätare sedan pandemin leder till fler byten än normalt vilket också leder till fler identifierade anordningar som behöver åtgärdas då de inte fungerar tillfredsställande

Under **Exploatering och serviser** hittar vi ett flertal större projekt. Årets största projekt är Projekt Ellstorp som är ett större exploateringsprojekt i Kirseberg. Näst största projektet under året är Jägersro som är en del i att göra det möjligt att uppföra en lättillgänglig och mångfunktionell häst- och besöksanläggning med tävlings- och träningsbana, polisrytteri, gymnasium/vuxenutbildning.

Projekt Fortuna-Hemgården, som helhet lika stort som Västra hamnen, består av verksamhetsbyggnader med större kontors- och industribyggnader och lager beläget i nordöstra Malmö. Projektet avser den första etappen av området.

Gottorp 3 som är ett större projekt i Bunkeflostrand som innebär en utbyggnad för ett nytt tätt område med blandad stadsbebyggelse, förskola och ett torg med centrumfunktioner som ger möjlighet till bl.a. handel, vårdcentral och bibliotek.

Projekt Holmastaden är ett stort exploaterings/omvandlingsområde i södra Malmö. I projektet ingår både omläggning och förnyelse av befintligt ledningsnät samt nybyggnad av ledningsnät. Projektet är en första etapp av detta omvandlingsområde.

Under rubriken **Inventarier och utrustning** hittar vi inköp samt installation av vattenmätare. I Malmö har vi ungefär 32 000 vattenmätare. De vanligaste mätarna får sitta uppe i 10 år innan de ska bytas, och de större mätarna har kortare utesittningstid och måste bytas oftare. Under Covidpandemin kunde inga vattenmätare bytas och vi har nu fler mätare att byta de närmsta åren för att komma ikapp. För att öka resurserna som byter mätare har vi upphandlat en extern entreprenör.

Vid vattenmätarbyten är målet att byta till digitala vattenmätare då vi ser en stor vinst med dem så som automatisk avläsning varje månad, bättre balans i intäkter och i framtiden larm vid läckor.

Under rubriken **Pumpning, reservoar. o anordningar.** ligger fokus främst på de större avloppspumpstationerna där investeringar utförs för att klara av driften fram till dess att de ersätts av en tunnel. Pumpstationen i Hammars park kommer även ses över där ett av målen är att se till att det skall gå att stänga av ventiler vid underhållsarbete.

Pumpstationen i Sibbarp ska ersättas med en ny pumpstation.

Under rubriken **Vattenverk** har vi ett flertal projekt som grundar sig i Grevie vattentäkt. Som ett led i att säkra produktionen av dricksvatten har ett antal provborrningar genomförts. Under 2024 fortsätter arbetet med att borra nya produktionsbrunnar, samtidigt som arbetet med att förbereda verket för större mängder vatten fortsätter. Detta gör man genom att öka kapaciteten i filterhus 4 på Bulltofta vattenverk.

Ett byte av kalksläckare på Bulltofta vattenverk planeras även under året för att minska risken för driftsstopp och säkerställa produktionen av dricksvatten. Ett nytt styrsystem som tillåter bättre övervakning och larmhantering integreras med nytt DCS system.

2.3 MAXIMA

Avloppsreningsystemet MAXIMA är VA SYDs satsning på en ny regional avloppsrening i medlemskommunerna Burlöv, Lomma och Malmö samt Svedala som VA SYD samtidigt erbjuder att bli medlem. Det är en av regionens största infrastruktursatsningar i närtid och en viktig förutsättning för att tillväxtregionen sydvästra Skåne ska kunna fortsätta växa. Med en gemensam lösning möter VA SYD behovet av utbyggnad och modernisering av avloppsreningen i kommunerna, värnar närliggande vattenmiljöer och möjliggör växande städer.

MAXIMA omfattar i dagsläget ett nytt och robust Sjölunda avloppsreningsverk i Malmös utkant intill Öresund, utloppsledningar i Öresund, en ny stor pumpstation vid Sjölunda avloppsreningsverk, en avloppstunnel under Malmö samt överföringsledningar och nödvändiga pumpstationer för att ansluta berörda kommuner till Sjölunda avloppsreningsverk.

Nedan visas programmets investeringstakt uppdelat i programmets huvudområden.

Kolumn 2023: avser senaste årsprognos för 2023

Kolumn 2024: avser investeringsbudget för 2024

Tkr		
Investeringar	2023	2024
Programstyrning	82 470	127 000
Tillstånd	19 440	6 200
Nya Sjölunda	22 007	28 900
Tunnel	7 638	46 800
Överföring Lund-Malmö	-102	0
Mottagning	4 611	5 000
Kostnader fakturerade till Lund för omarbetning	-44 690	0
Osäkerheter för planerade händelser		25 000
Investeringar totalt	91 374	238 900

2.3.1 Vad är planerat för år 2024?

Programorganisationen som ska bygga MAXIMA arbetar i enlighet med programdirektivet. Ett genomförandeavtal avseende omfattning med tillhörande budget förväntas beslutas av medlemskommunerna under 2024.

Programmet arbetar fram MAXIMAs omfattning. Varje etapp ska beskrivas för att förstå otydligheter, avgränsas, kostnadsberäknas och tidsättas för ett genomförande.

Programmet arbetar med uppdelning; avgränsningar för interna projekt. Den slutgiltiga uppdelningen kommer ske efter ett genomförandebeslut och programmet ska därtill formulera nödvändiga strategier som ska ligga till grund för respektive projekts genomförande, entreprenadform och omfattning.

Tillståndsprocessen sker i enlighet med fattade beslut. VA SYD har lämnat in tillståndsansökan för miljötillstånd till Mark- och miljödomstolen (MMD) och tillstånd för utläggning av utloppsledning till regeringen i enlighet med Kontinentalsockellagen under 2023. Under 2024 förväntas huvudförhandlingen i MMD att äga rum.

Förväntad leverans för genomförandeavtalet sker i enlighet med 2023 överenskommen tidplan. Ordningen för beslut är:

1. Leverans till medlemsrådet
2. VA SYDs Förbundsfullmäktige fattar beslut
3. Medlemskommunerna inklusive Svedala fattar beslut
4. VA SYDs Förbundsfullmäktige kvitterar tagna beslut

Programdirektivet är nedbrutet till en programplan och en mottagningsplan. Det innebär i korthet att:

- Forma ett program för att genomföra medlemskommunernas beslut om programmets omfattning till överenskommet tids- och kostnadsspann
- Organisera programmet så att åtagandet i genomförandebeslutet säkerställs
- Informera nödvändiga intressenter inför genomförandet
- Genomföra tillståndsprocessen så att prognoserade planer kan innehållas samt att pågående drift erhåller en förankrad process innehållande framtida tillstånd.
- Fortsatt arbeta med etablering av en mottagande organisation i VA SYD i enlighet med mottagningsplanen
- Fortsatt projektering

Volymen av ovan arbete för 2024 finns i föreslagen budget.

3 Driftsbudget

I detta kapitel beskrivs det budgetbehov VA SYD anser sig ha för att bedriva sin verksamhet på en god nivå och på ett ändamålsenligt sätt.

3.1 Resultaträkning

Resultaträkning	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23
Brukningssavgifter	798 933	795 257	-3 676
Anläggningsavgifter	22 395	23 554	1 159
Övriga intäkter	67 074	64 335	-2 739
Verksamhetens intäkter	888 402	883 146	-5 256
Personalkostnader	-254 448	-276 923	-22 475
Internfördelad tid	60 463	58 571	-1 892
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-193 985</i>	<i>-218 352</i>	<i>-24 367</i>
Övriga kostnader	-492 872	-506 540	-13 668
Verksamhetens kostnader	-686 857	-724 892	-38 035
Avskrivningar	-158 407	-166 122	-7 716
Upplösning avsättning avskrivn	5 841	5 420	-421
Totala kostnader	-839 423	-885 594	-46 172
Verksamhetens Nettokostnader	48 979	-2 448	-51 428
Finansiella intäkter	288	4 209	3 921
Finansiella kostnader	-49 267	-93 562	-44 295
Finansiella poster	-48 979	-89 353	-40 374
Resultat efter finansiella poster	0	-91 801	-91 802
Tidigare överskott/Avsättning	0	0	0
Årets resultat	0	-91 801	-91 802

Budgeten 2024 visar ett underskott som uppgår till 91 801 tkr. En taxejustering som täcker budgeterat underskott innebär en ökning av taxan med **11,5%**. Malmö har inga tidigare ackumulerade överskott att nyttja.

3.2 Budgetförklaringar

3.2.1 Brukningsavgifter – taxan

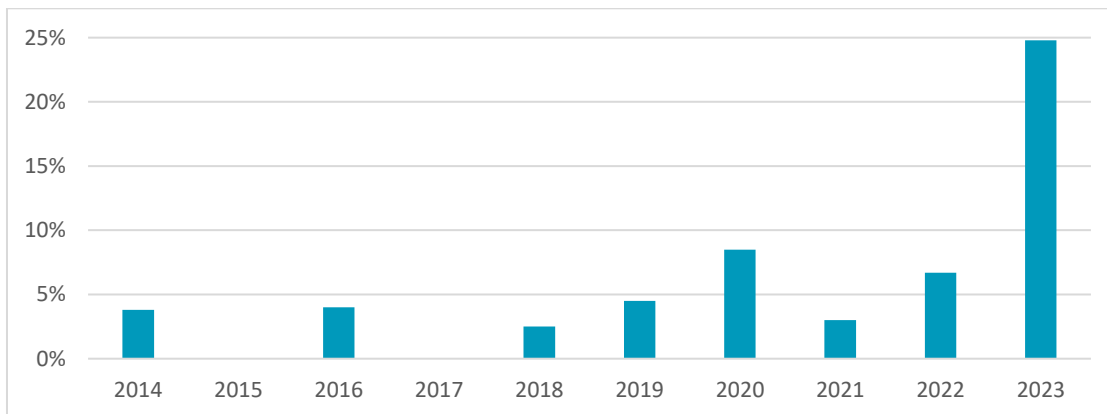
Budgeteringen följer DR2-prognosen med minskad fakturerad vattenförbrukning varför budgeten justerats ner med -3 676 tkr. Budgeten har räknats upp med 1,1% förväntad befolkningsökning för 2024.

För kollektivet innebär varje 1% höjning att brukningsintäkterna ökar med 7 953 tkr. För 2024 föreslås följande taxeförändring:

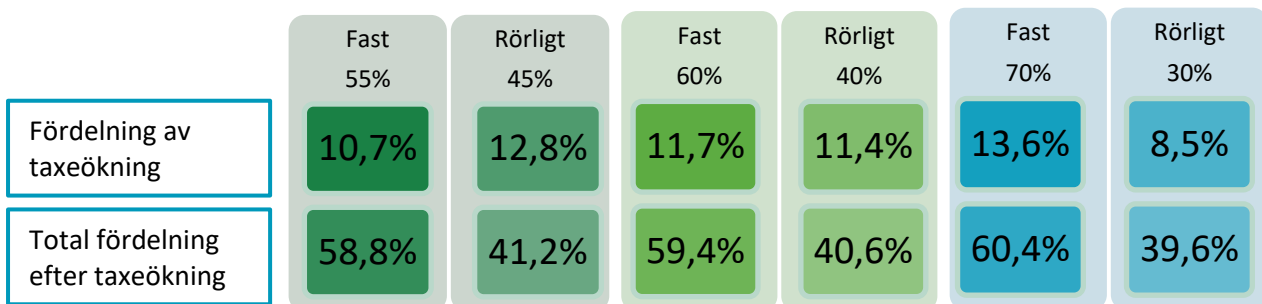
3.2.1.1 Historisk taxeutveckling

Nedan bild visar den historiska taxeutvecklingen. Blankt innebär att ingen taxeökning skett.

3.2.1.2 Taxefördelning

Den nuvarande taxan är fördelad enligt följande: **Fast 59,3 % Rörligt 40,7 %**

Vi förordar en fördelning av taxeökningen med 60 % fast och 40 % rörligt för att synkronisera med VA SYDs kostnadsstruktur.

3.2.1.3 Kostnad typhus A och typhus B

Beräkningen nedan visar en ungefärlig kostnadsökning för de olika typhusen.

Typhus A

En normalvilla "typhus A" omfattar ett friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl. garage 15 m², tomtyta 800 m², vattenförbrukning 150 m³/år. Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

11,5 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/år	Höjning/månad
6 346 kr	7 075 kr	730 kr	61 kr

Typhus B

"Typhus B" är ett flerbostadshus som är anslutet till vatten, spill- och dagvatten. Består av 15 lägenheter, 1000 m² våningsyta, 800 m² tomtyta och vattenförbrukning 2000 m³/år.

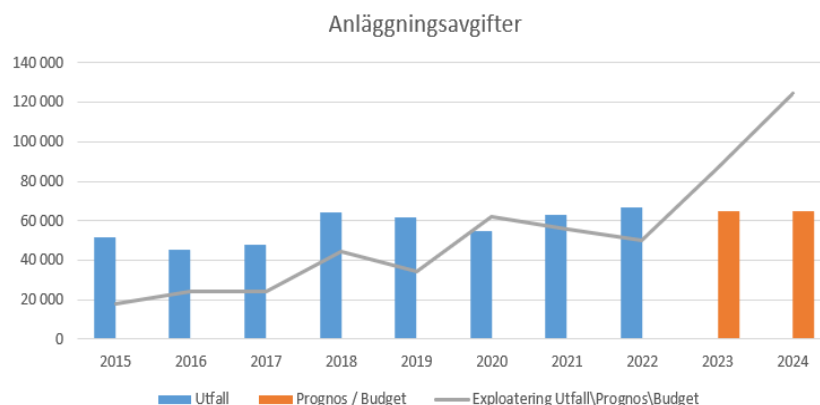
11,5 % taxeökning resulterar i följande årskostnad och höjning

Årskostnad 2023	Årskostnad 2024	Höjning/ år	Höjning/ månad	Höjning/ lgh/år	Höjning/ lgh/mån
63 414 kr	70 678 kr	7 263 kr	605 kr	484 kr	40 kr

3.2.2 Anläggningsavgifter

En anläggningsavgift är en engångsavgift som erläggs vid anslutning till det allmänna VA-nätet. Ytterligare anläggningsavgift kan emellertid bli aktuell exempelvis vid om- eller tillbyggnad på fastigheten.

Anläggningsavgifterna betraktas som en förutbetalad intäkt som successivt intäktsförs i samma takt som den tillgång den bidragit till att finansiera skrivs av. Periodisering av anläggningsavgiften görs i likhet med avskrivningstiden för VA-ledningar.

I ovan diagram kan vi i de blå kolumnerna följa vårt historiska utfall för våra anläggningsavgifter. Under innevarande år är det dock prognos i kolumnen vi ser istället för utfall. För kommande år är kolumnen orange-färgad och visar här istället vår budgeterade nivå. Linjen som syns i

bilden är våra exploateringar som är uppbyggt på samma sätt som utfallet med utfall, prognos och budget.

Det som ses i diagrammet är att det under innevarande år inte alltid faller ut anläggningsavgifter motsvarande exploateringarna. Detta beror på att utbyggnaden av ett område oftast pågår under en längre period än exploateringsprojekten. Anläggningsavgifterna kan därför inhämtas i många år efter att en exploatering är slutförd. Budget 2024 för anläggningsavgifterna förväntas följa prognosen för 2023 inklusive indexreglering på 7,5%, då vi tror på en aning lugnare byggtakt.

3.2.3 Övriga intäkter

Med övriga intäkter avses intäkter som inte ingår i det monopolstyrda uppdrag som kommunalförbundet har.

Övriga Intäkter (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Renat avloppsvatten	46 837	41 058	-5 779	-12,3%
Gasförsäljning	6 200	9 100	2 900	46,8%
Drift pumpstationer	1 000	300	-700	-70,0%
Övrigt	13 037	13 877	840	6,4%
Summa	67 074	64 335	-2 739	-4,1%

Övriga intäkter står för ca 7,3 % av de totala VA-intäkterna och består i huvudsak av tre intäktsflöden.

Omhändertagande och **rening av avloppsvatten** från grannkommuner och industrikunder. För 2024 är budgeten lägre jämfört med 2023, dels på grund av en minskad kostnadsnivå för el (se nedan under övriga kostnader) och dels bedöms volymerna från de tidigare "ABMA-medlemmarna" (Lomma, Burlöv & Staffanstorps) minska jämfört med 2023. ABMA kommer att avvecklas vid årsskiftet 23/24.

Försäljning av producerad biogas – VA SYD räknar med att producera större volymer gas då ombyggnad av rötkammare beräknas vara klart inför 2024. Här finns även budget för ett biogasstöd från Energimyndigheten på 2,1 mkr.

Drift av gatukontorets **pumpstationer** - ingen förändring, delar har budgeterats under övrigt.

Under **övrigt** återfinns bl a del av gemensamma intäkter, transiteringsavgifter, uthyrning av antennplatser, dagvattenhantering etc.

3.2.4 Resurskostnader

Till resurskostnader hör personalkostnader, internfördelad tid samt konsulter och inhyrd personal. Konsulter och inhyrd personal återfinns vanligtvis som en post under Övriga kostnader, men här vill vi lyfta dessa poster tillsammans.

Resurskostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Personalkostnader	-254 448	-276 923	-22 475	-8,8%
Internfördelad tid	60 463	58 571	-1 892	-3,1%
Summa egen personal	-193 985	-218 352	-24 367	-12,6%
Konsulter och inhyrd personal	-44 691	-37 337	7 354	16,5%
Summa totalt	-238 676	-255 689	-17 013	-7,1%

VA SYD har en gemensam tjänstemannaorganisation för hela verksamheten. I organisationen har kommungränserna försvunnit och den bygger i stället på ett renodlat ansvar för funktioner. Detta innebär att kostnaderna för all personal utom avfalls personalstyrka betraktas som gemensam. Avfalls medarbetare redovisas direkt mot avfallsverksamheten. Personalen som arbetar med Maxima fördelas till kollektiven Malmö, Lomma och Burlöv.

Lönekostnaderna för 2024 består både av poster för befintlig personal, men även budget för nya tjänster. Lönejustering för 2024 har budgeterats till 4%. I budget för 2024 ingår även helårseffekt på de tjänster som har anställts under 2023.

PO-kostnaderna fortsätter ligga på en hög nivå (52,6%), men strax under budget för 2023 (54%).

VA SYD ser framöver ett stort behov av fler tjänster för att kunna möta investeringsbehovet men även för att kunna leverera enligt driftsuppdraget, och möta det faktiska underhållsbehovet. En ökad investeringsbudget medför förutom ett ökat behov av projektledare, även att driftverksamheten behöver förstärkas och vara tillgänglig för att kunna bidra till, samt ta emot investeringsprojekten. Till 2024 budgeteras därför med 37 nya tjänster, med budgeterad anställningsstart från juni 2024-nov 2024.

Internfördelad tid minskar till 2024, vilket är en anpassning till prognosen för 2023, då det har visat sig att budget för 2023 är för hög. För de nya tjänsterna som tillkommer under 2024 beräknas inte så mycket tid på internfördelad tid, utan det ökar när de nyanställda personerna börjar komma in i sitt arbete.

Kostnadsposten för konsulter och inhyrd personal minskar från 2023 till 2024. Posten har anpassats efter politiskt beslut om minskning av resursbudget.

3.2.4.1 Internfördelad tid

Internfördelad tid på VA SYD kan redovisas både som en "positiv" och som en "negativ" personalpost. Vad menar vi då med en "positiv" personalpost?

När personal arbetar mot ett investeringsprojekt (exempelvis ett projekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta driftresultatet. Dessa lönekostnader avgår då och blir en "positiv" post i vår driftsredovisning. Istället redovisas (aktiveras) personalkostnaderna på investeringsprojektet (Eslöv i vårt exempel). När investeringsprojektet är klart, så görs avskrivningar på projektet i ett antal år och belastar då Eslöv i vårt exempel.

Vad menar vi då med en "negativ" personalpost?

När personal arbetar med ett driftprojekt som är direkt riktat mot ett kollektiv (exempelvis ett driftprojekt i Eslöv), så ska inte dessa personalkostnader belasta övriga kollektivs driftresultat. Dessa

lönekostnader avgår då från övriga och blir en "negativ" post i Eslövs driftsredovisning (i vårt exempel).

Den totala internfördelade tiden har hittills alltid varit "positiv" för samtliga kollektiv, d.v.s. nedlagd tid på investeringsprojekt är betydligt större än eventuell nedlagd tid på specifika kollektivs driftprojekt

3.2.5 Övriga kostnader

Övriga kostnader är samtliga kostnader förutom personalkostnader (löner, utbildningar etc.) och kapitalkostnader (t.ex. avskrivningar och räntor). De kostnadsgrupperna med störst avvikelse mellan budget 2023 och budget 2024 redovisas nedan.

Övriga kostnader (tkr)	Budget 2023	Budget 2024	Avvikelse B24-B23	Avv. % B24-B23
Elektricitet	-79 870	-50 334	29 536	37,0%
Förbrukningsinventarier	-6 737	-11 748	-5 011	-74,4%
Skatter mm	-17 573	-23 592	-6 019	-34,3%
Licenser, Service enl. Avtal	-26 474	-38 619	-12 146	-45,9%
Vatten för distribution	-126 104	-141 572	-15 468	-12,3%
Resterande övriga kostnader	-236 114	-240 675	-4 560	-1,9%
Totalt	-492 872	-506 540	-13 668	-2,8%

Elektricitet

Kostnaden per kilowattimme (elförbrukning) ökade kraftigt under 2022 och hamnade på I snitt för året 1,61 kr/kWh. Långtidsprognos baserat på terminer för 2023 inklusive prissäkring var 3,25 kr/kWh i oktober föregående år, utfallet hittills i år är 0,73 kr/kWh. Motsvarande långtidsprognos för 2024 är 0,90 kr/kWh. Under 2024 kommer cirka 76% av elförbrukningen vara säkrat till 0,91 kr/kWh, vilket är en ökning av den säkrade delen från nuvarande 56%.

Förbrukningsinventarier

Posten består av inköp av mätutrustning, instrument, förbrukningsmaterial, automatik/övervakningsutrustning m.m. och avser till största del service och underhåll. Behovet av underhåll på anläggningarna är stor och kommer att fortsätta öka kommande år. Priserna har stigit dels till följd av inflation och dels på grund av brist på utrustning hos leverantörer.

Skatter m.m.

Skattebefrielse för biogas avseende tillverkning, förbrukning för fordon eller uppvärmning upphörde under 2023 efter ett överklagande från tyska Landwärme och där domen i EU-domstolen vunnit laga kraft. Detta gör att kostnaderna ökar mycket. Andra större poster i denna grupp är bl.a. forskningskostnader, medlemsavgifter samt företagsförsäkringar.

Licenser, service enligt avtal

Inom denna grupp finns kostnader som bl a är relaterade till våra IT-system. Framförallt är det IT-licenser som har blivit dyrare samt att VA SYD har fler anställda och konsulter vilket gör att fler licenser måste anskaffas. Kostnaderna för service enligt avtal ökar också med anledning av nya och indexreglerade avtal inom bl a skadedjursbekämpning och ventilationservice.

Vatten för distribution

Vattendistributören Sydsvatten har inför 2024 aviserat en höjning på 8% på den fasta delen av avgiften och på den rörliga delen höjs den med 43% från 0,7 kr/m³ till 1,0 kr/m³ (den fasta delen av kostnaden står för ungefär 86% av avgiften).

Resterande övriga kostnader

I denna grupp återfinns resterande kostnadsposter. Även inom dessa blandade poster är största anledningen till prisökningar kopplat till hög inflation och omvärldsfaktorer. Här återfinns också kostnader för konsulter och inhyrd personal som minskar från 2023 till 2024 efter beslut i förbundsstyrelsen.

3.2.6 Gemensamma intäkter och kostnader

VA SYD har en modell för att fördela gemensamma intäkter och kostnader mellan kollektiven. Intäkter som fördelas kommer till största delen från forskningsbolaget och laborieverksamheten. Kostnader som fördelas är samtliga personalkostnader utom direkta lönekostnader mot avfallsverksamheten. Även övriga gemensamma kostnader som till exempel ledningsstöd, IT, kommunikation, kundservice, ekonomi, fakturering, HR och kapitalkostnader för gemensamma investeringar fördelas.

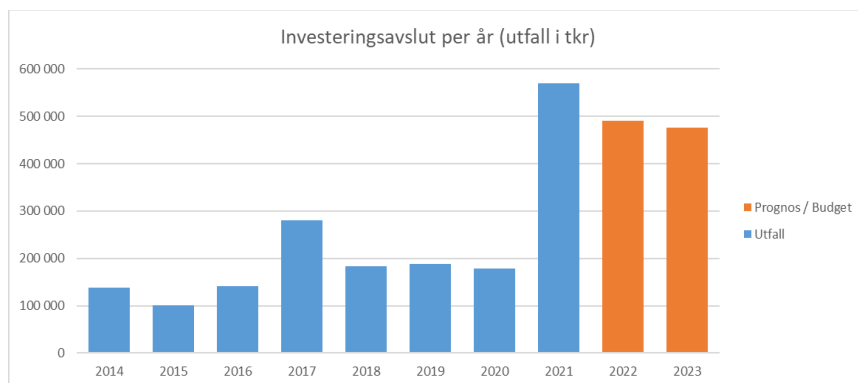
VA Malmös del av totala gemensamma intäkter och kostnader för VA SYD i budget 2024 presenteras i nedan tabell. Delen uppgår till 63 % och inkluderar även fördelade kostnader för Maxima.

	<u>VA MALMÖ</u>	<u>VA SYD</u>
Övriga intäkter	8 550	13 497
Personalkostnader	-276 528	-437 410
Internfördelad tid	58 871	87 217
Övriga kostnader	-111 469	-178 941
Avskrivningar	-20 661	-33 053
Finansiella intäkter	4 209	6 500
Finansiella kostnader	-15 419	-20 207
Summa	-352 447	-562 397

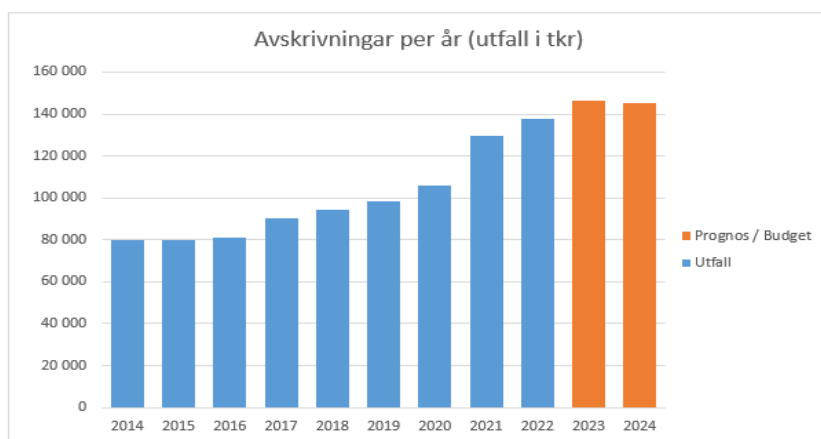
3.2.7 Kapitalkostnader

3.2.7.1 Avskrivningar

Avskrivningarna i budget 2024 ligger på ungefär samma nivå som prognos 2023. De pågående projekt som avslutas har ungefär lika stora avskrivningar som de anläggningar som blir fullt avskrivna under 2024. När ett projekt avslutas börjar avskrivningar belasta resultatet månaden efter avslutet. Detta innebär ofta att den fulla resultatpåverkan först syns året efter ett avslut då projekt avslutas löpande under året.

Bilden ovan visar pågående investeringar som avslutas under respektive år och istället aktiveras och börjar skrivas av.

Avskrivningarna minskar med 894 tkr mellan prognos 2023 och budget 2024. Posten består av avskrivningar för befintligt anläggningsregister i Malmö, pågående och kommande investeringar i Malmö samt avskrivningar för VA SYDs gemensamma investeringar.

3.2.7.2 Upplösning avsättning avskrivningar

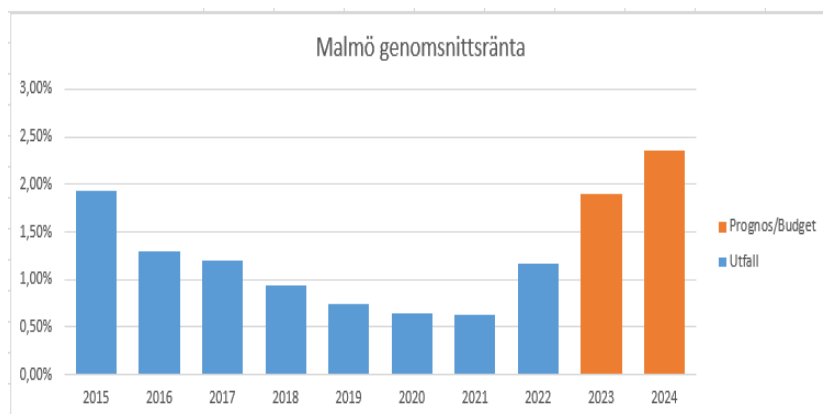
Avsättningen kan ianspråkta för att täcka specifika kostnader som annars skulle ha inneburit en taxeökning eller täcka avskrivningar för investeringar som kommer hela kollektivet tillgodo. Det finns inför varje år en beslutad plan för vilka åtgärder som ska täckas via upplösning av avsättningen. Avsättningarna för Malmö fortsätter att löpa på enligt plan. För 2024 beräknas de uppgå till 5 420 tkr.

3.2.7.3 Lånekostnader

Räntekostnaderna har ökat mycket sen mitten av 2022 och vi ser en fortsatt hög kostnad under 2024. I budget 2023 räknade vi med en ränta på 3,75% men under året har räntan på nya och omlagda befintliga lån legat mellan 3,27% och 4,04%.

I budget 2024 har vi räknat med 1 000 Mkr i nya lån fördelat på tio olika tillfällen och till en ränta på 4,0%. Befintliga lån som ska skrivas om under 2024 uppgår till 474,3 Mkr.

Nedan ser vi hur genomsnittsräntan utvecklats under de senaste åren 2015–2022 samt för prognos 2023 och budget 2024.

3.3 Förändring av investeringsbudget – avskrivningar och lånekostnader

Upp- eller nedskrivning av 1 Mkr i investeringsbudget, ger på helår följande kapitalkostnadsförändring (avskrivning samt ränta). För kommande budgetår bör detta värde halveras då projekt avslutas löpande under året.

Antal år	Kostnad i tkr per helår			
	3%	4%	5%	6%
50	50	60	70	80
33	60	70	80	90
20	80	90	100	110
10	130	140	150	160
5	230	240	250	260
Räntesats	3%	4%	5%	6%

4 3-årsplan

För första gången tar VA SYD nu fram ett underlag för 3-årsplan. För planåren 2025-2026 är det dock viktigt att ha med sig att ju längre fram i tiden vi kommer desto osäkrare blir siffrorna

Resultaträkning	Prognos 2023	Budget 2023	Budget 2024	Plan 2025	Plan 2026
Brukningssavgifter	783 933	798 933	795 257	887 058	1 011 125
Anläggningsavgifter	22 254	22 395	23 554	25 909	28 500
Övriga intäkter	84 563	67 074	64 335	66 265	68 253
Verksamhetens intäkter	890 750	888 402	883 146	979 233	1 107 879
Personalkostnader	-238 856	-254 448	-276 923	-293 260	-311 170
Internfördelad tid	49 248	60 463	58 571	63 001	67 773
<i>Summa personalkostnader</i>	<i>-189 608</i>	<i>-193 985</i>	<i>-218 352</i>	<i>-230 259</i>	<i>-243 397</i>
Övriga kostnader	-507 280	-492 872	-506 540	-529 937	-554 497
Verksamhetens kostnader	-696 888	74 634	-724 892	-760 196	-797 894
Avskrivningar	-146 355	-158 407	-166 122	-190 099	-204 131
Upplösning avsättning avskrivn	5 664	5 841	5 420	5 272	5 129
Totala kostnader	-837 579	-764 789	-885 594	-945 023	-996 896
Verksamhetens Nettokostnader	53 171	123 613	-2 448	34 210	110 983
Finansiella intäkter	3 503	288	4 209	4 209	4 209
Finansiella kostnader	-51 485	-49 267	-93 562	-162 486	-235 315
Finansiella poster	-47 982	-48 979	-89 353	-158 277	-231 106
Resultat efter finansiella poster	5 189	74 634	-91 801	-124 067	-120 124
Tidigare överskott/Avsättning	-5 189	0			
Årets resultat	0	74 634	-91 801	-124 067	-120 124

Taxeutvecklingen för de olika åren med ovanstående tabell blir

2024: 11,5%

2025: 14,0%

2026: 11,9%

I underlagen för 2025 och 2026 är utgångspunkten budget för 2024, därefter har schablonmässiga justeringar gjorts, beroende på vad det är för post. I stora drag handlar det om följande antaganden:

4.1 Intäkter

Brukningssavgifterna har endast justerats med att föregående års negativa resultat ska täckas. Det innebär att antaganden om förbrukning och befolkning är på samma nivå som 2024.

För övrigt har intäktssidan räknats upp med 3% för övriga intäkter och 10% för anläggningsavgifter.

4.2 Resurskostnader

Enligt beräkningar från KPA kommer PO-påslaget minska för 2025 och 2026. Nuvarande beräkningar är att PO-påslaget kommer vara 44,3% 2025 och 41,7% 2026. (PO-påslaget är 52,6% 2024.)

Lönekostnaderna räknas för övrigt upp med 4,3% 2025 och 2026, och det finns även ett påslag med nya tjänster.

Kostnader för konsulter och inhyrd personal ligger på samma nivå 2025 och 2026 som för 2024.

4.3 Övriga kostnader

Generellt ökar posten övriga kostnader med en indexuppräknings på 4,5%, några poster finns det dock avvikande hantering av.

Inköp av vatten utgår från Sydvattens prognoser med 8% ökning av de fasta kostnaderna.

Kostnader för el utgår från ett snittpris på 0,95 kr/kWh både 2025 och 2026. Detta är givetvis en post som är svår att bedöma.

4.4 Finansiella kostnader

Räntenivåerna för 2025 och 2026 är beräknade på 3,75%. Investeringsplanen ligger till grund för antaganden om lånenivåer. Den exakta tidpunkten för lånen kan dock variera jämfört med de antaganden som är gjorda.

VA SYD levererar friskt dricksvatten, hanterar dagvatten, renar avloppsvatten och tar hand om hushållsavfall på ett ansvarsfullt sätt. Vi uppmuntrar dig att dricka kranvatten, tänka på vad du spolrar ner i avloppet och sortera dina sopor. Tillsammans bidrar vi aktivt till en hållbar samhällsutveckling. För miljön nära dig.

Taxebilaga 2 – Burlövs kommun

Brukningsavgifter (inkl. moms)

TAXEBILAGA 2 till taxa för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Burlövs kommun.
Gäller fr o m 2024-01-01 enligt beslut i förbundsfullmäktige 2023-11-29; §xx

Avgift för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet, § 3	Vatten	Spillvatten	Dagvatten fastighet	Dagvatten gata	Totalt
§ 12.1 a) FAST AVGIFT					
kr per år och fastighet	513,20	1 026,40	513,20	513,20	2 566,00
§ 12.1 b) RÖRLIG AVGIFT					
kr per m ³ levererat vatten	9,19	9,19			18,38
§ 12.1 c) AVGIFT PER LÄGENHET					
kr per år och lägenhet (enligt definition i 3§ föreskrifterna)	185,50	556,50	556,50	556,50	1 855,00
För villor benämns avgiften på faktura som					
kr per bostadsenhet					
För flerbostadshus benämns avgiften på faktura som					
kr per lägenhet och i förekommande fall per lägenhetsekvivalent					
För "ej bostäder" benämns avgiften på faktura som					
kr per lägenhetsekvivalent					
Avgift för annan fastighet, § 3	Vatten	Spillvatten	Dagvatten fastighet	Dagvatten gata	Totalt
§ 12.1 a) FAST AVGIFT					
Avgift enligt avtal.					
§ 12.1 b) RÖRLIG AVGIFT					
kr per m ³ levererat vatten	9,19	9,19			18,38
§ 12.1 d) TOMTYTEAVGIFT					
kr per varje påbörjat antal 100-tal m ² tomtyta och år	83,40	83,40	194,60	194,60	556,00
ÖVRIGA AVGIFTER					
§ 14.1 VINTERFÖRVARING VATTENMÄTARE					
avgift per mätare, kr					1 450,00
§ 14.2 SKADAD ELLER FÖRKOMMEN VATTENMÄTARE					
avgift per mätare, kr					
20 mm					1 150,00
25 mm					1 775,00
40 mm					3 600,00
§ 14.3 AVGIFT VID FÖRGÄVESBESÖK					
per besök, kr					725,00
§ 14.4 AVGIFT FÖR AVSTÄNGNING/STRYPNING ELLER PÅSLÄPP AV VATTENTILLFÖRSEL VID BRISTANDE BETALNING					
per tillfälle, kr					1 450,00
§ 14.5 AVGIFT FÖR AVSTÄNGNING ELLER PÅSLÄPP AV VATTENTILLFÖRSEL PÅ KUNDS BEGÄRAN					
per tillfälle, kr					725,00
§ 14.6 AVGIFT FÖR UPSÄTTNING ELLER NEDTAGNING AV VATTENMÄTARE PÅ KUNDS BEGÄRAN					
per tillfälle, kr					725,00
§ 14.7 AVGIFT FÖR PROVNING AV VATTENMÄTARE PÅ KUNDS BEGÄRAN					
per mätare, kr					870,00
§ 14.8 AVGIFT FÖR LÄNSNING AV VATTENMÄTARBRUNN					
per tillfälle, kr					1 450,00

Taxebilaga 2 – Eslövs kommun

Brukningsavgifter (inkl. moms)

TAXEBILAGA 2 till taxa för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Eslövs kommun.

Gäller fr o m 2024-01-01 enligt beslut i förbundsfullmäktige 2023-11-29; §xx

Avgift för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet, § 3	Vatten	Spillvatten	Dagvatten fastighet	Dagvatten gata	Totalt
§ 12.1 a) FAST AVGIFT kr per år och fastighet	867,60	1 735,20	867,60	867,60	4 338,00
§ 12.1 b) RÖRLIG AVGIFT kr per m ³ levererat vatten	13,59	20,38			33,67
§ 12.1 c) AVGIFT PER LÄGENHET kr per år och lägenhet (enligt definition i 3§ föreskrifterna) För villor benämns avgiften på faktura som kr per bostadsenhet För flerbostadshus benämns avgiften på faktura som kr per lägenhet och i förekommande fall per lägenhetsekvivalent För "ej bostäder" benämns avgiften på faktura som kr per lägenhetsekvivalent	264,30	792,90	792,90	792,90	2 643,00
Avgift för annan fastighet, § 3	Vatten	Spillvatten	Dagvatten fastighet	Dagvatten gata	Totalt
§ 12.1 a) FAST AVGIFT Avgift enligt avtal.					
§ 12.1 b) RÖRLIG AVGIFT kr per m ³ levererat vatten	13,59	20,38			33,67
§ 12.1 d) TOMTYTEAVGIFT kr per varje påbörjat antal 100-tal m2 tomtyta och år	104,85	104,85	244,65	244,65	699,00
ÖVRIGA AVGIFTER					
§ 14.1 VINTERFÖRVARING VATTENMÄTARE avgift per mätare, kr					1 450,00
§ 14.2 SKADAD ELLER FÖRKOMMEN VATTENMÄTARE avgift per mätare, kr					
20 mm					1 150,00
25 mm					1 775,00
40 mm					3 600,00
§ 14.3 AVGIFT VID FÖRGÄVESBESÖK per besök, kr					725,00
§ 14.4 AVGIFT FÖR AVSTÄNGNING/STRYPNING ELLER PÅSLÄPP AV VATTENTILLFÖRSEL VID BRISTANDE BETALNING per tillfälle, kr					1 450,00
§ 14.5 AVGIFT FÖR AVSTÄNGNING ELLER PÅSLÄPP AV VATTENTILLFÖRSEL PÅ KUNDS BEGÄRAN per tillfälle, kr					725,00
§ 14.6 AVGIFT FÖR UPSÄTTNING ELLER NEDTAGNING AV VATTENMÄTARE PÅ KUNDS BEGÄRAN per tillfälle, kr					725,00
§ 14.7 AVGIFT FÖR PROVNING AV VATTENMÄTARE PÅ KUNDS BEGÄRAN per mätare, kr					870,00
§ 14.8 AVGIFT FÖR LÄNSNING AV VATTENMÄTARBRUNN per tillfälle, kr					1 450,00

Taxebilaga 2 – Lomma kommun

Brukningsavgifter (inkl. moms)

TAXEBILAGA 2 till taxa för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Lomma kommun.

Gäller fr o m 2024-01-01 enligt beslut i förbundsfullmäktige 2023-11-29;§xx

Avgifter enligt §13.1	Fördelning	Inkl moms
Mängdavgift enligt vattenmätare totalt, kr/kbm	V=50%, S=50%	27,28
I de fall mätning inte sker, debiteras för 180 kbm/år	V=50%, S=50%	5 014,00
Mätareavgift, kr/år		
20 mm mätare	V=50%, S=50%	1 115,00
25 mm mätare	V=50%, S=50%	8 905,00
40 mm mätare	V=50%, S=50%	17 813,00
>40 mm mätare	V=50%, S=50%	44 530,00
Lägenhetsavgift, bostadsfastighet, kr/år (För villor benämns avgiften på faktura "Avgift per bostadsenhet)	V=50%, S=50%	2 896,00
Våningsyteavgift, annan fastighet, kr/kvm och år	V=50%, S=50%	4,46
Dagvattenavgift per tomtyta, kr/kvm och år	Df=50%, Dg=50%	2,17
Övriga avgifter		
<i>För arbete utanför ordinarie arbetstid tillkommer 100%</i>		Inkl moms
Byggvatten debiteras mängdavgift. Sker ej mätning debiteras 30 kbm/lgh		
Avgift för vattenmätare i brunn. Kr/per år		1 340,00
Avstängning och återinkoppling, per gång		725,00
Underlåtenhet att lämna tillträde till vattenmätare, servisventil osv.		725,00
Vinterförvaring vattenmätare inkl uppsättning och nedtagning		1 450,00
Utbyte av frusen eller skadad vattenmätare		1 150,00
Provning av vattenmätare enligt ABVA på begäran av fastighetsägare		870,00
Uppsättning och nedtagning av vattenmätare		725,00
Förgävesbesök vid avtalad uppsättning, avläsning av vattenmätare etc.		725,00
Montering av strypbricka i vattenmätare		725,00
Avgift vid planerad eller faktisk avstängning eller påsläpp av vatten vid bristande betalning. Avgift per tillfälle.		1 450,00
Olovlig inkoppling, öppning av ventil etc.		3 360,00

Förklaring

S= Spillvatten

V= Vatten

D= Nederbörd och dränvatten

Df= Dagvatten för fastighet

Dg= Dagvatten för allmän platsmark

LTA= Spillpumpstation för fastighet

BTA= Bruttoarean, yttermått hus/våningar.

BTA kan i vissa fall omräknas till lägenheter. Varje påbörjad 150 kvm betraktas som en lägenhet.

Varje bostadsenhet räknas som en lägenhet.

BRUKNINGSAVGIFTER 2024 (inkl moms)

Taxebilaga 2 till taxa för VA SYDs allmänna vatten- och avloppsanläggning i Lund.

Gäller fr o m 2024-01-01 enligt beslut i förbundsfullmäktige 2023-11-29; §xx

SLAG AV AVGIFTER	För vatten kr	För spillvatten kr	För Dagvatten fastighet, kr	För Dagvatten gata, kr	Totalt kr
ref taxa					
§12.1 a RÖRLIG AVGIFT					
Per kubikmeter levererat vatten	11,94	12,93			24,87
FASTA AVGIFTER					
§12.1 b Årsavgift per vattenmätare och storlek					
20 mm	3 577,00	1 533,00			5 110,00
25 mm	11 052,30	4 736,70			15 789,00
40 mm	22 468,60	9 629,40			32 098,00
50 mm	84 748,30	36 320,70			121 069,00
80 mm	252 059,50	108 025,50			360 085,00
100 mm	379 919,40	162 822,60			542 742,00
§12.1 c Årsavgift per nyttoenhet	116,50	116,50			233,00
Per bostadsenhet/lägenhet = 1 st nyttoenhet					
Per lägenhetsekvivalent =1 st nyttoenhet					
Per mätare och kapacitet enligt nedan					
20 mm= 13 nyttoenheter	1 514,50	1 514,50			3 029,00
25 mm= 38 nyttoenheter	4 427,00	4 427,00			8 854,00
40 mm= 80 nyttoenheter	9 320,00	9 320,00			18 640,00
50 mm= 140 nyttoenheter	16 310,00	16 310,00			32 620,00
80 mm= 365 nyttoenheter	42 522,50	42 522,50			85 045,00
100 mm= 525 nyttoenheter	61 162,50	61 162,50			122 325,00
Dock gäller följande undantag. För mätställe med endast en st 20 mm mätare tas avgift för motsvarande 1 nyttoenhet.	116,50	116,50			233,00
§12.1 d Årsavgift för dagvatten					
Per kvadratmeter tomtyta			0,695	0,695	1,39
Dock gäller följande:					
för småhus (en- och tvåbostadshus) och samfälligheter med småhus debiteras årsavgift för 200 kvadratmeter tomtyta per småhus			139,00	139,00	278,00
för fastigheter bebyggda med flerbostadshus debiteras årsavgift för 65 kvadratmeter tomtyta per lägenhet och lägenhetsekvivalent			45,00	45,00	90,00

§12.5	RÖRLIG AVGIFT FÖR SPILLVATTEN som med VA SYDs medgivande släpps ut i dagvattennätet avgift per kr/kubikmeter				2,60		2,60
§12.6	VATTENMÄTARE PLACERAD I VATTENMÄTARBRUNN tilläggsavgift per år och mätarbrunn						1565,00
§12.7	AVGIFT FÖR BYGGVATTEN För bostadsbyggnation avgift per lägenhet för de första fem (5) lägenheterna avgift per lägenhet för antal lägenheter utöver fem (5) anm. Med bostadsbyggnation jämföras bland annat kontors- och småindustribyggnation, varvid varje påbörjat 150-tal kvadratmeter bruttoarea räknas som en lägenhet För övrig byggnation , varvid vattenuttag mäts med byggvattenmätare fast byggvattenavgift per år (26,04 kr/dygn) samt rörlig avgift enligt 12.1 a	2356,00 1172,00					2 356,00 1 172,00 9 515,00
§12.9	AVGIFT FÖR PROVNING AV MÄTARE avgift per mätare						870,00
§14	ÖVRIGA AVGIFTER						
§14.1	Vinterförvaring av vattenmätare						1 450,00
§14.2	Frusen eller skadad vattenmätare 20 mm 25 mm 40 mm						1 150,00 1 775,00 3 600,00
§14.3	Avgift vid förgävesbesök för aviserad/avtalad tid för uppsättning/byte av vattenmätare eller avläsning av vattenmätare, avgift per besök						725,00
§14.4	Avgift vid planerad eller faktisk avstängning/strykning/inkoppling vid bristande betalning. Avgift per besök.						1 450,00
§14.5	Avgift för uppsättning eller nedtagning av vattenmätare, per tillfälle						725,00

§17 AVGIFTER FÖR SÄRSKILDA TJÄNSTER

ref.taxa				
§17.2 a AVGIFT FÖR SPRINKLERSERVIS				
dimension 100 mm	23485,00	-		23 485,00
dimension 150 mm	60015,00	-		60 015,00
dimension 200 mm	120026,00	-		120 026,00
dimension 300 mm	250503,00	-		250 503,00
§17.2 b ÅRSAVGIFT FÖR KÖSAVFALLSKVARN				
Per hushåll		3132,00		3 132,00

BRUKNINGSAVGIFTER 2024 (inkl moms)

Taxebilaga 2 till taxa för Malmö kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning.

Gäller fr o m 2024-01-01 enligt beslut i förbundsfullmäktige 2023-11-29; §xx

SLAG AV AVGIFTER	För vatten kr	För avlopp kr	Totalt kr
A) MÄNGDAVGIFTER för renvatten och för spillvatten avgift per m ³ levererat renvatten (undantag - se punkt C2 nedan)	8,52	9,04	17,56
B) FASTA AVGIFTER FÖR BOSTADSHUS för renvatten och för spillvatten			
1 Årsavgift per vattenmätare med genomlopp			
20 mm	694,50	694,50	1 389,00
25 mm	1 395,00	1 395,00	2 790,00
40 mm	2 612,50	2 612,50	5 225,00
2 Årsavgift då vattenförbrukningen ej fastställs genom vattenmätare, per lägenhet eller lägenhetsekvivalent	2 792,50	2 792,50	5 585,00
3 Utöver fast avgift enl B1 och B2 tillkommer: årsavgift per lägenhet eller per lägenhetsekvivalent	884,00	884,00	1 768,00
C) FASTA AVGIFTER FÖR ANNAT ÄN BOSTADSHUS för renvatten och för spillvatten			
1 Årsavgift per vattenmätare med genomlopp			
20 mm	12 505,50	12 505,50	25 011,00
25 mm	35 663,50	35 663,50	71 327,00
40 mm	74 711,00	74 711,00	149 422,00
50 mm	134 676,00	134 676,00	269 352,00
80 mm	348 368,00	348 368,00	696 736,00
100 mm	513 660,50	513 660,50	1 027 321,00
2 Dock gäller följande undantag i samband med mätställe med endast EN mätare med genomlopp 20 mm: Fast avgift	1 305,50	1 305,50	2 611,00
och mängdavgift 100% högre än enl A) dvs per m ³	17,04	18,08	35,12
3 Årsavgift då vattenförbrukningen ej fastställs genom vattenmätare: för varje påbörjad bruttoyta om 150 m ²	4 463,50	4 463,50	8 927,00
D) AVGIFTER FÖR DAGVATTEN för fastighet Df och allmän platsmark Dg			
1 Årsavgift per m ² tomtyta Dg, Df			6,42

avgift deb för minst 100 m ² även om ytan är mindre			
Dock gäller följande: 2 för villor (en- och tvåbostadshus) och villasamfälligheter deb årsavgift för 200 m ² tomtyta per villa			1 284,00
3 för flerbostadshus deb årsavgift för 65 m ² tomtyta per lägenhet eller per lägenhetsekvivalent			417,00
FÖR LOKALER I BOSTADSHUS RÄKNAS VARJE PÅBÖRJAD BRUTTOYTA OM 150 M ² SOM EN LÄGENHETSEKVIVALENT			

SLAG AV AVGIFTER	För vatten kr	För avlopp kr	Totalt kr
E) EXTRA AVGIFT FÖR SPRINKLERSERVIS			
ansl. 100 mm	7 161,00	-	7 161,00
ansl. 150 mm	17 185,00	-	17 185,00
ansl. 200 mm	34 371,00	-	34 371,00
ansl. 250 mm	52 985,00	-	52 985,00
ansl. 300 mm	68 738,00	-	68 738,00
F) ÅRSAVGIFT FÖR KÖSAVFALLSKVARN			
i bostad	-	4 868,00	4 868,00
i övriga fall	-	10 887,00	10 887,00
G) EXTRA AVGIFT FÖR VATTENMÄTARE PLACERAD I VATTENMÄTARBRUNN, per mätare			2 579,00
H) ERSÄTTNING FÖR			
1 inkoppling, avstängning eller återinkoppling			725,00
2 underlåtenhet att lämna tillträde till vattenmätare i samband med mätarbyte eller avläsning			725,00
3 vinterförvaring av vattenmätare			1 450,00
4 frusen eller skadad vattenmätare			1 150,00
5 provn av vattenmätare på begäran enl ABVA			870,00
6 uppsättning eller nedtagning av vattenmätare			725,00
7 olovligen öppnad eller stängd servisventil			4 346,00
8 olovlig inkoppling			4 346,00
9 Avgift vid planerad eller faktisk avstängning/inkoppling vid bristande betalning. Avgift per besök.			1 450,00
I) BYGGVATTEN FÖR ENBOSTADSHUS (utan mätning) per dygn Avgift debiteras för minst 10 dygn, även om leveransen gällt kortare tid			97,00
LAGSTADGAD MERVÄRDESSKATT INGÅR			